

วารสาร College of Asian Scholars Journal วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2562 TCI (กลุ่ม 2)

ISSN 2392-5787

179/30 ถ.ประชาสโมสร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ 043-246536-8 โทรสาร 043-246539 www.casjournal.cas.ac.th

❖ เจ้าของ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ❖ สำนักงาน 179/30 ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 043-246537 ต่อ 403 โทรสาร 043-246539 www.cas.ac.th ❖ วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และ อุตสาหกรรม สาขาปรัชญา สาขานิติศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาสังคมวิทยา สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และนิเทศศาสตร์สาขาการศึกษา ในแนวทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ทางวิชาการ 2. เพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์วิชาการและ ประสบการณ์วิชาชีพ ในสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขา วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม สาขาปรัชญา สาขา นิติศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สาขา เศรษฐศาสตร์ สาขาสังคมวิทยา สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และนิเทศศาสตร์ สาขาการศึกษา รวมถึงเป็นแหล่งเผยแพร่ ผลงานของสมาชิการวารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ❖ ที่ปรึกษา นายกสภาวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย รองอธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ❖ บรรณาธิการ ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ ❖ บรรณาธิการผู้ช่วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนใจ ไชยบุญเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ อาจารย์ ดร.กุหลาบ ปุริสาร ❖ กองบรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ชิวพิมาย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย รองศาสตราจารย์ ดร.ละอียด จงกลนี้ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัช จันทร์จรัส มหาวิทยาลัยขอนแก่น รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รองศาสตราจารย์ ดร.กนกกร สมปราชญ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รองศาสตราจารย์ ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	❖ กองบรรณาธิการ (ต่อ) รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิทย์ จันทร์ศิริ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองศาสตราจารย์ วิมา อิศรางกูร ณ อยุธยา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย รองศาสตราจารย์ นฤมล สินสุพรรณ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ สิริสุทธิ มหาวิทยาลัยนครพนม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ นัยพินิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงคินี จันทร์จรัส มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนใจ ไชยบุญเรือง วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ดร.นิกัญชา ลั่นเหลือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ดร.กุหลาบ ปุริสาร วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ดร.ดาววรรณ ถวิลการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ❖ ฝ่ายจัดการและเลขานุการ อาจารย์จิราพร วิษระโภชน อาจารย์กุสุมา ดำรงชัย อาจารย์ชัยวัฒน์ วัลลภา นางสาวอัญชลี มูลทิพย์ นางสาวกัญญาลักษณ์ กว้างสวาสดี ❖ กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ มกราคม – มิถุนายน กรกฎาคม – ธันวาคม ❖ การส่งเรื่องลงตีพิมพ์ www.casjournal.cas.ac.th ❖ พิมพ์ที่ บริษัท เพ็ญพรินตึง จำกัด เลขที่ 2 หมู่ 3 ถนนโพธิสาร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทรศัพท์ 043-220582, 043-326739 ,089-4224139 Fax.043-328459 E-mail: penprint@hotmail.com
● บทความทุกเรื่องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน ต่อ 1 เรื่อง จากภายในและภายนอกวิทยาลัย ● การตีพิมพ์และเผยแพร่ของวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียนี้ เนื้อหาบทความ ทรรศนะและข้อคิดเห็นใดๆ ในวารสารถือว่าเป็นของผู้เขียน โดยเฉพาะทางกองบรรณาธิการวารสาร หรือวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย	

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอ่านบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอ่านบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ประจำปี 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ชิวพิมาย	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา อาริรัตน์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ วิณา อิศรางกูร ณ อยุธยา	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
รองศาสตราจารย์ ดร.จุฬามาศ จันทศรีสุคต	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนใจ ไชยบุญเรือง	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี สิริสุขศิลป์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิศารัตน์ โชติเชย	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมินทร เป้าธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพร สร้อยน้ำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ เพาพาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิระพร ชะโน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ดร.สายัณห์ ผาน้อย	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ดร.กุหลาบ บุริสาร	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ดร.สมโภชน์ วัลยะเสวี	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย
ดร.สุทิน ชนະบุญ	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
ดร.ชีวัน ทองสอดแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมณฑลอิสาน วิทยาเขตขอนแก่น
ดร.ประกอบ ผลงาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ดร.นิกัญชลา ลั่นเหลือ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
พ.ต.อ.ธีรรัฐ ทัพยนพนนท์	ผกก.สถานีตำรวจภูธรพล จังหวัดขอนแก่น

บทบรรณาธิการ

วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562) เป็นวารสารที่มีคุณภาพฐาน TCI (ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย) กลุ่มที่ 2 ซึ่งวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียมีความภาคภูมิใจ และได้พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดมาตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา โดยมีเป้าหมายเพื่อขึ้นสู่ฐาน TCI (ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย) กลุ่มที่ 1 ต่อไปในปี 2563 บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียฉบับนี้ เป็นบทความทางวิชาการและบทความวิจัยของ คณาจารย์ นักวิจัย บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ และ การศึกษาค้นคว้าอิสระ จากผลงานภายในสถาบัน 9 เรื่อง และภายนอกสถาบัน 12 เรื่อง รวม 21 เรื่อง ผลงานทุกเรื่องในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย มุ่งเน้นความถูกต้องของ Methodology การวิจัยในเชิงวิชาการ คุณภาพเป็นหลัก จึงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับอย่างต่อเนื่อง สามารถกล่าวได้ว่าวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงวิชาการอย่างยิ่ง สำหรับฉบับนี้มีผลงานวิจัยจากหลากหลายสาขา อาทิ สาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาศิลปะศาสตร์ และสาขาบริหารธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา ครู อาจารย์ และผู้สนใจทั่วไปจะได้ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ที่ทันสมัยในการประยุกต์ใช้ต่อไป

กองบรรณาธิการยินดีรับบทความในกลุ่ม สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรม สาขาปรัชญา สาขานิติศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาสังคมวิทยา สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และนิเทศศาสตร์ สาขาการศึกษา จากทุกองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน บทความทุกเรื่องจะได้รับการพิจารณาตรวจสอบประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ 2 ท่าน ต่อ 1 เรื่อง **ที่เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาเพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)**

ท้ายที่สุดนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จะเป็นประโยชน์สำหรับนักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา และผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณเจ้าของบทความทางวิชาการ และบทความวิจัยทุกเรื่องที่ท่านได้ให้ความสนใจส่งมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ตลอดจนขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจติดตามวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย มาอย่างต่อเนื่อง และทางกองบรรณาธิการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพ ของวารสารให้สูงขึ้นทั้งในระดับนานาชาติต่อไป พบกันใหม่ฉบับหน้าปีที่ 9 ฉบับที่ 2 ปี 2562 ในเร็ววัน

อนึ่งทางกองบรรณาธิการวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ได้นำบทความวารสารในฉบับนี้ Upload ไว้ใน Website ของวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียต่อไป สามารถติดตามและเปิดดูได้ที่ www.casjournal.cas.ac.th

ด้วยความปรารถนาดี
กองบรรณาธิการ

สารบัญ

Robust and Optimal FLPIID Controllers Design by Bee Algorithm for AGC of Hydro-Thermal System with SMES	1
Pipat Durongdumrongchai Winai Khamtawee Thawan Kuntothom Kittisak Deeya Nitikom Ariyapim	
การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เต็มดวง ทบศรี ธัญญธร ศรีวิเชียร	10
การเสริมสร้างพลังอำนาจในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่	17
ชนิดา เตชะปัน สิวลี รัตนปัญญา สามารถ ใจเตี้ย	
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจัดบันทึกแบบคอร์เนลล์ต่อความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	25
วิษณุพร พรหมสุริย์ ขาติชาย ม่วงปฐม จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต	
การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านขายวัสดุก่อสร้าง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น	33
พริ้มสุจี อมตงไชย ประเสริฐ ดำรงชัย	
Factors Affecting Job Satisfaction of Licensed Tourist Guides in Myanmar	40
HmoonThet Chial Artit Chutchaipolrut Tatsika Jarukamjorn Kularb Purisarn	
การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	48
สัญญา เนียมเปรม	
มุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอพระยืนจังหวัดขอนแก่น	57
ศิริลักษณ์ พงษ์ประเสริฐ เพ็ญณี แนนรท	
การปฏิบัติงานของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนคณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	64
เสาวลักษณ์ แยมตรี กัลยา ปังประเสริฐ ทิพธิญา เหยียงสอน นิภา ไทโส	
ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	72
กฤษณะ เชิงยุทธ์ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ	
การบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายปีญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	79
ดั่ง ถิเวิน อาน สุชาติ บางวิเศษ อมรา จำรูญศิริ	

สารบัญ

รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ยงยุทธ สุพรรณพิทักษ์ การุณย์ บัวเผื่อน	86
ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สมบัติ แซ่มชื่น ยาใจ พงษ์บริบูรณ์	93
การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบโดยใช้แบบฝึกทักษะ การแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์อำเภอห้วยเม็กจังหวัดกาฬสินธุ์ พิสิฐ เทพไกรวัล จรรย์พร ลั่นเหลือ จิตติรัตน์ ขอร์ ทิพวรรณ คันทา ชีวิน อ่อนละอ อุกุลาบ ปุริสาร ชัยทัต เจริญเปรมปรีดี	103
ประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาคำความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เฉลิมเกียรติ พิพัฒน์ภูมิพร กรัสนัย พันธุ์เหล่า อนุสรณ์ ฤทธิธิดา	109
การตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น นัฐวรรณ มะลิโค สุวรรณ เนียมประชา	118
ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI โรงเรียนเลิงถ่อนโนนสมบูรณ์ พิสิฐ เทพไกรวัล จรรย์พร ลั่นเหลือ จิตติรัตน์ ขอร์ ทิพวรรณ คันทา ชีวิน อ่อนละอ จินตนา การสุวรรณ	128
ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ของ “คุณหมอแมกไซไซ” อุกุลาบ ปุริสาร	136
คุณภาพการให้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กนกอร บุญมี	142
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL) เรื่องการทำงานของสมอง วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการ ศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม จรรย์พร ลั่นเหลือ พิสิฐ เทพไกรวัล จิตติรัตน์ ขอร์ อุกุลาบ ปุริสาร	147
Confused Words in English: Words That Sound or Look Almost the Same SonjaiChaiburuang GawisaraNilmongcol ThawatchaiChaibunruang Kemapasae Chanawongse	156

Robust and Optimal FLPID Controllers Design by Bee Algorithm for AGC of Hydro-Thermal System with SMES

Pipat Durongdumrongchai¹

Winai Khamtawee²

Thawan Kuntothom³

Kittisak Deeya⁴

Nitikom Ariyapim⁵

บทคัดย่อ

บทความนี้ได้นำเสนอการประยุกต์ใช้วิธีฝูงผึ้ง (BA) เพื่อออกแบบตัวควบคุมฟuzzyลอจิกพีไอดีที่มีความเหมาะสมและมีความคงทน สำหรับการควบคุมการผลิตไฟฟ้าอัตโนมัติของระบบไฟฟ้ากำลัง (AGC) แบบโรงไฟฟ้าพลังน้ำเชื่อมต่อกับโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ที่มีตัวเก็บสะสมพลังงานแม่เหล็กโดยใช้ตัวนำยิ่งยวด (SMES) วิธีฝูงผึ้งจะช่วยปรับค่าตัวควบคุมฟuzzyลอจิกพีไอดี เพื่อควบคุมความถี่ของระบบไฟฟ้ากำลังให้มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ภายใต้สภาวะที่โหลดมีการเปลี่ยนแปลง ผลจากการจำลองแบบชี้ให้เห็นว่าตัวควบคุมฟuzzyลอจิกพีไอดีที่ได้เสนอนี้ ช่วยให้ระบบไฟฟ้ากำลังที่มี SMES ทั้งโรงไฟฟ้าพลังน้ำและโรงไฟฟ้าพลังความร้อน มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีด้านการตอบสนองพลวัต ในค่าช่วงเวลาเข้าที่ ค่าการพุ่งเกิน และค่าผิดพลาดสมบูรณ์อินทิกรัล (IAE) ดังนั้น จึงส่งผลให้ระบบไฟฟ้ากำลังมีการส่งจ่ายและจำหน่ายกำลังไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ การควบคุมการผลิตไฟฟ้าอัตโนมัติ, วิธีฝูงผึ้ง, การหาค่าที่เหมาะสม, ระบบไฟฟ้ากำลัง, ตัวเก็บสะสมพลังงานแม่เหล็กแบบตัวนำยิ่งยวด

Abstract

This article presents an application of bee algorithm (BA) to adjust robust and Optimal Fuzzy Logic-proportional-integral-derivative (FLPID) controllers for automatic generation control (AGC) of two areas interconnected hydro-thermal system combining superconducting magnetic energy storage (SMES) units. BA is nominated to simultaneously tune FLPID controllers to minimize frequency deviations of the power system against load disturbances. Generally, Membership Functions (MF) and Control Rules (CR) of the Fuzzy Logic Controller (FLC) were obtained by trial and error methods of creators. Simulation results indicate that the proposed FLPID controllers with SMES units in both areas perform tremendously better than other that no SMES unit and SMES unit in either thermal or hydro area in settling time, overshoot and integral absolute error (IAE). Accordingly, FLPID controllers will result to power system having stability in power transmission and distribution.

Keywords: Automatic generation control, Bee algorithm, Optimization technique, Power system, Superconducting magnetic energy storage.

¹⁻⁵ Lecturer in Major of Electrical Engineering, Faculty of Engineering, North Eastern University

Introduction

The AGC is an outstanding topic in power system operation and control. Instead, load changes impact dynamically on the power system. These direct to frequency deviations and tie-line power deviations among interconnected areas. In order to find solution for this problem, the governor system in an AGC has been put to work. However, the governor system may no longer be able to compensate for such load changes because of its slow response [1]. In addition, a superconducting magnetic energy storage (SMES), which is competent for controlling active and reactive power significantly [2], has been anticipated as one of the most effective and significant stabilizers of power system oscillations modes [3]. Likewise, a SMES allows a power system improvement, load leveling and a AGC problem. Various design methods of AGC system combined with SMES units, have been successfully presented, for instance, a lead-lag controller a proportional control. Recently, the FLPID controller has been applied to design AGC system. The FLPID controller has a large benefit over conventional controllers. Since, it is not so sensitive to various system structures and parameters. Also, operation points can be easily implemented in a large scale nonlinear system. Besides, FLPID controller is expected as one of a sophisticated technique that is obvious to design and to implement. Nevertheless, a determination of FLPID controller is an important problem in a design. To obtain satisfied FLPID controller, designers' experiences are mandatory. The most straightforward approach is to define FLPID controller by studying an operating system or a current controller. Therefore, practical methods for tuning FLPID controller in order to reduce the output error or increase the performance index without trial and error methods are remarkably required [4].

A lot of the works involved with AGC of interconnected power systems relate to tie-line bias control strategy [5]. Supplementary controllers are designed to adjust area control errors to zero effectively. In spite of small load disturbances and with the optimized gain for the supplementary controllers, the power frequency and the tie-line power deviations persevere for a long duration. In these cases, the governor system may not support the frequency fluctuations according to its slow response. For compensating the power frequency and the tie-line power for the sudden load changes, an active power source with fast response such as SMES unit is supposed to be the most effective countermeasure AGC of an interconnected hydrothermal power system considering SMES [6]. The additional reported works shows that [7], SMES is found in each area of the two-area system for AGC. Using of SMES in both areas, frequency deviations in each area are effectively quashed.

In the past few years, an application of BA to solve combinatorial optimization problems has been offered [8]. Furthermore, there are a few articles for designing FLPID controller. Consequently, major objectives of this article are as followed:

- 1) To estimate the dynamic response examining the PID controllers in the hydro-thermal system. The PID gains are optimized using integral absolute error (IAE).
- 2) To apply FLPID controllers in the hydro-thermal power system including SMES units.
- 3) To propose BA to optimize FLPID controllers by considering settling time and overshoot.
- 4) To compare that no SMES unit, SMES unit in either thermal or hydro area as well as SMES units in both areas.
- 5) To examine the robustness of the control system under system parameter variations and load changes.

2. Problem Formulation

Many design methods of AGC system provided with SMES units have been successfully presented such as a proportional control, an adaptive control and a neural network. Regardless of the potential of control techniques with different structures, power system utilities still prefer the fixed structure controller such as PI controllers and PID controllers.

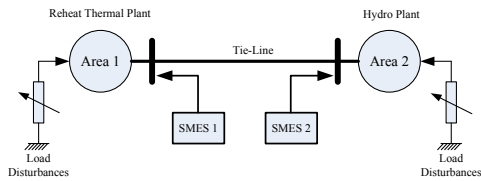

Figure 1. Schematic diagram of the two-area interconnected hydro-thermal system.

Nomenclature:

- f = Nominal system frequency,
 i = Subscript referred to area i (1, 2)
 P_{ri} = Area rated power,
 H_i = Inertia constant,
 ΔP_{di} = Incremental load change,
 ΔP_{Gi} = Incremental generation change,
 ΔP_{Ri} = Incremental governor change
 ΔP_{tie} = Tie-line power,
 ΔX_{Ei} = Incremental change in governor value position
 u_i = Control signal,
 T_{12} = Synchronizing coefficient,

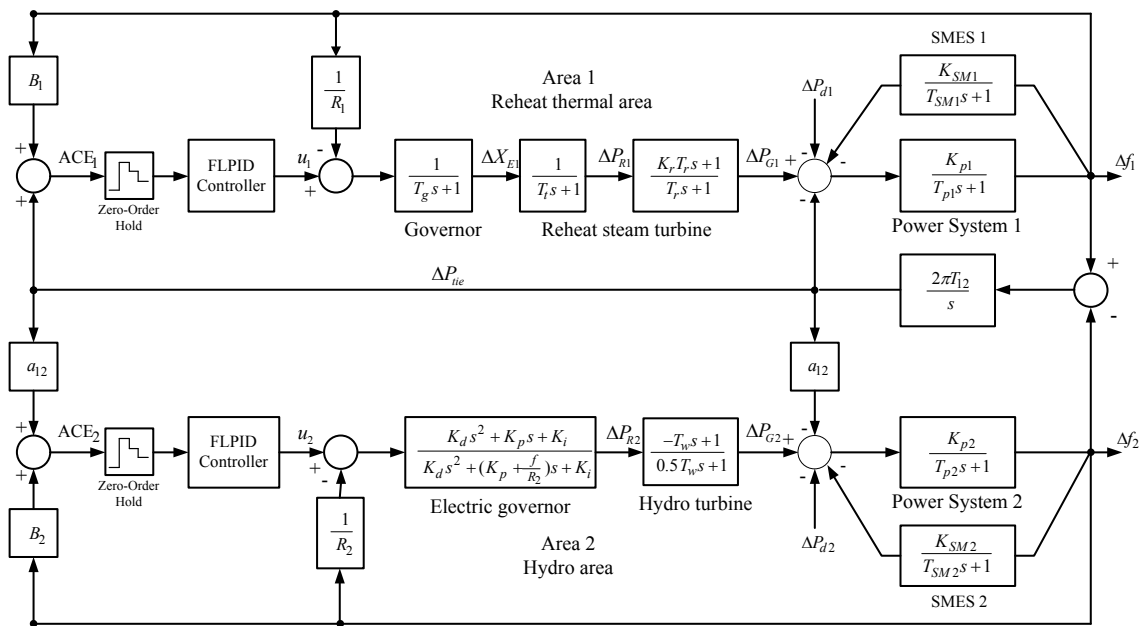

Figure 2. Block diagram of power system having digital controllers and SMES Units.

K_r = Reheat constant

T_g = Steam governor time constant,

T_t = Steam turbine time constant

T_r = Reheat time constant,

B_i = Frequency bias constant,

T_w = Water starting time,

R_i = Governor speed regulation parameter, ACE_i = Area Control Error

K_d, K_p, K_i = Electric governor derivative, proportional and integral gains, respectively, J = Cost Index

$$D_i = \Delta P_{di} / \Delta f_i \quad T_{pi} = 2H_i / (f \times D_i)$$

$$K_{pi} = 1 / D_i \quad a_{12} = -P_{r1} / P_{r2}$$

A controlled two-area interconnected hydro-thermal system contains a reheat steam turbine type for the reheat thermal area, an electric governor type for hydro area and SMES units as shown in figure 1 [9]. The detailed block diagram of an interconnected hydro-thermal system in a continuous-discrete mode strategy with reheat and electric governor is expressed in figure 2 and system parameters are shown in a nomenclature. Both areas have placed SMES1 and SMES2 to decrease frequency deviations. It is supposed that large loads with sudden changes, for example large steel mills, arc furnace factories etc., have been located in both areas. These generate severe frequency deviations. In this article, the optimal PID gains are designed based on the BA to decrease frequency deviations in both areas. The state space equations of this power system are shown in continuous time domain as following:

$$\dot{x}' = Ax(t) + Bu(t) + Ld(t) \quad (1)$$

where A is a system matrix, B is an input and L is disturbance distribution matrices and $x(t)$, $u(t)$ and $d(t)$ are state, control and load changes disturbance vectors, respectively as following:

$$x(t) = [\Delta f_1 \ \Delta P_{G1} \ \Delta P_{R1} \ \Delta X_{E1} \ \Delta P_{ie} \ \Delta f_2 \ \Delta P_{G2} \ \Delta P_{R2}]^T \quad (2)$$

$$u(t) = [u_1 \ u_2]^T \quad (3)$$

$$d(t) = [\Delta P_{d1} \ \Delta P_{d2}]^T \quad (4)$$

where Δ indicates a deviation from nominal values, suffix 1 is used for the thermal area and suffix 2 is used for the hydro area.

The system output, which depends on an area control error (ACE) displayed in figure 2, is given as:

$$y(t) = \begin{bmatrix} y_{1(t)} \\ y_{2(t)} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ACE_1 \\ ACE_2 \end{bmatrix} = Cx(t) \quad (5)$$

$$ACE_i = \Delta P_{tie,j} + B_i \Delta f_i, \ i=1,2 \quad (6)$$

where C is an output matrix.

For a SMES unit, the limiter of $-0.01 \leq \Delta P_{SMi,i=1,2} \leq 0.01$ p.u.MW is equipped at a

power output terminal. Control parameters of SMES1 and SMES2 units are set as $K_{SM1} = K_{SM2} = 0.12$ and $T_{SM1} = T_{SM2} = 0.05$ s.

3. Fuzzy Logic-Proportional Integral Derivative (FLPID) Controller

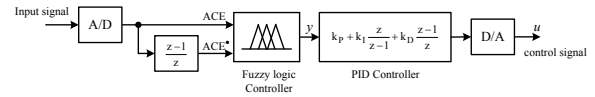

Figure 3. Structure of FLPID controller in discrete mode.

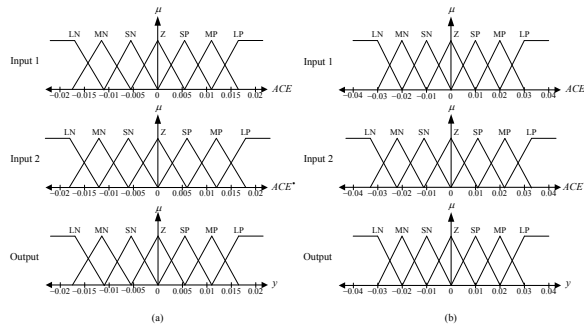
The FLPID controllers to solve this issue, as proposed in figure 3, comprise of the FLC and the conventional PID controllers, connecting in series.

The FLC has two input signals namely as ACE and $ACE^\bullet$, then the output signal (y) of FLC is the input signal of the conventional PID controller. Lastly, the output signal from the conventional PID controller entitled the control signal (u) is applied for controlling AGC in the interconnected hydro-thermal system.

In order to obtain the system output, the control signal for the FLPID controller is given by:

$$u(z) = - \left(k_P y + k_I \frac{z}{z-1} y + k_D \frac{z-1}{z} y \right) \quad (7)$$

The MF of FLC, shown in figure 4, includes of three MF. Each MF has seven memberships, consisting of two trapezoidal and five triangular memberships. On the point of two-inputs and one-output, CR can be shown graphically in a table where every cell shows the output MF of CR as a relationship between input 1 and 2. The CR is built from *if-then* statement (if input 1 and input 2, then output 1). Figure 5 shows the proper CR in this study. Let us examine the third row and the forth column in figure 5, that means, if ACE is SN and $ACE^\bullet$ is Z then y is SN.

LN: large negative; MN: medium negative;
SN: small negative; Z: zero; SP: small positive;
MP: medium positive; LP: large positive.

Figure 4. Membership function of FLPID controllers. (a) Reheat thermal area
(b) Hydro area.

		ACE*						
		LN	MN	SN	Z	SP	MP	LP
ACE	LN	LN	LN	LN	MN	MN	SN	Z
	MN	LN	LN	LN	MN	SN	Z	SP
	SN	LN	LN	LN	SN	Z	SP	MP
	Z	MN	MN	SN	Z	SP	MP	MP
	SP	MN	SN	Z	SP	LP	LP	LP
	MP	SN	Z	SP	MP	LP	LP	LP
	LP	Z	SP	MP	MP	LP	LP	LP

Figure 5. The CR for FLPID controllers.

For designing of the FLPID controllers, PID gains have only three parameters to tune involving a proportional gain, an integral gain and a derivative gain. The MF and CR have many parameters to tune. The MF has 2 trapezoidal and 5 triangular memberships. As a result, there are 23 parameters to tune. For the FLC with two-inputs and one-output there are 69 parameters to tune.

In the CR list, for two-inputs and one-output FLC, CR must be indicated in seven numbers (1-7), 1: LN, 2: MN, 3: SN, 4: Z, 5: SP, 6: MP, and 7: LP. Thence, there are 49 parameters to tune. Although, the total parameters for two-inputs and one-output the FLPID controllers are 121 (3+69+49) tuning parameters.

4. Bee Algorithm

The BA was presented by D.T. Pham [9] for optimizing numerical problems. The algorithm mimics the food foraging behavior of swarms of honey bees. The random optimization algorithm, which is gained by honey bees' method, is simple, robustness and popularity. The procedure of BA is given as below:

Step 1: Randomly generate initial solutions of n scout bees for parameters of k_p , k_i , and k_d . These initial solutions must be feasible candidate solutions that satisfy constraints. Set $iteration = 0$.

Step 2: Represent the values of k_p , k_i , and k_d to the PID controller in order to find time response of Δf_1 , Δf_2 and ΔP_{tie} of the system.

Step 3: Evaluate the objective function to substitute Δf_1 , Δf_2 and ΔP_{tie} in equation (9).

Step 4: Select m best solutions for neighborhood search. Separate m best solutions into two groups, the first group has e best solutions and another group has $m-e$ best solutions.

Step 5: Determine the size of neighborhood search for each best solutions (n size).

Step 6: Determine number of employed bees (ne) for the best e solutions and number of employed bees (ns) for $m-e$ solutions ($ne > ns$).

Step 7: Randomly generate neighborhood solutions of ne and ns employed bees for parameters of k_p , k_i , and k_d . Represent the values of k_p , k_i , and k_d to the PID controller in order to find time response of Δf_1 , Δf_2 and ΔP_{tie} of the system. Evaluate the objective function to substitute Δf_1 , Δf_2 and ΔP_{tie} in equation (8).

Step 8: Select the best solution of each neighborhood search.

Step 9: Check the stopping criterion. If satisfied, terminate the search, else $iteration = iteration + 1$.

Step 10: Randomly generate new initial solutions of $n-m$ scout bees for parameters of k_p , k_i , and k_D . Construct the initial solutions for the next iteration by combine m best solutions and new $n-m$ generate initial solutions. Go to Step 2.

where n is number of scout bees, m is number of the best selected sites, e is number of the best site, ngh is neighborhood size [10].

5. Implementation and Results

Simulations were performed by applying the FLPID controllers both areas, no SMES unit, SMES unit in either thermal or hydro area as well as SMES units in both areas, applied to a two-area interconnected hydro-thermal system as shown in figure 2, when using 0.01 p.u.MW step load disturbance in both areas. The identical system parameters are given in Appendix. All models were simulated in Matlab. According to investigations, the next parameters of the BA method are used:

$n=10$, $m = 5$, $e=3$, $ne = 20$, $ngh=0.01$, and $NC = 20,000$. In the optimization, IAE of the frequency deviation of the first area, the second area and a power deviation at tie-line are selected as the performance index. Therefore, the objective function J is prepared by:

$$\text{Minimize } J = \int_0^{50} (|\Delta f_1| + |\Delta f_2| + |\Delta P_{tie}|) dt \quad (8)$$

After tuning, the FLPID controllers have optimized FLPID gains are shown in table 1.

Table 1. Tuned parameters of FLPID controllers.

Area	k_p	k_i	k_D
Thermal	0.6360	0.5980	0.0039
Hydro	0.2180	0.1488	0.0015

The optimized MF of input 1, 2 and output are presented in figure 6 and the optimized CR are presented in figure 7.

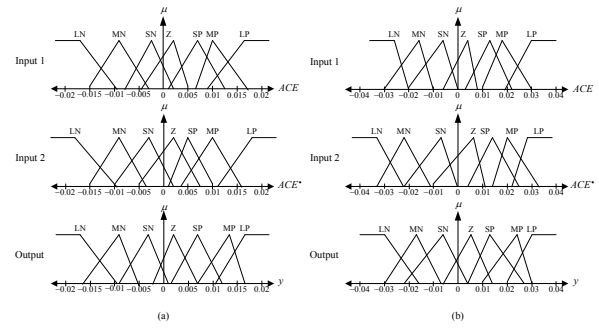
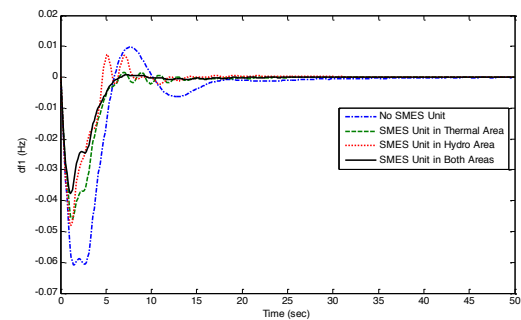

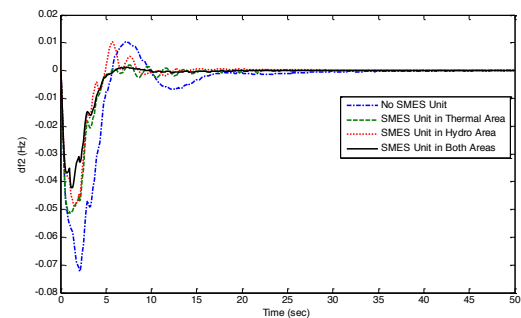
Figure 6. Optimized MF for optimal FLPID controllers. (a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

		ACE*									ACE*						
		LN	MN	SN	Z	SP	MP	LP			LN	MN	SN	Z	SP	MP	LP
ACE	LN	LN	LN	LN	LN	MN	SN	Z	ACE	Z	LN	LN	LN	MN	SN	Z	SP
	MN	LN	LN	LN	LN	MN	Z	SP		MN	LN	LN	LN	MN	SN	Z	SP
	SN	LN	LN	LP	SN	MP	SP	MP		SN	LN	LN	MN	MN	LN	SP	MP
	Z	MN	MN	SP	Z	LP	MP	MP		Z	MN	MN	MN	Z	Z	MP	MP
	SP	MN	SN	Z	MP	LP	LP	LP		SP	MN	SN	Z	SP	LP	LP	LP
	MP	SN	Z	SP	MP	LP	LP	LP		MP	SN	Z	SP	MP	LP	LP	LP
		LP	Z	SP	MP	MP	LP	LP			LP	Z	SP	MP	MP	LP	LP

Figure 7. The optimized CR for optimal FLPID controllers. (a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

8(a)

8(b)

Figure 8. The frequency deviation of both areas for different SMES units.

(a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

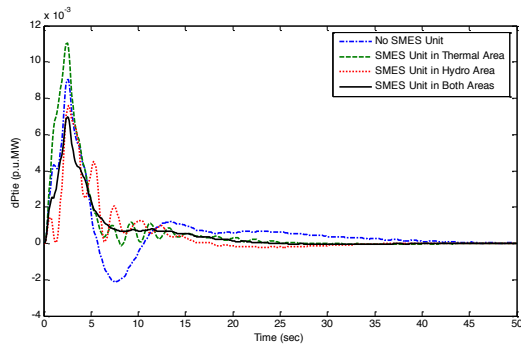
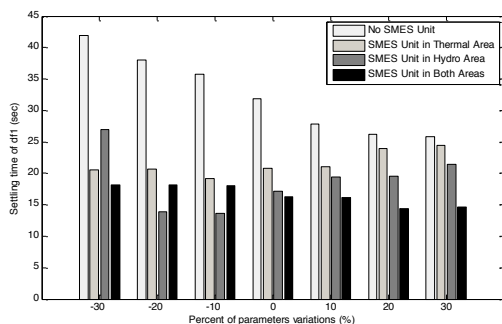

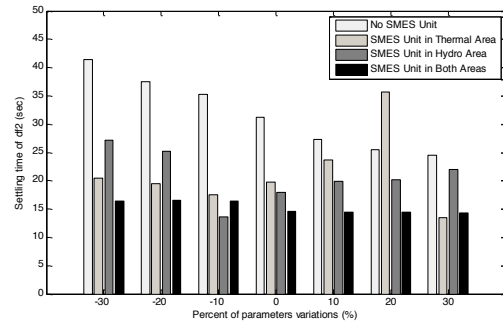
Figure 9. The power deviation of both areas for different SMES units.

The frequency deviations of both areas after a load change are demonstrated in figure 8-9. The SMES unit in either thermal or hydro area highly improve the system performance comparison to no SMES unit. Moreover, SMES units in both areas are significantly superior to the no SMES unit. They give a better performance than no SMES unit and SMES unit in either thermal or hydro area. The settling time and overshoot are reduced considerably.

Moreover, the robustness of each controller against system parameters variations are evaluated by the IAE. These values are computed under an occurrence of load disturbances whilst all system parameters are varied from -30% to 30% of formal values. The comparison results shown in figure 10-11 clarify values of settling time and overshoot of both areas, respectively. This illustrates that the robustness of SMES units in both areas against parameters variations is superior to no SMES unit and SMES unit in either thermal or hydro area.

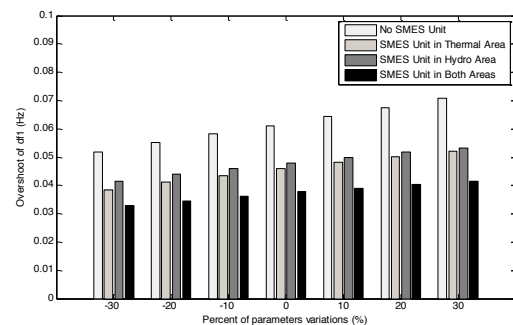
10(a)

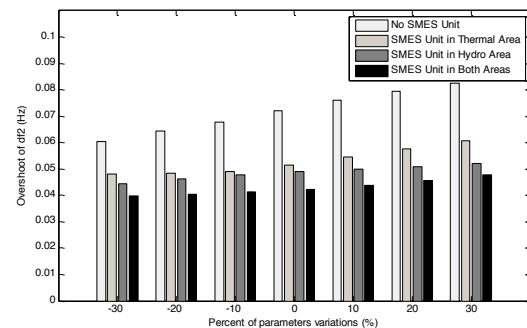
10(b)

Figure 10. Comparison results of settling time of both areas under parameters variations.

(a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

11(a)

11(b)

Figure 11. Comparison results of overshoot of both areas under parameters variations. (a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

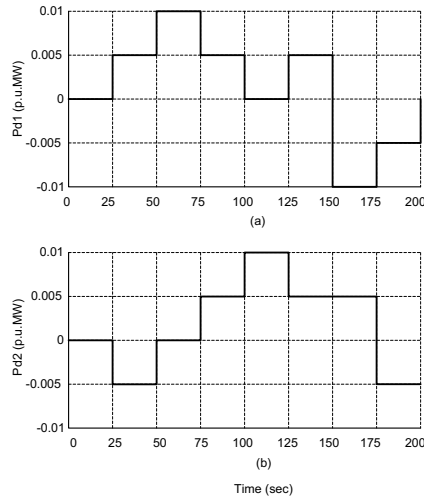
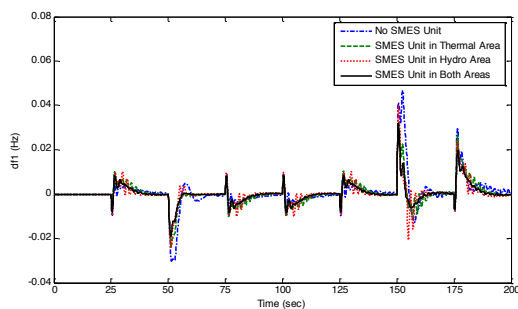
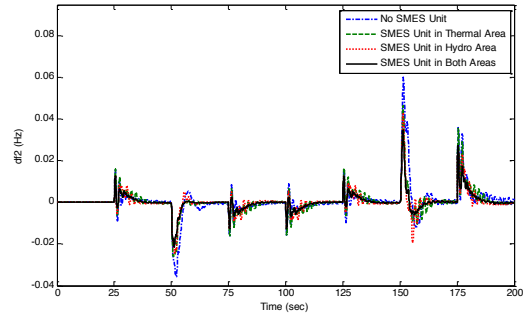

Figure 12. Random step load change in thermal and hydro areas. (a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

Eventually, frequency control effects of the FLPID controllers with SMES units are analyzed under different random step load variations which are applied to both areas as demonstrated in figure 12. The outcomes of frequency deviations of both areas are unveiled in figure 13. Furthermore, figure 14 shows results of changes in tie-line power. The frequency deviations and changes in tie-line power are improved considerably by the no SMES unit in comparison with the case of SMES unit in either thermal or hydro area and SMES units in both areas.

13(a)

13(b)

Figure 13. Time response of Δf_1 and Δf_2 under random load change.

(a) Reheat thermal area (b) Hydro area.

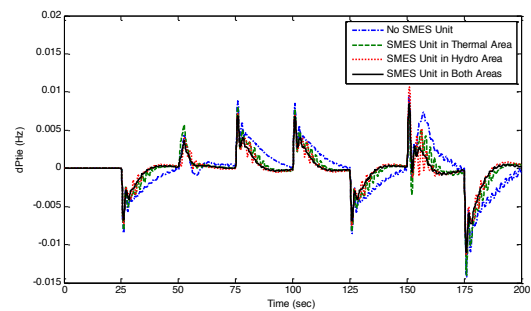

Figure 14. Time response of ΔP_{tie} under random load change.

6. Conclusions

In conclusions, an application of BA has been used for optimal FLPID controllers for AGC of a two-area interconnected hydro-thermal system with SMES. Designers gain benefits by saving time from the proposed technique for designing the FLPID controller, comparing with conventional design procedures. A number of studies have been performed with the optimal FLPID controllers to test the effectiveness and robustness. Last but not least, simulation results show that the optimal FLPID controllers with SMES units in both areas perform significantly better than other that no SMES unit and SMES unit in either thermal or hydro area in settling time, overshoot and IAE. Hence, the optimal FLPID controllers are efficient and robust over various operating conditions.

7. Appendix

In the following, most parameters of the two-area interconnected hydro-thermal system in figure 2 as in [9] and some of parameters have been modified:

$$\begin{aligned} f &= 60 \text{ Hz}, T_r = 10.0 \text{ s}, T_t = 0.3 \text{ s}, \\ T_w &= 1.0 \text{ s}, T_g = 0.08 \text{ s}, K_r = 0.5, K_P = 1.0, \\ K_d &= 4.0, \\ K_i &= 5.0, H_1 = H_2 = 5, R_1 = R_2 = 2.4 \\ &\text{Hz/p.u.MW}, P_{tie, \max} = 200 \text{ MW}, \\ P_{r1} &= P_{r2} = 2000 \text{ MW}, D_1 = D_2 = 8.33 \times 10^{-3} \\ &\text{p.u.MW/Hz} \end{aligned}$$

8. References

1. Jaleeli, N., VanSlyck, LS., Ewart, DN., Fink, LH. and Hoffmann, AG. (1992). Understanding automatic generation control. IEEE Trans. Power Syst, 7, 3, 1992: 1106-1112.
2. Ise, T., Mitani, Y. and Tsuji, K. (1986). Simultaneous active and reactive power control of superconducting magnetic energy storage to improve power system dynamic performance, IEEE Trans Power Deliv, 1: 143-150.
3. Devotta, J. B. X. and Rabbani, M. G. (2000). Application of superconducting magnetic energy storage unit in multi-machine power systems, Energy Conv Manage, 41: 493-504.
4. Durongdumrongchai, P., Sa-Ngiamvibool W., Aurasopon, A. and Pothiya, S. (2014). Robust and optimal fuzzy logic-PID controllers design by bee algorithm for hydro-thermal system, Rev. Roum. Sci. Techn, 59, 2: 193-203.
5. Nanda, J. and Kaul, B. L. (1978). Automatic generation control of an interconnected power System, Proc IEE, 125: 385-390.
6. Pothiya, S. and Ngamroo, I. (2008). Optimal fuzzy logic- based PID controller for load-frequency control including superconducting magnetic energy storage units, Energy Convers. Manage, 49: 2833- 2838.
7. Rajesh, A. J., Das, D. and Amit, P. (2007). Automatic generation control of an interconnected hydrothermal power system considering superconducting magnetic energy storage, Electrical Power and Energy Systems, 29: 571-579.
8. Pham, D.T., Ghanbarzadeh, A., Koc, E., Otri, S., Rahim, S. and Zaidi, M. (2006). The Bees Algorithm – A Novel Tool for Complex Optimisation Problems, IPROMS: 454-459.
9. Nanda, J. and Mangla, A. (2004). Automatic generation control of an interconnected hydro-thermal system using conventional integral and fuzzy logic controller, IEEE International conference, 1: 372-377.
10. Chaiyatham, T. and Ngamroo, I. (2012). A bee colony optimization based-fuzzy logic-PID control design of electrolyzer for microgrid stabilization, Int. J. Innov. Comput.,

การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC)
ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

The Developing Program to improve the Science teachers by the Professional Learning
Community of inquiry-based learning for schools under
the Department of local Administration

เต็มดวง ทบศรี¹
ธัญญธร ศรีวิเชียร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ แบบสืบเสาะหาความรู้ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 3) เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 200 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) หลักการหลักการและแนวคิด 2) วิสัยทัศน์ 3) วัตถุประสงค์ 4) โครงสร้าง 5) เนื้อหา 6) กระบวนการ 7) การประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

โดยสรุป โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเป็นโปรแกรมที่มุ่งพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน โดยใช้กระบวนการพัฒนาตามแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองพัฒนาทั้งด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญาและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

คำสำคัญ : ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC), การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

Abstract

This research aimed : 1) to study the elements and indicators of the science learning management through inquiry method, 2) to study the current status and the desirable states of the science learning management through inquiry method and 3) to develop the program for developing teacher by applying “The Professional Learning Community (PLC)” in science learning management through inquiry method. The sample were the teachers of Science Department for 200 people in Local Administrative Organization by stratified random sampling technique. The result showed that : the elements and indicators of the science learning management through inquiry method consisted of 5 components and 23 indicators. The assessment of the appropriate in the elements and indicators of the science learning management through

¹นิสิตระดับปริญญาโท สาขาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²อาจารย์ ดร.ประจำ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

inquiry method by 5 experts found that the appropriate to an excellent. The current status and the desirable states of the science learning management through inquiry method was at the middle level. The Development program for developing teacher by applying the Professional Learning Community (PLC) in science learning management through inquiry method under Local Administrative Organization included 1) principle and concepts 2) vision 3) objective 4) structure 5) content 6) development process and 7) assessment. The assessment on appropriate and possibility of Development of a program for developing teacher by applying The Professional Learning Community (PLC) in science learning management through inquiry method under Local Administrative Organization was at the highest level and the possibility at the high level.

In conclusion, the program that developed was the teacher in science learning management through inquiry method 5 stages by The Professional Learning Community (PLC) : The teachers were grouped together in good friend community. They share the knowledge and achieve in vision all together to change the paradigm in learning management with child center, encourage the students to create knowledge by themselves and develop emotion social, intelligence and scientific process.

Keywords : The Professional Learning Community , science learning management through inquiry method.

บทนำ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานในอาชีพต่าง ๆ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge based society) ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2555 : 2) นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559 : 1) ยังได้กล่าวถึงการพัฒนาประเทศไทยช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน

ภารกิจของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ จึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะหากครูมีคุณภาพสูงย่อมส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงด้วย ซึ่งมีข้อค้นพบจากงานวิจัยหลายฉบับของกลุ่มประเทศองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ที่พบว่านักเรียนที่มีโอกาสได้เรียนกับครูที่สอนเก่งจะมีพัฒนาการก้าวหน้ามากกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่สอนไม่เก่งถึง 3 เท่า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556 : 1) ครูวิทยาศาสตร์จึงควรปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในการจัดการเรียนรู้ จากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-center) เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-center) เน้นการบูรณาการ (integration) (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2557 : 44-45) สอดคล้องกับ ประสาท เนือง-เฉลิม (2558 : 148 - 150) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ ดังนี้ 1) การสืบเสาะหาความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนวิทยาศาสตร์ที่ช่วยพัฒนาทั้งด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญาและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 2) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอย่างนักวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าหาความรู้โดยเกิดจากความเข้าใจในธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ 3) ผู้เรียนได้ใช้ทักษะที่จำเป็นในการสร้างความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง เป็นต้น

นอกจากครูจะต้องปรับกระบวนการทัศน์ของการสอนแล้ว วิจารณ์ พานิช (2555 : 135) ได้กล่าวว่าเครื่องมือสำหรับการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ดังที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือ วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 ว่า PLC คือ เครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน (community) ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือ ครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอก

แต่สภาพปัจจุบันครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา ยังประสบปัญหาต่าง ๆ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556 : 27) ได้สังเคราะห์ประเด็นปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของครูสภาพบว่า ปัญหาของการพัฒนาครู ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ได้จบ

การศึกษาในวิชาเอกที่สอนโดยตรง โดยมีสาเหตุสำคัญจากการมีครูที่จบวิชาเอกที่สอนไม่เพียงพอ ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ใช้สื่อการสอนสาเหตุมาจากขาดแคลนสื่อและครูไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน ครูขาดการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาการพัฒนาอบรมครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูจากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จาก ผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานหรือโอเน็ต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2558 พบว่าคะแนนเฉลี่ยในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนยังทำคะแนนได้ไม่ถึงร้อยละ 50 และวิชาวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ เท่ากับ 42.59 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : 2558) ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการพัฒนาโดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีขั้นตอนและวิธีการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด

การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 2) ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบ (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการหามาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ววิเคราะห์ค่าระดับความเหมาะสมโดยใช้ค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่

พึงประสงค์ ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำแล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่เสนอแนะ 2) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือได้แก่ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item-Congruence : IOC) โดยใช้ค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 ขึ้นไป 3) นำแบบสอบถาม ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 4) นำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 จำนวน 200 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling technique) ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 46 - 47)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้ 1) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2558 : 67) พบว่าทุกข้อมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมสูงกว่าเกณฑ์หรือค่าวิกฤติ (.306) 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2558 : 90) พบว่า วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม นำคำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำค่าเฉลี่ย มาแปลความหมายสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครู โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และเลือกข้อคำถามที่มีค่า PNI สูงมาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ยืนยันความเหมาะสม 3) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปผลเป็นความเรียง และนำไปประกอบการยกร่างโปรแกรม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้ในการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ จาก

โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) 2) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของโปรแกรม

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Data) ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปเป็นความเรียง 2) นำคะแนนการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของครูวิทยาศาสตร์มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครู โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โปรแกรม ประกอบด้วย 1) หลักการหลักการและแนวคิด 2) วิสัยทัศน์ 3) วัตถุประสงค์ 4) โครงสร้าง 5) เนื้อหา 6) กระบวนการพัฒนา 7) การประเมินผล และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าองค์ประกอบและตัวชี้วัด

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ นั้น เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ที่มาจากแนวคิดของนักการศึกษาของสหรัฐอเมริกา กลุ่ม BSCS (Biological Science Curriculum Society) (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2558 : 147) และจากการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของหน่วยงานและนักวิชาการต่างๆ ได้แก่ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2550 : 18 - 20), สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555 : 32-34), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2557 : 78-79), ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2554 : 64-65) ที่ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้น หรือ องค์ประกอบเช่นกัน

2. จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่าสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีความต้องการพัฒนาเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2557 : 44) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการศึกษาเน้นทักษะการคิดเพื่อสร้างความรู้ ค้นหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ครูวิทยาศาสตร์จึงควรปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ในการจัดการเรียนรู้ จากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-center) เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-center) เน้นการบูรณาการ (integration) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร สอดคล้องกับงานวิจัยของขจรศักดิ์ บัวระพันธ์ (2553 : 352-353) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ในนิสิตครูสาขาการสอนวิทยาศาสตร์หลักสูตรการผลิตครู 5 ปี : การศึกษาระยะยาวพบว่า นักเรียนครูวิทยาศาสตร์ และผู้บริหารสถานศึกษาระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของครูวิทยาศาสตร์ตามแนวปฏิรูปการศึกษาในด้านเนื้อหา คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และมีความรู้รอบตัวในด้านทักษะการสอน คือ ส่งเสริมกระบวนการคิดแก่นักเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้เกิดทักษะทางวิทยาศาสตร์

3. จากการสร้างและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครู โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วให้

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ประเมิน พบว่า โปรแกรมพัฒนาที่สร้างขึ้น โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมโดยมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเป็นแนวทางการพัฒนา รวมทั้งได้ไปศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จแล้วนำหลักการมาพัฒนาโปรแกรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทำให้โปรแกรมการพัฒนามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สนองจุดมุ่งหมายเฉพาะของโปรแกรมที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ของครูโดยใช้ทีมครูบูรณาการเป็นฐานในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมุทพร สมปอง (2558 : 134 - 147) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนที่ร่วมวิจัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การเตรียมองค์การเพื่อการเรียนรู้ 2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม 3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน 4) ผลที่คาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เจริญภูมิ (2559 : 22 - 30) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรารถนา เพชรฤทธิ์ (2559 : 222-233) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า โปรแกรมพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ 3) เป้าหมายรูปแบบและวิธีการพัฒนา 4) โครงสร้าง 5) เนื้อหา 6) กระบวนการพัฒนา 7) แนวการจัดการกิจกรรม 8) เทคนิคและเครื่องมือ 9) การประเมินผล 10) การดำเนินการพัฒนา และยังสอดคล้องกับพรเพ็ญ สมบัติมาก (2560) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการ การดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) ควรทำการศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เทคนิคหรือรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบอื่นๆ หรือบูรณาการ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ให้เหมาะกับเนื้อหาและธรรมชาติของการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และวัยของนักเรียน 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้กับวัตรกรรมการเรียนการสอนอื่นๆ เพื่อการค้นหาแนวทางหรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนำโปรแกรมพัฒนาครูโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ ไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมพัฒนาตามโปรแกรม สนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และอื่นๆที่จำเป็น อีกทั้งยังต้องสามารถจัดสรรเวลาให้สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาแต่ละรูปแบบ เนื่องจากการพัฒนาตามโปรแกรมจะมีลักษณะต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ควรมีการศึกษาการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) ในด้านอื่น ๆ

2.2 การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวและนำไปใช้ในภาคเรียนเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบซ้ำและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์. (2553). การศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ในนิสิตครูสาขาการสอนวิทยาศาสตร์หลักสูตร การผลิตครู 5 ปี : การศึกษาระยะยาว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล : กรุงเทพฯ.
2. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง. สหมิตรพรินต์ติ้งแอนพับลิชชิ่ง: กรุงเทพฯ.

3. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2558). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. ตักสิลาการพิมพ์ : มหาสารคาม.
4. บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัย เบื้องต้น. สุวีริยาสาส์น : กรุงเทพฯ.
5. ประสาท เนืองเฉลิม. (2558). การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
6. บรรณานา เพชรฤทธิ์. (2559). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
7. ปวีณา เจริญภูมิ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการเป็น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม- ธันวาคม) : ขอนแก่น.
8. พรเพ็ญ สมบัติมาก. (2560). การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการ การดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน).
9. พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2557). การจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.
10. วิจารย์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการ เรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ : กรุงเทพฯ.
11. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). ครูวิทยาศาสตร์มีอาชีพไหน? แนวทางสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ. บริษัท อินเทอร์เน็ตเคชั่นส์ฟฟายส์ จำกัด : กรุงเทพฯ.
12. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สำนักนายกรัฐมนตรี : กรุงเทพฯ.

13. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา : กรุงเทพฯ.
14. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). บทวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาครูทั้ง ระบบ และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด : กรุงเทพฯ.
15. สมุทร สมปอง. (2558). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา : การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

การเสริมสร้างพลังอำนาจในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

Effect of Empowerment Program of the Village Health Volunteers to Implementation of
Community Health Education in Papai Municipality, Sansai District, Chiang Mai Province

ชนิดา เตชะปัน¹

สิวลี รัตนปัญญา²

สามารถ ใจเตี้ย³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเสริมสร้างพลังอำนาจในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชนแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 71 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวัดความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน ทักษะคิดที่มีต่อการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการมีส่วนร่วม และกิจกรรมปฏิบัติงานในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน ทักษะคิดที่มีต่อการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการมีส่วนร่วม และกิจกรรมปฏิบัติงานในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมมีความแตกต่างจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพในด้านการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อไป

คำสำคัญ: การเสริมสร้างพลังอำนาจ, อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน, สุขศึกษาชุมชน

Abstract

The purpose of this research was to evaluate the effectiveness an empowerment program on implementation of community health education in 71 the village health volunteers (VHVs) in Papai Municipality, Sansai District, Chiang Mai Province. Data were collected by using questionnaires that including community health knowledge, attitude toward performance, participative behaviour and work activities for potential development of VHVs. Data analysis using One-way repeated measures ANOVA. The results showed the subjects significantly improved their community health knowledge, attitude toward performance, participative behaviour and work activities after participating in the empowerment program level ($p\text{-value} < 0.001$). The results of this research provide empirical evidence for use in the development of working capacity of village health volunteers.

Keywords: Empowerment, Village Health Volunteers (VHVs), Community Health Education

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

² อาจารย์ประจำภาควิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

³ อาจารย์ประจำภาควิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีนโยบายในการควบคุม ป้องกันโรคเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อทั้งในครอบครัว และชุมชน เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและการเสียชีวิต โดยอาศัยกลวิธีของการสาธารณสุขมูลฐานหรือระบบสุขภาพภาคประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนเนื่องจากประชาชนในชุมชนเป็นผู้ตระหนักถึงปัญหาของชุมชนตนเองเป็นดีที่สุดมาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520 - พ.ศ.2524) จนถึงปัจจุบันโดยการกำหนดปัญหา วิเคราะห์ปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาคือประชาชนเองทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและกระตุ้นความต้องการในการเข้าร่วมช่วยเหลืองานด้านสาธารณสุขโดยผ่านบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานทางด้านสาธารณสุขคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการเชื่อมโยงประชาชนเข้ากับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพของชุมชน

อย่างไรก็ตามปัจจุบันพบว่าการทำงานด้านสาธารณสุขมูลฐานในชุมชนยังมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร โดยปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานคือประสิทธิภาพในการทำงานของ อสม. ยังอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลางในหลายพื้นที่ของประเทศ (ชาตรี จันทรตา, 2552) ปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของ อสม. คือการไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนขาดความรู้ ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน โดยอสม.ยังขาดกระบวนการเรียนรู้ เพราะ อสม.เองยังไม่เข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ ที่ตนเองต้องปฏิบัติ (วุฒิสักดิ์ บุญเฉลิม, 2555) โดยหน่วยงานในระดับปฏิบัติการที่มีความใกล้ชิดกับ อสม. หรือหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับ อสม.ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะหรือการฝึกอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานในชุมชน ให้แก่ อสม. โดยการเน้นการฝึกอบรมให้กับ อสม. แต่ไม่มีการติดตามถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ อสม. ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อถือ อสม. (เรวดี ศรีฤทธิ์อมรรัตน์ โพนสารีและกาญจนา วงษ์สวัสดิ์, 2555)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางด้านสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจำนวน 20 คน พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 48 ซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานทางด้านสาธารณสุขมูลฐานของชุมชน ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัย

จึงมีความสนใจที่จะเสริมสร้างพลังอำนาจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชน เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมูลฐานของชุมชนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และสามารถพัฒนางานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชน ในเทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่อันได้แก่ความรู้ ทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการปฏิบัติงาน เรื่อง สุขศึกษาชุมชนระหว่างก่อนและหลังการเข้ารับการเสริมสร้างพลังอำนาจ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเสริมสร้างพลังอำนาจในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่อาศัยทฤษฎีการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ของ Gibson (1991) ประกอบด้วย 1) การค้นพบความจริง 2) การสะท้อนความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 3) การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมและลงมือปฏิบัติ 4) การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจทั้ง 4 ขั้นตอน เป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่มีความเชื่อมโยงและมีความต่อเนื่องกัน การที่บุคคลจะผ่านแต่ละขั้นตอน บุคคลต้องมีพลังใจ พลังความคิดจากปัจจัยต่าง ๆ มาช่วยกันสร้างเสริมแรงใจ ให้บุคคลรู้สึกมั่นใจที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) วัดผลก่อนทดลองและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) โดยอาศัยทฤษฎีเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ของ Gibson 4 ขั้นตอนมาประยุกต์ใช้ในโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ ทำซ้ำจำนวน 2 รอบ และดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 3 รอบ ได้แก่ ก่อนดำเนินการทดลอง หลังดำเนินการทดลอง และในระยะติดตามผล 2 สัปดาห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 62 คน ซึ่งได้มาจากสุตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Heinisch โดยค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของยุพา พูลสวัสดิ์ (2557) เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างจึงได้คำนวณปรับเพิ่มขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มอีก 10% คิดเป็นจำนวน 69 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มโดยการจับฉลากหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างพลังอำนาจจนกว่าจะได้จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการตามที่ต้องการไว้ จากการสุ่มได้หมู่บ้านมา 3 หมู่บ้าน ได้แก่ 1) บ้านหนองเต่าคำจำนวน 23 คน 2) บ้านศรีบุญเรือง จำนวน 27 คน และ 3) บ้านหนองป่าขาว จำนวน 21 คน รวมจำนวนตัวอย่าง 71 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. **สื่อและอุปกรณ์** ได้แก่ วัสดุทัศนเรื่อง การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขศึกษาการส่งเสริมสุขภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและเอกสารประกอบการให้ความรู้ด้านสุขศึกษาชุมชน ได้แก่ แผ่นพับความรู้ด้านสุขศึกษา การส่งเสริมสุขภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

2. **แบบสอบถาม** ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item - Objective Congruence Index : IOC) ผลค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามด้านเนื้อหา ข้อมูลส่วนบุคคลเท่ากับ 1 และวัดความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชนสำหรับ อสม. เท่ากับ 0.72 แบบวัดพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขศึกษาชุมชน เท่ากับ 0.89 แบบวัดกิจกรรมการปฏิบัติงานการพัฒนาศักยภาพของ อสม. ในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชน เท่ากับ 1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับ อสม. ในพื้นที่เทศบาลตำบลสนทรายหลวง และเทศบาลเมืองแม่ใจ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน และนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ KR-20 และ Cronbach's alpha Coefficient โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพหลัก รายได้ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเป็น อสม.

การฝึกอบรมการปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานอื่น ระยะเวลาปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานอื่น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชนสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องสุขศึกษาชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 17 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูก ให้ 1 คะแนน และตอบผิด ให้ 0 คะแนน คะแนนเต็ม 17 คะแนน โดยแปลผลระดับคะแนนความรู้ที่ได้เป็น 2 ระดับ ตามแบบอิงเกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2541) ได้แก่ มีความรู้สูง และมีความรู้ต่ำทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.758

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานในการให้ความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชนเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อสอบถามทัศนคติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่คาดหวังจะเกิดขึ้นมีจำนวนทั้งสิ้น 24 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และแปลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโดยใช้คะแนนตามหลักของ Likert Scale มาใช้ในการวิเคราะห์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด ให้ 5 คะแนน, เห็นด้วยมาก ให้ 4 คะแนน, เห็นด้วยปานกลาง ให้ 3 คะแนน, เห็นด้วยน้อย ให้ 2 คะแนน, และเห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนระดับทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานในการให้ความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบอิงเกณฑ์ของ Best (1981) ได้แก่ มีทัศนคติระดับสูงมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน), มีทัศนคติระดับสูง (คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน), มีทัศนคติระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน), มีทัศนคติระดับต่ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน) และมีทัศนคติระดับต่ำที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน) ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.738

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขศึกษาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่คาดหวังจะเกิดขึ้น มีจำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และแปลผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา โดยใช้คะแนนตามหลักของ Likert Scale มาใช้ในการวิเคราะห์โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด ให้ 5 คะแนน, เห็นด้วยมาก ให้ 4 คะแนน, เห็นด้วยปานกลาง ให้ 3 คะแนน, เห็นด้วยน้อย ให้ 2 คะแนน, และเห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนระดับเจตคติ

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานสุขศึกษาของ อสม แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบอิงเกณฑ์ของ Best (1981) ได้แก่ มีการปฏิบัติ ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.21–5.00 คะแนน), มีการปฏิบัติในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.41–4.20 คะแนน), มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.61–3.40 คะแนน), มีการปฏิบัติในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.81–2.60 คะแนน) และมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 คะแนน) ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.873

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามกิจกรรมปฏิบัติงานการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชน โดยจะ ประเมินตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งจะดำเนินการประเมินทั้งก่อนและหลังการ เข้าร่วมปฏิบัติงานการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินงานด้านสุข ศึกษาชุมชน มีจำนวนทั้งสิ้น 18 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และแปรผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโดยใช้คะแนน ตามหลักของ Likert Scale มาใช้ในการวิเคราะห์ โดยมี เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็น ด้วยมากที่สุด ให้ 5 คะแนน, เห็นด้วยมาก ให้ 4 คะแนน, เห็นด้วยปานกลาง ให้ 3 คะแนน, เห็นด้วยน้อย ให้ 2 คะแนน, และเห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน เกณฑ์การแปล ความหมายคะแนนระดับเจตคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการ พัฒนาศักยภาพของ อสม. แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบ อิงเกณฑ์ของ Best (1981) ได้แก่ มีผลการประเมินระดับดี มาก (คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 คะแนน), มีผลการประเมิน ระดับดี (คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 คะแนน), มีผลการ ประเมินระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49 คะแนน), มีผลการประเมินระดับพอใช้ (คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 คะแนน) และมีเจตคติระดับควรปรับปรุง (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 คะแนน) ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามเท่ากับ 0.931

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

2. เปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้ ทักษะ ทักษะการมีส่วนร่วมที่มีต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมการปฏิบัติงานสุขศึกษาในการให้ความรู้เรื่อง

สุขศึกษาชุมชนระหว่างก่อนและหลังการเสริมสร้างพลัง อำนาจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการ ดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชนในเทศบาลตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ (One-way repeated measures ANOVA) เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้มีการแจกแจง เป็นโค้งปกติทดสอบด้วยสถิติโคลโมโกรอฟ-สไมนอฟ (Kolmogorov-Smirnov Test)

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมการเสริมสร้าง พลังอำนาจ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินงานด้าน สุขศึกษาชุมชน ในเทศบาล ตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สรุป ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคล

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีช่วงอายุระหว่าง 51– 60 ปี สถานภาพ สมรสและมีระดับการศึกษาประถมศึกษา ประกอบอาชีพ หลัก คือ รับจ้าง ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านอยู่ระหว่าง 6 – 12 ปี และทุกคนเคยได้รับ การอบรม/ดูงาน นอกเหนือจากการอบรมของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นประจำทุกเดือนได้แก่ การอบรมคัดกรองเบาหวานและความดันโลหิต, การอบรม พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.), การอบรมโครงการฟ้าใสใจสุขภาพ, การอบรม คัดกรองมะเร็งปากมดลูก, การอบรมคัดกรองมะเร็งเต้านม, การอบรมเกี่ยวกับแม่และเด็ก, การอบรมโครงการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงอำเภอสนทราย ภายใต้โครงการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน, การอบรม พัฒนาศักยภาพกลุ่มสตรี, โครงการอบรมอาหารปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.) นอกจากนี้ยังเคยปฏิบัติงานให้กับหน่วยงาน อื่นนอกเหนือกระทรวงสาธารณสุขได้แก่ ปฏิบัติงานให้กับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาลตำบลป่าไผ่) โดยปฏิบัติ หน้าที่ในการณรงค์ควบคุมลูกน้ำยุงลาย ป้องกันการระบาดของ โรคไข้เลือดออก, ปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมโรคติดต่อ ส่งเสริมสุขภาพและณรงค์ป้องกันโรค ระบาด, ปฏิบัติงานให้กับชมรมผู้สูงอายุ โดยมีหน้าที่เยี่ยม ผู้ป่วยเรื้อรังในพื้นที่ และเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ, ปฏิบัติงานให้กับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยมีหน้าที่ในการให้ ความรู้ด้านการนวด และภูมิปัญญาท้องถิ่น, ปฏิบัติงาน ให้กับเทศบาลตำบลป่าไผ่ โดยมีหน้าที่เป็นตัวแทน

การส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มสตรี, ปฏิบัติงานให้กับอำเภอ
สันทราย โดยปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่มกาชาดอำเภอสันทราย
และอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานอื่น คือ ต่ำกว่า 5 ปี

ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจใน การดำเนินงานด้านสุขศึกษาชุมชน

พบว่าระดับความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน
ทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานในการให้ความรู้เรื่องสุขศึกษา

ชุมชน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขศึกษา
ชุมชน และคุณภาพของกิจกรรมการปฏิบัติงานสุขศึกษาของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ก่อนเข้าร่วม
โปรแกรม หลังการเข้าร่วมโปรแกรมและระยะติดตาม 2
สัปดาห์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value
<0.001) ผลการวิจัยเป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบระดับความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ
ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานสุขศึกษา (n = 71)

ความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน	Mean	S.D.	F	P-value
ก่อนทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	15.00	2.46	20.21	<0.001
หลังทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	16.41	1.23		
ระยะติดตาม 2 สัปดาห์	16.62	0.78		
ทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานในการให้ความรู้เรื่องสุขศึกษาชุมชน				
ก่อนทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	3.94	0.70	101.19	<0.001
หลังทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	4.07	0.75		
ระยะติดตาม 2 สัปดาห์	4.52	0.54		
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขศึกษาชุมชน				
ก่อนทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	3.73	0.73	88.58	<0.001
หลังทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	3.80	0.76		
ระยะติดตาม 2 สัปดาห์	4.30	0.55		
กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานด้านสุขศึกษา				
ก่อนทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	3.47	0.75	215.57	<0.001
หลังทดลองเข้าร่วมโปรแกรมฯ	4.51	0.68		
ระยะติดตาม 2 สัปดาห์		0.42		

อภิปรายผล

การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment)
เมื่อผ่านกระบวนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมตั้งแต่การ
ฟังและการสนทนา, การวางแผนและแก้ไขปัญหา,
การปฏิบัติ, การสะท้อนกลับและการประเมินผลทำให้เกิด
ความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา
ศักยภาพของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
(อสม.) พร้อมทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่กลุ่ม
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนิน
กิจกรรมกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
ให้ได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ตลอดจนเกิดกระบวนการ
เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการลง
พื้นที่ปฏิบัติงานจริง เป็นไปตามทฤษฎีการเสริมสร้างพลัง
อำนาจ (Empowerment) ของ Gibson (1991) โดยได้
อธิบายว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจจะก่อให้เกิดความ

ไว้วางใจ ช่วยให้บุคคลสามารถสำรวจถึงศักยภาพของตน
สามารถเรียนรู้ปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
อันนำมาซึ่งการตระหนักในความสามารถของตนเอง
(self-efficacy) ความมั่นใจในตนเอง (self-confident)
และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (self-esteem) อาจกล่าว
ได้ว่า เป็นแนวคิดที่อธิบายกระบวนการทางสังคม การ
แสดงถึงการยอมรับและชื่นชม การส่งเสริมการพัฒนาและ
เสริมสร้างความสามารถของบุคคลในการตอบสนองความ
ต้องการของตนเองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึง
ความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
เพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองและรู้สึกว่าตนเองมี
อำนาจสามารถควบคุมความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตของตนเอง
ได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Wallenstein, N. &
Bernstein E (1988) ที่ได้อธิบายว่าการเสริมพลังอำนาจ
เป็นกระบวนการที่เน้นให้บุคคลพัฒนาความสามารถในการ

คิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง เกิดความนับถือเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลในกลุ่ม ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ มองภาพอนาคตได้ สามารถพัฒนากลวิธีที่จะแก้ปัญหาได้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งในระดับบุคคล องค์กร ซึ่งผลที่เกิดขึ้น คืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จะกลายเป็นแรงผลักดันให้คนในชุมชนหันมาสนใจและใส่ใจในการดูแลสุขภาพชุมชนในการป้องกันโรคมามากขึ้น นำไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ช่วยผลักดันและสนับสนุนการทำการกิจกรรมต่างๆของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เมื่ออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความรู้ดีขึ้น และทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมกาปฏิบัติงานในการให้ความรู้เรื่องสุขภาพชุมชนที่ดีขึ้น ก็มีโอกาที่จะส่งเสริมพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขภาพไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติ (Knowledge Attitude Practice : KAP) บลุ่ม (Bloom's Taxonomy) (1959) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้านคือ

- 1) พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมอง
- 2) จิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจ
- 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท สรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า การเข้าร่วมโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้รับสารและเกิดในลักษณะต่อเนื่องกัน คือ เมื่อผู้ได้รับสารได้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็จะเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ และความรู้ความเข้าใจนี้ จะทำให้เกิดทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้น และสุดท้ายก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของมินตรา สารรักษ์ (2553) ศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผลการวิจัยพบว่า การติดตาม ประเมินผลการพัฒนาพลังอำนาจการดำเนินงานของ อสม. ที่เข้าร่วมกิจกรรมหลังจากอบรมเป็นเวลา 3 เดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกศิณี วงศ์สุบิน (2559) ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ

หมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การรับรู้พลังอำนาจในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พฤติกรรมการป้องกันและโรคไข้เลือดออกสูงกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา เพ็งแสงเยี่ยม, พัทธราภรณ์ ไชยสังข์ และปัญจกรณ์ ยะเกษม (2558) ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้พลังอำนาจและการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุภาวะสมองเสื่อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มที่ใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้พลังอำนาจสูงกว่าก่อนใช้โปรแกรมการสร้างพลังอำนาจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.000$) และภายหลังจากใช้โปรแกรมการสร้างพลังอำนาจกลุ่มที่ใช้โปรแกรมการสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้ความสามารถแห่งตน มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุภาวะสมองเสื่อมสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.000$) เช่นกัน งานวิจัยทั้งหมดได้ใช้เครื่องมือโดยพัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจให้มีความต่อเนื่องเป็นวงจรเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความรู้ ความตระหนักรู้ ทักษะและความมั่นใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ จัดนิทรรศการและให้แจกเอกสารประกอบการให้ความรู้เพื่อเน้นการฝึกปฏิบัติจริงในชุมชน มีการติดตามทบทวนผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความร่วมมือให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เกิดความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ เบญจรงค์ ศรีสุระ (2559) เรื่อง กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจการดูแลสุขภาพตนเองใน ผู้สูงอายุ โรคข้อเข่าเสื่อม บ้านเตาอ ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า สะท้อนผลกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจปัจจัยแห่งความสำเร็จกลุ่มผู้นำชุมชนและผู้สูงอายุกลุ่มอย่าง มีภาวะความเป็นผู้นำ คือ 6 F ได้แก่ Focus Fast Friendly Flexible Fun and Faith บริบทที่เอื้อต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจ เพราะเป็นหมู่บ้านขนาดกลางและมีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติผู้สูงอายุที่เป็นที่เคารพรักของลูกๆ หลานๆ ทำให้ผู้สูงอายุอย่างมีความสุขอย่างมีศักดิ์ศรีไม่รู้สึกเป็นภาระแก่บุตรหลาน ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ในการคิดการวิเคราะห์ การออกแบบหาวิธีการดูแลตนเองตามตนเอง

ต้องการ ความรักความสามัคคีของคนในชุมชนและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม บ้านเตาอบตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับนำไปใช้ในการเสนอแนะให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะ การเข้าถึงกิจกรรมต่างๆของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ และจากผลวิจัยโดยผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. งานด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค

จากผลการวิจัยดังกล่าว เทศบาลตำบลป่าไผ่ ควรให้การสนับสนุนในเรื่องการเพิ่มความรู้เรื่องสุขภาพชุมชน ในหัวข้อการประเมินภาวะสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน เป้าหมายของสุขภาพชุมชน และนโยบายส่งเสริมสุขภาพให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลป่าไผ่ให้มากขึ้น

2. งานด้านให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน
เทศบาลตำบลป่าไผ่ ควรให้ความสำคัญในเรื่องของวิดิทัศน์ ในการให้ความรู้กับประชาชนเพราะเมื่อศึกษาในเรื่องพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสุขภาพชุมชนทั้งก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตาม 2 สัปดาห์ พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ยังมีความจำเป็นต้องใช้สื่อการสอน เช่น วิดิทัศน์ ในการให้ความรู้กับประชาชนเนื่องจากระดับพฤติกรรมในระยะติดตาม 2 สัปดาห์ อยู่ในระดับสูง ดังนั้น เทศบาลตำบลป่าไผ่ควรมีการใช้วิดิทัศน์ในการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่ออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จะได้มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเพื่อลงพื้นที่มากขึ้น และสามารถทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ได้เมื่อลงพื้นที่จริง

3. งานด้านกิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพของกิจกรรมการปฏิบัติงานการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินงานด้านสุขภาพชุมชนในด้านการป้องกันโรค เรื่องการตรวจและแนะนำการตรวจโรคด้วยตัวเองแก่ประชาชนในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เทศบาลตำบลป่าไผ่ควรมีการชักชวนกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินการปฏิบัติในเรื่องการตรวจและแนะนำ

การตรวจโรคด้วยตัวเองแก่ประชาชนในชุมชนเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกเดือน ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์จากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รุ่นใหม่และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รุ่นเก่าจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจโดยการขยายสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างให้ใหญ่ขึ้นและขยายระยะเวลาการติดตามให้ยาวขึ้น เช่น ติดตามในระยะ 1 ปี 2 ปี 3 ปี เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาในเชิงลึกอย่างแท้จริง

3. ควรมีการศึกษาโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในเชิงคุณภาพแทนที่จะเป็นในเชิงปริมาณเพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึก และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตรงประเด็น

เอกสารอ้างอิง

1. เกศินี วงศ์สุปิน, ขวัญเมือง แก้วคำเกิง, ธนาตล เก่งการพานิช และมณฑา เก่งการพานิช. (2559). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจของ อสม. ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า ปีที่ 33 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน.
2. ชาตรี จันทรรต. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลหางดง อำเภหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
3. เบญจรงค์ ศรีสุระ และคณะ. (2559). กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจการดูแลสุขภาพตนเองในผู้สูงอายุ โรคข้อเข่าเสื่อม บ้านเตาอบ ตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม).
4. มินตรา สาระรักษ์. (2553). การเสริมสร้างพลังอำนาจอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม). การค้นคว้าอิสระ ปริญญาสาธารณสุข ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

5. ยุพา พูลสวัสดิ์. (2557). ผลลัพธ์ของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านด้านการใช้ยาในผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนมหาวิทยาลัยคริสเตียน.
6. เรวดี ศรีฤทธิ์ อมรรัตน์ โอสารี และกาญจนา วงษ์สวัสดิ์. (2555). พลังอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตตำบลนาเพียง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
7. วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
8. วุฒิศักดิ์ บุญเฉลิม. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตำบลดงเตี้ย อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
9. วิภา เพ็งแสงี่ยม, พิชราภรณ์ ไชยสังข์ และปัญญภรณ์ ยะเกษม. (2558). ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้พลังอำนาจและการปฏิบัติการณ์ดูแลผู้สูงอายุภาวะสมองเสื่อม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. วารสารการพยาบาลและศึกษา, 8(1) : 125.
10. สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2553). การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
11. เทศบาลตำบลป่าไผ่. สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไผ่. (2559). รายงานประจำปี 2559. เชียงใหม่ : เทศบาลตำบลป่าไผ่.
12. อัจฉรีย์ แดงโสภณ และวิยะดา เมธัสสกุล. (2553). ผลของโปรแกรมการให้สุขศึกษาที่มีต่อความรู้และทักษะของผู้ดูแลเด็กป่วยด้วยโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน. สืบค้นจาก www.rajanukul.go.th.
13. Best, J.W. (1981). Research in Education. New Jersey : Prentice-Hall.
14. Bloom, B.S. (1959). Taxonomy of educational objectives hand book 1: Cognitive. New York : David Mckay.
15. Gibson, J. (1991). Conscientisation : An empowering nonformal education approach forCommunity health workers. Communiy Development Journal. 23(2), 119.
16. Wallenstein, N. & Bernstein E. (1988). Bv Empowerment education: Freire's ideas adapted to health - education. Health Education Quarterly, 15(4), 379 = 394.

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ต่อความสามารถ
ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Effects of PANORAMA Learning Management Supplemented with Cornell note
taking on English Reading Comprehension Ability
of Mathayom Suksa 5 students

วิชญาพร พรมสุริย์¹

ชาติชาย ม่วงปทุม²

จุฬามาศ จันทรศรีสุต³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 แผน แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ การดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้ทดสอบทีแบบไม่อิสระ (Dependent t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 15.27 และคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 32.82 คิดเป็นร้อยละ 82.05 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 70 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.65)

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามา, การจดบันทึกแบบคอร์เนลล์, ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² รักษาการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³ รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Abstract

The purposes of this research were to study and compare English reading comprehension ability of Mathayom Suksa 5 students before and after using PANORAMA learning management supplemented with Cornell note-taking on English reading comprehension ability and to study the students' attitude towards PANORAMA learning management supplemented with Cornell note-taking.

The samples consisted of 33 students of Mathayom Suksa 5 students at Nonghuachang Wittaya School, Porncharoen district, Buengkan province in the first semester of academic year 2017. They were selected by using cluster random sampling. The research design was one group pretest-posttest design. The research instruments were 6 lesson plans, an English reading comprehension ability test and students' attitude questionnaire. The experiment lasted 6 weeks, 2 hours a week, or 12 hours for all. The mean, percentage, standard deviation and t-test for dependent samples were used in data analysis. The findings of this search were as follows:

1. Mathayom Suksa 5 students' English reading comprehension ability mean score of learning by using PANORAMA learning management supplemented with Cornell note-taking before learning was 15.27, after learning was 32.82 or 82.05 percent and it was higher than the set criteria of 70 percent and the posttest mean score was higher that of the pretest.

2. Mathayom Suksa 5 students' attitude with PANORAMA learning management supplemented with Cornell note-taking on English reading comprehension ability was a good level ($\bar{X}=4.65$).

Keywords: PANORAMA learning management, Cornell note-taking, English reading comprehension ability

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตประจำวันมาก เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนสามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 1) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษและความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษ โดยมุ่งเน้นการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทั้งทางด้านการฟัง (Listening) การพูด (Speaking) การอ่าน (Reading) และการเขียน (Writing) ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนภาษาอังกฤษนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการอ่านเป็นพิเศษ เพราะทักษะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะอื่นๆ ดังที่ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2548: 19)

อธิบายว่าทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ และทักษะการอ่านเป็นทักษะที่คงอยู่กับตัวผู้เรียนได้นานที่สุด

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการอ่าน เพราะการอ่านหนังสือไม่ใช่เพียงแค่อ่านข้อความตามตัวหนังสือที่มีไว้ในหนังสือให้จบเล่มเท่านั้น แต่การอ่านนั้นมียุทธศาสตร์สำคัญคือ การรับรู้ความหมาย และทำความเข้าใจกับข้อความที่เขียนเป็นตัวหนังสือ ซึ่งปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นมีหลายแบบ การไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่มีอยู่ในข้อความ นอกจากนี้เป็นเพราะครูยังขาดวิธีการสอนอ่าน โดยให้อ่านจากแบบเรียน แล้วถามเนื้อเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ อินทรา ศรีประสิทธิ์ (2551: 18) ได้ศึกษาการส่งเสริมการพัฒนาการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียนภาษาอังกฤษ ในหมู่คนไทยพบว่า เด็กไทยมีปัญหาทักษะการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้ตามเกณฑ์

ที่กำหนด เป็นเพราะวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นสอบอ่านเป็นคำ ปรากฏว่าไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะเน้นการสอนอ่าน จุดหมายแท้จริงของการอ่านคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน ก็นับได้ว่าการอ่านไม่มีประสิทธิภาพ การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษ

เนื่องจากสภาพปัจจุบันผู้เรียนไม่มีความสนใจในการเรียน ผู้สอนจึงหาวิธีการใหม่ๆ หลากหลายวิธีเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในกลวิธีการเรียนรู้แบบพาโนรามา และการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ กลวิธีการเรียนรู้แบบพาโนรามาตามแนวคิดของ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edward, 1973: 132) นอกจากนี้ กัญญา มั่งคั่ง (2530: 76) ได้นำเทคนิคการอ่านแบบพาโนรามาทดลองใช้สอนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปรากฏว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเวลาต่อมาสุภาณี ชูเกลี้ยง (2542: 6) ได้ทำการศึกษาการสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามาเพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกภาษาพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามาสูงกว่าก่อนใช้ทุกกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังได้นำเทคนิคอีกรูปแบบหนึ่งมาเสริมด้วย คือการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ตามแนวคิดของพอก (Pauk, 1974: 4-7) มาเสริมในขั้นการจดบันทึก (Annotate) ในขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ไท-ฟู และโยแกน (Tsai-Fu & Yogan, 2010: 120-132) และผัสพรพรรณ ฤณอมพงษ์ชาติ (2550: 85-91) พบว่าการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้นเมื่อมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความสนใจอ่านเพิ่มขึ้นเช่นกัน นอกจากนั้นการจดบันทึกเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเสริมสร้างกลวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง และในท้ายที่สุดเสริมให้ความสามารถในการอ่านดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของทักษะการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน

ของผู้เรียน รวมถึงยังกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอีกด้วย

จากความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ และสภาพปัญหาที่พบดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ จะพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้หรือไม่ และนักเรียนจะมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์อยู่ในระดับใด ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วย การจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม รหัส อ 32202 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 68 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (อ 32201) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 33 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ จำนวน 6 เรื่อง แต่ละเรื่องจัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ มี 5 ระดับความคิดเห็น โดยใช้การวัดตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

เก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ ต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ จนครบ 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ใช้เวลา 6 สัปดาห์

3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ฉบับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนมาทดสอบอีกครั้ง เพื่อวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ

4. นำแบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ ที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนทำหลังการทดลอง จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบทีแบบไม่อิสระ (Dependent t-test) ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจคะแนนทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ (One sample t-test) ต้องสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ได้จากแบบวัดเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำมาแปลผลโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Method)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพานอรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนเรียนเท่ากับ 15.27 และคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 32.82 คิด

เป็นร้อยละ 82.05 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 70 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ โดยภาพรวมมีเจตคติ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=4.65$)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70

จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 15.27 คิดเป็นร้อยละ 38.18 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 32.82 คิดเป็นร้อยละ 82.05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มาจากสาเหตุดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามา ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้ เป็นขั้นตอนการสอนอ่าน ที่มีลำดับขั้นตอนการอ่านและคิดที่ชัดเจน โดยผู้อ่านมีความกระจำในจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อนอ่านจริง ซึ่งทำให้ผู้อ่านมีแรงบันดาลใจในการอ่าน ไม่ใช่อ่านไปเรื่อยๆ เป็นขั้นตอนการสอนอ่านที่ช่วยส่งเสริมและฝึกให้นักเรียนสามารถอ่านโดยละเอียด โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้จากบทอ่านเข้าด้วยกัน และทำการ

จดบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านเพื่อทบทวนความจำ จึงสามารถนำมาพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สกุลเพ็ญ พันธ้อม (2548: 69-70) ได้ทำการวิจัยโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา กับการสอนอ่านตามคู่มือครู โรงเรียนท่าเกษมพิทยางจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลอง Randomized Control Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา กลุ่มควบคุมเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่า t-test Independent และ ค่า t - test Dependent ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิค การอ่านแบบพาโนรามามีความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ซึ่งในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนี้

วิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ของ พอค (Pauk, 1974: 4-7) นำมาเสริมในขั้นตอนการจดบันทึกของกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาซึ่งขั้นตอนการจดบันทึกของกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามา ทำได้โดยการขีดเส้นใต้ หรือทำสัญลักษณ์ที่แสดงถึงใจความสำคัญ และข้อสนับสนุนต่างๆ เท่านั้น การจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากในกระดาดจดบันทึกแบบคอร์เนลล์นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ทำการจดบันทึกบทอ่าน โดยใช้ภาษาพูดของตัวเองทำการจดบันทึก 3 ครั้ง ท่องจำบทอ่าน เขียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านและสามารถนำมาทบทวนได้ง่ายก่อนทำแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของผัสพรณ ญนอมพงษ์ชาติ (2550: 85-91) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2549 จำนวน 39 คน โดยใช้วิธีการบันทึกแบบคอร์เนลล์ และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พฤติกรรมการเรียน ความเครียดและความกังวลของนักเรียนที่ได้ใช้วิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ระหว่างการวัดก่อนเรียนและหลังเรียน พฤติกรรมการเรียนที่ได้จากการประเมินโดยครู โดยเพื่อน และโดยตนเอง ระหว่างเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยที่ได้ใช้ วิธีการบันทึกแบบคอร์เนลล์ที่ประเมินโดยครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์มีส่วนช่วยพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น วิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์เป็นวิธีที่ช่วยพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนสามารถจดบันทึกและทบทวนได้ง่าย และมีประสิทธิภาพรวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไซ-ฟู และโยแกน (Tsai-Fu & Yogan, 2010: 120-132) ได้ทำการวิจัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่ใช้ในการจดบันทึกกับการได้รับการสอนการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ในนักเรียนระดับปริญญาตรีที่ประเทศไต้หวัน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่จดบันทึกในวิชาภาษาอังกฤษและได้รับการสอนการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ทำคะแนนในแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจได้ดีกว่านักเรียนในกลุ่มอื่น อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนการจดบันทึกด้วยกันแล้ว ไม่ว่านักเรียนจะจดบันทึกด้วยภาษาใด (อังกฤษ หรือจีน) ก็ส่งผลต่อคะแนนแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจอย่างใกล้เคียงกัน ซึ่งสรุปได้ว่า การสอนการจดบันทึกนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. เจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์มีค่าเฉลี่ยเจตคติโดยภาพรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=4.65$) เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์นี้เป็นขั้นตอนการสอนอ่านที่ใช้กระบวนการกลุ่ม มีการกำหนดเป้าหมายก่อนอ่านบท

อ่านจริง ซึ่งมีการระดมความคิด มีรูปภาพประกอบ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และสนุกสนานกับการอ่านบทอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถคาดเดาบทอ่านได้ และเกิดความสนใจในบทอ่านมากยิ่งขึ้น ในขั้นการจดบันทึก นักเรียนทำการจดบันทึกด้วยภาษาพูดของตัวเอง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่าน ซึ่งทำให้นักเรียนคลายความกังวล ไม่ลोकคำพูดจากผู้แต่งในหนังสืออย่างเดียว ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเป็นกันเอง สอดคล้องกับเพย์น และวิทเทเกอร์ (Payne & Whittaker, 2000: 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจดบันทึกไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนและการทำความเข้าใจ เราไม่สามารถจดจำสิ่งที่เราอ่านได้อย่างมากมายยกเว้นแต่เราต้องมีการทบทวนหรือนึกถึงอยู่เป็นประจำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อความจำในระยะยาว ดังนั้นการจดบันทึกด้วยคำพูดของตนเอง ช่วยให้เก็บเนื้อหา รายละเอียดไว้ในความจำอย่างเหนียวแน่น การสรุปแนวทฤษฎี ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นต่างๆ ไว้ในบันทึก ยังช่วยให้เข้าใจถึงจุดต่อ และจุดแข็งของสิ่งที่บันทึกได้ดีขึ้น การจดบันทึกมีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าใจเนื้อหาที่ได้รับมากกว่าการจดทุกคำพูด ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ ให้ความหมายของเจตคติ คือ การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็น และท่าทีของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ และสถานการณ์ต่างๆ โดยอาจเป็นไปในทางบวก คือ ชอบ ความพอใจ เห็นด้วย หรืออาจเป็นไปในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ทั้งนี้เจตคติเป็นผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ ดังนั้นเจตคติจึงสามารถสร้างได้และเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผัสสรพรรณ วัฒนพงษ์ชาติ (2550: 85-91) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2549 จำนวน 39 คนโดยใช้วิธีการบันทึกแบบคอร์เนลล์ และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความสามารถในการ

อ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พฤติกรรมการเรียน ความเครียดและความกังวลของนักเรียนที่ได้ใช้วิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลระหว่างการวัดก่อนเรียนและหลังเรียน พฤติกรรมการเรียนที่ได้จากการประเมินโดยครู โดยเพื่อน และโดยตนเองระหว่างเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยที่ได้ใช้ วิธีการบันทึกแบบคอร์เนลที่ประเมินโดยครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการจดบันทึกแบบคอร์เนลมีส่วนช่วยพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น วิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลเป็นวิธีที่ช่วยพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนสามารถจดบันทึกและทบทวนได้ง่าย และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวดี สุวรรณดี (2560) เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิทีฟ เสริมด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) การศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิทีฟ เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิทีฟเสริมด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 18.00 คิดเป็นร้อยละ 45.00 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 30.40 คิดเป็นร้อยละ 76.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้คือ ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิทีฟเสริมด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้น และมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ผู้วิจัยต้องทำการปฐมนิเทศนักเรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล เพื่อที่จะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้องในแต่ละขั้นตอนและไม่เกิดปัญหาในขั้นตอนการจดบันทึก ครูต้องคอยให้คำแนะนำและแนวทางในการบันทึกอย่างละเอียด และชัดเจน โดยนักเรียนใช้ภาษาของตัวเองในการจดบันทึก ครูควรจะต้องตัวอย่างให้นักเรียนเห็น เพื่อให้นักเรียนได้คลายความกังวล

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล ครูควรมีการปรับยืดหยุ่นเวลาของการอ่านในขั้นตอนการปรับเวลาให้มีความเหมาะสม เช่น ถ้าเจอคำศัพท์ยาก บทอ่านจำนวนมาก อาจต้องใช้เวลานานในการอ่านบทอ่าน ตามความยากง่ายที่พบบทอ่าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่หลากหลายเพิ่มขึ้น

2.2 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล เกี่ยวกับตัวแปรด้านอื่นด้วย เช่น ความคงทนในการเรียนรู้

2.3 ควรมีการสร้างและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล ในรายวิชาอื่น และระดับชั้นอื่นเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบพาโนรามาเสริมด้วยการจดบันทึกแบบคอร์เนล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

2. กัญญา มั่งคั่ง. (2530). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความเข้าใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับกิจกรรมตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
3. ผัสสพรณ ถนอมพงษ์ชาติ. (2550). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการบันทึกแบบคอร์เนลล์. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
4. ภัทรวดี สุวรรณดี และคณะ. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิทิฟ เสริมด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม).
5. มณีนรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2555). อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง = Reading from lower to higher: learning to teach. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
6. สกฤตเพ็ญ พันธุ์อ้อม. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อความเข้าใจวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคพานอรามากับการสอนอ่านตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
8. สุภาณี ชูเกลี้ยง. (2542). การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพานอรามา เพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
9. อินทิรา ศรีประสิทธิ์. (2551). ทำไมจึงอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก. สืบค้นจาก <http://www.saijai.net/frontEnd/news Html.jsp?id=reading>
10. Edwards, P. (1973). PANORAMA: A study techniques,. Journal of Reading, 9, 132.
11. Pauk, W. (1974). How to study in College (2nded.). Boston: Houghton Mifflin.
12. Payne, E., & Whittaker, L. (2000). Developing essential study skills. Harlow: Prentice Hall.
13. Tsai-Fu, T., & Yogan, W. (2010). Effects of note-taking Instruction and note-taking languages on college EFL students' listening comprehension. New Horizons in Education, 58(1), 120-132.

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านขายวัสดุก่อสร้าง อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น
The Feasibility Study of Construction Materials and Supplies Business in
Phu Wiang District, Khon Kaen Province

พริมสุจิ อมตอชโย¹

ประเสริฐ ดำรงชัย²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ใช้บริการร้านวัสดุก่อสร้าง ในอำเภอกุเวียง 400 คน ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการตลาด พบว่า มีความเป็นไปได้ เพราะมีผู้ใช้บริการต้องการ ร้อยละ 62.25 ด้านการจัดการมีความเป็นไปได้ เนื่องจากจำนวนพนักงานเพียงพอและมีการจ้างด้วยค่าตอบแทนและสวัสดิการตามกฎหมาย ด้านเทคนิคมีความเป็นไปได้ เพราะทำเลใกล้แหล่งชุมชน และในพื้นที่มีการขยายตัวของอสังหาริมทรัพย์ เช่น ทาวน์โฮม บ้านเดี่ยว บ้านจัดสรร และอาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น และด้านการเงิน มีความเป็นไปได้ เพราะใช้เงินลงทุน 8,218,800 บาท มีระยะคืนทุน 3 ปี 6 เดือน 21 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 7,561,261.65 บาท มีอัตราผลตอบแทนโครงการ เท่ากับ ร้อยละ 15.54 สรุปได้ว่าการลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง มีความเป็นไปได้ แต่ควรพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ

คำสำคัญ : ร้านจำหน่าย / วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง / ความเป็นไปได้/ อำเภอกุเวียง

Abstract

The objective of this research was to study the feasibility to establish the Independent Materials and Supplies Business in Phu Winag District, Khon Kaen Province. Data were collected from a sampling group of 400 customers of hardware stores in Phuwiang district. The following were the study results: For marketing feasibility, it was feasible as there was the demand of using the services 62.25%. For managing feasibility, it was feasible as there was a sufficient number of employees and there were incentives of the wage and welfare according to the law. For technical feasibility, it was feasible because of the store which was close to the community, and also because of the expansion of real estate market, such as, townhomes, houses, housing estate commercial buildings. For financial feasibility, it was feasible as from the investment of 8,218,800 baht, the store would have payback period of 3 years 6 months 21 days, NPV of 7,561,261.65 bath and IRR of 15.54%. Therefore, the investment in hardware store, would be feasible.

Keywords : Construction/Materials and Supplies Business / Feasibility / Phu Wiang District

บทนำ

การเจริญเติบโตของธุรกิจการก่อสร้างและรับเหมาก่อสร้างในประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น เพราะได้รับอิทธิพลจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลด้านคมนาคม การพัฒนาและซ่อมแซมแหล่งน้ำ การก่อสร้างอาคารและปรับปรุงสถานที่ราชการของรัฐ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2560) และมีปัจจัยเสริมจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่ในระดับต่ำในช่วงปลายปี

2559 ทำให้ในภาพรวมเศรษฐกิจไทย ปี 2559 มีการขยายตัวถึงร้อยละ 3.2 และคาดว่าในปี 2560 จะขยายตัวร้อยละ 3-4 (ธนาคารกรุงเทพ, 2560) โดยธุรกิจที่มีอัตราการเติบโตที่น่าสนใจตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน คือ ร้านจำหน่ายปลีกวัสดุก่อสร้าง อาทิ ซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์คอนกรีต เหล็กผลิตภัณฑ์เหล็ก อุปกรณ์ไฟฟ้าและประปา นี้อต สกรู เป็นต้น (กองข้อมูลธุรกิจ, 2559)

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลของการเจริญเติบโตในธุรกิจการก่อสร้างและรับเหมาก่อสร้างข้างต้น ส่งผลให้ธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างกระจายสู่ภูมิภาคและจังหวัดหลักในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะจังหวัดซึ่งมีจำนวนและความหนาแน่นของประชากรสูงหรือเป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษา แหล่งท่องเที่ยว อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา กรุงเทพฯ ปทุมธานี

สุราษฎร์ธานี สงขลา และนครศรีธรรมราช เป็นต้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2560)

ขอนแก่นเป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและมีแนวโน้มการขยายตัวของเมืองอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากจำนวนผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้าง จำนวนสิ่งก่อสร้าง และพื้นที่ของสิ่งก่อสร้าง ประเภทสิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคาร โรงเรือน ในจังหวัดขอนแก่น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ที่ได้รับอนุญาตก่อสร้าง สิ่งก่อสร้าง และพื้นที่สิ่งก่อสร้างจำแนกตามประเภทสิ่งก่อสร้าง ในจังหวัดขอนแก่น ปี 2559

รายการ	ผู้ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้าง(ราย)		จำนวนสิ่งก่อสร้าง (แห่ง)		พื้นที่สิ่งก่อสร้าง (ตารางเมตร)	
	ก่อสร้างใหม่	ต่อเติม/ดัดแปลง	ก่อสร้างใหม่	ต่อเติม/ดัดแปลง	ก่อสร้างใหม่	ต่อเติม/ดัดแปลง
1. ที่อยู่อาศัย	8,117	60	8,596	60	994,685	9,022
2. ที่อยู่อาศัยรวม เช่น อพาร์ทเมนต์ หอพัก	30	-	30	-	29,612	-
3. อื่น ๆ	2,858	4	366	4	221,028	10,843
รวม	8,432	64	8,992	64	1,245,325	19,865

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2560)

การเติบโตด้านเศรษฐกิจ การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์ภายในจังหวัดขอนแก่น ได้ส่งผลให้พื้นที่เขตเมืองชั้นนอก มีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับภูเวียง ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดขอนแก่น และเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านการเติบโตดังกล่าว ทำให้อำเภอภูเวียงมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากจำนวนครัวเรือนระหว่างปี 2557 ปี 2558 และ ปี 2559 ที่มีอัตราการเติบโตของจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้น ในปี 2557 มีอัตราการเติบโตของจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 2.37 ในปี 2558 มีอัตราการเติบโตของจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ร้อยละ 2.22 และในปี 2559 มีอัตราการเติบโตของจำนวนครัวเรือนเพิ่มจากปีที่แล้ว ร้อยละ 1.74 (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2559) จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนครัวเรือน นับเป็นตัวบ่งบอกถึงความต้องการด้านที่อยู่อาศัย หรือการซ่อมแซมหรือปรับปรุงหรือขยายบ้านหรือสร้างอาคารใหม่ เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของจำนวนครัวเรือน ประกอบกับในอำเภอภูเวียงปัจจุบันมีร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างไม่มากนัก ประกอบกับผู้วิจัยและครอบครัวมีความรู้ความสามารถในด้านการก่อสร้าง และอาศัยอยู่ในอำเภอภูเวียง

จังหวัดขอนแก่น จึงมีความสนใจศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ว่าเป็นอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านการจัดการด้านเทคนิค และด้านการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาความเป็นไปได้ทางการตลาด

1.1 ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 69,276 คน (กรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทย, 2559) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณตามวิธีของ Taro Yamane (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) จากการคำนวณและเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล การศึกษาครั้งนี้จึงจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด

1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการซื้อวัสดุก่อสร้างของผู้ใช้บริการร้านวัสดุก่อสร้างในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างของผู้ใช้บริการร้านวัสดุก่อสร้างในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาผ่านการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด และนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธี Cronbach เพื่อหาสัมประสิทธิ์ของแอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.893 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

1.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลตามบ้านเรือนและแหล่งชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง ใช้เวลาช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2560 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1.1.5 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ซึ่งสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยใช้ PESTE Analysis

1.3 วิเคราะห์สภาพการแข่งขันของธุรกิจ โดยใช้ตัวแบบของ Michael E. Porter คือ Five Forces Model เพื่อกำหนดสถานะการแข่งขันที่มีผลต่อศักยภาพในการทำกำไร

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลการแบ่งกลุ่มลูกค้า การเลือกตลาดเป้าหมายโดยนำข้อมูลที่ได้จากผลสำรวจกลุ่มตัวอย่าง และการแบ่งกลุ่มลูกค้ามากำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ โดยจะกำหนดให้สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจตามแนวคิดการตลาดตามเป้าหมาย (STP Marketing)

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด โดยใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) เพื่อกำหนดลักษณะและรูปแบบส่วนประสมทางการตลาดให้สอดคล้อง และเป็นไปตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

2. การศึกษาความเป็นได้ทางเทคนิค

2.1 วิเคราะห์ทำเลที่ตั้ง โดยพิจารณารูปแบบและเทคนิคในการเลือกสถานที่ตั้ง สำนักงาน คลังเก็บสินค้า และองค์ประกอบของร้าน เพื่อให้มีความเหมาะสมที่สุด

2.2 จัดสรรพื้นที่ภายในร้าน รวมทั้งการเลือกเครื่องมือ อุปกรณ์ และรถขนส่งสินค้าที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้มีต้นทุนต่ำที่สุดการศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจการจำหน่ายข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ในเขตชุมชนเมืองขนาดใหญ่ ภูมิศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

3. การศึกษาความเป็นได้ทางการจัดการ

3.1 จัดการองค์กร เพื่อวิเคราะห์รูปแบบธุรกิจ ลักษณะการบริหารงาน และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานขององค์กรให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 จัดโครงสร้างขององค์กร ซึ่งเป็นการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงาน และบุคคลภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมาย

3.3 สรรหาและคัดเลือกบุคลากร โดยกำหนดหน้าที่ คุณสมบัติ ผลตอบแทน และสวัสดิการ เพื่อให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การศึกษาความเป็นได้ทางการเงิน

4.1 ประเมินทางการเงิน โดยการประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงทุนและรายรับที่ได้

4.2 จัดทำงบการเงิน โดยการจัดทำงบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบดุล

4.3 วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุน โดยใช้เครื่องมือชี้วัดทางการเงิน คือ จุดคุ้มทุน ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนโครงการ (IRR) และการวิเคราะห์ความไวของโครงการ (Sensitivity Analysis)

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการตลาด

ผลการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (รวมรายได้อื่น ๆ) ระหว่าง 9,001-15,000 บาท พฤติกรรมการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่เลือกซื้อวัสดุก่อสร้างเพื่อไปซ่อมแซม/ปรับปรุง/ขยายบ้าน/อาคารใหม่ สื่อที่ทำให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย รู้จักร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง คือ สื่อบุคคล เช่น บุคคลในครอบครัวหรือญาติ เพื่อนหรือคนรู้จัก และบุคคลที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง คือ ญาติใกล้ชิด บุคคลในครอบครัว กลุ่มลูกค้าเป้าหมายมีช่วงวันที่ไปซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างไม่แน่นอน ในรอบปีที่ผ่านมา มีค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างประมาณ 5,001-10,000 บาท เลือกซื้อประมาณ 3-6 ครั้ง และชำระเงินเพื่อซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างด้วยเงินสด ก่อนการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง โดยก่อนเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างจะเปรียบเทียบราคาทุกครั้ง กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ส่วนใหญ่มักเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างจากร้านประจำ โดยมีเหตุผลที่เลือกใช้บริการร้านประจำ เพราะร้านตั้งอยู่ใกล้บ้าน/สถานที่ทำงาน ประเภทวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างที่มักเลือกซื้อบ่อยที่สุด 5 อันดับแรก ดังนี้ อันดับหนึ่ง คือ อิฐ ไม้ ไม้อัด อันดับสอง คือ อุปกรณ์ไฟฟ้า: หลอด สายไฟฟ้า อันดับสาม คือ ท่อประปาและอุปกรณ์ประปา อันดับสี่ คือ หิน ดิน หวาย และอันดับห้า คือ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ภายในบ้าน ตามลำดับ หากเมื่อมีร้านขายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่จะเปิดใหม่ในเขตพื้นที่อำเภอเวียง กลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 96.0 จะมาใช้บริการและสิ่งที่จะทำให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย สมัครเป็นสมาชิกของร้าน คือ การมีกิจกรรมสะสมคะแนนจากการซื้อสินค้า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง อยู่ในระดับมาก ในด้านผลิตภัณฑ์ จะให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้าได้มาตรฐานอุตสาหกรรม เช่น มอก. สินค้าผลิตโดยผู้ผลิตที่เชื่อถือได้ และขนาดบรรจุภัณฑ์เหมาะสมกับความต้องการใช้ตามลำดับ ด้านราคา จะให้ความสำคัญกับสินค้ามีป้ายราคาติดไว้อย่างชัดเจน ราคาที่ถูกกว่าที่อื่น การให้ส่วนลด เมื่อ

ชำระเงินสด และการมีมุมสินค้าราคาประหยัด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย จะให้ความสำคัญกับการจัดหน้าร้านสวยงาม เด่นชัด การมีรถบริการขนส่งสินค้าอย่างเพียงพอ และรวดเร็ว และการมีบริการน้ำดื่มและห้องน้ำไว้บริการตามลำดับ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป โดยใช้ PESTE Analysis พบว่า ร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่จะเปิดใหม่ ในเขตพื้นที่อำเภอเวียง ต้องเผชิญสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่เป็นทั้งปัจจัยบวกและปัจจัยลบ แต่ด้วยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มการเติบโตได้ดีและมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เพราะรัฐได้มีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ชัดเจนในการลงทุนด้านระบบสาธารณูปโภคของภาครัฐ และมีมาตรการในการกระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยรวมทั้งความต้องการซื้อสินค้าเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมบ้านอย่างต่อเนื่อง จึงน่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนการฟื้นตัวได้ดีของร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ประกอบกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงไป จากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้มีความต้องการด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยจากชุมชนเมืองมายังพื้นที่เขตนอกเมืองเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุผลราคาที่ดินเขตนอกเมืองยังไม่สูงมากนัก จึงน่าจะทำให้ร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างในเขตพื้นที่นอกเมือง สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง และด้วยแรงบวกจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งปัจจุบันได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน จึงทำให้การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการของร้าน สามารถเข้าถึงลูกค้าเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วทั่วถึง และครอบคลุมกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมากขึ้น แม้ต้องเผชิญกับปัจจัยลบด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอำเภอเวียงเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง ที่ทำให้ประชาชนมีรายได้ลดลง และมีผลให้การใช้จ่ายเพื่อซื้อวัสดุและอุปกรณ์สำหรับซ่อมแซมหรือปรับปรุงหรือขยายบ้านหรืออาคารใหม่ตามความจำเป็นอาจชะลอตัวลง แต่ก็สามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป (PESTE Analysis)

สภาพแวดล้อมทั่วไป (PESTE Analysis)	ผลการวิเคราะห์
1. สภาพแวดล้อมทางการเมือง	+-
2. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ	+
3. สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม	+

สภาพแวดล้อมทั่วไป (PESTE Analysis)	ผลการวิเคราะห์
4. สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี	+
5. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	-

การวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของธุรกิจ (Five Forces Model) พบว่า ร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่จะเปิดใหม่ ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง ต้องเผชิญกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงจากสภาวะการแข่งขันจากคู่แข่งเดิมที่มีอยู่สูงเนื่องจากมีผู้ประกอบการหลายราย โดยการแข่งขันจะเป็นการแข่งขันด้วยการทำโปรโมชั่นส่งเสริมการขายที่หลากหลาย เพื่อแย่งชิงให้ลูกค้ามาใช้บริการร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างของตน ส่วนอุปสรรคจากสินค้าที่สามารถทดแทนได้ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากสินค้าทดแทนร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในทางตรงที่มีปรากฏ คือ ร้านวัสดุเฉพาะอย่าง เช่น ตัวแทน

จำหน่ายสีที่มีศูนย์ผสมสี ร้านหลังคาเหล็ก และโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จที่ผลิตสินค้าจากปูนซีเมนต์ร้านขายไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ฯลฯ ซึ่งร้านประเภทนี้จะขายสินค้าที่เน้นไปทางใดทางหนึ่ง และสินค้าทดแทนทางอ้อมยังไม่ปรากฏ จึงทำให้ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีอำนาจการต่อรองกับซัพพลายเออร์ในระดับปานกลาง แต่ด้วยจำนวนร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง มีจำนวนมาก ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างแต่ละรายต่างปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ธุรกิจและการตลาดเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับลูกค้า และกระตุ้นให้เกิดการเลือกใช้หรือใช้จ่ายภายในร้านของตนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริโภคหรือลูกค้ามีอำนาจต่อรองอยู่ในระดับสูงเช่นกัน เพราะผู้บริโภคหรือลูกค้าสามารถเลือกซื้อ วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างได้มากกว่า 1 แห่ง ทำให้อำนาจในการตัดสินใจว่าจะการเลือกซื้อหรือใช้บริการนั้น อยู่ในการพิจารณาของผู้บริโภคหรือลูกค้าเป็นสำคัญ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์สภาวะการแข่งขัน (Five Forces Model)

Five Forces Model	ผลการวิเคราะห์				
	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก
1. การแข่งขันจากคู่แข่งเดิมที่มีอยู่		✓			
2. การแข่งขันจากผู้แข่งขันรายใหม่				✓	
3. อำนาจการต่อรองของผู้บริโภค		✓			
4. อำนาจการต่อรองของซัพพลายเออร์			✓		
5. การคุกคามจากสินค้าทดแทน			✓		

การแบ่งส่วนตลาดและกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมาย สรุปดังนี้ (1) การแบ่งส่วนตลาดโดยใช้ลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นตัวแบ่ง ได้แก่ ตำบลเมืองเก่าพัฒนาตำบลภูเวียงตำบลภูเวียง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น (2) การกำหนดกลุ่มลูกค้าตลาดเป้าหมายคือ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชนชายที่ต้องการซ่อมแซม/ปรับปรุง/ขยายบ้าน/อาคารใหม่ ที่มีอายุ ระหว่าง 31-40 ปีที่มีรายได้ระดับปานกลางขึ้นไปอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลภูเวียงตำบลภูเวียง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น (3) การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์คือ “มีสินค้าหลากหลายให้เลือกซื้อในราคาถูกกว่า” การวางแผนด้านการตลาด โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด ดังนี้ (1) ด้านผลิตภัณฑ์ การวางแผนจำหน่ายสินค้าที่มีความหลากหลายทั้งในด้านชนิด

และยี่ห้อของสินค้าแต่ละประเภทให้เลือกซื้อ โดยสินค้าภายในร้านที่วางจำหน่ายมี 2 ประเภทหลัก ได้ดังนี้ กลุ่มวัสดุก่อสร้างสำหรับงานด้านโครงสร้าง และกลุ่มวัสดุตกแต่งสำหรับงานตกแต่งอาคาร และมีเงินลงทุนหมุนเวียนในการซื้อสินค้า 400,000 บาท (2) ด้านราคา โดยกำหนดราคาขายให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ สำหรับกลุ่มสินค้าที่หมุนเวียนเร็ว เป็นที่นิยมในตลาด เพื่อเพิ่มและรักษาส่วนแบ่งตลาด และกำหนดราคาที่สูงกว่าเพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามเป้าหมาย สำหรับสินค้าที่หมุนเวียนช้าหรือสินค้าใหม่ที่ไม่มีการจำหน่ายในตลาดมาก่อน และร้านยังให้ความสำคัญกับการกำหนดราคาที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความรู้สึกว่าสินค้าถูกกว่าร้านอื่น เช่น การกำหนดราคาด้วยการใช้ตัวเลขคู่ เช่น 39, 49, 99, 149, 9,999 บาท และการกำหนดราคาให้มีเศษสตางค์ เช่น 15.50, 7.75 และ 1.25 บาท เป็นต้น มีการติดป้ายราคาที่ชัดเจน และร้านจะเลือกคู่ค้าที่ขายสินค้าที่มีคุณภาพแต่ราคาถูก และคู่ค้าที่สามารถให้ส่วนลดเงินสดได้

มากที่สุด (3) ด้านช่องทางการจำหน่ายร้านเน้นสถานที่ตั้งร้านที่สะดวกในการคมนาคมและใกล้แหล่งที่อยู่อาศัยของชุมชน ซึ่งจะเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่สำคัญ รูปแบบของสิ่งปลูกสร้างหรือตัวอาคารจะมีลักษณะคล้ายกับคลังสินค้าที่ปลูกสร้างเป็นอาคารชั้นเดียว โปร่งโล่ง มีอากาศถ่ายเทสะดวก โดยสามารถจัดเรียงสินค้าได้มากและสะดวกในการค้นหา โดยเน้นระบบการวางแสดงสินค้าที่สวยงาม ระบบการขนถ่ายสินค้าที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เน้นสร้างภาพลักษณ์ความทันสมัยและความเป็นผู้นำด้านการจัดจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างในเขตอำเภอภูเวียง (4) ด้านการส่งเสริมการตลาด ร้านมีนโยบายการส่งเสริมการตลาดที่แตกต่างกันไปตามประเภทของสินค้า โดยจะส่งเสริมการตลาดมากและขายสินค้าในราคาไม่แพง และส่งเสริมการตลาดมากพร้อมขายสินค้าในราคาปานกลางสำหรับสินค้าที่ไม่มีจำหน่ายในพื้นที่เป้าหมาย นอกจากนี้ร้านยังวางแผนการตลาดตามเป้าหมายในแต่ละส่วนของตลาด เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเพิ่มส่วนแบ่งตลาด ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การรับประกันสินค้า การมีระบบสมาชิก เป็นต้น

2. การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเทคนิค พบว่าการลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เนื่องจากสถานที่ตั้งของร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่จะเปิดใหม่ ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน การคมนาคมสะดวก ลูกค้าสามารถมองเห็นร้านได้อย่างชัดเจน มีพื้นที่กว้างขวาง จำนวนกว่า 3 ไร่ การก่อสร้างอาคารของร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างจะเป็นแบบโมเดิร์นชั้นเดียวหลังคาโครงเหล็กสูง ภายในตกแต่งแบบครบวงจร มีสินค้าหลากหลาย ครบถ้วน มีที่จอดรถรูปแบบร้านสวยงาม ทันสมัย และระบบปฏิบัติการภายในทั้งระบบการจัดซื้อ ระบบสินค้าคงคลัง ระบบการเก็บข้อมูลลูกค้า ฯลฯ ที่มีมาตรฐาน และมีความเป็นไปได้ในเรื่องที่ดินซึ่งเป็นของผู้ศึกษาเอง ที่มีมูลค่าที่ดินประมาณ 2,000,000 บาท รถยนต์กระบะ จำนวน 2 คัน (เจ้าของมีอยู่แล้ว) การลงทุนเกี่ยวกับยานพาหนะจึงมีเพียง รถแบ็คโฮมือสอง 1 คัน และรถบรรทุก 6 ล้อ มือสอง จำนวน 1 คัน ที่มีมูลค่า 1,100,000.00 บาท อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน จำนวน 208,800 บาท ส่วนอาคารที่ก่อสร้างก็มีราคาไม่สูงมากนัก ประมาณ 4,500,000 บาท

3. การศึกษาความเป็นไปได้ด้านการจัดการ พบว่าการลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีความเป็นไปได้ด้านการจัดการ เนื่องจาก ร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่จะเปิดใหม่ เป็นองค์การขนาดเล็ก มีโครงสร้างการบริหารจัดการไม่ยุ่งยากซับซ้อนง่ายต่อการบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย ผู้จัดการ 1 คน พนักงาน

จัดซื้อ 1 คน พนักงานขาย 2 คน พนักงานเช็คสต็อก 1 คน พนักงานบัญชีและการเงิน 1 คน และพนักงานขับรถ 1 คน รวมพนักงาน 7 คน การสั่งซื้อสินค้า มีการบริหารจัดการคลังสินค้า ได้นำเอาหลักบริหารจัดการคลังสินค้าแบบประหยัดที่สุด หรือระบบ E.O.Q. ระบบการตัดสินใจเกี่ยวกับวัสดุ หรือ วัสดุ ดิบ คงคลัง (Decisions in Inventory Management) และระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ หรือระบบ MRP เพื่อให้การบริหารจัดการคลังสินค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสั่งซื้อในปริมาณที่ประหยัดที่สุด และมีการจัดทำบัญชีอย่างง่าย เช่น บัญชีบันทึกการขาย-รายจ่าย งบกำไรขาดทุนและงบดุล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร ทำให้กิจการมีสถานะที่มั่นคงและมีผลกำไรได้ตามที่คาดหวัง

4. การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงิน พบว่าการลงทุนครั้งแรกของร้าน มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 8,218,800 บาท เป็นทุนส่วนของเจ้าของทั้งหมด ผลจากการวิเคราะห์การดำเนินงานของร้านสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 3 ปี 6 เดือน 21 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 7,561,261.65 บาท และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับ ร้อยละ 15.54 ทำให้การลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น มีความเป็นไปได้ แต่ก็จะพิจารณา ถึงความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของร้านลดลงหรือทำให้ระยะเวลาการคืนทุนช้ากว่าที่ประมาณการไว้ เพราะผลการวิเคราะห์ ความอ่อนไหวของการลงทุน (Sensitivity Analysis) ด้วยการจำลองเหตุการณ์ที่จะทำให้การลงทุนเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างไม่เป็นไปตามการคาดการณ์ไว้ 6 กรณี ได้แก่ กรณีที่ 1 ต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 กรณีที่ 2 ยอดขายสินค้าลดลง ร้อยละ 5 กรณีที่ 3 ต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้นและยอดขายสินค้าลดลง ร้อยละ 5 กรณีที่ 4 ต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 กรณีที่ 5 ยอดขายสินค้าลดลง ร้อยละ 10 และกรณีที่ 6 ต้นทุนสินค้าเพิ่มขึ้นและยอดขายสินค้าลดลง ร้อยละ 10 พบว่า จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต้นทุน โดยปัจจัยด้านต้นทุนมีผลต่อระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิและอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงมากที่สุด ร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง จะได้รับผลกระทบมากขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แทนโท ไชยสาร (2558) เรื่องกลยุทธ์ในการพัฒนาธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัด โสมหลังคาเหล็ก (สาขาขอนแก่น) พบว่า กลยุทธ์สร้างตลาด แนวคิดการโฆษณาไปยังอำเภอใกล้เคียงต่างๆที่มีฐานลูกค้าอยู่เดิมด้วยสปอตวิทยุ ออกแบบป้ายให้เด่นชัดและดูสดุดตา และเว็บไซต์เพื่อสร้างความประทับใจในคุณภาพให้กลุ่มลูกค้า

เป้าหมายรับรู้ถึงคุณภาพของการทำงานแล้วเกิดความประทับใจ เพิ่มเติมจากการบอกต่อแบบปากต่อปาก เสริมสร้างความเชื่อมั่นให้ลูกค้า วิธีการ ทำการออกแบบเว็บไซต์ ออกแบบป้ายและสโปตทีวีโดยทำการขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบสื่อโฆษณา ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด โฮมหลังคาเหล็ก มีตำแหน่งทางการตลาดที่มั่นคง มีฐานลูกค้าเพิ่มขึ้นและเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยในการตัดสินใจซื้อของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ง่ายขึ้น ผลที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์ สร้างตลาด หากทำการโฆษณาออกไปแล้วเกิดการซื้อจำนวนมากในเวลาเดียวกัน จะทำให้เกิดการทำงานไม่ทัน สร้างความไม่พอใจให้ลูกค้าได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ผลจากการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้จัดทำข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจหรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางในการลงทุนการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ดังนี้

1.1 จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนการเปิดร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีความน่าสนใจ เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากโครงการ อัตราผลตอบแทนทางบัญชี ที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ที่สนใจลงทุนในโครงการดังกล่าวสามารถลงทุนได้ในสถานการณ์ปกติ แต่ควรเปรียบเทียบผลตอบแทนของโครงการอื่น เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน แต่หากต้องการผลตอบแทนระยะยาวโครงการนี้เหมาะสมและน่าลงทุน และเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่น่าลงทุน

1.2 จากการศึกษาพบว่า เมื่อค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตราผลตอบแทนทางบัญชี ลดลง ระยะเวลาคืนทุนนานขึ้น โครงการลงทุนในธุรกิจร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง มีความเป็นไปได้น้อย ดังนั้นผู้ที่สนใจลงทุนในธุรกิจนี้ สามารถลงทุนได้ แต่ต้องมีการบริหารจัดการด้านต้นทุนที่ดี ควบคุมไม่ให้ต้นทุนสูงเกินไป เพื่อให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากโครงการ อัตราผลตอบแทนทางบัญชีลดลงมาก

2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษากลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อเพิ่มยอดขายของร้านจำหน่ายวัสดุและ

อุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ที่เปิดใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางเพิ่มยอดขายของร้านจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในเขตพื้นที่อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

เอกสารอ้างอิง

1. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2559). **รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2559**. ค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/views/showZoneData.php?rcode=4016&statType=1&year=59>
2. กองข้อมูลธุรกิจ. (2559). **10 ธุรกิจเด่นในปี 2560**. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก https://www.dbd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=469402225
3. แทนไท ไซสาร และบุญทรัพย์ ไวกำ. (2558). **เรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนาธุรกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัด โฮมหลังคาเหล็ก (สาขาขอนแก่น)**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน).
4. บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
5. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). **การประมวลข้อมูลพื้นที่การก่อสร้างไตรมาสที่ 3 ปี 2259**. ค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/t-hemes/files/report-for-Q3-59.pdf>
6. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560). **แรงหนุนจากภาครัฐดัน SME ก่อสร้างสดใส**. ค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก <https://www.kasikornbank.com/th/business/sme/KSMEKnowledge/article/KSMEAnalysis/Pages/Construction-Material-Strategy-2016.aspx>
7. ธนาคารกรุงเทพ. (2560). **ธุรกิจก่อสร้างปีระกาอุ้ฟูรับอานิสงค์โครงการเมกะโปรเจกต์**. ค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2560, จาก <https://www.bangkokbanksme.com/article/10731>

Factors Affecting Job Satisfaction of Licensed Tourist Guides in Myanmar

Hmoon Thet Chial¹
Artit Chutchaipolrut²
Tatsika Jarukamjorn³
Kularb Purisarn⁴

Abstract

The major purpose of this research was to investigate the factors affecting job satisfaction of licensed tourist guides in Myanmar. The sample of this study was 117 licensed tourist guides. The quantitative element adapted in this research was a self-completed online-questionnaire. The empirical findings indicated that there was Regression R-squared value of 0.601 of significant relationship between intrinsic rewards, extrinsic benefits, work stress and training among job satisfaction. The moderating role of tenure of service was confirmed in this study that supports the hypothesis because regression R squared value varies from 0.601 to 0.619. According to the correlation analysis, the factors such intrinsic rewards, extrinsic benefits, and training were positively related to job satisfaction and work stress was negatively related to job satisfaction. From the qualitative results, the lack of personal time and health care led to the occurrence of work stress. Besides, the good trust-building between beginners licensed tourist guides and tour agents also led to everyday job satisfaction. For all of these conditions, it's recommended to tourism business, agents, the Ministry of Hotels and Tourism and other related organizations should focus on intrinsic rewards motivations and training section to lead higher job satisfaction of licensed tourist guides.

Keywords: Job Satisfaction, Intrinsic Rewards, Extrinsic Benefits, Work Stress, Tenure of Service

Introduction

Tourism in Myanmar is great going to be booming up in Myanmar speedily In these years after 2015 although it wasn't too much developed for a couple of years according to the political conditions and closed-policy. Thus, the need of tourist guides and their role will become a key point to be taken account to develop fast this industry. Tourist guide is a person who serves as an assistant to deliver exact information about the background of culture, history and heritage affairs to the individual or package tours' tourists. The major responsibility of tourism industry is to make sure that whether a service provided to the

tourists is being satisfied or not. This responsibility can only be carried with high quality service by frontline service personnel, especially the tourist guides who take a role on the front line.

In fact, some authors have found a positive correlation between job satisfaction and organizational performance, employee's happiness and corporate financial performance. Some of these studies have shown that job satisfaction is highly related to employee performance and more committed to job as concluded (Ajmal, Bashir, M Abrar & MM Khan, 2015). In the service industry like

¹The Master Student of the Business Administration Program, Faculty of Business Administration, College of Asian Scholars, Khon Kaen, Thailand

²⁻³The advisor and the co-advisors of MBA. program, at College of Asian Scholars, Khon Kaen, Thailand

that tourism, high performance of front liner brings to customers' trust, satisfaction and loyalty. The scope of this study will focus on the tourist guides from Myanmar (only the throughout licensed tourist guides who had graduated from Tourist Guides course of Yangon offered by Yangon Tourism School). This study addresses the research question: How do intrinsic rewards, extrinsic benefits, training and work stress have an influence on job satisfaction via tenure of service as moderator. The research objective is to study the relationship among intrinsic rewards, extrinsic benefits, work stress, training, tenure of service and job satisfaction.

The rest of the article is organized into five sections. First, the relationship of intrinsic rewards, extrinsic benefits, training, work stress and job satisfaction are discussed and the hypotheses are also posed. Second, the research methodology is described. Third, the results from data analysis are reported. Fourth, the empirical findings are discussed. Fifth, overall discussion and limitations are concluded.

Literature Review and Hypotheses

1. Intrinsic Rewards

Awards and recognition are making a better working environment. It encourages each person to be more productive and effective, resulting in higher job satisfaction (Cory Searcy, Shane Dixon & Patrick Neuman, 2015). Intrinsic awards are defined as individuals who manage themselves, provide satisfaction or satisfaction for individuals, and contribute to work. Further, explained that employees have the power and success to contribute to the job (Ajmal, Bashir, Abar & Mee Khan, 2015). So, according to the past studies, the intrinsic rewards are also the factors that would be worth to measure job satisfaction.

2. Extrinsic Benefits

Extrinsic Benefits is the main predictor for job satisfaction. Extrinsic rewards means a visible tangible rewards factor include salaries, promotions, benefits, job security and

working environment. (Ryan D. Duffy, Kelsey L. Autin & Elizabeth M. Bott, 2015). Pay is very valuable tool and a motivator for an employee in commitment with the organization which in result enhances job satisfaction (Abdul Raziq & Raheela Maulabakhsh, 2015). Based on past research, it can be concluded there is no doubt that extrinsic benefits are also one of the main factors in determining job satisfaction (Chun Chu Chen, Wei Jue Huang & James Petrick, 2015).

3. Training

Training is usually based on workplace or off-site separation and can be measured in proportion to the number of staff trained during a specified period of time. It found that job satisfaction was often higher in the case of workplace training. Job satisfaction is related to employee job satisfaction. Better training results to more satisfied employees, who are more valuable to the organization. Training helps to meet by working out of daily life and putting in a lot of life, although this can only be a temporary effect Learning can help people improve overall performance, not just to improve their work skills (Rajib Lochan, 2014). According to these the Training should also be investigated in order to predict the job satisfaction level (Jalal Hanaysha, 2016).

4. Work stress

Work Stress can be defined as the psychological condition resulting from imbalances between job needs and coping abilities. Job stress or so-called job stress is the degree of employee's displeasure in the organization. Work stress is seen as a prerequisite for job satisfaction (Claudia Harzer & Willibald Ruch, 2016). Job stress has been identified as an important relationship with work stress. Many previous studies have reported that work stress and job satisfaction are interrelated (Xinyuan & Zhao Yun, 2016). Lack of satisfaction can be a source of stress, and high satisfaction can reduce the impact of stress, which means that work pressure and job satisfaction are interrelated. This study of the Taiwan travel guide

found that the work of the travel guide pressure is great, because the tour guides need to let visitors satisfied to solve their problems and complaints. In addition, it also argues that better mentality and less work stress lead to more efficient work and better performance. (Xinyun Zhao, 2016). In general, according to past studies, it can be concluded that over-stressed individuals tend to find their work less satisfaction.

5. Job Satisfaction

Job satisfaction represents the workplace and the employees perceptions of their work, are the general measurement of employee attitudes of reception, happiness and pleasure in work (Jin Soe Lee, Ki Joon Back & Eric Chan, 2015). It has identified the meaning of work satisfaction and it described a job as the discrepancy between which individuals are expected to receive from their jobs and what they have actually received (Hyo Sun Jung, 2015). Satisfaction refers to the general attitude of an individual regarding his work (Aino Kianto, Mika Vanhala & Pia Heilmann, 2016). The job satisfaction whereas refers the degree that a person feels satisfied with his work that has an impact on personal welfare and even during the employee's satisfaction. It has expressed that the satisfaction of work is a bit as people think and they have been involved in their workplace and different aspects of them (Ryan Duffy, Kelsey Autin & Elizabeth Bott, 2015). Their satisfaction and dissatisfaction not only depend on the nature of the work; it also depends on the expectation of what works for an employee (Hina Saleem, 2015). In sum, the satisfaction of the work as an employee's response to his work to what he expects from work relates his own sensation and values. Meanwhile these have defined work as if employees can find their employment sufficiently satisfying to continue in it, whether it is permanent or until they have been prepared for greater responsibilities. In the tourism industry, it has not discovered much difference. However, if an employee has low job and commitment, the

positioning of all these human resource practices may be unfair. According to the research, job satisfaction relates to an individual general attitude to his work. It is generally recognized in the organizational behavior field that the satisfaction of work is the most important and often studied attitude (JungHoon, Chihyung Michael & Jinsooo Hwang, 2016). In the past decades, an employer has made a lot of effort with various human resources to retain the employees' trust. During the past research and studies, economists and researchers gave better attention. They are negative in relation to the point of view, and positively related to production (Antonio Callea, Flavio Urbini & Emanuela Ingusci, 2014). Job satisfaction represents the degree to which employees are their work. Different factors such as mental challenges, direct rewards, support work conditions and colleagues are important contributors to job satisfaction.

Hence, based on the previous studies, the following hypotheses are proposed.

H1: There is a significant positive relationship between intrinsic rewards and licensed tourist guide job satisfaction.

H2: There is a significant positive relationship between extrinsic benefits and licensed tourist guide job satisfaction.

H3: There is a significant negative relationship between work stress and licensed tourist guide job satisfaction.

H4: There is a significant positive relationship between training and licensed tourist guide job satisfaction.

H5: The relationship between intrinsic rewards, extrinsic benefits, work stress, training and job satisfaction will be significantly moderated by tenure of service.

Materials and Methods

This study effort to investigate how the factors such intrinsic rewards, extrinsic benefits, training and work stress affect the job satisfaction of licensed tourist guides. Meanwhile, it also

of licensed tourist guides. Meanwhile, it also attempts to study whether the moderator; tenure of service will significantly moderate the relationships between the mentioned factors and job satisfactions. In this study, the independent variables are intrinsic rewards, extrinsic benefits,

work stress and training. The moderating variable is tenure of service. The dependent variable is job satisfaction. Based on the correlation of the Maslow's Hierarchies of Needs with Herzberg's two factors theory, the following conceptual framework of this study is presented in Figure 1.

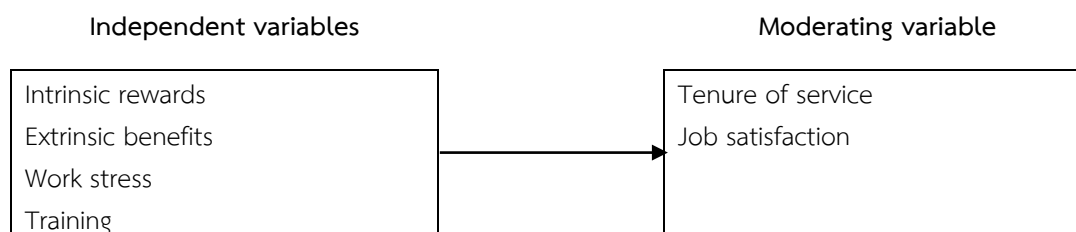

Figure 1 The conceptual framework of the study

This research based on mixed method of quantitative and qualitative approach. A descriptive research of survey method was being created to study on the state of job satisfaction among the tourist guides in Myanmar. For sampling, the Cochran's Formula is used to collect data from respondents. The sample size is 117 licensed tourist guides in Myanmar. The questions and responses were retrieved from Soorvey and extract into Microsoft Excel file. For the qualitative approach, the researcher conducted interviews from 22 interviewees. Those 22 interviewees are 10 English, 1 Italian, 1 French, 1 Spanish, 2 Chinese, 1 Japanese, 2 Thai and 1 Korean, 2 German and 1 Russian speaking tourist guides.

The previous researches had been developed various types of rating scales to measure attitudes directly. The most common rating scale is the Likert Scale. A 5-point* Likert scale was chosen as it is the most common seen in research studies. The designed questionnaire comprise of two sections, namely Section 1 and Section 2. Section 1 relates with the respondents demographic background, such as gender, age, tenure of service, language specialization and income level. Section 2 consisted of a list to measurement the factors related to job

satisfaction. Lastly, respondents overall level of job satisfaction was measure by three items. All the questions were reverse coded, the higher the score means that the more satisfied respondents were with the measured items. Meanwhile, for the qualitative approach, the factors as own personal experiences and related questions were asked. As the common follow-up questions, it's added to these initial questions were a series of individually adapted sequential questions. Each interview took about an hour to conduct and record on tape. The study did not start from any specific stress situation in the interviews, but with the participants themselves giving examples of severely stressful incidents. Among the situations focused upon can be mentioned armed combat, risks to a colleague's life or health, the risk of comprehensive material damage and loss, and simulated attitudes towards job satisfaction as goal.

The obtained data were entered and analyze using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 19.0 for Windows. Respondent's gender, age, tenure of service and annual income all coded and were entered for the analysis purposes. The related statistical analysis were done to test the variables. For data analysis estimation, the Confidence level of this

study is set to 90%, that means 10% of error were allow in the statistical analysis to support the hypothesis testing.

Empirical Results

The sample of the study was 117 licensed tourist guides who graduated from Yangon Tourism School, Myanmar. From the data analysis, the women tourist guides have more satisfaction than that of men. The age of 45-59 years old tourist guides are the most satisfied with their job. The longest the tenure service leads the highest the satisfaction level. With reference to H1, the study aims to evaluate the significant positive relationship between intrinsic rewards and licensed tourist guide job satisfaction. The correlation analysis (Table 1) indicated that there was a statistically significant positive relationship between intrinsic rewards and job satisfaction at significant level of 0.05.

With reference to H2, the study aims to evaluate the significant positive relationship between extrinsic benefits and licensed tourist guide job satisfaction. The correlation analysis (Table 1) indicated that there was a statistically significant positive relationship between extrinsic benefits and job satisfaction at significant level of 0.05. With reference to H3, the study aims to evaluate the significant negative relationship between work stress and job satisfaction. The correlation analysis (Table 1) indicated that there was a statistically significant negative relationship between extrinsic benefits and job satisfaction at significant level of 0.05. With reference to H4, the study aims to evaluate the significant positive relationship between training and job satisfaction. The correlation analysis (Table 1) indicated that there was a statistically significant positive relationship between training and job satisfaction at significant level of 0.05.

Table 1 Correlation between dependent and independent variables

Pearson Correlation	Intrinsic Rewards	Extrinsic Benefit	Work Stress	Training	Job Satisfaction
Intrinsic Rewards	1	0.353**	- 0.224*	0.233*	0.349**
Extrinsic Benefit	0.353**	1	-0.303**	0.366**	0.299**
Work Stress	- 0.224*	-0.303**	1	-0.409**	-0.225*
Training	0.233*	0.366**	-0.409**	1	0.349**
Job Satisfaction	0.349**	0.299**	-0.225*	0.349**	1

(N=117)

As shown in following Table 2 Regression Model 1 , the value of R is 0.761, while the value of R Square is 0.601. The tested regression model is significant with P value <0.05. The value of R reflects a strong relationship between four independent variables (intrinsic reward, extrinsic benefit, work stress and training)

and dependent variable (job satisfaction). Thus, it can conclude that intrinsic reward, extrinsic benefit, work stress and training are predictor of job satisfaction. Value of R Square 0.761 in Model 1 indicates 76.1 % variance in overall job satisfaction.

Table 2 Regression Model

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of Estimate
1	0.761a	0.601	0.598	0.4210

Predictors: (Constant), Intrinsic Rewards, Extrinsic Benefits, Work Stress, Training

Table 3 Regression Model with Moderating Variable of Tenure of Service

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of Estimate
2	0.788b	0.619	0.611	0.4139

Predictors: (Constant), Intrinsic Rewards, Extrinsic Benefits, Work Stress, Training, Tenure of Service.

According to Table 3, there was a positive change in the regression result after included the moderating variable, tenure of service (R Square value increase from 0.601 to 0.619. With reference to H5, the study aimed to evaluate the relationship between intrinsic rewards, extrinsic benefits, work stress, training and job satisfaction would be significantly moderated by tenure of service. The regression analysis Model 2 confirmed that the relationship between intrinsic rewards, extrinsic benefits, work stress, training and job satisfaction will be significantly moderated by tenure of service.

For the qualitative results, the aspects like lack of personal time, lack of time for health care, lack of rewards from the employees and the nature of job types were described. All the respondents with each of major language specialization assumed that they are lack of personal time for social, family and themselves at the same time according to the job nature of always going on tour. For Spanish, Italian, French, Russian, English and German tourist guides were having health problems and these were the major factors that affecting job satisfaction in everyday as well. For getting tour assigned, the Men European language speaking majoring tourist guides have a fewer chance than the Women European language speaking majoring tourist guides. As professional related characteristics, Chinese, Thai, Korean and Japanese language tourist guides were earning highest. Chinese speaking tourist guides are the most stressful. The busiest were French and German guides. Korean, Italian and Spanish tourist guides were just standing on margin and playing normally satisfaction. Regarding with trust building, all interviewees advised that if the companies would

pay more respect and trust for the new beginners/ tourist guides, it will lead more effective touring and let the tourist guides have every day job satisfaction as well with the confidence.

Discussion

The empirical findings from the study indicate that there is a significant positive relationship between intrinsic rewards and job satisfaction, extrinsic benefits and job satisfaction, training and job satisfaction. There is a negative relationship between work stress and job satisfaction. Besides, the intrinsic rewards and training are the most dominant factors towards job satisfaction of licensed tourist guides in Myanmar. Meanwhile, the tenure of service significantly moderates all these relationships between dependent variables and independent variable. From the qualitative approach, the five major facts are leading to job satisfaction and dissatisfaction. These are lack of personal time, lack of health care, chance to get tour assigned, professional related characteristics and trust building. First, all kinds of language speaking guides are having lack of personal time for social, family and themselves at the same time. Second, lack of health care is dominant among Spanish, Italian, French, Russian, English and German speaking tourist guides. Third, regarding with professional-related characteristics, Chinese, French and German speaking tourist guides are busiest and most stressful. Fourth, regarding with trust-building, Hence, these facts brought from quantitative and qualitative approach would help the employers understand the factors affecting job satisfaction of licensed tourist guides in Myanmar and leads to creating satisfactory work place.

Conclusion

The study inveterate the developed hypotheses are certainly working. The study claimed that the intrinsic rewards and training are the most important factors that driven to licensed tourist guide job satisfaction in a positive direction. This means the higher satisfaction in work place training, the greater the job satisfaction level. This also matched with Herzberg's two-factor theory which skills development and learning may increase job satisfaction. The policy maker and employer should consider training satisfaction as an aspect overall job satisfaction. Host destination policy maker and tourism industry players shall increase their awareness of the urge need of improve overall tourist guide service quality by invest in various training program. In this study, the second important factor that leads to job satisfaction is intrinsic rewards. Herzberg's two-factor theory suggests that intrinsic rewards such as recognition, interpersonal relationship and job involvement will increase job satisfaction (Sanjeev & Surya, 2016).

The study has several limitations that could benefit from further research. First, This research only focus on licensed tourist guides who are guiding in Myanmar and for the guides who graduated from Yangon Tourism School. Second, this study does not differentiate the type/field of licensed tourist guide and the analysis procedures and tools are limited in this study. Based on the possible limitation found in this study, some recommendation for future research should be addressed that it should include specific outbound tourist guides' affairs as well. This research discussed on five factors that contribute to licensed tourist guide job satisfaction which are extrinsic benefits, intrinsic rewards, training, work stress and tenure of service. For further study, it is recommend that to study about other factor, which might influence job satisfaction of tourist guide, such as cultural difference. It is suggest that further studies can focus on investigate job

satisfaction of other kind of tourist guide which include nature guide, city guide and outbound guide separately. For more effectiveness and reliability, it is suggested that further studies should have used more other procedures to analyze data. Further studies on different dimensions of measurements are needed since there are still more important factors to be explored regarding with tourist guides job satisfaction.

References

1. Abdul Raziq & Raheela Maulabakhsh. (2015). **Impact of Working Environment on Job Satisfaction.** *Journal of management*, 4 (9): pp. 32-37.
2. Aino Kianto, Mika Vanhala, Pia Heilmann. (2016). **The impact of knowledge management on job satisfaction.** *Journal of Knowledge Management*, Vol. 20 Issue: 4, pp.621-636.
3. Antonino Callea, Flavio Urbini, Emanuela Ingusci. (2014). **The relationship between contract type and job satisfaction in a mediated moderation model: The role of job insecurity and psychological contract violation.** *Journal of social Psychology*, pp.235-324.

4. Ajmal, Bashir, M Abrar, MM Khan. (2015). **The effects of intrinsic and extrinsic rewards on employee attitudes: mediating role of perceived organizational support.** *Journal of Service*, 2(2), pp. 23-34.
5. Chun-ChuChen, Wei-JueHuang & James F.Petrack. (2015). **Tourism satisfaction and life satisfaction – Is there a relationship.** *A study in tourism field*, 2(5): pp.39-44.
6. Cory Searcy, Shane Dixon & Patrick Neuman. (2015). **The use of work environment performance indicators in corporate social responsibility reporting,** *Journal of social science*, pp.33-48.
7. Claudia Harzer & Willibald Ruch. (2016). **The relationships of character strengths with coping, work-related stress and job satisfaction.** *Journal of applied psychology*, pp.128.
8. Hina Saleem . (2015). **The Impact of Leadership Styles on Job Satisfaction and Mediating Role of Perceived Organizational Politics.** *Journal of Political Science*, pp.12-17.
9. Jalal Hanay. (2016). **Examining the Effects of Employee Empowerment, Teamwork, and Employee Training on Job Satisfaction.** *A study of Human Resource Management*, pp. 25-64.
10. Jin Soo Lee, Ki Joon Back & Eric S.W. Chan. (2015). **Quality of work life and job satisfaction among frontline hotel employees: A self-determination and need satisfaction theory approach.** *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 27 Issue: 5, pp.768-789.
11. JungHoon, Chihyung Michael & Jinsooo Hwang. (2016). **An emotional labor perspective on the relationship between employees orientation and job satisfaction.** *A study of labor perspective*. pp.121-127.
12. Rajib Lochan Dhar. (2015). **Service quality and the training of employees: The mediating role of organizational commitment,** *Journal of Tourism Management*, pp.419-430.
13. Ryan D. Duffy, Kelsey L. Autin & Elizabeth M. Bott. (2016). **Work Volition and Job Satisfaction: Examining the Role of Work Meaning and Person–Environment Fit,** *Journal of Management*, pp. 56-64.
14. Sanjeev & Surya. (2016). **Two Factor Theory of Motivation and Satisfaction: An Empirical Verification,** *Journal of management*, pp. 11-19.
15. Thareethip Laowirojanakul. (1999). **A Study of key factors affecting the degree of job satisfaction of tour guide in Bangkok, Thailand,** *Master degree paper in the faculty of the School of Food, Hotel and Tourism Management at Rochester Institute of Technology*, pp- 42-62.
16. Xinyun Zhao. (2016). **Why do you feel stressed in a smile factory? Hospitality job characteristics influence work–family conflict and job stress,** *International journal of contemporary hospitality management*, Vol28, pp. 56-67.

การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร
บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
The Making Household Accounting of Sufficiency Economy Philosophy
of Farmer Ban Don Bom in Mueang Kao Subdistrict,
Mueang District, Khon Kaen Province

สัญญา เนียมเปรม¹

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มุ่งศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และเพื่อศึกษาความรู้ความสามารถด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนก่อนและหลังการอบรมให้กับเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรบ้านดอนบม จำนวน 90 ครัวเรือน แจกแบบสอบถามครัวเรือนละ 1 คน คิดเป็น 90 คน โดยวิธีกำหนดจากขนาดประชากรหลักร้อย ใช้ 25% จากประชากรทั้งหมด 358 ครัวเรือน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการประชุมเพื่อระดมความคิด การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ T-Test

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและการให้ความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความรู้ความสามารถ ตามลำดับ ความต้องการแนวทางในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเงินคงเหลือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านหนี้สิน และด้านรายจ่าย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านรายได้ ตามลำดับ

การอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ผู้เข้าร่วมการอบรมก่อนอบรมและหลังอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีคะแนนที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เข้าร่วมอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้สูงขึ้น เมื่อพิจารณาเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ก่อนเข้าร่วมการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน เกิดความรู้ และความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13 คน โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.42 ภายหลังได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 20 คน โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.54

คำสำคัญ : การบัญชีครัวเรือน, แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง, เกษตรกร

Abstract

The mixed methodology between quantitative and qualitative research entitled “The making household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province.” which the research purposes were to make household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province and to studied the knowledge making household accounting before and after

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

training of Farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province. The quantitative research data were collected by questionnaire. The sample consisted of 90 farmers Ban Don Bom household questionnaires for each household one person is 90 people. By the way, given the size of the population uses 25% of the total population of 358 households. The qualitative research technical meeting to brainstorm. In-depth interviews and participatory observation. From a sample of 28 peoples. The tool used for data collection, questionnaire, sample-test and in-depth interviews. The statistics used in the analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation t – test.

The research findings were showed problems and obstacles in the making household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province. Overall, at a high level when considering just found that the support and cooperation has average maximum followed by the documents and the accounting methods has average minimum, abilities roog with the lowest average. Need guidance in the making household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province. Overall, at medium level when considering just found that the balance has average maximum, followed by the liabilities and expenses has average minimum, revenue with the lowest average.

Training for the making household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province. The research findings were showed achievement of the participants before training and after training, the making household accounting of sufficiency economy philosophy of farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province, there are scores significantly higher than the level of 0.05 indicating that participants understand and be able to practice more before training. When the farmer Ban Don Bom in Mueang Kao subdistrict, Muean district, Khon Kaen Province, previous participants of household accounting knowledge and understanding can be implemented have average score of 13 persons with standard deviation of 2.42. After having been trained to do household accounting. The average score rose to 20 persons, with a standard deviation of 2.54.

Keywords : Household accounting , sufficiency economy philosophy , Farmer

บทนำ

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ แต่ในสภาวะสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยมและความฟุ้งเฟ้อ พุ่งเพื่อจนทำให้คนไทยหลงเดินทางผิดไปตามกระแสนิยมจนกลายเป็นปัญหา โดยเฉพาะปัญหานี้สินที่ไม่มีวันจบสิ้นซึ่งทำให้ประชาชนทุกคนควรนำแนวทางตามแนวปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมองเห็นถึงความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง รู้จักความพอมีพอกิน การทำบัญชีครัวเรือนถือว่า

มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อแนวทางสู่ความพอเพียง ผู้ปฏิบัติจะต้องรู้จักประมาณตนเองมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและมีสติในการดำรงชีวิต ซึ่งการวางแผนที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องมีการจดบันทึกข้อมูลที่ต้อง มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายของครัวเรือน เพื่อจัดทำเป็นบัญชีครัวเรือน และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาหาวิธีการเพิ่มรายรับและลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้เกิดความพอดี หากมีส่วนที่เหลือก็ให้เก็บไว้ออมเพื่อใช้ในอนาคต (นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร, 2550 : 25-29)

การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการออม การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ้งเฟ้อ (ธรรณชนก นิลมณี และคณะ, 2558 : 2-3) ดังนั้นการทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถทราบข้อมูล ดังนี้

1. **รายรับ** หรือ รายได้ คือ เงิน หรือสินทรัพย์ ที่วัดมูลค่าได้ ที่ได้รับการประกอบอาชีพ หรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ หรือ ผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น รายได้จากค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร หรือ จากเงินให้กู้ยืม รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ เป็นต้น

2. **รายจ่าย** หรือค่าใช้จ่าย คือ เงิน หรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ ที่จ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา สิ่งตอบแทนอาจเป็นสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ (ค่าสาธารณูปโภค) ค่าน้ำมัน ค่าหนังสือตำรา เป็นต้น หรือรายจ่าย อาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทนคือสินค้าหรือบริการก็ได้ เช่น เงินบริจาคเพื่อการกุศล เงินทำบุญทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

3. **หนี้สิน** คือ ภาระผูกพันที่ต้องชดใช้คืนในอนาคต การชดใช้อาจจ่ายเป็นเงินหรือของมีค่าที่ครอบครองหรือตนเองมีอยู่ หนี้สินเป็น เงินหรือสิ่งของที่มีค่าที่ครอบครองหรือตนเองได้รับมาจากบุคคลหรือแหล่งเงินภายนอก เช่น การกู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน การกู้ยืมเงินจากกองทุนต่างๆ การซื้อสินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อ การซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนชำระ หรือการเช่าซื้อ เป็นต้น

4. **เงินคงเหลือ** คือ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในขณะปัจจุบัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วยเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นหรือเมื่อแก่ชราหรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการอื่นใดที่สมควร ส่วนของรายได้ทั้งหมดที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายและเก็บเอาไว้ก็นับเป็นเงินคงเหลือได้ทั้งหมด

การบันทึกบัญชีคือการจดบันทึกรายการค้าต่างๆเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงานของกิจการ ให้ข้อมูล ในการบริหารงานและตัดสินใจแก่ผู้บริหารของกิจการ นอกจากการบัญชีมีความสำคัญทางด้านธุรกิจแล้วยังสามารถนำการบัญชีมาใช้ในการชีวิตประจำวันได้อีกด้วย โดยมีการนำการบัญชีมาประยุกต์เพื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเรียกว่า “บัญชีครัวเรือน” เพื่อสำหรับการบันทึกรายรับและรายจ่าย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้จัดทำหลายประการจากรายงานการวิจัยหลายฉบับได้สนับสนุนถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน แต่พบว่าบุคคลส่วนใหญ่ยังคงไม่มีการจัดทำสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจในการจัดทำ จากบทความซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนแพร่หลายมากยิ่งขึ้น (ภัทรา เรื่องสินภิญญา, 2552: 69-74)

การทำบัญชีครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจ หรือการบันทึกรายรับรายจ่ายที่ทางราชการพยายามส่งเสริมให้

ประชาชนได้ทำกัน เป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ประจำเดือนว่า มีรายรับจากแหล่งใดบ้าง จำนวนเท่าใด มีรายจ่ายอะไรบ้าง จำนวนเท่าใดในแต่ละวัน สัปดาห์ เดือนและปี เพื่อจะได้เห็นภาพรวมว่า ตนเองและครอบครัวที่รายรับเท่าใด รายจ่ายเท่าใด คงเหลือเท่าใด หรือ เงินไม่พอใช้เท่าใด คือ รายจ่ายมากกว่ารายรับ และสำรวจว่ารายการใดจ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก จำเป็นน้อย อาจลดลง จ่ายเฉพาะที่จำเป็นมาก เช่น ซื้อกับข้าว ซื้อยา ซื้อเสื้อผ้า ซ่อมแซมบ้าน การศึกษา เป็นต้น ส่วนรายจ่ายไม่จำเป็นให้ลด ละ เลิก เช่น ซื้อบุหรี่ยี่ห้อเล่นการพนัน เป็นต้น เมื่อนำรายรับ รายจ่าย มาบวกลบกันแล้วขาดดุลเกินดุลไปเท่าใดเมื่อเห็นตัวเลข จะทำให้เรารู้ได้ว่าสิ่งไม่จำเป็นนั้น มีมากหรือน้อยสามารถลดได้หรือไม่ เลิกได้ไหม ถ้าไม่ลดไม่เลิกจะเกิดอะไร กับตัวเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ หากเราวางแผนการรับการจ่ายเงินของตนเองได้ เท่ากับว่า รู้จักความเป็นคนได้พัฒนาตนเอง ให้เป็นคนมีเหตุมีผล เป็นคนรู้จักพอประมาณ เป็นคนรักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติมากขึ้น จึงเห็นได้ว่า การทำบัญชีครัวเรือนในเรื่องรายรับรายจ่าย ก็คือวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง เพราะปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมพอดี สอดคล้องถูกต้องตามกฎธรรมชาติที่มีทั้งความเป็นเอกภาพและดุลยภาพอยู่เสมอ (เศรษฐกิจพอเพียง กับ การสถาปนาพระราชอำนาจนา, 2550) ดังงานวิจัยของ ชนิดาภา ดีสุขและคณะ (2556 : 9) บัญชีครัวเรือนเพื่อชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าการอบรมในครั้งนี้มีประโยชน์ มากเพราะทำให้ทราบรายรับ - รายจ่าย ประจำเดือนของครัวเรือนได้ทำให้ทราบการใช้จ่ายเงินของตนเอง ว่ารายจ่ายทางใดใช้จ่ายมาก รายจ่ายทางใดใช้จ่ายน้อย การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักการเก็บออมเงิน มากยิ่งขึ้น ทางคณะบัญชีจึงมีแนวคิดที่จะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อจะได้นำประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ในชุมชนต่อไป

จากการสำรวจข้อมูลจากเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอมะนัง จังหวัดขอนแก่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้บันทึกบัญชีครัวเรือนเพราะขาดความรู้และความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือนดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าหากมีการถ่ายทอดความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้แก่เกษตรกร อาจเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ จากความสำคัญดังกล่าวรวมถึงผู้วิจัยได้ทำงานอยู่ในบ้านดอนบม

ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จึงมีความสนใจศึกษา การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือนนั้นเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญต่อประชาชน ในการวางแผนค่าใช้จ่ายให้สามารถกำหนดรายรับให้เหมาะสมกับรายจ่าย สามารถจัดสมดุลชีวิตวางแผนค่าใช้จ่ายและการเก็บออมได้ดียิ่งขึ้น ให้ได้เล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญ รวมทั้งประโยชน์ของการที่ประชาชนใส่ใจต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนและนำความรู้การจัดทำบัญชีครัวเรือนมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและผลดีของการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ชุมชนเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการใช้และการจัดหาเงิน ซึ่งจะมีหลักการอยู่ที่ใช้จ่ายตามความจำเป็น คือ บัณฑิตให้ชุมชนพออยู่ พอกิน พอควร มีความสุขมีความสามัคคี มีความร่วมมือ ความขยัน อดทนและความปรารถนาดีต่อกันและเพื่อเป็นการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทางหนึ่งและการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้ประเทศเจริญได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนก่อนและหลังการอบรมให้กับเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 358 ครัวเรือน ข้อมูลจากเทศบาลตำบลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น (2557)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรในหมู่บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากขนาดประชากรเป็นหลักย่อย ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 25% (ธีรวิทย์ เอกกุล, 2549 : 23) จำนวน 90 ครัวเรือน
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่ บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ทางด้านบัญชีครัวเรือนก่อนและหลังการอบรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ จำนวนครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่ในบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 358 ครัวเรือนจากผลสำรวจของเทศบาลตำบลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรในหมู่บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากขนาดประชากรเป็นหลักย่อย จึงใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 25% (ธีรวิทย์ เอกกุล, 2549 : 23) จำนวน 90 ครัวเรือน โดยสุ่มแบบง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

2.1 แบบสอบถามเพื่อสอบถามสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำบัญชีแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัจจุบันครอบครัวยุคของเกษตรกรทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่ เกษตรกรมีการฝึกอบรมและการได้รับการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชีและด้านการส่งเสริมและการให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 4 แนวทางในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านรายรับ รายจ่าย หนี้สินและเงินคงเหลือ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้าน เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่าย ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี และการส่งเสริมและการให้ความร่วมมือตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านรายรับ รายจ่าย หนี้สิน และเงินคงเหลือ ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.3 อบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมให้กับกลุ่มชาวบ้านที่เป็นเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษามีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามให้กับเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 90 ครัวเรือน โดยแจกครัวเรือนละ 1 คน คิดเป็น 90 คน

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ไปสรุปผลและจัดทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

3.2 รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์

สัมภาษณ์เกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 28 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 31.11 จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 10 และหมู่ที่ 13 โดยการสัมภาษณ์หมู่บ้านละ 7 ครัวเรือน

วิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและความต้องการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3.3 ค้นหาแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วางแผนหัวข้อที่จะอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สร้างหัวข้อและกำหนดการเพื่อเตรียมการอบรม

อบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรบ้านดอนบม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากเอกสารแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นงานวิจัย และทราบถึงแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เป็นการบรรยายจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 ครัวเรือน ประเมินการจัดอบรมจากการทดสอบก่อนอบรมและหลังอบรม จากนั้นสรุปนำเสนอผลเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ทำบัญชีครัวเรือน เพราะไม่เข้าใจรูปแบบและวิธีการจัดทำบัญชี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาไม่ทำบัญชีครัวเรือน เพราะเสียเวลาในการจัดทำ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 เกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถามทำบัญชีครัวเรือน เพราะต้องการทราบรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 รองลงมาทำบัญชีครัวเรือน เพราะต้องการให้ครอบครัวมีฐานะดีขึ้นจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44 เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 78.89 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 รองลงมาได้รับการส่งเสริมจากสหกรณ์การเกษตรเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เกษตรกรไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 82.22 และเคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน เพราะถูกชักชวนให้เข้ารับการอบรม จำนวน 11 คน

คิดเป็นร้อยละ 12.22 รองลงมาเคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน เพราะต้องการความรู้เพิ่มเติมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 หากมีการจัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนเกษตรกรมีความต้องการเข้าร่วมอบรมจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 และไม่ต้องการเข้าร่วมอบรมจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวม

2.1 ด้านความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ไม่ได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนด้วยวิธีการที่ถูกต้องรวมถึงเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างถูกวิธีเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน เนื่องจากในครัวเรือนไม่มีผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชีโดยตรง

2.2 ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนและวิธีการในการบันทึกบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและเกษตรกรไม่มีรูปแบบหรือแบบฟอร์มในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ถูกต้อง

2.3 ด้านการส่งเสริมและการให้ความร่วมมือในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่มีใครทำบัญชีครัวเรือนเป็นและมีความเห็นว่าการทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องเสียเวลาซึ่งการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เพราะเมื่อจัดทำบัญชีครัวเรือนไปแล้วไม่รู้จักนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร รวมถึงเกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชนอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางในการบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเกษตรกรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านรายรับ พบว่า เกษตรกรทราบวิธีการและรูปแบบในการจัดทำบัญชีรายรับที่ถูกต้อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรบางคนเคยได้รับการอบรม

เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

3.2 ด้านรายจ่าย พบว่า เมื่อเกษตรกรมีรายจ่ายเกษตรกรจัดทำบัญชีรายจ่าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

3.3 ด้านหนี้สิน พบว่า เกษตรกรมีภาระหนี้สินครัวเรือนนอกระบบ เช่น นายทุนเงินกู้ เพื่อน เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรมีรายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในครัวเรือนทำให้ต้องมีการกู้หนี้ยืมสิน

3.4 ด้านเงินคงเหลือ พบว่า เกษตรกรมีการวางแผนเมื่อมีเงินคงเหลือจากการใช้จ่ายโดยวิธีการลงทุน เช่น นำไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อสลากออมสิน เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในบางครัวเรือนเกษตรกรต้องการนำเงินคงเหลือในครัวเรือนไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. ผลการทดสอบของผู้เข้าร่วมอบรมก่อนอบรมและหลังการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

จากการจัดการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ณ วัดท่าราชไชยศรี บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการทดสอบวัดความรู้ก่อน และหลังการอบรมเพื่อให้ได้ทราบถึงผลของความรู้ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติแก่ผู้เข้าร่วมอบรม ซึ่งมีคะแนนหลังการอบรมสูงขึ้นกว่าก่อนการอบรม ซึ่งหมายถึงผู้เข้าร่วมการอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้เมื่อมีการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 13.33 คะแนน โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.42 ภายหลังได้รับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 20.08 คะแนน โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.54

อภิปรายผล

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดที่จะชี้แจงและอภิปรายดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาด้านความรู้ความสามารถ พบว่า เกษตรกรไม่สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอทุกวัน เช่น ค่าใช้จ่าย, รายได้ไม่เป็นปัจจุบัน

และเกษตรกรไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรไม่ได้จัดสรรเวลาสำหรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของสุภัทรพร ทวีจันทร์ (2556 : 7) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะยุ่ง อำเภอดุสิต จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า (1) ด้านแนวคิดการบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้เกณฑ์รายรับ รายจ่ายเกณฑ์คำนวณต้นทุน และเกณฑ์การออม อยู่ในระดับมากและสามารถยกตัวอย่างประกอบได้อย่างชัดเจน (2) ด้านแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้ด้านหลักการพอประมาณ ด้านหลักการมีเหตุผลด้านแนวคิดภูมิคุ้มกันและด้านแนวคิดความรู้คู่คุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีการใช้การประยุกต์แนวคิดเชิงธรรมะมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

1.2 ปัญหาด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี พบว่า เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ในการประกอบการบันทึกบัญชีเช่น ใบเสร็จรับเงินเป็นต้น และเกษตรกรไม่มีรูปแบบหรือแบบฟอร์มในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรไม่เข้าใจรูปแบบและวิธีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ภาวินีย์ ธนาอนวัช (2556 : 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชีวิตที่เพียงพอ พบว่าระดับความรู้ของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 41 โดยสาเหตุหลักในการจัดทำบัญชี เพื่อต้องการทราบรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เพื่อต้องการให้ครอบครัวมีฐานะดีขึ้นและต้องการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงตามลำดับ ส่วนสาเหตุที่ไม่จัดทำบัญชี ครัวเรือน เนื่องจากไม่เข้าใจรูปแบบ/วิธีการจัดทำบัญชี เสียเวลาในการจัดทำ เห็นว่าไม่มีประโยชน์/ไม่จำเป็น

1.3 ปัญหาด้านการส่งเสริมการให้ความร่วมมือ พบว่า สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความเห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องเสียเวลาในการจัดทำและไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำรวมถึงไม่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนซึ่งไม่สอดคล้องงานวิจัยของ วรณีย์ พิมพ์พันธ์ (2556 : 8) ศึกษาเรื่อง ส่งเสริมการรับรู้การจดบันทึกบัญชีครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกง อำเภอดาหลวง จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการ

ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม จนมีความเข้าใจในขั้นตอนการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน จนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและรับการสนับสนุนสมุดบันทึกบัญชีครัวเรือน จาก อบต. ใช้ที่บ้านเป็นที่จดบันทึกบัญชีในช่วงเวลาเย็น มีการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ 1 ครั้ง/สัปดาห์ ทักษะคิดของประชาชนต่อการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน ส่วนใหญ่มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยต่อการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ภายในครัวเรือน

2. แนวทางในการบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.1 ด้านรายรับ เกษตรกรทราบวิธีการและรูปแบบในการจัดทำบัญชีรายรับที่ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรบางคนเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

2.2 ด้านรายจ่าย เมื่อเกษตรกรมีรายจ่าย เกษตรกรจัดทำบัญชีรายจ่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

2.3 ด้านหนี้สิน เกษตรกรมีภาระหนี้สินครัวเรือนนอกระบบ เช่น นายทุนเงินกู้ เพื่อน เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรมีรายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในครัวเรือนทำให้ต้องมีการกู้หนี้ยืมสิน

2.4 ด้านเงินคงเหลือ เกษตรกรมีการวางแผนเมื่อมีเงินคงเหลือจากการใช้จ่ายโดยวิธีการลงทุน เช่น นำไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อฉลากออมสิน เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในบางครัวเรือนเกษตรกรต้องการนำเงินคงเหลือในครัวเรือนไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรพร ทวีจันทร์ (2556 : 7) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะยุ่ง อำเภอดุสิต จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า(1) ด้านแนวคิดการบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้เกณฑ์รายรับ รายจ่าย เกณฑ์คำนวณต้นทุน และเกณฑ์การออม อยู่ในระดับมากและสามารถยกตัวอย่างประกอบได้อย่างชัดเจน (2) ด้านแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีความรู้ด้านหลักการพอประมาณ ด้านหลักการมีเหตุผลด้านแนวคิดภูมิคุ้มกันและด้านแนวคิดความรู้คู่คุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีการใช้การประยุกต์แนวคิดเชิงธรรมะมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี (3)

การเสริมสร้างภูมิปัญญาทางการบัญชี โดยภาพรวมชุมชนชาวบ้านกลางมีการรับรู้และส่งเสริมองค์ความรู้ มีทักษะปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน มีระบบการคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์การฝึกปฏิบัติการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่เข้าร่วมฝึกอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสามารถปฏิบัติได้โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ สามารถบันทึกและกำหนดรายการรายได้เองได้อย่างชัดเจน สามารถบันทึกและกำหนดรายการค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน สามารถลงรายการในบัญชีรายรับ - รายจ่าย ได้ทันทีและเป็นปัจจุบัน สามารถคำนวณเงินคงเหลือในบัญชีรายรับ - รายจ่ายของแต่ละวันได้ สามารถวางแผนลดยอดค่าใช้จ่ายสิ้นปีได้จากสรุปผลค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในบัญชีรายรับ - รายจ่าย สามารถนำยอดยกมา เข้ามาร่วมบันทึกในบัญชีรายรับ - รายจ่ายของต้นเดือน สามารถนำผลสรุปรายได้และค่าใช้จ่ายของเดือนมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้ สามารถอธิบายและถ่ายทอดให้สมาชิกในครอบครัวและญาติพี่น้องเข้าใจในการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายได้ สามารถวางแผนการเพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวได้ มีการบันทึกความจำในช่องหมายเหตุรายการบัญชีนั้นเป็นรายการที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ชนิดาภา ดิสุข และคณะ (2556 : 9) บัญชีครัวเรือนเพื่อชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าการอบรมในครั้งนี้มีประโยชน์ มากเพราะทำให้ทราบรายรับ-รายจ่ายประจำเดือนของครัวเรือนได้ทำให้ทราบการใช้จ่ายเงินของตนเอง ว่ารายจ่าย ทางใดใช้จ่ายมาก รายจ่าย ทางใดใช้น้อย การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านรู้จักการเก็บออมเงิน มากยิ่งขึ้น ทางคณะบัญชีจึงมีแนวคิดที่จะทำงานวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การจัดทำบัญชีครัวเรือน ของ ประชาชนในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อจะได้นำประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ในชุมชนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับบทความวิชาการของ ประภัสสร สมอออน (2559) เรื่อง ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี : คุณภาพในการสอบบัญชี ที่ระบุว่า ความเป็นอิสระในการสอบบัญชียังมีความสำคัญต่อวิชาชีพ และชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีเป็นอย่างมาก เพราะหากผู้สอบบัญชี บกพร่อง หรือขาดความเป็นอิสระในการสอบ

แล้วมักจะทำให้เกิดคำถามที่ตามมาถึงความโปร่งใสและการตรวจสอบในการปฏิบัติงานได้ ผู้สอบบัญชีควรปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความระมัดระวังรอบครอบและให้มีการวางแผนการตรวจสอบให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพ ความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนของงานตรวจสอบบัญชี การตระหนักต่อตนเอง เป็นความสามารถที่จะพิจารณาว่า ตนเองสามารถจัดการกับตนเองได้ดีเพียงใด การตระหนักในจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองและความมั่นใจตนเองจะเห็นได้ว่าความผิดพลาดในการทำงานส่วนใหญ่ เกิดจากการสื่อสารทั้งทางด้านร่างกายและการใช้คำพูดจะทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และเป็นอิสระในการทำงานได้อย่างดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าด้านความรู้ความสามารถ เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมความรู้ทางด้านการบัญชีครัวเรือน ควรจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจน เพื่อช่วยให้เกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้รับความรู้และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน รวมถึงเห็นถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง

2. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี ควรมีการพัฒนาเอกสารและวิธีการทางบัญชีครัวเรือน ให้ผู้ใช้เอกสารและผู้ทำบัญชีครัวเรือนเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน เพื่อช่วยให้เกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สามารถใช้เอกสารได้อย่างถูกต้องตามวิธีการทางบัญชี

3. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าเกษตรกรในบางครัวเรือนเคยได้ยินเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแต่ไม่เคยจัดทำบัญชีครัวเรือนเนื่องจากไม่ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรว่าหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรจัดทำแผนการอบรมเพื่อให้คำแนะนำ ติดตามและส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

4. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนทำให้เกษตรกรรายรับ รายจ่าย ของครัวเรือน และสามารถวางแผนทางการเงินเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นให้กับครัวเรือนและทำให้ในครัวเรือนมีเงินคงเหลือทำให้มีความมั่นคงทางการเงิน

5. การศึกษาในครั้งนี้พบว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เกษตรกรยังไม่เข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับ ถึงแม้จะเคยได้ยินอยู่บ่อยครั้งแต่ไม่ได้ปฏิบัติดังนั้นทุกคนควรทำความเข้าใจและนำมาปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินชีวิตประจำวันเป็นไปด้วยรอบคอบและมั่นคง

เอกสารอ้างอิง

1. ชนิดาภา ดีสุข และคณะ. (2556). บัญชีครัวเรือนเพื่อชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
2. ธรรมชนก นิลมณี, และคณะ. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหานี้สินของเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
3. ธีรภูมิ เอกะกุล. (2549). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
4. ธนากรเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร. (2548). บริบทใหม่ของ ภาพลักษณ์ ธ.ก.ส. วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท, 2 (6) : 2.
5. นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร. (2550). กรกฎาคม - กันยายน. บัญชีครัวเรือน : เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง. วารสารศูนย์บริการวิชาการ, 15 (3) : 25-29.
6. ประภัสสร สมอออน (2559) เรื่อง ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี : คุณภาพในการสอบบัญชี. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 6(2) (กรกฎาคม-ธันวาคม).
7. “เศรษฐกิจพอเพียง” กับ “การสถาปนาพระราชอำนาจนา”: เสวนาที่ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 27 พฤศจิกายน 2550. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2558, จาก <https://prachatai.com/journal/2007/11/14954>.
8. ภัทรา เรื่องสินัญญา. (2552). พฤติกรรม การบันทึกบัญชีรายได้และรายจ่ายส่วนบุคคลของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 1 : 69-74.
9. ภาวินัย ธนาอนวัช. (2556). บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อชีวิตที่เพียงพอประชาชนตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
10. วรณีย์ พิมพ์พันธ์. (2556). ส่งเสริมการรับรู้การจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอนาดูน จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
11. สุภัทรร ทวีจันทร์. (2556). การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะมวงอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

มุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน :
กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
Perspective of Local Administrators Regarding the Roles of Internal Auditors : A Study
of Local Administration Organizations in Phra Yuen District, Khon Kaen Province

ศิริลักษณ์ พงษ์ประเสริฐ¹
เพ็ญณี แนนรท²

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มี ต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน 2) วิเคราะห์วิธีการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในในมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่น การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณได้จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) จำนวน 42 คน คือ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง ผู้อำนวยการกองการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ร้อยละและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) มุมมองผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ที่ต้องพัฒนา คือ โครงสร้างของงานตรวจสอบภายใน การติดตามผลการตรวจสอบระดับปานกลาง คือช่วยทำให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณ การพัสดุ ถูกต้องตามระเบียบ ระดับมาก คือ ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานภายในองค์กร ป้องปรามมิให้เกิดการทุจริต เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาได้ มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส 2) วิเคราะห์วิธีการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในในมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่น พบว่า ในการพัฒนางานด้านตรวจสอบภายใน ทำได้โดยผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญและยอมรับกระบวนการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามระเบียบ และควรเพิ่มตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในให้ครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางด้านการตรวจสอบภายใน

คำสำคัญ : มุมมองผู้บริหารท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this study were to : 1) investigate perspectives of the administrators regarding perspective of administrators regarding the roles of internal auditors in Local Administration Organizations in Phra Yuen District, Khon Kaen Province, 2) analyze the performance of internal audit in Executive Perspectives. The data were obtained from forty-two key informants : six of presidents of local government, thirty-six involves party including deputy president, head of the local government office, directors of financial department, educational department . The research instrument was structured-interview. The obtained-data were analyzed by content analysis.

The results showed that: 1) Executive Perspectives viewed the roles of internal auditors that need to be developed were in the aspects of structural of internal auditing work and the following-up of results from auditing. The Executives ranked the work of auditor at moderate level in the aspects of supporting and monitoring the financial management so the work get done properly. The aspects which were ranked at high level

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² นักวิจัยกลุ่มวิจัยการบริหารกิจการท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

included; supporting internal administrative work, preventing corruption, providing guidelines and consultative for work units, showing their good personalities and human relationship, accountability and integrity. 2) How to perform an internal audit found that in view of the management : To develop the internal audit done by managers and supervisors need to focus on and accept the audit. The practice was required by regulation, it should be added the internal auditors to all local governments and for efficient operation of the internal audit.

Keywords : perspective of administrators, roles of internal auditors local administrator

บทนำ

การตรวจสอบภายในภาครัฐของไทย เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2505 ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งข้าราชการในหน่วยงาน 1 คนหรือหลายคน ทำหน้าที่ เป็นผู้ตรวจสอบภายในจนถึงปี พ.ศ.2519 การตรวจสอบ ภายในเริ่มมีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ส่วนราชการ ที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เทียบเท่าใน ทุกจังหวัด มีโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน โดยให้มีสายการบังคับบัญชาขึ้น ตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการแล้วแต่กรณี ต่อมาปี พ.ศ.2546 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้กำหนด ระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของรัฐขึ้น คือ ระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ.2546 โดยระเบียบฯ นี้ กำหนดให้มี แนวทางการตรวจสอบที่มีการบริหารจัดการเปิดเผย โปร่งใส อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานการใช้ จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์กร ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ส่วน ราชการที่ไม่มีผู้ตรวจสอบภายในได้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ มีผู้ตรวจสอบภายใน (กรมบัญชีกลาง, 2551)

สำหรับการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) พบว่า มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 แต่ยังไม่ เป็นที่แพร่หลายมากนัก จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2544 กรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย ได้ออก กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และประกาศเรื่องมาตรฐาน ทัวไปเกี่ยวกับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการฯ โดยให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล อบต.) มีโครงสร้าง และ กรอบอัตรากำลังตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ซึ่งมี บทบาทและหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการ บริหารงบประมาณการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สิน รวมทั้งการตรวจสอบการบริหารงานด้านอื่นๆ ตลอดจนการ วิเคราะห์ประเมินผลของระบบการควบคุมภายในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการตรวจสอบ และการ เสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้มีการ ปรับปรุงแก้ไขให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น จากอดีตจนถึงปัจจุบัน บทบาทและอำนาจหน้าที่ของการตรวจสอบภายใน ได้รับ

การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบภายใน เป็นอย่างมาก เนื่องจาก การตรวจสอบภายในเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของระบบบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่นำมาใช้ในการ บริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การดำเนินงานของ องค์กรมีความถูกต้องโปร่งใส เพราะกระบวนการตรวจสอบ ภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนให้มีความเหมาะสม และมี ประสิทธิภาพ (วารุณี สุกใส, 2550) ดังเช่น ประภัสสร สมออน (2559) ศึกษาความเป็นอิสระในการสอบบัญชี : คุณภาพ การสอบบัญชี ที่สรุปไว้ว่า การตรวจสอบการเงินเป็นการ ปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยความเป็นอิสระ ปฏิบัติตามข้อกำหนด และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง มีการตรวจสอบโดยใช้มาตรฐานในการ สังเกตและสงสัย อย่างเป็นกลางเพื่อให้ได้มาซึ่งรายงาน การตรวจสอบที่มีความถูกต้อง เที่ยงธรรม และสมบูรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ในด้านการบริหารงานตรวจสอบภายใน มีผู้ ศึกษาวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในว่า การ ตรวจสอบภายในช่วยให้การทำงานเป็นไปตามระบบ ถูกต้อง ตามระเบียบ และมีความสำคัญต่อการบริหารราชการ ช่วย ผักดันความสำเร็จ เนื่องจากการตรวจสอบภายในไม่ใช่การ จ้องจับผิด แต่เป็นการให้บริการ 2 ลักษณะ คือ การบริการให้ ความเชื่อมั่นและการบริการให้คำปรึกษา (นันทนา แจ่มสว่าง. 2553, กาญจนา วัฒนไชยจิตร.2556, สุนา สุทธิเกียรติ.2558)

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการตรวจสอบภายในของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ได้รับการยอมรับจาก ผู้บริหารท้องถิ่นเท่าที่ควร เนื่องจาก มีความเข้าใจ ที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบ ภายใน และมองว่างานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ “จ้องจับผิด” “เพิ่มภาระ” ในการปฏิบัติงานขององค์กร จะเห็นได้จากข้อมูลการสำรวจจำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2558 พบว่า อปท.ทั้งสิ้นจำนวน 7,851 แห่ง ไม่มีผู้ตรวจสอบภายในจำนวน 7,163 แห่ง คิดเป็น 91.24%

(ชวาร์กซ์ แก้วสีปลาด, 2559) นอกจากนี้ ยังพบว่า ในเขตอำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมี อบท. จำนวน 6 แห่ง กลับมี ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเพียง 2 แห่ง ซึ่งการไม่มีงานตรวจสอบภายในอยู่ในโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรและไม่มีตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งอาจทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติของทางราชการ รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ และอาจถูกตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก คือ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งปรากฏเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาสำคัญอีกประการ คือ เนื่องจากระดับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ยังไม่อาจกำหนดอำนาจหน้าที่ให้เท่าเทียมกับหัวหน้าหน่วยรับตรวจ (หรือมีฐานะต่ำกว่ากอง) ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับและขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานแม้ใช้อำนาจอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่นแล้วก็ตาม ดังนั้น ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องพัฒนาตนเองเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งทางด้าน 1) หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน 2) จริยธรรมและมาตรฐานการตรวจสอบภายในและ 3) กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ความมีเสถียรภาพของการตรวจสอบภายในนั้น ผู้ตรวจสอบภายในต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่น การให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร เพื่อการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร (วารุณี สุกใส, 2550) (กรมบัญชีกลาง, 2551) (ศิลปะพร ศรีจันทะพร, 2554) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยปฏิบัติงานทางด้านตรวจสอบภายใน จึงสนใจศึกษาถึงมุมมอง ของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อนำไปพัฒนางานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามุมมองของผู้บริหารที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อวิเคราะห์วิธีการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในในมุมมองของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) โดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือการวิจัย เพื่อสอบถามเกี่ยวกับมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้

ตรวจสอบภายใน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอ พระยืน จังหวัดขอนแก่น จากกลุ่มตัวอย่าง 42 คน โดยแบบสอบถามใช้กับปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัด หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง ผู้อำนวยการกองการศึกษา และแบบสัมภาษณ์ใช้กับนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

1) แบบสอบถาม ใช้กับหน้าส่วนราชการในตำแหน่งต่าง ๆ ประกอบด้วย ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัด หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง และผู้อำนวยการกองการศึกษา ด้วยวิธีตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านมุมมองและความเห็นของผู้บริหารต่อการตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ 2 ด้านรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ 3 ด้านระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และประเมินระดับของการปฏิบัติ 4 ระดับ ปรับปรุงจาก Likert Scale (อำนาจ ผ่องวรรณ, 2555)

2) แบบสัมภาษณ์รายบุคคล ใช้กับผู้บริหารท้องถิ่น คือ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นคำถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ในการตรวจสอบภายใน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยการศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในกำหนดโครงสร้าง ของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา สร้างแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เพื่อแก้ไขและปรับปรุง นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ หาค่า IOC และค่าความเชื่อมั่น ตรวจสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ปรับปรุง แก้ไข และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะผู้บริหารท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 42 คน ประกอบด้วย นายก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัด หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง ผู้อำนวยการกองการศึกษา ในปีงบประมาณ 2559 – 2560 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ หาค่าความถี่ ร้อยละ (Percent) โดยวิเคราะห์ค่าน้ำหนักและจัดหมวดหมู่ ตามข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าน้ำหนัก ดังนี้

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นในระดับ ต่ำมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นในระดับ ต่ำ

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นในระดับ ที่ต้องพัฒนา (Likert Scale อ้างถึงใน อำนาจ ผ่องวรรณ, 2555)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มี ต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน กลุ่มข้อมูลจาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) จำนวน 42 คน คือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัด หัวหน้าสำนักปลัด ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองช่าง และผู้อำนวยการกองการศึกษา มีมุมมองต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พบว่า ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 โดยส่วนมากมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี และ 46-50 ปี ช่วงอายุละ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมามีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยส่วนมากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยส่วนมากปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมา ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด ปลัด รองปลัด และ หัวหน้าสำนักงานปลัด ประเภทละ 6 คน คิดเป็นประเภท ละ 14.3 โดยส่วนมากสังกัดหน่วยงานสำนักงานปลัด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาสังกัดหน่วยงาน กองช่าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 โดยส่วนมากมี ประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี ไป จำนวน 26 คน คิดเป็น

ร้อยละ 61.9 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 15 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 โดยส่วนมากเข้า รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบภายใน ไม่เกิน 5 ครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมาไม่เคย เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบภายใน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9

2. มุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาท หน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ มุมมองของผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ต่อการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบของ ผู้ตรวจสอบภายในพบว่า ระดับที่ต้องพัฒนา คือ องค์กร มีโครงสร้างการแบ่งส่วนงานของงานตรวจสอบภายใน การติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ระดับปาน กลาง คือ งานตรวจสอบภายในมีความจำเป็นต่อองค์กร ช่วยทำให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี การพัสดุ และด้านอื่น ๆ ของหน่วยงาน ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ การปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายในสามารถควบคุมความเสี่ยง สนับสนุนให้เกิด การปรับปรุงของกระบวนการบริหารความเสี่ยง ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งด้านความถูกต้อง ครบถ้วนและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ด้านการเงินการดำเนินงานการดูแลรักษาทรัพย์สิน รายงาน ผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในเป็นการเสนอแนว ทางการปฏิบัติงานที่ต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้ตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบชัดเจน เข้าใจ ง่าย มีการอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้องประกอบผลการรายงาน ผู้ตรวจสอบภายในให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบด้านการเงินและบัญชี การพัสดุ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องทราบระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกประเภท และต้องเป็นผู้เปิดเผยให้กับผู้ร่วมงานภายใน หน่วยงานต่าง ๆ ทราบ ระดับมาก คือ งานตรวจสอบภายในมี ส่วนส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานภายในองค์กร การ ตรวจสอบภายในสามารถป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย หรือการทุจริตรั่วไหล เกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินต่าง ๆ ขององค์กรรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน สามารถป้องกันข้อผิดพลาด และเป็นตัวชี้วัดแนวทางการ ปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องเป็น ผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ได้ตลอดเวลาต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในการปฏิบัติงาน ต้องเป็นผู้ที่มีความ อดทน อดกลั้น มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และมีความ กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน สามารถ ประสานงานกับหน่วยรับตรวจและผู้เกี่ยวข้องได้ทุกฝ่าย

3. การวิเคราะห์วิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในในมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นต่องบหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน จากข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าผู้บริหารเห็นว่า วิธีการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในไม่ใช่วิธีการจ้องจับผิดการทำงาน ไม่สร้างความยุ่งยาก และไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับระบบงานต่าง ๆ ในองค์กร การตรวจสอบภายในมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานใน อบต. เพราะการตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการที่สามารถประเมิน แนะนำ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานภายในระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง โครงสร้างการบริหารงานของ อบต. จำเป็นต้องมีหน่วยงานตรวจสอบภายใน เนื่องจาก หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานเบื้องต้นในการตรวจทานการทำงาน เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการปฏิบัติราชการ และเป็นหน่วยงานเดียวที่เข้าถึงเอกสารและติดตามการปฏิบัติงานของทุก ๆ ตำแหน่งในหน่วยงานได้ งานตรวจสอบภายใน มีส่วนส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานภายในองค์กร เพราะช่วยให้การบริการงานขององค์กรถูกระเบียบ มีแนวทางปฏิบัติที่ดี อีกทั้ง เป็นหน่วยงานที่ป้องปรามการกระทำที่ส่อเจตนาทุจริตรวมถึงการมีระบบตรวจสอบภายใน ทำให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี ผู้บริหารรับทราบปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้การบริหารงานภายในองค์กรเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนผู้ตรวจสอบภายใน ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ สามารถเข้าตรวจสอบการทำงานของทุก ๆ ตำแหน่งในองค์กรได้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถเป็นเครื่องมือ หรือผู้ช่วยบริหารในการทำหน้าที่สอบแทนและกลั่นกรองความถูกต้องของระบบงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ให้มีแนวทางการปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับ เนื่องจาก การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในนั้น เป็นผู้กลั่นกรองความถูกต้องของระบบงานต่าง ๆ ภายในองค์กร จะทำให้พบปัญหา ข้อผิดพลาด หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากนำข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ปัญหาข้อผิดพลาด หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพให้ถูกต้องเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปด้วยดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีปัญหาหรือประสบปัญหาข้อทักท้วงจากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน) ในประเด็นการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในมี

ประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจาก ผลการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายในทำให้ผู้บริหารทราบข้อดี ข้อเสีย หรือจุดบกพร่องต่าง ๆ เพื่อแก้ไขให้การดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม จุดอ่อน/ความเสี่ยง ของการดำเนินงานของ อบต. คือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีมากและเปลี่ยนแปลงบ่อย รวมถึง ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความเข้าใจระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในมากเพียงพอ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาทางด้านตรวจสอบภายในสามารถทำได้โดยผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา ต้องให้ความสำคัญและยอมรับกระบวนการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามระเบียบ และควรเพิ่มตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในให้ครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานทางด้านการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อภิปรายผล

การศึกษามุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่องบหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น พบว่า มุมมองของผู้บริหารที่มีต่องบหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในมี 4 ระดับด้วยกันคือ ระดับที่ต้องพัฒนา ระดับปานกลาง ระดับดี และระดับดีมาก และพบว่า ไม่มีประเด็นที่ผู้บริหารท้องถิ่นประเมินในระดับดี ส่วนในระดับอื่นมีประเด็นสำคัญที่ได้รับการประเมินในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีต่องบหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ประเมินในระดับที่ต้องพัฒนา คือโครงสร้างการแบ่งส่วนงานของงานตรวจสอบภายในและการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอทั้งนี้ อาจเป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในโดยตรงหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน แต่อาจมีกรอบภาระงานไม่ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเป็นอย่างยิ่ง

2. ประเด็นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีต่องบหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ประเมินในระดับปานกลาง คือ งานตรวจสอบภายในมีความจำเป็นต่อองค์กร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะทุกฝ่ายเล็งเห็นว่า งานตรวจสอบภายในช่วยทำให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี การพัสดุ และด้านอื่น ๆ ของหน่วยงานถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

สามารถควบคุมความเสี่ยง สนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงของกระบวนการบริหารความเสี่ยง ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งด้านความถูกต้อง ครบถ้วน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้านการเงิน การดำเนินงาน การดูแลรักษาทรัพย์สิน รายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน เป็นการเสนอแนะทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้ตรวจสอบภายใน รายงานผลการตรวจสอบชัดเจน เข้าใจง่าย มีการอ้างอิงระเบียบที่เกี่ยวข้องประกอบผลการรายงาน ผู้ตรวจสอบภายในให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบด้านการเงินและบัญชี การพัสดุ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องทราบระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท และต้องเป็นผู้เปิดเผยให้กับผู้ร่วมงานภายในหน่วยงานต่าง ๆ ทราบซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทนา แสงสว่าง (2553) ที่กล่าวถึงการตรวจสอบภายในว่า การตรวจสอบภายในช่วยให้การทำงานเป็นไปตามระบบ ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ การตรวจสอบจึงเป็นสิ่งสร้างสรรค์ไม่ใช้การทำลาย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ กาญจนา วิมลไชยจิต (2556) สุนา สุทธิเกียรติ (2558) ซึ่งกล่าวถึงลักษณะงานของการตรวจสอบภายในว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารราชการที่ช่วยผลักดันความสำเร็จ และการตรวจสอบภายในมิใช่การตรวจเพื่อจ้องจับผิด แต่เป็นการให้บริการ 2 ลักษณะคือ การบริการให้ความเชื่อมั่นและการบริการให้คำปรึกษา

3. ประเด็นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ประเมินในระดับ ดีมาก คือ งานตรวจสอบภายในมีส่วนส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานภายในองค์กร ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการตรวจสอบภายในสามารถป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือการทุจริตฉ้อโกง เกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สิน ต่าง ๆ ขององค์กร รายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในสามารถป้องกันข้อผิดพลาดและเป็นตัวชี้วัดแนวทางการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ได้ตลอดเวลา ต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน ต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น และมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของตน มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ผู้รับการตรวจสอบสามารถประสานงานได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิการ์ ศรีใส (2552) และประภัสสร สมอออน (2555) ที่กล่าวถึงผู้ตรวจสอบภายในว่า ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรม โปร่งใส ปราศจากอคติส่วนตัวใน

การปฏิบัติหน้าที่ ต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้น มีความรู้ความสามารถในเรื่องระเบียบ แนวปฏิบัติ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในได้เป็นอย่างดี

โดยสรุป ผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้มีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรเบื้องต้นก่อนนำเสนอผู้บริหาร รวมถึงการดำเนินงานตรวจสอบภายในต้องมีการวางแผนการทำงาน และทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มาก (วารุณี สุกใส, 2550) เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตรวจสอบภายใน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาจะเห็นว่า โดยรวมแล้วมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน กรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ประสบปัญหาและอุปสรรคทางด้านไม่มีผู้ตรวจสอบภายในครบในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้ไม่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านของการตรวจสอบภายใน เนื่องจาก ระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านตรวจสอบภายในตามไม่ทัน จึงไม่สามารถให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน จึงควรมีการปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรมีการจัดสรรอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบภายในให้เพียงพอและครบถ้วนตามจำนวนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่นให้เพียงพอ

2. ควรมีการจัดอบรมผู้ตรวจสอบภายในขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น หรือส่งเสริมให้เข้าร่วมอบรมสัมมนาในวิชาชีพการตรวจสอบภายในจากสถาบันภายนอก เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคนิคการตรวจสอบภายในใหม่ ๆ ซึ่งจะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

3. ควรกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ตรวจสอบภายใน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่นเป็นประจำเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการให้คำปรึกษา การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งแจ้งข่าวสารด้านกฎ ระเบียบ หนังสือสั่งการใหม่ ๆ เพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความสอดคล้องและเข้าใจซึ่งกันและกัน

4. หน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ต้องมีการแจ้งระเบียบ ข่าวสาร กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงให้ผู้ตรวจสอบภายในทราบเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในเข้าใจสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปของแต่ละหน่วยงาน

5. ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระในการดำเนินงานด้านการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษามุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะมุมมองของผู้บริหารท้องถิ่นที่ประกอบไปด้วย นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งยังขาดในส่วนของผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น โดยจัดทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ตรวจสอบภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น โดยจัดทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาทั้ง 2 เรื่องนั้น ควรเป็นการศึกษาให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของบุคลากรทุกภาคส่วนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับงานตรวจสอบภายใน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในขององค์กร ตั้งแต่กระบวนการวางแผนงานตรวจสอบภายใน การรายงานผลการตรวจสอบภายใน การให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน รวมถึงเข้าใจกระบวนการของแต่ละฝ่ายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กาญจนนา วิมลไชยจิต. (2555). **บทบาทของผู้ตรวจสอบภายในกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กร**. ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2560 จาก <http://www.cad.go.th>

2. กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง. (2551). **ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในหน่วยตรวจสอบภายใน กระทรวงมหาดไทย** (ม.ป.ท. : ม.ป.ป.)
3. กรรณิการ์ ศรีใส. (2552). **ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการพัฒนางานตรวจสอบตามแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน :กรณีศึกษา การประปาส่วนภูมิภาค**. รายงานการวิจัยวิทยาลัยราชพฤกษ์
4. ชฎารักษ์ แก้วศรีปลาต. (2559). **ข้อเสนอปรับปรุงโครงสร้างและมาตรฐานกำหนดตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายใน**. เอกสารอัดสำเนา (ม.ป.ท. : ม.ป.ป.)
5. นันทนา แจ้งสว่าง. (2553). **ท่านได้รับประโยชน์อะไรจากหน่วยตรวจสอบภายใน**. ข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2560 จาก <http://www.tru.ac.th>
6. วารุณี สุกใส. (2550). **การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏกรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
7. ศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2554). **บทบาทของผู้ตรวจสอบภายใน**. วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 34 ฉบับที่ 321 ตุลาคม – ธันวาคม 2554 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
8. สุนา สุทธิเกียรติ. (2558). **มารู้จักวิชาชีพการตรวจสอบภายใน**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีที่ 9 ฉบับที่ 19 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558
9. ประภัศสร สมอออน. (2555). **ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี : คุณภาพในการสอบบัญชี**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2559
10. อำนาจ ผ่องวรรณ. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่เมืองน่าอยู่ กรณีศึกษา : เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยบูรพา.

การปฏิบัติงานของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
The operational of the Community Nurse Funded Graduated Students, Faculty
of nursing, College of Asian Scholars

เสาวลักษณ์ แยมตรี¹

กัลยา ปังประเสริฐ²

ทิพย์ญา เที่ยงสอน³

นิภา ไทโส⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557 จำนวน 27 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่หลักทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ และบทบาทหน้าที่ตามภารกิจ 7 ด้านของพยาบาลชุมชน แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ แบบประเมินความพึงพอใจและความมุ่งมั่นที่จะเป็นพยาบาลชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และพยาบาลพี่เลี้ยงในชุมชน ส่วนประชาชนและผู้นำชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพครบ ทุกด้าน (ร้อยละ 99.56)
2. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของพยาบาลชุมชนตามภารกิจ 7 ด้าน ครบทุกด้าน (ร้อยละ 73.46) ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้น (ร้อยละ 81.23) รองลงมาคือ การดูแลโรคเรื้อรัง (ร้อยละ 76.31) และการดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ (ร้อยละ 75.07) ตามลำดับ
3. คุณภาพของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework : TQF) มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.40$)
4. คุณลักษณะของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.48$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความดี ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.55$) คุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.49$) โดยคุณลักษณะด้านนอบน้อมถ่อมตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.46$)
5. ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนของบัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.65$)
6. คุณลักษณะที่ประชาชนและผู้นำชุมชนมีความพึงพอใจบัณฑิตพยาบาลชุมชน คือ ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ มีความนอบน้อมถ่อมตน จิตอาสา อดทน เข้ากับชุมชนได้ดี และมีความรับผิดชอบ
7. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานเป็นพยาบาลชุมชนต่อไปตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ร้อยละ 92.86

คำสำคัญ : การติดตามบัณฑิต , บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน

¹ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย (งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้แผนงานพัฒนาเครือข่ายสุขภาพอำเภอเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (อำเภอสร้างสุข) นำไปสู่การสร้างเมืองขอนแก่นให้เป็นจังหวัดที่น่าอยู่ที่สุดในโลก ปีพ.ศ. 2559)

² อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

³ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลน้ำพอง

⁴ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลอุบลรัตน์

Abstract

This objective of this research was to study the operation of community nurse funded graduated students form faculty of nursing, College of Asian Scholars. Samples are 27 students who graduated during academic year 2012-2014. The research instruments consisted of questionnaire, assessment form and interview form. Information was collected from the graduated students and related persons who were supervisors, mentor for community nurse, peers; and community. The analysis of data used percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The Results of study found that :

1. The Community nurse funded graduated students work all performance of professional nurse role in clinic was 99.56 %.
2. The Community nurse funded graduated students work all performance of community nurse role, the highest was 81.23 % that was initial treatment /general treatment. The lower was 76.31 % that was chronic disease care and 75.07% that was disadvantaged care and disabled care.
3. The quality of the nurse graduates by Thailand Qualifications Framework for Higher Education in Nursing of six domains was at good level ($\bar{X}$ = 3.92, SD = 0.40)
4. The characteristics of the graduates from College of Asian Scholars were at good level ($\bar{X}$ = 4.05, SD = 0.48), the highest average was ethics ($\bar{X}$ = 4.09, SD = 0.55). The characteristics of the graduates from faculty of nursing were at good level ($\bar{X}$ = 4.05, SD = 0.49), the highest average was humble ($\bar{X}$ = 4.23, SD = 0.46).
5. The satisfaction that assessed by the graduates and related persons was at high level ($\bar{X}$ = 3.90 , SD = 0.65).
6. The characteristics of community nurse funded graduated students that the community have satisfied were smiling, polite, volunteer, humble, patient, responsibility and sociability.
7. The Community Nurse Funded Graduated Students have commitment to work for community more than 6 years 92.86 % .

Keyword : Follow up Community Nurse Funded Graduated Students.

1. บทนำ

หนึ่งในหกเสาหลักของระบบสุขภาพที่มีความสำคัญยิ่งต่อการทำงานสาธารณสุขคือกำลังคนด้านสุขภาพ เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนงานบริการสุขภาพสู่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพในระยะแผนพัฒนาสุขภาพฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 คือการทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปฏิบัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งและการสานพลังความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ และเชื่อมโยงศักยภาพผู้รับบริการ ชุมชน เครือข่ายต่างๆให้มาร่วมทำงาน ร่วมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกำลังคนทางสุขภาพโดยเฉพาะพยาบาลชุมชนในการเป็นผู้ขับเคลื่อนเชิงรุกในพื้นที่ เพราะ “พยาบาลชุมชน” เป็นผู้ทำงานร่วมกับชุมชน อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน อีกทั้งยังสามารถให้การดูแลบุคคล ครอบครัว ชุมชน ได้ในทุกมิติของความ เป็นมนุษย์ ทุกช่วงวัยของชีวิต ทำงานเชิงรุกในพื้นที่ได้อย่าง

ต่อเนื่อง และที่สำคัญการจัดการศึกษาพยาบาล ก็ได้เตรียมกำลังคนทางการพยาบาลให้สามารถปฏิบัติงานในระบบบริการสุขภาพได้ทุกระดับ ปฏิบัติงานได้หลากหลาย แสดงบทบาทได้ ทั้งในระดับผู้ผลักดัน ผู้ปฏิบัติ และผู้สนับสนุนเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (แผนการสร้างพยาบาลของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน และสถาบันวิจัยและพัฒนาระบบการพยาบาล , 2551) ในขณะที่การพัฒนาสุขภาพตามทิศทางและเป้าหมายข้างต้น ที่ต้องเร่งรัด และรุกไปข้างหน้า แต่ในทางตรงกันข้าม กำลังคนทางพยาบาลที่จะเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกลับประสบภาวะวิกฤติขาดแคลนพยาบาลทั่วประเทศ เป็นปัญหาสะสมมานานตั้งแต่ 40 ปีที่แล้ว โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีปัญหาความขาดแคลนอื่นๆ เช่นเดียวกับจังหวัดขอนแก่นก็มีปัญหาความขาดแคลนพยาบาลมากขึ้นเรื่อยๆทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชน และสถานบริการสุขภาพชุมชน สถานการณ์ความขาดแคลนพยาบาลชุมชนทำให้จังหวัด

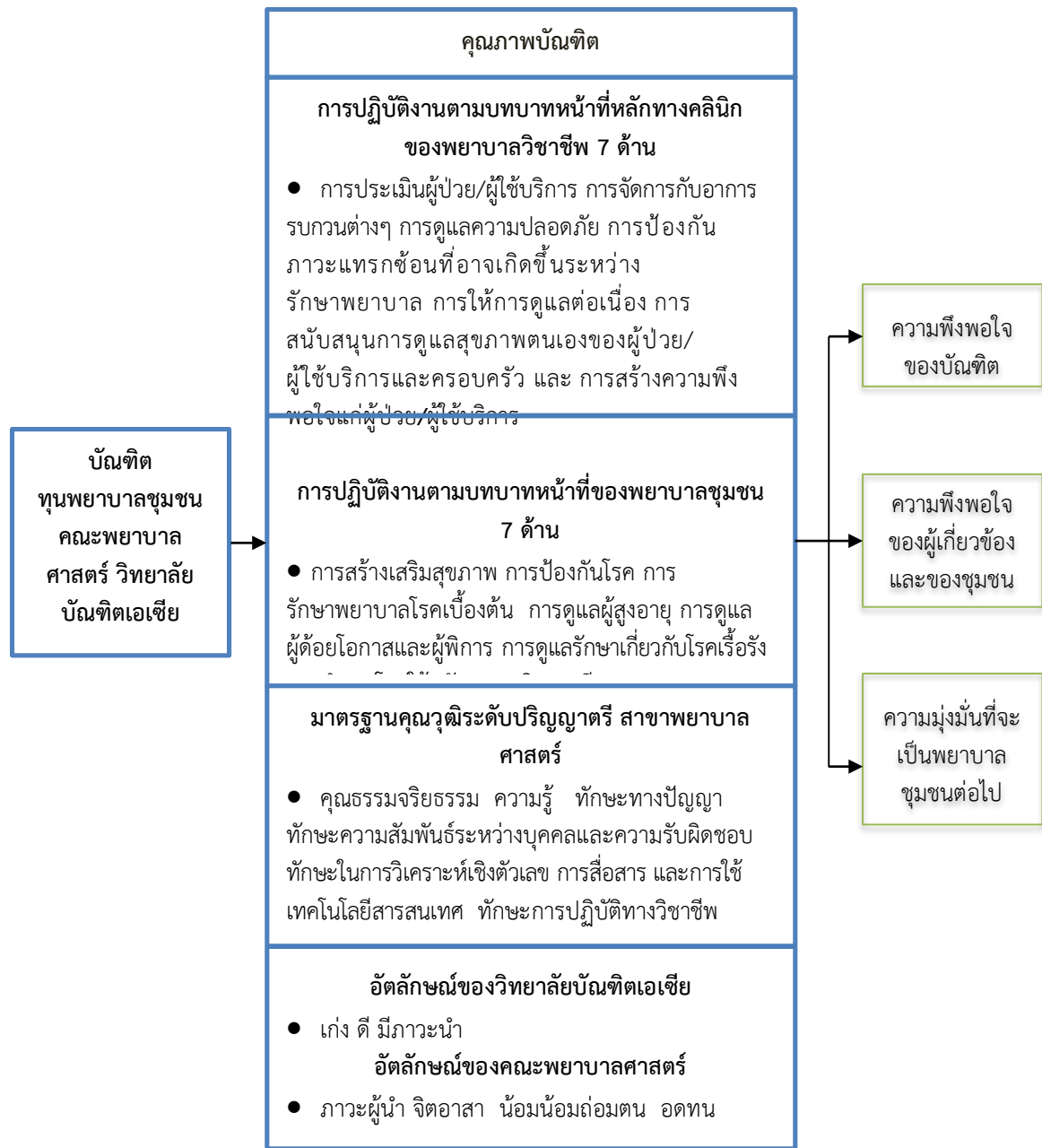
ขอนแก่น โดยโรงพยาบาลน้ำพอง โรงพยาบาลอุบลรัตน์ และโรงพยาบาลขอนแก่น ได้พยายามแก้ไขปัญหาเพื่อให้มีพยาบาลมาทำงานในชุมชน อยู่ร่วมกับชุมชน ทำให้ชุมชนและสังคมอบอุ่น และเข้มแข็ง โดยนำแนวคิดสามเหลี่ยมการผลิตพยาบาลชุมชนของศาสตราจารย์ประเวศ วะสี ที่เกิดจากความร่วมมือของ 3 สถาบันคือ โรงพยาบาลชุมชน สถาบันการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบล ในการร่วมผลิตพยาบาลชุมชน ที่โรงพยาบาลน้ำพองเคยทำได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินการผลิตพยาบาลชุมชน เพื่อชุมชนของชุมชน โดยชุมชน โดยคัดคนดีของชุมชนให้เข้ามาเรียนพยาบาลและให้ทุนการศึกษาระหว่างเรียนร่วมกับพันธะสัญญาทางใจคือ เมื่อเรียนจบแล้วให้กลับไปทำงานในชุมชนดูแลประชาชนในหมู่บ้านของตนเองและหมู่บ้านอื่นๆของอำเภอเดียวกัน ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ พบว่าชุมชนได้เข้าถึงบริการสุขภาพแบบใกล้บ้านใกล้ใจ เกิดเครือข่ายการทำงานเชื่อมโยงกับพื้นที่และโรงพยาบาลชุมชน (วิชัย อัครภาคย์, 2551) โดยได้ประสานความร่วมมือมายังคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เพื่อร่วมกันผลิตพยาบาลชุมชนให้กลับคืนท้องถิ่นด้วยข้อตกลงร่วมกันสามประการคือ ประการแรก การคัดเลือกคนเข้าศึกษาที่โปร่งใสและชุมชนมีส่วนร่วม ผู้ที่เข้าศึกษาต้องเป็นคนในพื้นที่ เป็น “คนดีที่เรียนได้” ประการที่สอง การเสริมหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้บทบาทการเป็นพยาบาลชุมชนและบ่มเพาะอุดมการณ์ในการกลับไปดูแลชุมชน ประการที่สาม การติดตามประเมินผลร่วมกันระหว่างพี่เลี้ยงของโรงพยาบาลเจ้าของทุน อาจารย์ในสถาบันการศึกษา และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ได้ร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองเป้าหมายการผลิตพยาบาลชุมชนตามโครงการนี้ ภายใต้ปรัชญาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย คือ “การศึกษาในชนบทคืออนาคตของประเทศไทย” อันเป็นอุดมการณ์ในการศึกษาเพื่อปวงประชา ให้มีบัณฑิตพยาบาลกลับคืนถิ่นไปดูแลชุมชนบ้านเกิด วิทยาลัยได้รับนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนรุ่นแรกเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. 2558 มีบัณฑิตที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนจบไปแล้ว 3 รุ่น จำนวน 28 คน บัณฑิตที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนนั้นส่วนหนึ่งได้กลับไปปฏิบัติงานที่ต้นสังกัดเดิมคือโรงพยาบาลน้ำ

พอง และส่วนหนึ่งได้ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลขอนแก่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาติดตามบัณฑิตที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้กลับไปปฏิบัติงานในชุมชนหรือไม่อย่างไร ได้เป็นผู้สนับสนุนและผลักดันงานในชุมชนด้วย 7 ภารกิจ คือ การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค การรักษาโรคเบื้องต้น การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ โรคเรื้อรัง และเศรษฐกิจพอเพียง หรือไม่อย่างไร ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต และความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อบัณฑิตที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เป็นอย่างไร และผู้ที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรค หรือข้อจำกัดอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการทำงานของพยาบาลชุมชนตามสภาพจริงของพื้นที่ เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชน และสังคมอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพทุนพยาบาลชุมชน ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาศักยภาพทุนพยาบาลชุมชน ในการปฏิบัติงานในชุมชนตาม 7 ภารกิจ คือ การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค การรักษาโรคเบื้องต้น การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ โรคเรื้อรัง และเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework for Higher Education; TQF : HEd)
4. เพื่อประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนที่มีต่อตนเอง ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อบัณฑิต และความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนที่ปฏิบัติงานในชุมชน
6. เพื่อศึกษาความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนในการปฏิบัติงานในชุมชนต่อไป

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557 จำนวน 27 คน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนต่างๆที่จะช่วยให้

พยาบาลชุมชนสามารถปฏิบัติงานในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น จังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานต่างๆในการขยายผล และสานพลังความร่วมมือโครงการผลิตพยาบาลชุมชนของจังหวัดขอนแก่น ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลากหลายรูปแบบ และตอบสนองความต้องการของพื้นที่

3. เป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อการวางแผนเชิงระบบรองรับสถานการณ์ในอนาคต เพื่อวางแผนกำลังคนทางการพยาบาลของจังหวัดขอนแก่นอย่างบูรณาการ และการจ้างคนดีไว้ให้อยู่กับชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีความสุข

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อติดตามบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557 จำนวน 27 คน

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
2. แบบประเมินคุณภาพบัณฑิต แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ แบบประเมินการปฏิบัติ งานตามบทบาทหน้าที่ แบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน และแบบประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์

6.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา คุณภาพบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรของวิทยาลัยฯ ได้ทำการตรวจสอบและวิพากษ์เพื่อให้เครื่องมือมีความตรงตามเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2. นำแบบประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งมี 2 ส่วน ได้แก่ บทบาทตามหน้าที่หลักทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ และบทบาทหน้าที่ของพยาบาลชุมชนตามภารกิจ 7 ด้าน ให้พยาบาลชุมชนและอาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน รวมจำนวน 5 ท่าน ได้ทำการตรวจสอบและวิพากษ์เพื่อให้เครื่องมือมีความตรงตามเนื้อหา(Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้

6.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล จากบัณฑิต และผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา พยาบาลพี่เลี้ยงในชุมชน และเพื่อนร่วมงาน รวมถึงผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ที่บัณฑิตเป็นผู้รับผิดชอบ

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มเป้าหมาย คือ บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557 จำนวน 27 คน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมาแล้ว 3 ปี(ร้อยละ 55.56) ปฏิบัติงานที่แผนกผู้ป่วยใน (ร้อยละ 74.07) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.89) มีอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปี (ร้อยละ 66.67) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 25,001-30,000 บาท (ร้อยละ 59.26)

7.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่หลักทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ ครบทั้ง 7 ด้าน ร้อยละ 99.56

2. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของพยาบาลชุมชนครบตามภารกิจ 7 ด้าน ร้อยละ 73.46 ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้นหรือการรักษาโรคทั่วไป (ร้อยละ 81.23) รองลงมาคือ ด้านการดูแลโรคเรื้อรัง (ร้อยละ 76.31) และการดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ (ร้อยละ 75.07) ตามลำดับ

3. คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework : TQF) ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 3.92, SD = 0.40)

4. การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย รวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.05 , SD = 0.48) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความดี รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความเก่ง ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 4.09, SD = 0.55 ; $\bar{X}$ = 4.06 , SD = 0.51; $\bar{X}$ = 4.02 , SD = 0.50 ตามลำดับ) และการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ รวมทุกด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.05 , SD = 0.49) โดยด้านนอบน้อมถ่อมตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.23, SD = 0.46) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำอดทน และ จิตอาสา ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 4.06 , SD = 0.51; $\bar{X}$ = 4.02, SD = 0.67; $\bar{X}$ = 3.87, SD = 0.61 ตามลำดับ)

5. ความพึงพอใจของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, SD = 0.65)

6. บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานเป็นพยาบาลชุมชนต่อไป นานมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 92.86

8. การอภิปรายผล

ในการอภิปรายผลการวิจัย จะอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การติดตามบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ ครบทุกด้าน ร้อยละ 99.56 อธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

เมื่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนได้สำเร็จการศึกษาแล้ว ทุกคนได้ปฏิบัติงานในคลินิก โดยส่วนหนึ่งได้ปฏิบัติงานที่ โรงพยาบาลน้ำพอง (ร้อยละ 59.26) และอีกส่วนหนึ่งได้ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลขอนแก่น (ร้อยละ 40.75) ซึ่งกระจายอยู่ในแผนกต่างๆ ได้แก่ แผนกผู้ป่วยนอก (ร้อยละ 11.11) แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ร้อยละ 14.82) และแผนกผู้ป่วยในมากที่สุด (ร้อยละ 74.07) ทำให้บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนทุกคนได้ปฏิบัติงานทั้งเวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึก ได้หมุนเวียนและต้องให้การดูแลผู้ป่วย/ ผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพของการดูแล ทำให้ได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ทางคลินิกของพยาบาลวิชาชีพครบทุกด้าน สูงถึงร้อยละ 99.56

2. การติดตามบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ในการปฏิบัติงานในชุมชนตาม 7 ภารกิจ พบว่า บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนได้ปฏิบัติงานในชุมชนครบตาม 7 ภารกิจ โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้นหรือการรักษาโรคทั่วไป (ร้อยละ 81.23) รองลงมา คือ การดูแลโรคเรื้อรัง และ การดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ ตามลำดับ (ร้อยละ 76.31, 75.07 ตามลำดับ) อธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

เมื่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนได้สำเร็จการศึกษาแล้ว ได้ออกปฏิบัติงานในชุมชน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การรักษาพยาบาลโรคเบื้องต้นหรือการรักษาโรคทั่วไป (ร้อยละ 81.23) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินสุขภาพ การตรวจคัดกรองโรค การวินิจฉัยแยกโรค การตรวจรักษาโรคทั่วไป การให้คำแนะนำและคำปรึกษา การพยาบาลรักษาโรคเบื้องต้น ทั้งในครอบครัวและในชุมชน รวมถึงการส่งต่อเพื่อการตรวจวินิจฉัย และการรักษาต่อเนื่อง ซึ่งเป็นบทบาทที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำเมื่อออกปฏิบัติงานในชุมชน เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยและประชาชนในชุมชน

3. การติดตามประเมินคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework for Higher Education;

TQF : HEd) พบว่า คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications

Framework : TQF) มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับดี อธิบายผลการวิจัยได้ว่า การจัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2548 วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ได้ใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร และได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) มีการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ทุกรายวิชา ซึ่งบัณฑิตทุกคนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ทำให้บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน (TQF) อยู่ในระดับดี

4. การติดตามประเมินคุณลักษณะของ บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และ อัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ พบว่า การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.05 , SD = 0.48) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความดี รองลงมาคือ มีภาวะผู้นำ และความเก่ง ตามลำดับ ($\bar{X}$ = 4.09, SD = 0.55 ; $\bar{X}$ = 4.06 , SD = 0.51 ; $\bar{X}$ = 4.02 , SD = 0.50 ตามลำดับ) และการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนตามอัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.05 , SD = 0.49) โดยด้านนอบน้อมถ่อมตน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.23 , SD = 0.46) อธิบายได้ว่า การเรียนจัดการสอนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2548 วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และของคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นการบ่มเพาะปลูกฝังความดีงาม ความเป็นผู้นำ มีจิตอาสา มีความนอบน้อมถ่อมตน และอดทน เพื่อให้บัณฑิตเกิดอัตลักษณ์ ผ่านการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนภาคทฤษฎี หรือภาคปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ Com-med ร่วมกับคณะวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เช่น คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์ รวมถึงอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกคนเป็นแบบอย่างที่ดี อีกทั้งการติดตามนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนของโรงพยาบาลเจ้าของทุนทุกเดือน ซึ่งจะมีแบบอย่างของพยาบาลชุมชน (Role Model) มาบอกเล่าเรื่องราวดีจากการทำงานในชุมชน มีการกลับไปจิตอาสาในพื้นที่ ทำให้บัณฑิตทุน

พยาบาลชุมชนได้เกิดการเรียนรู้จนเกิดอัตลักษณ์ ซึ่งอยู่ในระดับดี และระดับดีมาก

5. ความพึงพอใจของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนที่มีต่อตนเอง ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน และความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน ที่ปฏิบัติงานในชุมชน พบว่าความพึงพอใจโดยรวมต่อคุณภาพของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งจากการประเมินตนเองของบัณฑิตและการประเมินของผู้เกี่ยวข้อง ประชาชนและผู้นำชุมชน มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่ชื่นชมมากคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ นอบน้อมถ่อมตน จิตอาสาอดทน เข้ากับชุมชนได้ดี และมีความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ที่อยู่ในระดับดีและดีมาก รวมถึงคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (Thai Qualifications Framework : TQF) อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติที่มีอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัยคอยดูแลอย่างใกล้ชิด และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่มีอาจารย์คอยดูแลให้คำปรึกษาชี้แนะและเป็นกำลังใจ อีกทั้งในระหว่างการเรียนรู้บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนได้กลับไปทำจิตอาสาในชุมชนทุกภาคการศึกษา จนทำให้เกิดผลลัพธ์คือความพึงพอใจ ต่อตนเองของบัณฑิต และความพึงพอใจในตัวบัณฑิตของผู้เกี่ยวข้อง และความพึงพอใจของชุมชนที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

6. ความมุ่งมั่นที่จะเป็นพยาบาลชุมชนต่อไปของบัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน พบว่า บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชน มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานเป็นพยาบาลชุมชนตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ร้อยละ 92.86 จากผลการวิจัย อธิบายได้ว่า อาจเป็นผลมาจากการที่บัณฑิตเป็นคนในพื้นที่ ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้ามาศึกษาด้วยความสมัครใจ ผ่านกระบวนการจิตอาสาทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน ได้รับการคัดเลือกจากชุมชน ทำให้เกิดความสำนึกรักบ้านเกิด รวมถึงการติดตามของโรงพยาบาลเป็นประจำทุกเดือน ทำให้ได้รับการปลูกฝังจากแบบอย่าง(Role model) ของพยาบาลชุมชน ทำให้เห็นคุณค่าของการทำงานในชุมชน และการส่งนักศึกษาไปทำงานในชุมชนในระหว่างการศึกษาปฏิบัติ จึงทำให้เกิดความผูกพันกับชุมชน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ แยมตรี , กัลยา ปังประเสริฐ และศรีล่ายอง สังข์ศิริ (2557) ที่ได้ศึกษาภาพฝันของนักศึกษาที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนกลุ่มนี้ พบว่า ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน คือการเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพยาบาลชุมชนที่ดีของประชาชน กลับไปทำงานยังถิ่นฐานบ้านเกิด นำคำสอน ตัวอย่างดีๆ และอัตลักษณ์ของ

สถาบัน ด้านจิตอาสา ภาวะผู้นำ นอบถ่อมตน และอดทน

ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา ไปสร้างประโยชน์สุขให้แก่ครอบครัว และชุมชน ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข เชิดชูสถาบันตนเองตามที่ได้รับควมไว้วางใจจากสถาบัน และศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ทำให้บัณฑิตทุนพยาบาลชุมชนกลุ่มนี้ ยังคงมุ่งมั่นที่จะเป็นพยาบาลชุมชนต่อไป นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรีย์ ไชยสันต์ (2559) เรื่อง การใช้ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพประชาชน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น พบว่า ภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้าน เป็นศาสตร์ในการรักษาและดูแลสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และนอกพื้นที่ โดยเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา ของหมอพื้นบ้านที่มีต่อครู อาจารย์ที่ถ่ายทอดความรู้มาจนถึงปัจจุบัน และเป็นความเชื่อ ความศรัทธา ที่ผู้มารับบริการมีให้ต่อหมอพื้นบ้าน อาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เป็นหลัก เช่น สมุนไพรที่สามารถปลูกขึ้นเพื่อใช้เอง หรือมีอยู่ตามป่าในชุมชน เป็นการพึ่งพาอาศัยกันของชาวบ้าน มีการรักษาทั้งกายและใจควบคู่กันไป หมอพื้นบ้านจะเอาใจใส่ดูแลคนเจ็บป่วยอย่างใกล้ชิด การรักษาเป็นเรื่องของบุญคุณ ไม่ใช่การเรียกร้องค่าตอบแทน ซึ่งจากที่ได้ศึกษาพบว่า ส่วนมากหมอพื้นบ้านจะไม่รับเงิน หรือค่าบริการจากคนไข้ เพื่อจะถือว่า รักษาให้หายตนเองก็จะได้บุญ บางครั้งแล้วแต่คนไข้จะเป็นผู้ให้ นอกจากนี้หมอพื้นบ้านยังเป็นผู้ทรงคุณธรรมที่ควรเชื่อถือและมีบทบาทในการคลี่คลายและแก้ปัญหาภายในหมู่บ้าน จึงเห็นได้ว่าหมอพื้นบ้านจะมีบทบาทในการเป็นผู้เชื่อมความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านที่สำคัญ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่องค์ความรู้ดังกล่าวมักไม่มีการรวบรวมหรือบันทึกข้อมูลเก็บไว้ ทำให้องค์ความรู้ของหมอพื้นบ้าน จะสูญไปพร้อมกับหมอพื้นบ้านเพราะนอกจากไม่มีการบันทึกข้อมูลเก็บไว้แล้วจากการสัมภาษณ์หมอพื้นบ้านบางท่านให้ข้อมูลว่าไม่มีผู้ที่จะสืบทอดความรู้ บางคนเชื่อว่าหากถ่ายทอดแล้วจะเป็นอันตรายกับตัวเอง หรือเมื่อสืบทอดไปแล้วจะดูแลไม่ได้ไปทำให้ผิดข้อเคล้า อาจจะส่งผลมาสู่ผู้สอน หรือผู้ที่สืบทอดไป และที่องค์ความรู้เริ่มเลือนหายไปเพราะผู้ที่จะมาเรียนเอาวิชาความรู้ ไม่มีคุณสมบัติพอ ประกอบกับคนรุ่นใหม่ก็ไม่ได้ให้ความสนใจในวิธีการรักษาแบบพื้นบ้านมากนักและไม่สนใจที่จะเรียนรู้ ถึงจะไม่ให้ความสนใจ เมื่อมีความจำเป็นก็ยังไม่รับการรักษาจากหมอพื้นบ้านอยู่ ซึ่งหากเป็นเช่นนี้การแพทย์พื้นบ้านคงเสื่อมคุณค่าและสูญสิ้นไปในที่สุด

9. เอกสารอ้างอิง

1. กองการพยาบาล. (2544). การประกันคุณภาพการพยาบาลในโรงพยาบาล: งานบริการพยาบาลผู้ป่วยใน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
2. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. (2548). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2548. ขอนแก่น : คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
3. คณะอนุกรรมการจริยธรรม. (2545). แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สภาการพยาบาล.
4. มยุรีย์ ไชยสันต์ (2559). การใช้ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพประชาชน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัด

ขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม)

5. วิชัย อัครภาคย์. (2551). บทบาทของหน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่กับการผลิตบุคลากร . พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี : แผนงานสร้างพยาบาลชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน, สถาบันวิจัยและพัฒนาาระบบการพยาบาล สภาการพยาบาล .
6. เสาวลักษณ์ แยมตรี ,กัลยา ปังประเสริฐ และศรีล่าย อ ง สัจจ์ศิริ. (2557). การศึกษาความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์และภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ปีที่ 32 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน 2557.

ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
The Crime Category that Caused by E-Commerce of The Consumer
in Amphoe Meuang of Khon Kaen Province Area

กฤษณะ เจริญฤทธิ์¹
ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และศึกษามาตรการการป้องกันเหตุที่เกิดจากลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่เคยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเคยเห็นการโฆษณาขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 399 คน เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .935 และแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการศึกษา พบว่า

1. ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านผลิตภัณฑ์ ดัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก ความหลากหลายของตราสินค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.63 ด้านราคาตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก ความสมเหตุสมผลของราคาสินค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.13 ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก เว็บไซต์มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.38 ด้านการส่งเสริมการตลาดตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก ความหลากหลายของโปรโมชั่น เช่น การให้ส่วนลด การให้ของแถม จัดส่งฟรี เป็นต้น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.38 ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัวตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก การเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าเป็นความลับ เช่น รายชื่อลูกค้า หมายเลขบัตรเครดิต ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์และอีเมล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.14 ด้านการให้บริการส่วนบุคคลตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก เว็บไซต์มีการแนะนำสินค้าที่เหมาะสมแก่ลูกค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.63 โดยลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะของการฉ้อโกง นำเข้าข้อมูลปลอมเท็จ ตามมาตรา 14 ของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2. มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรมีการลงทะเบียนสินค้าที่จะขายไว้ด้วย เพื่อที่จะได้มีการตรวจสอบว่ามีสินค้าจริงหรือไม่ ตามที่ลงโฆษณาไว้ ควรให้มีธนาคารรับรองฐานะทางการเงินของผู้ขาย กรณีที่มีการเปิดบัญชีเพื่อรองรับการโอนเงิน ต้องมีเลขหมายภาษีอากรและใบเสร็จรับเงินที่จะต้องจัดส่งให้กับลูกค้าและต้องสำเนาส่งไปที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าด้วยอีกหนึ่งชุดทันทีที่มีการขายและชำระเงินแล้ว ส่วนสำเนาที่จะยื่นภาษีต่อกรมสรรพากรก็ให้ร้านออนไลน์ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับร้านค้าทั่วไป ต้องให้มีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยทุกรายกรณีมีการส่งสินค้าผ่านงานขนส่งหรือไปรษณีย์ จะต้องให้มีการประกันของเสียหายแก่ผู้ซื้อด้วย

คำสำคัญ ลักษณะอาชญากรรม, การเลือกซื้อสินค้า, สื่ออิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The objectives of this independent study were to investigate the crime category which caused by E-Commerce of the consumer in Amphoe Meuang of Khon Kaen Province Area and determine provision for protect incidence of crime category which caused by E-Commerce of the consumer in Amphoe Meuang of Khon Kaen Province Area. The sample group of this study was 399 persons who used to electronic trading or have seen electronic advertising. The questionnaire which have 0.935 confidence was used to collect the data of this study. The statistic used was percentage and Content analysis.

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² คณบดีวิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

The findings revealed that

1. The crime category which caused by E-commerce of the consumer in Amphoe Meuang of Khon Kaen Province area. For the product side, the most sample decide to purchase product because the several of brand as 53.63%. For the price side, the most sample decide to purchase product because of reasonableness as 53.13%. The ways of trading side, the most sample decided to purchase because website have always up to date as 53.38%. For marketing support side, the most sample decided to purchase because of the several of promotion example discount, free gift, free delivery etc. as 52.38 percentages. For personal security side the most reason of sample to purchase product was about save personal information such as name, credit card number, address etc. as 55.14%. For the personality service the most sample decided to purchase due to website have guide customer about appropriate product as 50.63%. The most crime category that happened was defalcation and inducts fake information following section 14 of Computer - Related Crime Act.

2. The provision to protect and solve the problem of electronic buyer decide have to generate system of security and product register for recheck available of product as advertised in website. Store should be guaranteed financial status by bank in case of open banking account for support transfer money event. Sales have to give tax number and receipt for customer and copy to Department of Business Development immediately after trading and paid. Online store have to send tax document to The Revenue Department and pay for VAT same as ordinary store, moreover in case of sending by communication shipper have to make an insurance for product.

Keywords: crime category, buyer decision, electronics

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกไร้พรมแดน อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญในชีวิตประจำวันในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ การติดต่อสื่อสารในสังคมและศึกษาหาความรู้นอกเหนือจากในตำราเรียนและเอกสาร มีทั้งความสะดวกรวดเร็ว ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ตามที่เราต้องการ คนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตในการอำนวยความสะดวก รวมถึงการขายสินค้าที่เรียกว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ เช่น การซื้อขายสินค้าบริการ การโฆษณาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ โทรทัศน์ วิทยุ เพื่อลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร โดยการลดบทบาทขององค์ประกอบทางธุรกิจลง เช่นทำเลที่ตั้ง อาคารประกอบการ โกดังเก็บสินค้า ห้องแสดงสินค้า รวมถึงพนักงานขาย พนักงานแนะนำสินค้า พนักงานต้อนรับลูกค้า เป็นต้น จึงลดข้อจำกัดของระยะทาง และเวลาลงได้ ทั้งนี้พบว่าโดยภาพรวมผู้ประกอบการมีปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาดเกี่ยวกับความต้องการได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการผลิตสื่อสังคม (Social Media) ประเภทต่างๆ อาทิ เว็บไซต์ เว็บเพจ เพจบุ๊ก โลก หรือสื่ออื่นๆ เพื่อให้ลูกค้าเข้าถึงได้มากและสะดวก

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างมากต่อประชาชนทุกกลุ่ม ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล และสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็วและอิสระ เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ มากมายในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงมีคุณประโยชน์ต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และอินเทอร์เน็ตก็มีบริการที่หลากหลายรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างทั่วถึงจึงเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไปอาจกระทำความผิดได้โดยไม่รู้ตัว (แสงโสม อมรัตน์กุล, 2556) ปัจจุบันนี้ การซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ได้รับความนิยมมากขึ้นในสังคมไทย เพราะสะดวกสบาย ประหยัดทั้งเวลาและค่าเดินทาง แต่ก็มีบ่อยครั้งที่เราไม่สามารถรู้ได้เลยว่า สินค้าคุณภาพ รูปลักษณ์ ขนาดตรงตามที่เราต้องการหรือไม่ และไม่เห็นหน้าตาของผู้ขาย อีกทั้งการชำระเงินต่างๆ นั้นเป็นการโอนเงินหรือชำระเงินออนไลน์ จึงเป็นช่องทางหนึ่งให้พวกมิจฉาชีพได้อาศัยในการหลอกลวงหรือก่ออาชญากรรมต่างๆ ได้ ดังที่เห็นเป็นข่าวอยู่เสมอๆ ได้รับการร้องเรียนจากผู้สั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตแล้ว ถูกโกง โอนเงิน

จ่ายค่าสินค้าไปแล้วกลับไม่ได้สินค้าอย่างที่ตกลง หรือได้รับสินค้าไม่ตรงกับที่สั่งซื้อไว้ บางรายได้สินค้าไม่ตรงกับที่ประกาศไว้ในเว็บไซต์ ขณะที่บางรายหลังจากโอนเงินสั่งซื้อสินค้าไปแล้วผู้ขายกลับปิดเว็บไซต์หนีไป ผู้สั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งโอนเงินค่าสินค้าแล้วไม่ได้สินค้าตามที่ตกลงให้ข้อมูลว่า ผู้ขายจะลงประกาศขายสินค้าไว้ในเว็บไซต์ ในราคาถูกลงกว่าท้องตลาดเกินกว่าครึ่ง เมื่อตัดสินใจจะสั่งซื้อ ได้ติดต่อผ่านไลน์ ไปยังผู้ขาย ซึ่งผู้ขายให้โอนเงินค่าสินค้าให้ครึ่งหนึ่งของราคาสินค้าในหน้าเว็บไซต์ ผู้ซื้อจึงโอนเงินไปให้ หลังจากนั้นก็ไม่สามารถติดต่อผู้ขายได้อีก คดีการซื้อขายออนไลน์ เมื่อมีผู้สั่งซื้อของทางอินเทอร์เน็ต แต่ไม่ได้ของ โดยเฉพาะแบรนด์หรูต่างๆ ทั้งกระเป๋า นาฬิกา เครื่องประดับ เครื่องสำอาง เสื้อผ้า รองเท้า มูลค่าตั้งแต่หลักพันถึงหลักแสนบาท ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เสียหาย จะถูกหลอกผ่านทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น มีการระบุว่าจะได้รับสินค้าภายใน 1-2 สัปดาห์ หลังจากโอนเงินไปแล้ว แต่พอเวลาผ่านไปเลยมาเป็นเดือนก็ยังไม่ได้รับของ เมื่อโทรไปถามก็ปิดเครื่อง จนถึงปิดร้านออนไลน์ ผู้เสียหายหลายรายพยายามตรวจสอบ กระทั่งทราบว่า ผู้ขายไม่มีหน้าร้านที่เปิดขายตามปกติ จึงไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายได้

พ.ต.อ.ไพฑูรย์ คุ่มสะพรหม รองผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (รอง ผบก.ปคบ.) กล่าวว่า ที่ผ่านมามีประชาชนร้องเรียนว่าถูกโกงจากสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตแล้วไม่ได้รับสินค้า หรือได้สินค้าแต่ไม่ตรงตามที่สั่งซื้อจริงอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งมีการขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างสม่ำเสมอ ส่วน พ.ต.ท.อภิชาติ อภิขานนท์ รอง ผกก. กลุ่มงานสนับสนุนเทคโนโลยี กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.) กล่าวถึงสถิติการร้องเรียนทางบก.ปอท. ว่ามีมากกว่า 600 คดี ต่อปีและเป็นคดีอันดับหนึ่งในคดีทั้งหมดของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ทางกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จะแยกคดีเป็น 2 ส่วน คือ คดีที่มีการแจ้งความดำเนินคดีฟ้องร้องประมาณ 300 คดี และคดีที่มีการเจรจาไกล่เกลี่ยไม่ถึงขั้นฟ้องร้องประมาณ 300 คดี ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ที่ผู้บริโภคถูกหลอกหลวงมากที่สุดคือสินค้า แบรินด์เนมและโทรศัพท์มือถือ (ญาณพล ยิ่งยืน, 2557)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษามาตรการการป้องกันเหตุที่เกิดขึ้นจากลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาถึงลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ที่เคยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเคยเห็นการโฆษณาขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 399 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

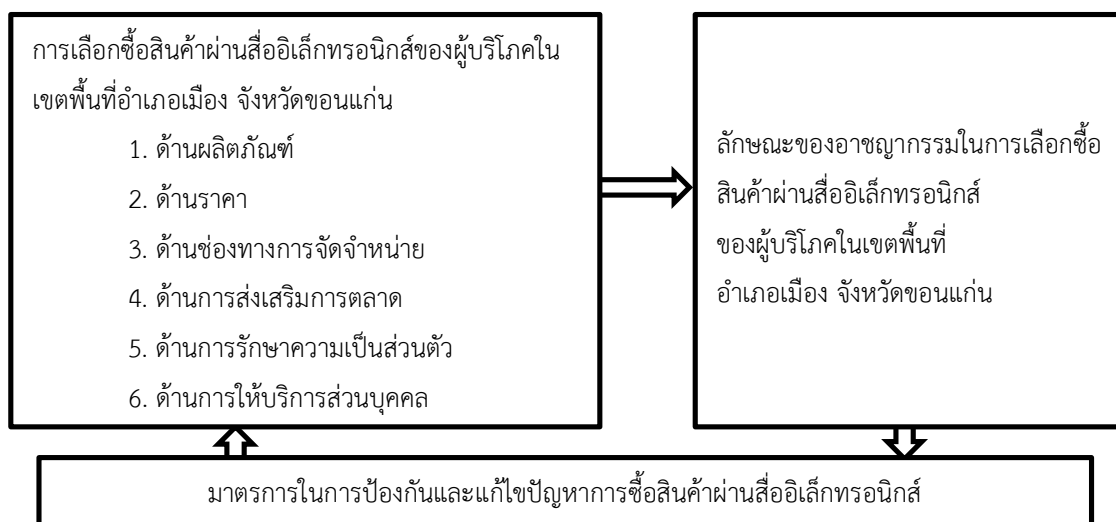
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมกับการขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การศึกษาค้นคว้านี้ ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับอาชญากรรมกับการขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ บันทึกการแจ้งความ สำนวนการสอบสวนคดี การบันทึกคดี บันทึกคดีการกระทำความผิด บันทึกการสอบปากคำ โจทก์ผู้เสียหาย บันทึกการดำเนินคดีทางกฎหมาย สำนวนการส่งฟ้องของอัยการ และคำพิพากษาของคดีที่ดำเนินการเสร็จแล้ว

2. แบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับผู้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 1. ด้านผลิตภัณฑ์ 2. ด้านราคา 3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 4. ด้านการส่งเสริมการตลาด 5. ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว 6. ด้านการให้บริการส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาลักษณะของอาชญากรรมในการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. ได้นำข้อมูลสารสนเทศจากการวิจัยมากำหนดมาตรการในการป้องกันลักษณะของอาชญากรรมในการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์
3. ได้นำข้อมูลสารสนเทศข้อมูลจากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนดและปรับเปลี่ยนข้อกฎหมายให้รู้เท่าทันอาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
4. เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ใช้อินเตอร์เน็ต ให้ระมัดระวังในการเลือกซื้อสินค้าที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล (source of data) การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) มีแหล่งข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารโดยเน้นการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมกับการขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บันทึกการแจ้งความ ส่วนวนการสอบสวน การบันทึกคดี การสอบปากคำโจทก์ผู้เสียหาย บันทึกการดำเนินคดีทางกฎหมาย

- 2) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ มกราคม-เดือนพฤษภาคม 2559 โดยการส่งแบบสอบถามผ่านทางผู้ขาย สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร
การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทำการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) วิเคราะห์ตีความข้อมูล วิเคราะห์ความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลและสรุปข้อค้นพบโดยการอธิบายเชิงพรรณนา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถาม
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
ตอนที่ 2 ลักษณะของอาชญากรรมในการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยการหาค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์
นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจำแนกข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นข้อคำถาม โดยการพรรณนาวิเคราะห์การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) วิเคราะห์ตีความข้อมูล วิเคราะห์ความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา

และสรุปผลออกมาเป็นการบรรยายเชิงพรรณนา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นผลการศึกษาแบบบรรยายเชิงพรรณนา รวมถึงนำเสนอข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันการก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับการขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. การเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านผลิตภัณฑ์ ตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก ความหลากหลายของตรา

ด้านผลิตภัณฑ์

ความหลากหลายของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 53.63

สินค้าทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 53.38

คุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 49.87

สินค้าได้รับการรับรองที่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 52.38

บริการรับคืน หรือเปลี่ยนสินค้า คิดเป็นร้อยละ 51.38

ด้านราคา

ความสมเหตุสมผลของราคาสินค้า คิดเป็นร้อยละ 53.13

ราคาสินค้าถูกกว่าการซื้อด้วยวิธีอื่น คิดเป็นร้อยละ 51.38

ความหลากหลายของวิธีการชำระเงิน คิดเป็นร้อยละ 48.87

ระบบความปลอดภัยของการชำระเงิน คิดเป็นร้อยละ 52.13

ความชัดเจนในการแสดงราคาสินค้า คิดเป็นร้อยละ 51.88

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

การสั่งซื้อสินค้าได้ตลอด 24 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 47.87

กระบวนการสั่งซื้อเข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 52.63

การตรวจสอบความคืบหน้าของการสั่งซื้อได้ตลอด 24 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 51.13

การติดต่อซื้อสินค้าได้จากทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 52.13

เว็บไซต์ใช้งานง่าย สะดวก และรวดเร็วในการค้นหา เลือกซื้อสินค้า คิดเป็นร้อยละ 48.87

เว็บไซต์มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 53.38

การออกแบบเว็บไซต์ที่สวยงามและทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 49.12

ความหลากหลายของการจัดส่งสินค้า คิดเป็นร้อยละ 49.87

การตรงต่อเวลาในการจัดส่งสินค้า คิดเป็นร้อยละ 53.88

ด้านการส่งเสริมการตลาด

การโฆษณาบนอินเทอร์เน็ต น่าสนใจช่วยกระตุ้นการตัดสินใจซื้อสินค้า คิดเป็นร้อยละ 48.12

การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ทางอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 50.63

ความหลากหลายของโปรโมชั่น เช่น การให้ส่วนลด การให้ของแถม จัดส่งฟรี เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 52.38

การทำโปรโมชั่นบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.12

การสื่อสารข้อมูลของสินค้าแก่ลูกค้า โดยเฉพาะโปรโมชั่นต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 51.38

ความเป็นมืออาชีพของผู้ขาย คิดเป็นร้อยละ 49.62

การนำเสนอสินค้าไปยังลูกค้าโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 49.87

ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว

การเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าเป็นความลับ เช่น รายชื่อลูกค้า หมายเลขบัตรเครดิต ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์และอีเมล เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 55.14

การเข้ารหัสข้อมูลในการรับ-ส่งข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 47.62

การขออนุญาตลูกค้าเพื่อส่งข้อมูลข่าวสารไปยังอีเมลของลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 54.14

ด้านการให้บริการส่วนบุคคล

เว็บไซต์มีระบบบันทึกข้อมูลสินค้าที่ลูกค้าเคยสั่งซื้อหรือเคยดูข้อมูลสินค้า คิดเป็นร้อยละ 47.87

เว็บไซต์มีการแนะนำสินค้าที่เหมาะสมแก่ลูกค้าคิดเป็นร้อยละ 50.63

การให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับข้อสงสัยต่างๆ ให้กับลูกค้ารายบุคคลผ่านเว็บไซต์ หรือโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 49.122

จากความผิดเรื่องการหลอกลวงขายสินค้านั้น เป็นความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ มาตรา 14 และ

ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์ ซึ่งจากสถิติข้อมูลของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จากปี พ.ศ.2557 มีจำนวน 458 คดี ปี พ.ศ.2558 มีจำนวน 592 คดี ปี พ.ศ.2559 มีจำนวน 681 คดี ปี 2560 มีจำนวน 742 คดี นั้นมีแนวโน้มของการรับแจ้งความเพิ่มขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าการหลอกลวงขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตนั้นมีความสำคัญ และเป็นช่องทางให้อาชญากรก่ออาชญากรรมได้มากขึ้นทุกปีโดยลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะของการฉ้อโกง นำเข้าข้อมูลปลอมเท็จ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. รัฐบาลควรดำเนินการให้มีการทำรูปแบบการดูแลการลงทะเบียนสินค้าที่จะขายไว้ด้วย จะได้มีการตรวจสอบว่ามีจริงหรือไม่ ทุกรายการที่ลงทะเบียนไว้
2. ธนาคารควรรับรองฐานะทางการเงินของผู้ขาย กรณีที่มีการเปิดบัญชีเพื่อรองรับการโอนเงิน เข้าบัญชีของลูกค้าร้านออนไลน์นั้น (ซึ่งต้องยื่นกับราชการไว้ด้วย เพื่อยืนยันหากกรณีเสียหายจะมีธนาคารจ่ายแทน)
3. กรมสรรพสามิตควรดำเนินการให้มีเลขหมายภาษีอากรและใบเสร็จรับเงินที่จะต้องจัดส่งให้กับลูกค้าและต้องสำเนาส่งไปที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าด้วยอีกหนึ่งชุดทันทีที่มีการขายและชำระเงินแล้ว ส่วนสำเนาที่จะยื่นภาษีต่อกรมสรรพากรก็ให้ร้านออนไลน์ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับร้านค้าทั่วไป
4. รัฐบาลจะต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยทุกราย (ตามระบบงานภาษีกรมสรรพากร)
5. กรณีมีการส่งสินค้าผ่านงานขนส่งหรือไปรษณีย์ จะต้องให้มีการประกันของเสียหายแก่ผู้ซื้อด้วย

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดจากการการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดจากการการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นั้นเป็นลักษณะอาชญากรรม ที่เป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 14 และ ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์ ซึ่งจากสถิติข้อมูลของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จากปี พ.ศ.2557 มีจำนวน 458 คดี ปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 592 คดี ปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน 681 คดี ปี 2560 มีจำนวน 742 คดี นั้นมีแนวโน้มของการรับแจ้งความเพิ่มขึ้น

ทุกปี โดยมีแนวโน้มมาจากที่ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความหลากหลายของตราสินค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.63 ด้านราคาตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจากความสมเหตุสมผลของราคาสินค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.13 ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก เว็บไซต์มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.38 ด้านการส่งเสริมการตลาดตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก ความหลากหลายของโปรโมชั่น เช่น การให้ส่วนลด การให้ของแถม จัดส่งฟรี เป็นต้น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.38 ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัวตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก การเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าเป็นความลับ เช่น รายชื่อลูกค้า หมายเลขบัตรเครดิต ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์และอีเมล เป็นต้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.14 ด้านการให้บริการส่วนบุคคลตัดสินใจซื้อสินค้าเนื่องจาก เว็บไซต์มีการแนะนำสินค้าที่เหมาะสมแก่ลูกค้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.63 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา กองจันทร์ดี (2558) ที่วิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านราคา จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับราคาของเครื่องปรับอากาศ และราคาของอะไหล่ของเครื่องปรับอากาศมากที่สุด ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องพยายามที่จะลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำที่สุด โดยคงคุณภาพที่ดีไว้ เพื่อให้สามารถแข่งขันทางด้านราคากับคู่แข่งได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาเรื่อง ลักษณะของอาชญากรรมที่เกิดจากการการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรเผยแพร่ความรู้เรื่องลักษณะอาชญากรรมที่เกิดจากการการเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. ควรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในทุกๆด้าน
3. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ให้ระมัดระวังในการเลือกซื้อสินค้าที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม
4. ควรเผยแพร่ความรู้และสถิติเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย
5. ควรเจ้าหน้าที่ตำรวจควรให้ความสำคัญกับการนำตัวผู้กระทำความผิดทางเทคโนโลยีมาลงโทษเพื่อ

ปราบปรามและเป็นแบบอย่างแก่อาชญากรที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6. ควรเพิ่มมาตรการการรักษาความปลอดภัยในการล็อกอินเข้าใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

7. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบความปลอดภัยในการขายสินค้าทางอิเล็กทรอนิกส์

8. ควรจัดให้มีเว็บไซต์กลางของรัฐในการซื้อขายสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

เอกสารอ้างอิง

1. โกศวัต รัตโนทยานนท์. (2550). พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.
2. จิตตาคม อักษรอินทร์. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางการตลาดของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
3. ทศนีย์ จิตทองกุล, กิ่งพร ทองใบ, สุขุมลย์ ชำนิจ. (2555). สาเหตุและปัญหาของแรงงานไทยในการทำงานต่างประเทศศึกษากรณีแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานได้หวัน. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 2(1) (มกราคม – มิถุนายน).
4. ธนพัทธ์ จันดาโชติ. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กับผลการดำเนินงานขององค์การธุรกิจในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
5. พิษณุธิดา ลิ้มสวัสดิวงศ์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

6. เพชรภรณ์ เทียมชัยบุตร. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการซื้อเสื้อผ้ามือสองผ่านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
7. ราม ปิยะเกตุ, และคนอื่นๆ. (2547). โครงการศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการของ ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: กองพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
8. สมบูรณ์ มณีนาถ. (2547). พฤติกรรม การตัดสินใจและความพึงพอใจในการทำประกันชีวิตของประชาชนในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
9. วิยะดา กองจันทร์ดี และอำนาจ อมรเกียรติไพศาล. (2558). ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 3(2) (กรกฎาคม – ธันวาคม) : 72.
10. แสงโสม อมรรัตนกุล, พิระวัฒน์ ขาวสิทธิวงศ์. (2556). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม.
11. ห้องสมุดธนาคารไทยพาณิชย์. (2547). การทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ.

การบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ
ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
Time Management of Administrators in Primary School at Thai Binh Province
in Socialist Republic of Viet Nam

ดั่ง ถิ เวิน อาน¹
สุชาติ บางวิเศษ²
อมรา จำรูญศิริ³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้บริหารจำนวน 18 คนและครูผู้สอนจำนวน 309 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านสูงสุดคือ ด้านงานธุรการการเงิน และพัสดุ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคลากร ด้านงานอาคารสถานที่และด้านงานกิจการนักเรียน ตามลำดับ

2. บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหาร

Abstract

This research entitled Time management of administrators in primary school at Thai Binh province in Socialist Republic of Viet Nam which the research purposes were 1) To study the educational personnel's opinion about the school administrators's time management in the primary schools 2) To compare the educational personnel's about time management of the school administrators classified by the respondents' standing positions and years of work experience. The research samples consisted of 18 school administrators and 309 teachers drawn from the primary schools in Thai Binh province in Socialist Republic of Viet Nam. A questionnaire which its IOC was from 0.60 to 1.00 and the reliability was applied for data gathering wet at 0.89. The earned data were analyzed by mean, Standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were indicated as follows :

1. The educational personnel's opinions about time engagement of the school administrators was clearly found in overall and by aspect at a high level. By aspect was obviously found that finance and

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ กรรมการประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

treasury was the highest mean then the academic affairs, personnel management, facilities and students affairs respectively. The different standing positions had indifferent opinions about the time management.

2. The educational personnel with different years of work experience had indifferent opinions about time management

Keywords : Time Management of Administrators

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก จึงต้องมีการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเพราะเวลานั้นไม่มีวันหยุดนิ่งในแต่ละวันเราจะมีเวลาที่เสียไปโดยไม่มีประโยชน์และเมื่อนำเวลาดังกล่าวมารวมกันก็จะเป็นเวลาที่เสียไปจำนวนมหาศาลทีเดียว บุคคลที่รู้ซึ่งคุณค่าของเวลาเท่านั้นจะเป็นผู้ที่สามารถเจริญก้าวหน้าไปก่อนผู้อื่นในขณะที่บุคคลผู้เฉื่อยช้ากำลังหล่นหลังผู้รู้จักคุณค่าของเวลาจะลงมือทำงานด้วยความขะมักเขม้นเมื่อระยะเวลาผ่านไปจากวันเป็นเดือนเป็นปี สิ่งที่ปรากฏขึ้นย่อมหมายถึงความสำเร็จของผู้ลงมือกระทำในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ลงมือกระทำใดๆ ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยไร้ค่ามีแต่เพียงตัวเลขของอายุเท่านั้นที่เพิ่มขึ้น

การศึกษาของประเทศเวียดนาม 50 ปีที่ผ่านมา ดังนั้น การศึกษาเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การเปลี่ยนแปลงของโลกจะทำให้เกิดอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการศึกษาเวียดนามในสมัยปัจจุบันนี้ การศึกษาเป็นนโยบายอันดับแรกของประเทศ การลงทุนให้แก่การศึกษาเป็นการลงทุนแห่งการพัฒนา นี่เป็นนโยบายชี้แนะและมีอิทธิพลต่อวิธีการพัฒนาการศึกษา การศึกษาที่พัฒนาจะตอบสนองความต้องการด้านแรงงานให้เศรษฐกิจและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของโลกจะทำให้การศึกษาของประเทศเวียดนามพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งปริมาณและคุณภาพ ระบบการศึกษามีความสมบูรณ์ ครอบคลุมทุกชั้นเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมถึงระดับอุดมศึกษา โรงเรียนที่เวียดนามได้ผลิตนักเรียนจำนวนพันล้านคนที่จะเป็นแหล่งแรงงานที่จะสร้างสรรค์พัฒนาและปกป้องประเทศชาติ การบริหารการศึกษาของเวียดนามดั้งเดิมจะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) คณะกรรมการถือว่าด้วยการคุ้มครองแม่และเด็ก การเลี้ยงเด็ก 2) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาอนุบาล

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 3) กรรมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมการบริหารจัดการอาชีวศึกษา 4) กระทรวงอุดมศึกษาและการศึกษาบริหารมหาวิทยาลัย วิทยาลัยและโรงเรียน ต่อมาได้มีการปรับปรุง 4 หน่วยงานนี้เป็น 2 กระทรวง คือ กระทรวงสามัญศึกษาและกระทรวงอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ผู้บริหารการศึกษาของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามนอกจากมีลักษณะต่างๆ ที่ดี แต่เพื่อตอบสนองได้ความต้องการในการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังขาดความรู้ความสามารถทางการบริหาร และทักษะต่างๆ อย่างเช่น ทักษะในการวางแผน การจัดการ การนิเทศ การประมวลผล ข้อมูลยังไม่ทันกับการพัฒนาของโรงเรียนในบริบทบูรณาการระหว่างประเทศรวมทั้งขาดทักษะด้านเทคโนโลยีและความเชี่ยวชาญในการบริหารโรงเรียน นี่คือนัยในหลายสาเหตุที่ทำให้การศึกษาประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามยังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การศึกษาพัฒนาอย่างเชื่องช้าและยังตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศชาติไม่ได้ ดังนั้นเกิดความต้องการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ดีเด่น นอกจากงานก็ต้องรู้ต้องเข้าใจและสามารถบริหารเวลาให้ได้ดีสอดคล้องกับงานก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตของตนเองด้วย

ดังนั้น จากความสำคัญของเวลาและการบริหารเวลาในสมัยโลกาภิวัตน์นี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในขอบเขตเมืองท้ายบิ่ง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม คือ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น ได้จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหาร และครูผู้สอน และประสบการณ์ในการทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิ่ง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 5 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ และงานอาคารสถานที่

ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญต่อผู้บริหารเพื่อพัฒนาตนเองและทำงานได้สู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้อย่างรวดเร็วและดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวนประมาณ 1,097 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 44 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 1,053 คน
 - 1.2 ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนประมาณ 327 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 18 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 309 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์ในการทำงาน
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เกณฑ์การให้คะแนนเป็นรายข้อกำหนดไว้ โดยแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 7-10)
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามให้บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 18 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 309 คน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1. การแจกแจงความถี่ (Frequency) 2. ร้อยละ (Percentage) 3. ค่าเฉลี่ย (Mean) 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้เวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้สถิติทดสอบ (F-test) และ ตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้สถิติทดสอบ (t-test) โดยตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ

4.1 บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานแตกต่างกัน

4.2 บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ภาพรวม ด้านการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D.= 0.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดย เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.55) ด้านงานวิชาการ ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.64) ด้านงานบุคลากร ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.43) ด้านงานอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.58) และด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.25$, S.D.=0.38) ตามลำดับรายด้านการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านงานวิชาการ โดยภาพรวมแล้ว นั้นมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=.644) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำนโยบายที่เป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ($\bar{X}=4.27$, S.D.=.686) รองลงมา คือประชุมคณะครูประจำเดือนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.26$, S.D.=.688) และน้อยที่สุดคือ กำหนดให้มีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูผู้สอนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.03$, S.D.=.666)

1.1 ด้านงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมแล้ว นั้น มีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$, S.D.=.381) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วางแผนจัดทำโครงการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.44$, S.D.=.591) รองลงมา คือ กำหนดให้มีการมอบหมายการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนแก่ครูในโรงเรียน ($\bar{X}=3.26$, S.D.=.452) และน้อยที่สุด คือ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้าน วัฒนธรรมและประเพณีของเวียดนามในโอกาสต่างๆ ($\bar{X}=3.17$, S.D.=.385)

1.2 ด้านงานบุคลากรโดยภาพรวมแล้วนั้น มีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.=.431) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีโครงการเพื่อพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการสร้างแรงจูงใจในการทำงานสำหรับบุคลากร ($\bar{X}=3.91$, S.D.=.476) รองลงมา คือ จัดให้มีกิจกรรมประกาศเกียรติคุณบุคลากรดีเด่นในด้านต่างๆ ในแต่ละปีงบประมาณ ($\bar{X}=3.88$, S.D.=.469) และน้อยที่สุด คือ มีการวางแผนโครงการบริหารและพัฒนางานบุคลากรในแต่ละปีงบประมาณ ($\bar{X}=3.77$, S.D.=.506)

1.3 ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุโดยภาพรวมแล้ว นั้นมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=.552) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการตรวจสอบงานการธุรการ การเงินและ พัสดุอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=.588) และ มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานธุรการ การเงินและพัสดุในทุกปีงบประมาณ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=.599) รองลงมา คือ มีการบริหารเวลาในการใช้จ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จตามปีการงบประมาณ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=.609) และน้อยที่สุด คือ มีการวางแผนโครงการบริหารงานธุรการการเงิน และพัสดุให้แล้วเสร็จตามระยะเวลา ($\bar{X}=4.27$, S.D.=.586)

1.4 ด้านงานอาคารสถานที่โดยภาพรวมแล้วนั้นมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.=.580) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีการซ่อมบำรุงวัสดุต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับงานอาคารสถานที่ในแต่ละภาคเรียน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=.612) รองลงมา คือ กำกับ ควบคุมการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการ ($\bar{X}=3.66$, S.D.=.609) และน้อยที่สุด คือ มีการบริหารเวลาโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่ ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณให้แล้วเสร็จตามเวลากำหนด ($\bar{X}=3.53$, S.D.=.639)

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้านการบริหารเวลาในการทำงานอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สำหรับผู้บริหาร ได้ดังนี้ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ คือ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=.391) รองลงมา คือ ด้านงานวิชาการ ($\bar{X}=4.23$, S.D.=.546) และมีการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.23$, S.D.=.338) สำหรับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้แสดงตามค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการบริหารเวลาในการทำงานมากที่สุด คือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=.558) รองลงมา คือ ด้านงานวิชาการ ($\bar{X}=4.15$, S.D.=.650) และน้อยที่สุด คือ ด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.25$, S.D.=.384) พบว่า คิดเห็นการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้านบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามโดยภาพรวม ได้มีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับ มากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านงานธุรการการเงิน และ พัสดุ (4.45) ด้านงานวิชาการ (4.15) ด้านงานบุคลากร (3.84) ด้านงานอาคารสถานที่ (3.59) และ ด้านงานกิจการนักเรียน (3.25)

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบึง ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าในการบริหารงานธุรการการเงิน และ พัสดุมีระเบียบปฏิบัติของทางราชการกำหนดไว้ชัดเจน ผลของการปฏิบัติด้านงานธุรการการเงิน และ พัสดุ หากเกิดความผิดพลาดจะเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนยิ่งกว่างานด้านอื่นๆ และการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายได้ เพราะการบริหารงานวิชาการ เป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาและจะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นชีวิตจิตใจของสถาบันที่เดียว ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น (ภาณุรัตน์ นันตา และ ธนิษฐา รัชมิเจริญ (2550 : 5) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านงานวิชาการเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จันทรณี สงวนนาม (2545 : 143) ที่กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องมาจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของงานวิชาการในสถานศึกษาและจะเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็ขึ้นอยู่กับลักษณะงานนั้น ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพก็จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากงานธุรการการเงิน และ พัสดุ งานวิชาการที่มีความสำคัญอย่างมากที่ต้องการบริหารเวลาอยู่ในระดับมากแล้วนั้นก็ยังมีอีกงานหนึ่งที่จะต้องการบริหารเวลาอยู่ใน

ระดับมากเช่นกันคือ งานบุคลากร เพราะว่าบุคลากรเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาที่ขาดไม่ได้ และสถานศึกษาจะดำเนินงานดีหรือไม่ดีก็แล้วแต่การปฏิบัติตามหน้าที่ของส่วนใหญ่นักบุคลากรทางการศึกษานั้น

ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาจะจำเป็นต้องกลายเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสรภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญผลของการวิจัยดังกล่าวก็เห็นว่า การบริหารเวลาให้งานอาคารสถานที่โรงเรียนประถมศึกษาอยู่ที่จังหวัดท้ายบิญ ประเทศเวียดนามยังอยู่ที่อันดับที่สี่หมายความว่าการบริหารเวลาให้งานนี้ยังน้อยกว่าการบริหารเวลาให้งานงานธุรการการเงิน และ พัสดุ ด้านงานวิชาการ และ ด้านงานบุคลากร แต่ทำงานอาคารสถานที่เป็นงานที่มีความสำคัญก็ไม่น้อยกว่างานด้านอื่นๆ โดยซ้ำ เพราะว่าบุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนต้องการทำงานและเรียนรู้ในบริเวณที่ได้รับรองเกี่ยวกับความปลอดภัยและมีบรรยากาศที่ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ ดังนั้นนอกจากงานด้านอื่นๆ ที่ต้องการทำแล้วผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องใส่ใจกับการสนับสนุนดูแลงานอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอและชัดเจนมากขึ้น ในการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จังหวัดท้ายบิญประเทศเวียดนามตามผลการวิจัยออกมาคือ งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีระดับการบริหารเวลาน้อยที่สุด สิ่งนี้ก็สามารถเข้าใจได้ เพราะว่าปัจจุบันการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ประเทศเวียดนามก็เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นพื้นฐาน กิจกรรมนอกเวลาเรียนหมายถึงว่า ไม่มากแต่ก็ยังมียู่เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรพื้นฐานอย่างชัดเจนและยังมีความสุขกับการเรียนและชอบการเรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเองอย่างมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดท้ายบิญ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดทวายบิณ โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และ ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษม แก้วยาศรี (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้เวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เวลาในการทำงานไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาวิจัยที่กล่าวมาแล้วนั้นสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดทวายบิณ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานอยู่ในระดับมากเกือบทุกงาน ยกเว้นด้านงานกิจการนักเรียนมีการบริหารเวลาอยู่ในระดับปานกลาง และโดยเฉพาะงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ซึ่งเป็นงานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่นๆ เป็นเพราะสาเหตุมาจากผู้บริหารต้องรับผิดชอบการบริหารงานในด้านนี้เป็นการเร่งด่วนเพื่อให้ทันกับกำหนดงานที่ต้องส่ง โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ ผู้บริหารต้องตรวจสอบเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจึงส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นกัน โดยโรงเรียนมีภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการโรงเรียนที่เหมือนกันรับนโยบายมาจากหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกัน ถึงแม้ว่ามีตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน แต่บุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เพราะมีงานที่ต้องปฏิบัติเหมือนกันทุกงานนั่นเอง แต่เมื่อผู้บริหารมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง และเหมาะสมก็จะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน และสุดท้ายส่งผลมาถึงครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนได้รับประโยชน์จากการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจากการวิเคราะห์ผลการวิจัยจะมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ (2561) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 จังหวัดอุดรธานี พบว่า ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังไม่พร้อมเตรียมการสำหรับเป็นผู้นำยุคดิจิทัลในการมีใจมุ่งมั่นในการนำการ

เปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ รวมทั้งการใช้ทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม และยังขาดความร่วมมือในการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผลข้อมูล และแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงสมรรถนะของผู้ร่วมงานและการเรียนรู้ของนักเรียน

สรุปและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การบริหารเวลาในการทำงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดทวายบิณ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารเวลาในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดผลดีแก่โรงเรียนต่างๆ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารมีการบริหารเวลาในการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและกระตุ้นให้มีการบริหารเวลาในการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ให้มากขึ้น เพราะงานอาคารสถานที่ถือว่าเป็นงานหลัก โดยเฉพาะการประเมินผลการปฏิบัติงานอาคารสถานที่อย่างชัดเจน ทุกปีการศึกษา และการบริหารเวลาโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่ ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณให้แล้วเสร็จตามเวลากำหนด เพื่อสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยและเหมาะสมกับการเรียนรู้

2. งานที่มีระดับการบริหารเวลาในการปฏิบัติน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ คือ งานด้านกิจการนักเรียนยังอยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้บริหารก็จำเป็นต้องปรับปรุงและใส่ใจใช้เวลาในการปฏิบัติงานนี้มากขึ้นเพราะการจัดสรรและสนับสนุนกิจการให้นักเรียนก็จะทำให้นักเรียนรักการเรียนรู้ ขอบไปโรงเรียน และไม่เบื่อกับการเรียนรู้โดยซ้ำ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการเพิ่มความสามารถของตนเองในการพัฒนานักเรียน อย่างเช่นการสร้างแผนกิจกรรมการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงเป้าหมาย ขอบเขตของเนื้อหา วิธีการปฏิบัติที่สามารถบรรลุผลได้ มีความเหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนและสถานการณ์ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงรวมทั้งการได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3. การจัดการการสอนในแต่ละรายในวิชา การจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากเนื้อหาในแต่ละรายวิชาแล้วต้องมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการทางอารมณ์ เจตคติที่ดี มีการบูรณาการกับเนื้อหาอื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมในโรงเรียนและกิจกรรมต่างๆ ในสังคม และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน กำหนดแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนและ

ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และ การจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน กำหนดแผนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีส่วนร่วมกับชุมชน เช่น ทำงานเพื่อพัฒนาชุมชน รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในโอกาสต่างๆ และ ประยุกต์ใช้หลักการ วิธีการและรูปแบบการจัดการศึกษา ประยุกต์ใช้หลักการ วิธีการ รูปแบบการจัดการศึกษาให้ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามความแตกต่างของ นักเรียนแต่ละคน สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการศึกษา และตอบสนองเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้

4. การประเมินคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียน ประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้ผลที่แม่นยำ ยุติธรรมและสามารถกระตุ้นและ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และสิ่งที่มีความสำคัญ อย่างมากคือ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาต้อง สนับสนุนและเปิดโอกาสต่างๆ ให้นักเรียนมาส่วนร่วมกับ กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมของ ประเทศชาติอย่างสม่ำเสมอ ให้นักเรียนมีความรู้ ความภูมิใจ และความสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารก็ควรที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตาม ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรให้งบประมาณสนับสนุนช่วงก่อนเปิดภาคเรียน ที่ 1 เพื่อจะได้เตรียมจัดสรรการบริหารงานต่างๆ ได้
2. ควรให้โรงเรียนทางงบประมาณสนับสนุน การศึกษาจากหน่วยงานนอกองค์กร
3. เมื่อมีการย้ายข้าราชการครู ควรจัดสรร อัตราทดแทนทันทีอย่างต่อเนื่อง เพราะส่งผลกระทบต่อ งานหลายด้าน
4. ไม่ควรเอื้อประโยชน์ต่อครู ที่ไม่มีจริยธรรม เพราะเป็นการสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
5. ควรจัดสรรเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความสามารถ ในงานธุรการและด้านการเงินพัสดุมาให้สถานศึกษา
6. ควรกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการ บริหารที่ชัดเจนตามภาระงาน เพื่อให้ได้ชิ้นงานอย่างเป็น รูปธรรม
7. ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาในเรื่องของ การบริหารทั้งภาคทฤษฎี และการปฏิบัติควบคู่กันให้มาก พัฒนาตนเองทุกด้านอยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการ บริหารงานสถานศึกษา และจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหาร การศึกษาในยุคปัจจุบันและในอนาคต
8. ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนา ระบบบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไปสู่ระบบมาตรฐาน และ เชื่อมต่อบรรยากาศในการทำงานต่อไป

9. ให้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานทุก ด้าน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการนำไปใช้ และการปฏิบัติอย่างจริงจัง

10. หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตฝึกครู ต้องกำหนด หลักสูตรให้ผู้ที่ทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผ่านการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติในด้านการ ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน การดำเนินการติดตามแผน และการประเมินผล ตลอดจนงาน ธุรการ การเงินและพัสดุ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติงานในสถานศึกษา

11. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและ โดยอ้อม ต้องกำกับ ติดตาม ตรวจสอบโดยการประเมินผล เป็นประจำที่มีระยะเวลาแน่นอน เพื่อการปรับปรุงที่ส่งผล ต่อครูผู้ปฏิบัติและผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

1. เกษม แก้วยาศรี. (2551). การใช้เวลาในการ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย.
2. จันทน์ สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการ บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
3. จุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ และกุหลาบ ปุริสาร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา เขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. วารสาร วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม).
4. บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
5. ภาณุรัตน์ นันตา และ ธนิษฐา รัตติเจริญ. (2550). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
5. Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภาค 4 The form of the honor system implemented in the administration of police corporal students in the Provincial Police Region 4 Training Center

ยงยุทธ สุพรรณพิทักษ์¹

การุณย์ บัวเผื่อน²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภาค 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบระบบเกียรติศักดิ์โดยมุ่งเน้น ด้านมโนสัจจิต และ ด้านความรักเกียรติ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญอย่างเฉพาะเจาะจง จำนวน 10 ราย ผลการวิจัย พบว่า ด้านมโนสัจจิต มีการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจ มีการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์มีคุณค่า เพื่อการทำงานที่ปลอดภัย ตัวเองปลอดภัย ถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ มุ่งสร้างคนให้เป็นคนดี ไม่เห็นแก่ตัว มีความเสียสละดำรงตนด้วยความยุติธรรมกระทำการด้วยปัญญา โดยสร้างแรงบัลดาลใจให้มีความรักห่วงใยประชาชน มุ่งเน้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อการที่การมีวินัยของตำรวจ จะทำให้เกิดการเคารพสิทธิของบุคคลอื่น มุ่งสร้างการทำงานเป็นทีมโดยต้องมีความพร้อมตลอดเวลา มีการวางแผนงานอย่างเป็นกลยุทธ์ ปลูกฝังวิธีการทำงานด้านความซื่อสัตย์สุจริตธรรม เป็นตำรวจต้องมีความกล้าหาญ อดทน เด็ดขาด รักหน้าที่ยิ่งชีวิต โดยไม่เอาเปรียบคนอื่น เน้นเรื่องการเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยยึดมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนด ด้านความรักเกียรติ มีการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ศรัทธาในอาชีพ โดยยึดหลักความซื่อตรง คือ ความยุติธรรม ยึดสังคมเป็นหลัก ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และ สังคมของตำรวจต้องเป็นสังคมที่มีเกียรติศักดิ์ศรี ต้องมีกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ ซึ่งจะทำให้ตำรวจเป็นอาชีพที่บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อส่วนรวม ทั้งนี้ปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบทุกคนรักและมีความภูมิใจอย่างองอาจที่ได้ใส่เครื่องแบบตำรวจที่สง่าและสวยงาม และยึดมั่นในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้อยู่ในสายเลือดโดยยึดถืออุดมคติตำรวจในการดำรงชีวิต

คำสำคัญ รูปแบบ , ระบบเกียรติศักดิ์

Abstract

The research about the model of the honor system implemented in the administration of police corporal students in the Provincial Police Region 4 Training Center was conducted with the objective to study the honor system with key focus in the aspects of virtue and honor. Applying the qualitative research methodology, the research collected data from 10 significant key informants, and produces the findings as follows: In terms of virtue, the police corporal students were instilled with the idea of performing good and beneficial deeds for the safe working environment and self-prevention as well as achieving what the law and the society expect. They were shaped into good police corporal officers in which they learn to be selfless, willing to sacrifice as well as carrying themselves with justice and performing their duties with intelligence. Inspired by the love and care for the public, their goal is to show responsibility towards their duties. The police's discipline will automatically bring about the respect in other people's rights. Also, the idea of teamwork is encouraged in which they need to always stand ready, and come up with plans in a strategic way. Other ideas that are planted in the minds of the police corporal students are that they need to work on the basis of honesty and justice. They need to show discipline,

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจและชุมชนวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจและชุมชนวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

bravery, perseverance, and responsibility without taking advantage from others. Furthermore, they have to bear in mind that their jobs mean sacrificing for the good of the public, and that they need to uphold in the rights, the liberty, and the duty as indicated by the Constitution. In terms of honor, the police corporal students are taught to be confident and to believe in their profession on the basis of integrity and justice. They are also required to uphold in the society as the core as everyone is part of the society. For the police society, it has to be an honorable society with rules and regulations. This, as a result, will shape these students into the career police officers who will perform beneficial deeds for the society and the public. Moreover, every police corporal student is instilled with the love and the pride in wearing the smart and elegant police uniform. Apart from the police ideals, they also uphold in the ideology of democracy with the King as the Head of State.

Keywords : form, honor system

บทนำ

ระบบเกียรติศักดิ์คุณ สมบัติที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของนักเรียนนายเรือก็คือระบบเกียรติศักดิ์ อันหมายถึง เกียรติยศ ศักดิ์ศรีความดีงาม ที่แสดงออกถึงความ เป็นสุภาพบุรุษแห่งราชนาวิไทย ระบบเกียรติศักดิ์ดังกล่าวนี้ ได้กำเนิดขึ้นพร้อมกับโรงเรียนนายเรือ จากหลักฐานที่ปรากฏพบว่าได้มีการบัญญัติระบบเกียรติศักดิ์เป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกประมาณ ปี พ.ศ.2500 โดยสอดคล้องกับแนวคิดระบบเกียรติศักดิ์ของโรงเรียนเตรียมทหารในขณะนั้น ซึ่งได้กำหนดระบบเกียรติศักดิ์สำหรับนักเรียนนายเรือ (สุปรีชา กมลาคณ์, 2550) กฎแห่งเกียรติยศ (Honor Code) เป็นรากฐานของจริยธรรม และเป็นกลไกของการปลูกฝังอุดมการณ์ ของนักเรียนนายร้อยเวสปอยด์ ที่กลายเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนทั่วโลกนั้นคือ กฎแห่งเกียรติยศหรือหลักประพฤติพื้นฐานที่จะอธิบายให้เข้าใจถึงระบบเกียรติศักดิ์ได้เป็นอย่างดี กฎแห่งเกียรติยศของเวสปอยด์ไม่เคยเปลี่ยนแปลงและยังคงยืนยงอยู่เช่นนี้ตลอดไป แต่มาตรฐานความดีนั้นละเอียดอ่อน นักสังคมศาสตร์บางท่านเรียกว่า มาตรฐานทางจริยธรรมความดีที่ทำให้ยากความกล้าหาญทางจริยธรรมระบบเกียรติศักดิ์เป็นรากฐานของงานการสรั้งนักรบในอุดมคติ การหลอมรวมหัวใจของชายชาติทหารและการสร้างสุภาพบุรุษของวงศ์กรมในเวลาปกติภารกิจของเวสปอยด์คือการให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนนายร้อยเวสปอยด์ เพื่อให้พวกเขามีคุณสมบัติอุปนิสัย จิตใจ และบุคลิกภาพที่เพียบพร้อมสำหรับการเป็นผู้นำกองทัพในอนาคต ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากเวสปอยด์จะมีคุณสมบัติของความเป็นผู้นำตลอดชีวิต อันเป็นคุณสมบัติที่ตราตรึงอยู่ในความทรงจำ (บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์, 2539) ความสามารถในการนำ หน้าที่ สำคัญของผู้นำคือ การสร้างแรงจูงใจต่อการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถให้เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชา (กุหลาบ ปุริสาร,

นพดล ฉัตรชัยพลรัตน์, 2558) การให้เกียรติคือหัวใจของการอยู่ร่วมกันเกียรติของแต่ละคนถักทอรวมเป็นสายใยแห่งความไว้วางใจของหมู่คณะแล้วขยายกลายเป็นผืนเกราะแห่งศรัทธาของปวงประชานั่นคือบ่อเกิดของความสมานฉันท์และความรักหมู่รักคณะ บันไดแห่งเกียรติยศขั้นแรกนั้นคือความเป็นสุภาพบุรุษอันเป็นคุณธรรมของหมู่คนที่ยึดมั่นในความจริง และความสัตย์ ก็จะเป็นที่ยอมรับเป็นที่เชื่อถือศรัทธาจากประชาชน เป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน (ธนา เทียนจิตรเพ็ชร, วริศรา เหล่าบำรุง, 2556) อันเป็นคุณสมบัติของสุภาพบุรุษการทำงานโดยไม่หวังกำไร ไม่หวังเงินทองแต่หวังจะสร้างชื่อเสียงให้เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล (ภักภณ สนิทสม, ณัฐพล จารัตน์, 2558) การเพาะบ่มประสบการณ์และผ่านการพัฒนามายาวนาน ถือเป็นหลักในการหล่อหลอมคุณธรรมให้แก่นักเรียน อย่างไรก็ตามงานการสร้างผู้นำให้มีคุณสมบัติที่โดดเด่น บุคลิกสง่างาม สติปัญญาเฉียบแหลมและอุดมการณ์ที่มั่นคงนั้น มีอะไรที่มากกว่าการฝึกทางธรรมดา และ เหนือกว่าการให้การศึกษาแก่เยาวชน ผู้ให้การอบรมทุกคนเคยผ่านกระบวนการหล่อหลอมแห่งเกียรติยศเหล่านั้นมาแล้วทุกคนฟันฝ่ามาได้อย่างเลือดตาแทบกระเด็น จึงตรึงอยู่ในความทรงจำดังนั้นผู้ให้การอบรมจึงเชื่อมั่นในระบบนี้ จนกลายเป็นเป้าหมายที่ทำให้ผลผลิตออกมาเป็นพิมพ์เดียวกัน เป้าหมายในชีวิตก็ชัดเจน กระบวนการกล่อมเกลานั้นจึงมากกว่าการหล่อหรือชุบ แต่เป็นการหลอมจนเข้าเนื้อ ผลผลิตของโรงเรียนจึงไม่ใช่เหล็กหล่อแต่เป็นเหล็กกล้า หัวใจของระบบเกียรติศักดิ์อยู่ที่ มโนสุจริต ความรักเกียรติ ความรักหมู่คณะ และความรับผิดชอบต่อสถาบันที่สร้างพวกเขาขึ้นมา ศาลเกียรติศักดิ์ (The Honor Court) บังคับพันธะสัญญาร่วมกัน แสดงเจตจำนงมุ่งมั่นที่จะกระทำและหาทางไม่ให้ละเมิดกฎแห่งเกียรติยศนั้น จึงทำให้ต้องสถาปนาศาลเกียรติศักดิ์ (The Honor Court) ขึ้นเป็นหลัก

ของระบบเกียรติศักดิ์ ศาลเกียรติศักดิ์ มีหน้าที่พิจารณาการกระทำใด ๆ ของนักเรียนนายทหารที่มีผลต่อเกียรติยศเกียรติศักดิ์ ของหมู่คณะ ระบบเกียรติศักดิ์มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ใจ อยู่ที่คุณค่าในเกียรติของตนเอง และความรักในเกียรติของหมู่คณะ ความรู้สึกผิดในใจของตน จะเป็นเครื่องเตือนให้เกิดความละอายต่อบาป แต่หากเป็นการกระทำผิดฐานละเมิดฝ่าฝืนกฎระเบียบของกรมนักเรียนฯ จนพ้นขอบเขตของระบบเกียรติศักดิ์กลับไปใช้ระบบการปกครองบังคับบัญชา และการลงโทษทางวินัยตามปกติ (พลอากาศโท หม่อมหลวง สุปรียา กมลาสน์, 2550) ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมนักเรียนนายสิบตำรวจ ได้มีการนำรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์มาใช้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ เพื่อเป็นการสร้างตำรวจที่ดีที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่รับใช้สังคม สถาบันมุ่งหวังผลผลิตผู้นำที่ต้องมีลักษณะพิเศษมิใช่แต่มีความรู้เท่านั้น หากแต่ต้องมีคุณลักษณะทางร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็งอย่างพิเศษด้วย จึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่จำต้องปฏิบัติงานอยู่ในภาวะบริบทที่กดดันและตึงเครียดมากที่สุด (คอลัมน์เด็ด สัญลักษณ์แห่งเกียรติยศ ศักดิ์ศรี 26 สิงหาคม 2558) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครอง นักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 โดยมุ่งเน้นศึกษาเชิงรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ที่ใช้ในการปกครองของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ด้านมนัสสุจริตและด้านความรักเกียรติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นแนวทางในการพัฒนาของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4
2. เพื่อหาข้อค้นพบจากการศึกษารูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

ขอบเขตการวิจัย

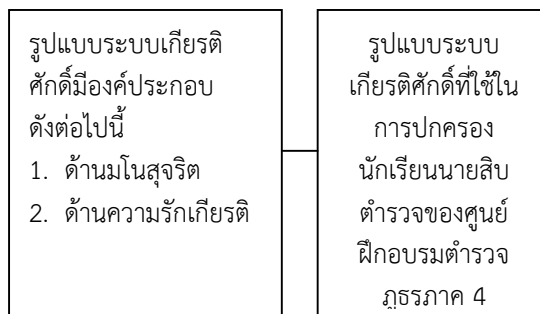
การศึกษาวินัยเรื่องรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ที่ใช้ในการปกครองของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 โดยมุ่งเน้นศึกษารูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ที่ใช้ในการปกครองของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จาก

การศึกษาค้นคว้า เป็นแนวทางในการพัฒนาการปกครองนักเรียนนายสิบของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงรูปแบบของระบบเกียรติศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4
2. เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ และกิจกรรมในการปกครองนักเรียนนายสิบของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

อธิบายกรอบแนวคิด

1. ด้านมนัสสุจริตมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้
 - 1.1 เรื่องคุณลักษณะด้านคุณธรรมประกอบด้วย
 - 1.1.1 เรื่องความมีวินัย
 - 1.1.2 เรื่องเป็นความอดทน
 - 1.1.3 เรื่องเป็นความเคารพ
 - 1.2 เรื่องคุณลักษณะด้านสังคม ประกอบด้วย
 - 1.2.1 การกิริยามารยาท
 - 1.2.2 การปรับตัว
 - 1.2.3 การตรงต่อเวลา
 - 1.3 เรื่องคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ประกอบด้วย
 - 1.3.1 การเรื่องคนดี
 - 1.3.2 การเรื่องคนเก่ง
 - 1.3.3 คนที่มีความสุขในการดำรงชีพ
 - 1.3.4 การเรื่องผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี
2. ความรักเกียรติ มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้
 - 2.1 เรื่องการนับถือตนเอง

2.2 เรื่องการความซื่อสัตย์สุจริต ชื่อตรง
สามารถเชื่อถือได้

2.3 เรื่องการมีระเบียบข้อบังคับ และยึดถือ
ขนบธรรมเนียม

2.4 เรื่องการมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ
ตำรวจ

2.5 เรื่องการรักษาวินัยและความสามัคคีใน
หมู่คณะ

2.6 เรื่องการเคารพศรัทธา และยึดมั่น
การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

2.7 เรื่องการกล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่
ถูกต้อง ดีงามเพื่อเกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรีของความเป็น
ตำรวจ

2.8 เรื่องการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ
และเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและที่พึ่งของ
ผู้ใต้บังคับบัญชา

2.9 เรื่องการอุทิศตนเอง ไม่หลีกเลี่ยงหรือ
เกี่ยงงาน ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความสำเร็จของ
งานและชื่อเสียงของหน่วยเป็นที่ตั้ง

2.10 เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ
อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ
กล้าหาญและอดทน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่อง รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการ
ปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรม
ตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อทราบถึงรูปแบบของระบบเกียรติ
ศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์
ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 โดยมุ่งเน้นด้านโน้มนาสัจและ
ด้านความรักเกียรติ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษามา
กำหนดเป็นยุทธศาสตร์และกิจกรรมในการปกครอง
นักเรียนนายสิบของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 โดยผู้
ศึกษามีขั้นตอนวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษาวิจัย การวิจัยเรื่องนี้ ใช้
ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดย
วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก(In-depth Interview) ซึ่งมี
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้ การศึกษาค้นคว้าจาก
เอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากหนังสือ
วารสาร เอกสารวิชาการ การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
รวมถึงการศึกษาจากงานวิจัย สารนิพนธ์และ การศึกษา
ภาคสนาม (Field Study) การศึกษาเชิงคุณภาพ

(Qualitative Research) ใช้แนวคำถามเป็นเครื่องมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใหญ่ข้อมูลที่สำคัญ โดยใช้วิธีการ
สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informants)
ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
Research) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
โดยเลือกแบบเจาะจงใหญ่เป็นไปตามกรอบแนวคิด และ
วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 ราย
ประกอบด้วย

2.1 ผู้กำกับการฝ่ายปกครองและการฝึก
ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1 ราย

2.2 รองผู้กำกับการฝ่ายปกครองและการ
ฝึกของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1 ราย

2.3 สารวัตรฝ่ายปกครองและการฝึกของ
ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 2 ราย

2.4 รองสารวัตรฝ่ายปกครองและการฝึก
ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 2 ราย

2.5 ผู้บังคับหมู่ฝ่ายปกครองและการฝึก
ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1 ราย

2.6 หัวหน้านักเรียนนายสิบตำรวจของ
ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 1 ราย

2.7 ผู้ช่วยหัวหน้านักเรียนนายสิบตำรวจ
ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 2 ราย
รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 ราย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิง
คุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีหาคุณภาพ
เครื่องมือ ดังนี้

3.1 การศึกษาทบทวนวรรณกรรมจาก
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ มา
สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์
ที่ต้องการศึกษา

3.2 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือ แบบ
สัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่า
แบบสัมภาษณ์เชิงลึกนั้นถูกต้อง ครบถ้วนตรงประเด็นของ
การศึกษารั้งนี้

3.3 เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือและความถูกต้องและได้ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไป
ทดสอบความเข้าใจและเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ ก่อน
นำไปใช้จริง ซึ่งประกอบด้วยแนวคำถาม ดังต่อไปนี้

3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใหญ่ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ ยศ ตำแหน่ง

3.3.2 คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลตอบได้โดยอิสระในเรื่อง รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

3.3.3 สมุดบันทึกภาคสนาม เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตในการศึกษาวิจัยเป็นการบันทึกข้อมูลในขณะที่มีการศึกษาวิจัย ซึ่งมีประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การศึกษาวิจัยจากข้าราชการตำรวจและนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ผู้ศึกษาวิจัยให้อิสระกับผู้ตอบคำถามในการตอบคำถามโดยมุ่งเน้นถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือและได้จดบันทึกและขออนุญาตบันทึกเทปเสียงในการสัมภาษณ์เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้

5. การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และจากแบบสอบถามแล้วผู้ศึกษาจะทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยวิธีการพรรณนาเพื่อทราบถึงรูปแบบของระบบเกียรติศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดยุทธศาสตร์และกิจกรรมในการปกครองนักเรียนนายสิบของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ให้เกิดความเป็นผู้ที่มีศักยภาพต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านมโนสัจจิต

1.1 คุณลักษณะด้านคุณธรรม ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ได้มีการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจโดยสอนให้เอาตัวรอดได้ตามสถานการณ์โดยฝึกบ่อยๆจนเกินทักษะความชำนาญ มีความอดทนทั้งด้านร่างกาย อดทนด้านจิตใจอดทนต่อความเจ็บใจทั้งพาตนเองได้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลารู้จักพอในสิ่งที่มีความพอดีของเรา พอในสิ่งที่มี สิ่งที่เป็นความสุขของเรากระทำในสิ่งที่ประโยชน์มีคุณค่าชยันในสิ่งที่ดี ชยันในสิ่งที่ถูกต้องดีงามต้องสามารถพึ่งพาอาศัยกันในทุกสิ่งทุกอย่างสามารถทำงานด้วยความปลอดภัย ตัวเองปลอดภัย ประชาชนปลอดภัย ถูกกฎหมาย สังคมยอมรับสามารถ

สร้างคนเป็นคนดีได้ ไม่เห็นแก่ตัว มีความเสียสละ รักษาความไม่ประมาทเสมอ ต้องมีสติเตือนตัวอยู่ตลอดเวลาต้องทำการตรวจเช็คความพร้อมของร่างกาย วัสดุอุปกรณ์ อาวุธต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการออกปฏิบัติหน้าที่ ต้องมีสมาธิกระทำการด้วยปัญญาสร้างแรงบัลดาลใจให้มีความรักห่วงใยต่อประชาชนต้องมีความรอบคอบเป็นที่สุด ความไม่ประมาทเป็นที่สุด วินัยต้องมาเป็นอันดับแรก การตรงต่อเวลาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญความมีวินัยเป็นสิ่งที่ทำให้เป็นบุคคลที่อยู่เหนือบุคคลธรรมดา ความมีวินัยจะทำให้เป็นคนที่เคารพสิทธิของบุคคลอื่นเพื่อสังคมต้องสำนึกในหน้าที่กรุณาปราณีต่อประชาชนต้องมีกตัญญูต่อหน้าที่ก็คือ การเคารพต่อหน้าที่เป็นคนที่ดีจากใจเรา การมีมารยาทที่ดีซึ่งเป็นเสน่ห์ต่อผู้ที่พบเห็นทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเต็มความสามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงมุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

1.2 คุณลักษณะด้านสังคม นักเรียนนายสิบตำรวจต้องเป็นผู้มีมารยาทรู้จักเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อยมีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีความรักในศักดิ์ศรี รักในอาชีพตำรวจต้องระลึกอยู่เสมอว่าตนเป็นคนของประชาชน ต้องพิทักษ์รักษาใช้พี่น้องประชาชนทำให้เป็นที่รักของคนอื่นสามารถรับกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในทุกสภาพ ทุกสภาวะแวดล้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง มุ่งมั่นทำให้ดีขึ้นสามารถทำงานเป็นทีมคิดอยู่เสมอว่าทำวันนี้ให้ดีที่สุด ทำอนาคตให้ดีที่สุดต้องเริ่มลงมือทำเดี๋ยวนี้จะเป็นสิ่งที่ดี อย่าหยุดนิ่งอยู่กับที่ที่ต้องเรียนรู้ตลอดเวลาต้องมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ต้องวางแผนงานเป็นกลยุทธ์การเป็นผู้นำต้องใจกว้าง ต้องยอมรับฟัง ต้องเปิดใจทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี ต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ยุติธรรมต้องมีวินัย กล้าหาญ อดทนเด็ดขาด รักหน้าที่ยิ่งชีวิตมีจิตสำนึกในความรักในอาชีพตำรวจตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายเต็มความสามารถ

1.3 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ นักเรียนนายสิบตำรวจต้องมีความประพฤติดี ประพฤติชอบ ช่วยคนอื่นทำงานมุ่งเน้นให้เป็นคนดีของสังคมไม่เอาเปรียบคนอื่น รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมโดยเริ่มจากที่ตนเองก่อนต้องยึดถือคุณธรรม ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ยึดมั่นในสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนด ต้องยอมรับและเคารพกฎกติกาของสังคม เป็นมิตรกับประชาชน เป็นคนดีของประเทศชาติ ต้องสร้างความสามัคคีให้มียุติในหมู่คณะ ต้องรู้จักหักห้ามใจตัวเอง ต้องอยู่ได้หากได้รับความกดดันต่างๆ ความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ต้องมี ต้องเป็นแบบอย่างให้กับสังคม ต้องทบทวนจนเกิดจากทักษะในการฝึกฝน ต้องฝึกฝนเรียนรู้จนเกิดความชำนาญเรียนรู้มุ่งมั่นอยู่ตลอดเวลา มีความใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลาต้องทำงานตามหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ต้องหมั่นศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิต ในการปฏิบัติหน้าที่ ทุกวันนี้เป็นสังคมที่ก้าวถึง

เทคโนโลยี ต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะเป็นการลดความเสี่ยง ซึ่งวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่จำเป็นต้องศึกษา เรียนรู้ตามให้ทัน ต้องรู้ว่าการศึกษามีวันจบสิ้นต้องเรียนรู้และศึกษาตลอดเวลา ผู้บังคับบัญชาต้องส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาที่มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ต้องกล้าที่จะตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่สถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น ต้องแก้ปัญหาที่ต้นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาต้องอาศัยประสบการณ์ การศึกษาการเรียนรู้ต้องมองให้กว้างไกล มองในสิ่งที่ เป็นมุมมองกว้าง นำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปต่อยอดในสิ่งที่เรามีอยู่ เพราะตัวอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอน ในการทำงานต้องทำงาน ทำตามระเบียบแบบแผนของตำรวจ ต้องมีวินัยต่อตนเองต่อผู้อื่น ต้องมีความพอเพียงในการดำเนินชีวิตทำให้เราทำงานอย่างมีความสุข

2. ด้านความรักเกียรติ นักเรียนนายสิบตำรวจ ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ศรัทธาในอาชีพ ใช้ชีวิตให้คุ้มค่า ให้เป็นประโยชน์ เป็นคนที่มีน้ำใจ เป็นคนเสียสละ ต้องมีความศรัทธาเชื่อมั่นในตัวเอง ทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ต้องให้ความรักกับคนอื่นก่อน จึงจะเกิดความรักความเชื่อถือนั่นเองได้ ต้องรักษาสัจจะวาจา ยึดสังคมเป็นหลัก ต้องรู้ว่าเราก็คือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องมีความซื่อตรงความยุติธรรม มีวินัยในตนเองทำตามกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคม สังคมตำรวจของเรา เป็นสังคมที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีจึงต้องมีกฎระเบียบ มีวินัย มีข้อบังคับ ต้องภูมิใจในอาชีพ ตำรวจเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ต้องมีความอดทน อดกลั้น มีระเบียบ มีร่างกายแข็งแรง ต้องรู้ว่าตำรวจเป็นอาชีพที่บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมแก่ส่วนรวม ตำรวจมีระบบชั้นยศ และมีผู้บังคับบัญชา ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ผิด ต้องยึดถืออุดมคติตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ จะกระทำการใด ๆ จะต้องมิตติทุกครั้งที่ เป็นอาชีพที่ต้องบังคับใช้กฎหมาย ต้องมีความอดทน มีความกล้าหาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ รู้รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ผู้ศึกษาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้ วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษารูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4

1. ด้านมโนสุจริต มีการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจ มีการกระทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์มีคุณค่า

เพื่อการทำงานที่ปลอดภัย ตัวเองปลอดภัยถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ มุ่งสร้างคนให้เป็นคนดี ไม่เห็นแก่ตัวมีความเสียสละดำรงตนด้วยความยุติธรรมกระทำการด้วยปัญญา โดยสร้างแรงบัลดาลใจให้มีความรักห่วงใยประชาชน มุ่งเน้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การมีวินัยของตำรวจจะทำให้เกิดการเคารพสิทธิของบุคคลอื่นโดยอัตโนมัติมุ่งสร้างการทำงานเป็นทีมโดยต้องมีความพร้อมตลอดเวลา มีการวางแผนงานอย่างเป็นกลยุทธ์ ปลูกฝังวิธีการทำงานด้านความซื่อสัตย์ยุติธรรม เป็นตำรวจต้องมีวินัย กล้าหาญ อดทน เด็ดขาด รักหน้าที่ยิ่งชีวิต โดยไม่เอาเปรียบคนอื่นเน้นเรื่องการเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยยึดมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญกำหนด

2. ด้านความรักเกียรติ มีการปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ศรัทธาในอาชีพ โดยยึดหลักความซื่อตรงคือความยุติธรรม ยึดสังคมเป็นหลัก ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และ สังคมของตำรวจต้อง เป็นสังคมที่มีเกียรติศักดิ์ศรีต้องมีกฎระเบียบวินัย ข้อบังคับ ซึ่งจะทำให้ตำรวจเป็นอาชีพที่บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อส่วนรวม และยึดหมั่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้อยู่ในสายเลือด โดยยึดถืออุดมคติตำรวจในการดำรงวิถีชีวิต ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เสกสรรค์ สนาวา (2560) เรื่อง การพัฒนามนุษย์ในชุมชนท้องถิ่นกับความเป็นพลเมือง หน้า 55 ฉบับที่ 2 ปีที่ 7 พบว่า ส่วนคุณลักษณะที่ดีของมนุษย์ในชุมชนตามระบอบประชาธิปไตยได้ว่าต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่งคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ประการที่สองคือ การมีความรับผิดชอบ ประการที่สามคือ การยึดหลักกฎหมาย ประการที่สี่ คือ การเคารพสิทธิตนเองและสิทธิของผู้อื่น ประการที่ห้า คือ หลักความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ประการที่หก คือ หลักการกล้าคิดกล้าตัดสินใจ และประการสุดท้ายคือหลักความเสียสละ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักเรียนนายสิบตำรวจต้องมีเกียรติและศักดิ์ศรีเป็นของตนเองต้องมีอุดมคติตำรวจเป็นสิ่งยึดมั่น
2. การใช้ระบบเกียรติศักดิ์ในการปกครองนักเรียนนายสิบตำรวจนั้นทำให้ได้คนดี มีความชัดเจน ในอุดมการณ์
3. อาชีพตำรวจเป็น ลักษณะพิเศษ มีผู้บังคับบัญชา มีผู้ใต้บังคับบัญชา มีทั้งยศ ดังนั้นการใช้ระบบเกียรติศักดิ์ คือ เกียรติ เกียรติ คือ ศักดิ์ศรีทำให้เกิดความเคารพระหว่างผู้ใหญ่ และผู้น้อย เกิดวินัยในองค์กร จึง

ต้องปลูกฝังให้นักเรียนนายสิบตำรวจมีความรักในอาชีพ
ตำรวจและรู้สึกมีเกียรติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. โครงการปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนนาย
สิบตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ให้มีภาคการ
ปฏิบัติจริงเพิ่มขึ้นจากหลักสูตรเดิมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและ
ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติของนักเรียนนายสิบตำรวจของ
ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ให้มีความเชี่ยวชาญใน
ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

2. โครงการจัดทำงบประมาณเพื่อเพิ่ม
จำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยในการฝึกของนักเรียนนายสิบ
ตำรวจของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 ให้เพียงพอกับ
ความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

1. กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์.
(2559). ประวัติความเป็นมาศาลเกียรติศักดิ์
นักเรียนนายเรืออากาศ.ค้นเมื่อ4สิงหาคม
2559, จาก [http://cadetwing.nkrafa.ac.th
/?p=89](http://cadetwing.nkrafa.ac.th/?p=89)
2. กุหลาบ ปุริสาร, นพดล ฉัตรชัยพลรัตน์.
(2558). ภาวะผู้นำที่ทรงพลัง (Resonant
Leadership). วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย,
ปีที่ 5 ฉบับที่ (1) , 7.
3. คอลัมน์เด็ดสัญลักษณ์แห่งเกียรติยศศักดิ์ศรี.
(2558). ทางไปสู่เกียรติศักดิ์ศาลเกียรติศักดิ์
The Honor Court. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม
2559, จาก [http://librarianmagazine.com/
VOL1NO7/hornersyste](http://librarianmagazine.com/VOL1NO7/hornersyste)
4. น.อ. สุรศักดิ์ประทานวรปัญญา.น. (2557).
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนายเรือ
โรงเรียนนายเรือ. รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชนวิทยาลัยการบบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ธนา เทียนจิตรเพชร, วริศรา เหล่าบำรุง.
(2556). ความสัมพันธ์ของรูปแบบภาวะผู้นำ
กับความพึงพอใจในงานของข้าราชการใน
หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค จังหวัด
นครสวรรค์. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย,
ปีที่(1), 82.

6. บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์. (2539). หลังจากนั้น
เส้นทางสู่ศตวรรษที่สามของเรา ยุทธศาสตร์
โรงเรียนนายร้อยเวสพอยต์ แห่งสหรัฐอเมริกา.
วารสารจิตวิทยาความมั่นคง, 3(1).
7. สุปรีชา กมลาคน์. (2550). ระบบเกียรติศักดิ์ของ
นายเรืออากาศ. วารสารวิชาการนายเรืออากาศ,
3 (3),. 2-8.
8. ภัคภณ สนิทสม, ณ์ฐพล จารัตน์. (2558).
คุณลักษณะผู้นำทางทหารที่พึงประสงค์ของ
กองทัพไทย. กรมข่าวทหารอากาศ กองบัญชาการ
กองทัพอากาศ,/2558.
9. วรชญาศิริวัฒน์. (2544). ลักษณะผู้ตามที่มี
ประสิทธิผลกับแนวทางการพัฒนาผู้ตามในยุค
ปฏิรูประบบราชการ. วารสารพัฒนาชุมชน 44,
4(1),. 3.
10. วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559). ระบบเกียรติ
ศักดิ์(Honor System). ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม
2559, จาก [http://archimedes.utcc.ac.th/
wiki/index.php](http://archimedes.utcc.ac.th/wiki/index.php)
11. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4. (2559). ประวัติ
ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4./ค้นเมื่อ 5
สิงหาคม 2559, จาก [http://www.geocities.
ws/tobepolice4/](http://www.geocities.ws/tobepolice4/)
12. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4. (2559). หน้าที่
รับผิดชอบ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4.
ค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2559, จาก [http://police
training4.pagebig.com](http://police
training4.pagebig.com)
13. เสกสรร สนวา .(2560). การพัฒนามนุษย์ใน
ชุมชนท้องถิ่นกับความเป็นพลเมือง. วารสาร
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่(7), 55.
14. อะดุง พันธุ์เอี่ยม. (2556). น.อ. แผนพัฒนา
นรจ. 4 ขั้นตอน. 4. โรงเรียนชุมพลทหารเรือ:
ชลบุรี.
15. อาวุธกองทัพเรือ. (2541). ภาวะผู้นำ. อาวุธ
กองทัพเรือ, 71 (2),. 48.

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

Policy Proposals for the Administration of World-class Standards Schools
under the Office of Secondary Educational Service Area 20

สมบัติ แซ่มชื่น¹

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และ 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาสภาพการบริหาร คือ ประชากร โรงเรียนละ 12 คน จำนวน 8 โรงเรียน ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาประสิทธิภาพการบริหาร คือ ประชากร โรงเรียนละ 4 คน จำนวน 3 โรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโรงเรียนโครงการมาตรฐานสากล เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปฏิบัติการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.85) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.83) ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.83) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.90) และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.90) ตามลำดับ 2) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เริ่มด้วยวิสัยทัศน์ “ผู้เรียนมีคุณภาพระดับสากล ในบริบทท้องถิ่น ชชาติ และภูมิภาค บนรากฐานของหลักสูตรมาตรฐาน ภายใต้การขับเคลื่อนโดยองค์คณะบุคคลที่บริหารด้วยระบบคุณภาพ” โดยดำเนินการตาม 6 กลยุทธ์ คือ (1) ระดมสรรพกำลังสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่เข้มแข็ง (2) พัฒนาระบบการนิเทศเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (3) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ (4) เพิ่มสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร (5) พัฒนาระบบการบริหารด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากล และ (6) สร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย พันธกิจ 6 ข้อ เป้าประสงค์ 6 ข้อ ตัวบ่งชี้ 86 ข้อ และ โครงการ/กิจกรรม 52 โครงการ

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหาร , โรงเรียนมาตรฐานสากล

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

The objective of this research were 1) to study the practice and the problems in the administration of World-class Standards Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 20, and 2) to formulate Policy Proposals for the administration The research was conducted in two stages the target group for quantitative and problems consisted of 12 persons each from 8 schools under Secondary Educational Service Area 20 , collecting data by questionnaires. And the target group for the study of best practice experience consisted of 4 persons each from 3 schools, having passed the quality assessment of the Office of Basic Education Commission (OBECQA), collecting data by structured interviews.

The findings were as follows : 1) On the Whole The practice in the administration Of World-class Standards Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 20 was rated at high level ($\bar{x}$ =3.92, S.D.=0.88). By aspects the highest mean practice was that of strategic mobilization ($\bar{x}$ =4.15, S.D.=0.85) followed by quality management ($\bar{x}$ =4.02, S.D.=0.83) the use of information in administration and learning management ($\bar{x}$ =3.95, S.D.=0.83), curriculum and instruction ($\bar{x}$ =3.94, S.D.=0.90) and supervision respectively ($\bar{x}$ =3.80, S.D.=0.90). 2) The Policy Proposals for these World-class Standards started with this vision statement “The learners achieve World-class Standards quality in the local, national and regional context, on the basis of standardized curriculum under the mobilization of people who administer the program with quality system.” Six strategies have been proposed : (1) All resource are mobilized to create a strong network of cooperation to develop learners towards World-class Standards ; 2) Develop supervision process for quality educational management ; 3) Develop the curriculum and learning processes so as to move learners towards World-class Standards ; 4) Increase the competence in the use of information in administration and Learning ; 5) Develop management system to reach World-class Standards ; and 6) Create strong and efficient power and energy to move all strategies toward success. All these consist of 6 mission statements, 6 objectives, 6 tactics, 52 programs or measures and 86 indicators.

Keywords : Policy Proposals for Administration, World-class Standards School

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของทุกองค์การ ไม่ว่าองค์กรนั้นจะเล็กหรือใหญ่ใช้เทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด ต่างล้วนต้องอาศัยมนุษย์เป็นปัจจัยพื้นฐานทั้งสิ้น และการที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยทุกกระบวนการของ HRM (Human Resource Management) และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร (Human Resource Development : HRD) เพื่อให้บุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กอแก้ว แสงสีดา, 2547)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ทุกองค์กรต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของตนเอง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักการคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อการดำเนินชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ประเทศไทยซึ่งอยู่ในเวทีโลก จำเป็นต้องพัฒนาและแข่งขันกับนานาประเทศในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ หรือองค์กรด้านการศึกษา ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่ง เพื่อรองรับสภาวะการณ์ของโลกยุคไร้พรมแดน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

การยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นความมุ่งหวังของคนทั้งประเทศ จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาอย่างรวดเร็วทั้งระบบ ในด้านการปฏิรูปการศึกษา เพราะการปฏิรูปการศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบเปลี่ยนแปลงทั้งวัฒนธรรม ความเชื่อ ความคิด และการกระทำที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นับเป็นหนทางเดียวที่จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้พัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ เป็นการปฏิรูปเพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบครบวงจร และส่งผลให้สถานศึกษา มีคุณภาพซึ่งจะนำไปสู่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ อีกทั้งรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างมีความสุข รู้จักพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มตามศักยภาพอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการศึกษาสำหรับคนทั้งมวลอย่างทั่วถึง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถช่วยตนเองรับผิดชอบต่อสังคมได้ และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

กระทรวงศึกษาธิการได้เน้นการณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียนมีการสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจ ในการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สันติวิธี จิตสาธารณะ และจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อให้แก่คนไทย ซึ่งก็คือคุณสมบัติหนึ่งของความเป็น “พลเมือง” ที่จะช่วยแก้ปัญหาของสังคมในระดับต่าง ๆ ตลอดจนการเป็นพลเมืองโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) ยิ่งไปกว่านั้น กระทรวงศึกษาธิการ

ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะร่วมสร้างประชาคมอาเซียนด้านการศึกษาดู โดยให้ประเทศไทยเป็น Education Hub (ศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค) มีการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิดคือ แผนการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทย ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมที่จะอยู่ร่วมกัน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้านคือ 1) ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การขยายโอกาสทางการศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการ และจัดการศึกษา ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้านการศึกษาดู ด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในประชาคมอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาเข้าไปในทุกระดับชั้น การศึกษา เพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพภายใต้โครงการว่า “โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School)” เพื่อรองรับสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช 2558 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วน ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเท่าเทียมมาตรฐานของสากลหรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง (ประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูงในที่นี้หมายถึงประเทศที่มีผลการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS สูงในระดับร้อยละ 50) มีความสามารถในการร่วมมือทำงาน และแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรีเคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้เริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียนจำนวน 500 โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to Know, Learning to do, Learning to Live Together และ Learning to Be รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกันกับมาตรฐานของสากล หรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพ การศึกษาสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความพยายามดำเนินการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ประสบผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุอาจจะเนื่องจาก เช่น 1) โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิด และการแสวงหาความรู้ของนักเรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังเน้นผู้เรียน คิดตามสิ่งที่ครูผู้สอนป้อนความรู้ มากกว่าคิดสิ่งใหม่ๆ 2) การจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานจนอาจจะละเลยส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาด้านสังคมตามมา 3) โรงเรียนใช้ภาษาอังกฤษจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ น้อยมาก จึงทำให้นักเรียนมีความเสียเปรียบในการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการประกอบอาชีพ 4) โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายน้อยมาก ในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลทาง

การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20, 2555) เนื่องจากโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นแนวคิดใหม่ที่น่าสนใจ จัดการศึกษาในประเทศไทย และมีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวนี้ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่มีการศึกษา โดยการวิจัยว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดนี้ สำหรับประเทศไทยแล้ว ควรมีลักษณะการดำเนินการที่ชัดเจนในรูปแบบใด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความต้องการข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการบริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการได้อย่างถูกต้องต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ และมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่นๆ นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผลให้ การบริหารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1) การสำรวจสภาพการบริหาร และแนวทางการแก้ปัญหาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้แบบสอบถามกับ 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล โรงเรียนสตรีราชินูทิศ โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์พิทยา โรงเรียน

อุดรพัฒนาการ โรงเรียนกุมภวาปี โรงเรียนหนองหานวิทยา โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์ และโรงเรียนบ้านเชียงวิทยา มีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 12 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 96 คน

1.2) การศึกษาประสบการณ์การบริหารโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโรงเรียนโครงการมาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปทุมเทพพิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 12 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 ประกอบด้วย 1.1) ศึกษาและวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 1.2) สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 1.3) ทำการพิจารณาข้อสรุปเชิงประจักษ์ ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม โดยผู้วิจัย 1.4) ศึกษาประสบการณ์การปฏิบัติการบริหารโรงเรียนที่ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล 1.5) ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในรอบกลยุทธ์ 6 ด้าน เพื่อบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20

ระยะที่ 2 ประกอบด้วย 2.1) ตรวจสอบและกลั่นกรอง ความถูกต้องและความเป็นได้ของข้อเสนอเชิงนโยบายที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น โดยการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน 2.2) ยืนยัน ประเมินด้าน ความเหมาะสม ด้านความเป็น

ประโยชน์ และด้านการนำไปใช้ของข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Operational Seminar) จำนวน 16 คน 2.3) สรุป และนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

3.1) แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามกรอบ 6 กลยุทธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยทำการตรวจสอบความตรง (content validity) หาค่าอำนาจจำแนก และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

3.2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์สภาพการบริหารโรงเรียนที่ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของผู้ให้ข้อมูล

4.2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และอภิปรายกลุ่ม ใช้วิธีตีความสร้างข้อสรุป โดยการพรรณนาเชิงอุปนัย (Induction) กับข้อมูล ความหมาย ความสัมพันธ์ ลักษณะแนวทางและสถานการณ์ที่ได้พบเห็นและเกิดขึ้น

ผลการวิจัย

การวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ปรากฏผลดังนี้

1) สภาพปฏิบัติการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 สำหรับสภาพปฏิบัติพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน

2) ปัญหาที่สำคัญในบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ปัญหาที่สำคัญคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ปัญหาที่สำคัญคือขาดการวิเคราะห์ปัญหาและการวางแผนแนวทางแก้ไข ปัญหา ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ปัญหาที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ในการใช้สารสนเทศจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ปัญหาที่สำคัญคือครูขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาที่สำคัญคือขาดการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ปัญหาที่สำคัญคือขาดความร่วมมือจากโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา

3) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ดำเนินการตาม 6 กลยุทธ์ คือ (1) ระดมสรรพกำลังสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล (2) พัฒนาระบบการนิเทศ เพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (3) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล (4) เพิ่มสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากล และ (6)

สร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ผลการตรวจสอบและกลั่นกรองร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ มากและมากที่สุด และผลการยืนยัน ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มากที่สุด ซึ่งทั้งหมดนี้ประกอบด้วย พันธกิจ 6 ข้อ เป้าประสงค์ 6 ข้อ กลยุทธ์ 6 ข้อ ตัวบ่งชี้ 86 ข้อ และ โครงการ/กิจกรรมจำนวน 52 โครงการ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ จิตนา มั่นคง (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เมื่อพิจารณากระทั่งคำถามในแต่ละด้านพบว่ามี การดำเนินการระดับมาก 17 ข้อ เรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ (1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์สามารถนำโรงเรียนมาตรฐานสากล (2) นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ

ในการสื่อสารได้ดี และ (3) ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) ความพึงพอใจในการ ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่ามัธยเลขคณิต จากมากไปน้อย ดังนี้ การเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากลผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เมื่อพิจารณากระทงคำถาม ในแต่ละด้าน พบว่า มีการดำเนินการระดับมาก 18 ข้อ เรียง ค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ 1) ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ 2) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีผลงานปรากฏ เป็นที่ยอมรับ และ 3) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ สำหรับแนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามแนวทางการ ดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ โรงเรียนควรมี การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการวางแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ อุดมชัย สนวนทวี (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการวางแผน กลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการวางแผนกลยุทธ์ในการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง 1. การปรับโครงสร้าง การบริหารโรงเรียนเพื่รองรับการกระจายอำนาจ 2. การกระจายอำนาจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน 3. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 4. การสรรหาคณะ กรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น 5. การทบทวนเกณฑ์ และแนวทางการสรรหาคณะ กรรมการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 6. การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ 7. การพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นครูมืออาชีพ 8. การจัดระบบ สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ 9. การจัดระบบการ ประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ 10. การให้รางวัลกับทีมงาน และบุคลากรอย่างเหมาะสม 11. ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 12. ส่งเสริมการพัฒนางาน อย่างต่อเนื่องเป็นพลวัต (Dynamic) สอดคล้องกับไพชยนต์ จันทเขต และคณะ (2553) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การวิจัย

และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนประสาทวิทยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหาร โรงเรียนประสาทวิทยาก่อนพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากล และด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

2. ปัญหาในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ปัญหาที่สำคัญคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดการวิเคราะห์ปัญหาและการวางแนวทางการ แก้ปัญหา ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการ จัดการเรียนรู้ ปัญหาที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ในการ ใช้สารสนเทศจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและ การสอน ปัญหาที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษา ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดการนิเทศติดตามผลอย่าง ต่อเนื่อง และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพผู้เรียน ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดความร่วมมือจาก โรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา สอดคล้องกับบุญตา ขาญขำนิ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา 3 อันดับแรก ในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า (1) ด้านการ บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพในระดับสากล ปัญหาคือครู ขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพในระดับสากล โรงเรียนขาดการนิเทศติดตามที่เป็น ระบบและต่อเนื่อง ครูมีความคิดเห็นต่างกันเกี่ยวกับ หลักการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและไม่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลง ตามลำดับ (2) ด้านหลักสูตรเทียบเคียง มาตรฐานสากล ปัญหาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรมีน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดหลักสูตร ทางเลือกที่ เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล และโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรบ่อยๆ ตามลำดับ (3) ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหารเป็นมืออาชีพ ปัญหา

คือ ครูไม่มีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ครูใช้ภาษาต่างประเทศ ในกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อสารน้อย และครูไม่มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ (4) ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ปัญหา คือ นักเรียนขาดความตระหนักรู้และขาดทักษะในการจัดการกับความซับซ้อน โรงเรียนมีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล แต่ไม่ได้นำมาแก้ไขปัญหา และนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับ และ (5) ด้านการสื่อสาร 2 ภาษา ปัญหา คือ นักเรียนไม่สามารถสื่อสารกับครูเจ้าของภาษาได้ นักเรียนขาดทักษะพื้นฐานด้านภาษาต่างประเทศ และครูเจ้าของภาษาไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า โดยผลวิจัยได้พบว่า แนวโน้มด้านลบ ได้แก่ 1) การเพิ่มช่องว่างด้านคุณภาพในการจัดการศึกษา 2) การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาด 3) การสอนทักษะการคิด และทักษะทางอารมณ์ยังไม่มีคุณภาพ 4) การสอนคุณธรรมจริยธรรมยังไม่มีคุณภาพ 5) การสอนภาษาต่างประเทศยังไม่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสุรศักดิ์ หลาบมาลา และ รสสุคนธ์ มกรมณี (2551) ได้สังเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษาที่ปรากฏในรายงานของ UNESCO Institute for Statistics (UIS) สรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทยมีดังนี้ 1) จำนวนชั่วโมงเรียนของนักเรียนไทยค่อนข้างมาก 2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ถาลดลงได้จะดี 3) ปัญหาการเข้าชั้นของประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 0.7 ซึ่งน้อยมาก 4) ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนสูงมาก 5) ควรส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษาในโปรแกรม B มากขึ้น 6) ควรพิจารณาเงินช่วยเหลือเด็กนักเรียนในโรงเรียนเอกชนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา 7) ควรพิจารณาทุนเรียน และงานรองรับแก่เด็กเรียนดีแต่ยากจนให้มาเรียนครู คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ 8) การฝึกอบรมรัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุน 9) ควรมีการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการศึกษาไทย โดยบุคคลที่สาม

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบด้วยกรอบกลยุทธ์ 6 ด้าน

ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอนโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ 3) ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ 4) ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5) ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 6) การใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบและกลั่นกรองร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ มากและมากที่สุด และผลการยืนยัน ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มากที่สุด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 – 2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งมีจำนวน 3 ยุทธศาสตร์คือ ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์หลักที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่ายโดยยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สโคล์เชอร์ และ สเตวาร์ท (Schleicher and Stewart : 2008) ได้กล่าวไว้ในบทความทางวิชาการ เรื่อง Learning from World Class School ซึ่งสรุปการจัดอันดับทางการศึกษาของ องค์การแห่งความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Cooperation and Development) ว่าลักษณะสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากลมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานสูงในระดับสากล (high universal standard) 2) การตรวจสอบได้และการเป็นอิสระ (accountability and autonomy) 3) การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของครู (strengthened teacher and professionalism) และ 4) การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (personalized learning)

สอดคล้องกับ Wake county (2008) ได้มีการประชุมนักธุรกิจและนักการศึกษา 150 คน เพื่อหาแนวทางวางระบบโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้คุณลักษณะที่ควรจะเป็นดังนี้

- 1) สมรรถนะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การคำนึงถึงวัฒนธรรมของตนเองและชาติอื่น ๆ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะในการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการแก้ปัญหา 2) หลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน เรียนรู้อย่างลึกซึ้งเฉพาะวิชา เพื่อเตรียมตัวเข้าทำงาน คำนึงถึงโลกาภิวัตน์ กำหนดให้มีอย่างน้อย 2 ภาษา ในโครงสร้างหลักสูตร 3) การประเมินผล และทดสอบ มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องหลากหลายครอบคลุม โปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นในความสำเร็จแก่นักเรียน ควรมีแบบทดสอบของท้องถิ่น เพื่อเทียบเคียงกับแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานสากล 4) เวลา ตารางเรียนควรกำหนดเวลาในเรื่องการสอนโดยตรง และครูมีเวลาสำหรับเตรียมการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิ ศรีประเสริฐ (2560) ที่วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ระบุว่า ผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักร้องนำแบบการเรียนรู้ในลักษณะการออกแบบย้อนกลับโดยการกำหนดที่กลยุทธ์ ตั้งผลลัพธ์และเป้าหมายไว้ แล้วออกแบบการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดเชิงระบบ เพื่อให้มีความเหมาะสมเฉพาะที่ เฉพาะบริบท ดังเสนอในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้นำการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับ National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2013) ที่พบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork skill) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (Critical thinking and creativity skill) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skill) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (Digital literacy skills) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) ทักษะ

การเรียนรู้ได้เร็ว (Sensitivity skill) ทักษะการพิจารณาตัดสินใจ (Adjustment skill) และ ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ควรศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และนโยบายการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ดำเนินการอยู่ แล้วนำไปประกอบการพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพหรือบริบทของโรงเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงเรียนมาตรฐานสากลควรกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่มีความสอดคล้องเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ เพื่อให้บรรลุตัวบ่งชี้กลยุทธ์ในแต่ละด้าน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.4 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ในการเสริมสร้างการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. กอแก้ว แสงสีดา. (2547). พัฒนาค้นเองเพื่อใคร. หาดใหญ่วิชาการ. 2547, พฤศจิกายน: 1-2.
2. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550. การขับเคลื่อนองค์กรด้วยวิสัยทัศน์. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2556 ได้จาก <http://www.kriengsak.com>.

3. จิตนา มั่นคง. (2554). การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. ค้นคว้าอิสระ.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา 10. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
4. ญาณิ ศรีประเสริฐ. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลยเขต 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 7(1) 11. มกราคม-มิถุนายน.
5. บุญตา ชาญานัน. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
6. ไพชยนต์ จันทะเขต. (2553). การวิจัยและพัฒนาแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนปราสาทวิทยาการ. โรงเรียนปราสาทวิทยาการ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์.
7. สุรศักดิ์ หลาบมาลา และรสสุคนธ์ มกรมณี. (2551). รูปแบบนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมของต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
9. _____. (2554). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School Instruction Guidelines). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
10. _____. (2554- 2555). การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
11. _____. ๒2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
12. _____. (2555). มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561 (Towards World-Class Standard Education 2018) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
13. สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
14. อุดมชัย สนวนทวี. (2546). การศึกษารูปแบบการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
15. Schleicher, A. And Stewart, V. (2008). Learning From World- Class School. Educational Leadership Oct , 66 (Issue 2) : 44-51.
16. Wake County. (2008). Recommended resources on school diversity. Unc center for civil rights. Spring, 33 (3) : 314.

การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ โดยใช้แบบฝึกทักษะ
การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะหมิง จังหวัดกาฬสินธุ์

The Development on the plus, the minus' A Problem solving skills by using Mathematic
skill exercise for the P.2 Students at Boonyathatapolprasit School

พิสิฐ เทพไกรวัล¹, จรรย์พร ลั่นเหลือ²
ฐิติรัตน์ ขอร³, ทิพวรรณ คันธา⁴
ชีวิน อ่อนละอ⁵, กุหลาบ ปุริสาร⁶
ชัยทัต เจริญเปรมปรีดี⁷

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะในการพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะหมิง จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ จำนวน 10 แบบฝึก 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 มีคะแนนทดสอบระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.04 และคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.35
2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การพัฒนา, ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา, คณิตศาสตร์, แบบฝึกทักษะ

Abstract

The objective of this research were to : 1) study the results of the implement the skill exercise to improve the solving problem on the plus and the minus for P.2 students at Boonyathatapolprasit School, 2) compare the before and after the problem solving skills. The purposive sampling were 24 P.2 in the 1/2560 academic year. The instrument were; 1) 10 skills exercise books, 2) the before and after achievement test and 3) 10 learning lessons plans. The statistics for data analysis were percentage, mean and t-test.

The results :

1. The results of the implement the skill exercise to improve the solving problem on the plus and the minus for P.2 students at Boonyathatapolprasit School found that they got the achievement means scores during learning 80.04 and the after learning achievement means scores was at 83.35%

^{1,5} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาด้านวัยและการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

⁶ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

⁷ ผู้ช่วยนักวิจัย

2. The comparisons between before and after learning skills found that the after learning the plus and the minus problem skills was higher than before learning.

Keywords: Development, Problem solving skills, Mathematic, Skill exercise

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพซึ่งหากคนที่มีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ดารี บุญชู. 2545 : 2) ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องอาศัยความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นการวางพื้นฐานโดยเฉพาะพื้นฐานการแก้โจทย์ปัญหา (กรมวิชาการ. 2545 : 1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ต้องการให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางคณิตศาสตร์เพียงพอสามารถนำความรู้ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ที่จำเป็นไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ นำไปสู่การเรียนรู้สาระอื่น ๆ และการเรียนในระดับสูงคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาคนให้คิดเป็นอย่างมีเหตุผลมีระเบียบขั้นตอนในการคิดและยังช่วยเสริมคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอื่น ๆ เช่น การสังเกตความละเอียด ถี่ถ้วนแม่นยำมีสมาธิและรู้จักแก้ปัญหาโดยมีจุดประสงค์และความเข้าใจกระบวนการและการคิดจนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยธรรมชาติของวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดและทักษะ อีกทั้งต้องอาศัยวิธีสอนที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้ได้โดยเรียนจากอุปกรณ์จริง

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและการประถมศึกษา ได้ร่วมวิจัยกับผู้ช่วยนักวิจัยที่ได้ปฏิบัติการสอนคณิตศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนเขียนเฉพาะคำตอบมาส่งครูแต่นักเรียนไม่สามารถอธิบายวิธีการหรือขบวนการในการทำได้นี้เพราะนักเรียนทุกคนไม่ชอบคิดเองและไม่ชอบแสดงวิธีทำไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ชอบแต่ลอกเพื่อนเมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาก็คไม่สามารถแต่งได้ทำให้การสอนคณิตศาสตร์ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่บรรลุผลและอยู่ในระดับที่ไม่พอใจและนักเรียนจำนวนมากไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ โดยคิดว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ยากและทำแบบฝึกหัดมากนักเรียนจึงรู้สึกท้อแท้ขาดความมั่นใจในการเรียน ซึ่งเป็นผลกระทบ

โดยตรงต่อการเรียนและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ด้วย (วรสุตา บุญยไวยโรจน์, 2540 : 36)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการสอนโจทย์ปัญหาและการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และการสอนคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาการแก้ปัญหานั้นเนื่องจากการแก้โจทย์ปัญหาเป็นทักษะระดับสูงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะทางคณิตศาสตร์หลายอย่างเข้าด้วยกันเพื่อนำไปใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาครูควรใช้เทคนิคหลายๆ อย่างเพื่อไม่ให้เกิดความคับข้องใจหรือขาดแรงจูงใจในการแก้โจทย์ปัญหาเขียนโจทย์ปัญหาให้เป็นประโยคสัญลักษณ์เพื่อเป็นการฝึกความสามารถในการแปลความหมายของโจทย์ (ดวงเดือน อ่อนน่วม. 2541 : 129-130) ในการจัดกิจกรรมให้สนุกๆ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนประสบความสำเร็จในการเรียนและเกิดเจตคติที่ดีและเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รวมทั้งเอกสารประกอบกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีความยืดหยุ่นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี/หลักการสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวนี้ในฐานะครูผู้สอนจึงศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้โจทย์ปัญหาครูควรใช้เทคนิคหลายๆ ประการเพื่อไม่ให้เกิดความคับข้องใจหรือขาดแรงจูงใจในการแก้โจทย์ปัญหาเขียนโจทย์ปัญหาให้เป็นประโยคสัญลักษณ์เพื่อฝึกความสามารถในการแปลความหมายของโจทย์การสอนให้นักเรียนคิดทำให้นักเรียนมีความเห็นชอบและรู้จริงการสอนให้นักเรียนเห็นชอบทำให้นักเรียนแก้ปัญหาได้และทำให้นักเรียนเติบโตขึ้นอย่างมีอิสระภาพและหากนักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาหลายๆ ข้อ แล้วนักเรียนจะมีความชำนาญและเฉลียวฉลาดขึ้นจนสามารถแก้โจทย์ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและนวัตกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ให้ฝึกทักษะให้มีการพัฒนาทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น การใช้แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ใช้ฝึกทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้นและสามารถแก้โจทย์ปัญหาได้ถูกต้องแบบฝึกทักษะที่สร้างประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และความสามารถ

ในการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีความสำคัญทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพทางการเรียนสูงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และการพัฒนาทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะเสริมทักษะอย่างมีนัยทางสถิติที่ดีขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาอย่างจริงจังอันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์รวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนในการปรับปรุงส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์

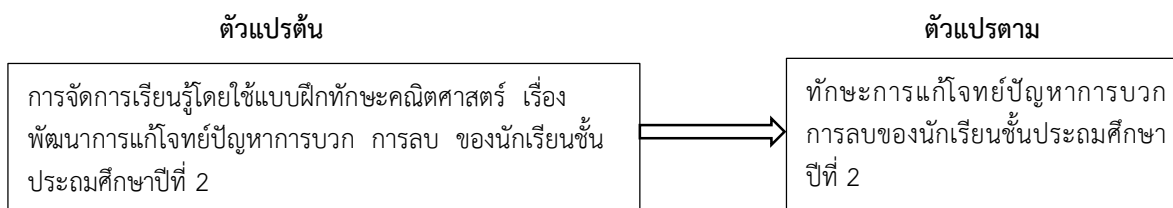
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญญาทิศพลประสิทธิ์
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญญาทิศพลประสิทธิ์ อำเภอยะรัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญญาทิศพลประสิทธิ์ อำเภอยะรัง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 46 คน
 - 1.2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบุญญาทิศพลประสิทธิ์ อำเภอยะรัง

ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 46 คน

- 1.2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบุญญาทิศพลประสิทธิ์ อำเภอยะรัง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คนโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรการวิจัย

- 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการทดลองภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ใช้เวลา 20 คาบคาบเรียนละ 1 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนสามารถแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบได้ถูกต้องชัดเจนจากแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบคณิตศาสตร์ที่ได้พัฒนาแล้ว
2. นักเรียนมีทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ครูผู้สอนทราบปัญหาการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. สามารถนำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คนโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้
1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะจำนวน 10 แผนการเรียนรู้โดยสอนครั้งละ 1 ชั่วโมงรวม 10 ชั่วโมง

2. แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ฝึกปฏิบัติด้านแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์จำนวน 10 ชุด

3. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะหมิง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.2 ศึกษาหลักสูตรคั่นคว่าข้อมูล คู่มือการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์อำเภอยะหมิง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน พุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1.3 ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากเอกสารต่าง ๆ

1.4 ดำเนินการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ชุด

1.5 พัฒนาแบบประเมินแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยถามครอบคลุมองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ 5 ด้านคือ 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหา 3) รูปแบบ 4) การใช้ภาษา 5) การวัดและประเมินผล

1.6. นำแบบฝึกทักษะที่ได้พัฒนาแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะหมิง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 22 คน เพื่อดูเวลาที่ใช้ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะเพื่อเร้าความสนใจของนักเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา

1.7. นำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์อำเภอยะหมิง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 24 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้นำแบบทดสอบวัดทักษะทางการเรียนเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์มาให้ให้นักเรียนอ่านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นจำนวน 20 แผน เป็นเวลา 20 ชั่วโมง โดยได้ทำการทดลองในวันที่ 2 มิถุนายน 2560-30 มิถุนายน 2560 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะดังนี้

2.2.1 ขั้นเตรียมเนื้อหา เป็นขั้นที่เตรียมเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อใช้ในการวิจัย

2.2.2 ขั้นการศึกษาเนื้อหา เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละคนจะศึกษาเนื้อหาที่ให้ศึกษาเพื่อเสนอความรู้และสรุปความรู้และทำแบบฝึกทักษะเก็บข้อมูลของแต่ละคนจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 10 คะแนน

2.3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ชุดเดียวกับก่อนเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาเปรียบเทียบกับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยกึ่งทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean

: $\bar{X}$)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation : S.D.)

5.2 สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1. วิเคราะห์ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยร้อยละของการสอบระหว่างเรียน 10 ครั้ง และคะแนนสอบหลังการใช้วิธีสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์

5.2.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test dependent)

5.2.3 วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนทั้ง 10 ครั้ง

สรุปผลวิจัย

1. ผลการใช้แบบฝึกทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80. 40 คะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83. 35

2. จากการเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบนักเรียนมีทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83. 35 คะแนน ก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 66. 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติรับ 0. 05

อภิปรายผล

จากการการใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2560 พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ชุดพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ทั้ง 10 ชุด เป็นสื่อประกอบในการฝึกและพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจาก ในแต่ละชุดแบบฝึก มีลักษณะของกิจกรรมที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการฝึกพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิพรรถ ซื่อสัตย์, 2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ วัฒนาอุดมชัย (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การบวกลบคูณหารระคน โดยใช้รูปแบบร่วมมือกันสร้างสรรค์ความรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการบวกลบคูณหารระคน โดยใช้รูปแบบร่วมมือกันสร้างสรรค์ความรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ สมบัติมาก (2560) เรื่อง การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการดำรงชีวิตของพืชสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลการสร้างและศึกษากิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 ชุด ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลปรากฏว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดหลักการและทฤษฎีที่สอดคล้องกับความต้องการ และพัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกทั้งรูปแบบขั้นตอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมคำนึงถึงความแตกต่างและธรรมชาติของการเรียนรู้ของนักเรียน และธรรมชาติของการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างความสนใจนักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2. แบบทดสอบการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนผู้ศึกษาได้จัดกิจกรรมตามชุดพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบคณิตศาสตร์ทั้ง 10 ชุดมาพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ของนักเรียนซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์หลังเรียนโดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0. 05 ซึ่ง (พิพรรถ ซื่อสัตย์, 2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.00 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.67 เมื่อนำไปคำนวณหาค่า T พบว่า

คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่ามากกว่า ทดสอบก่อนเรียน มีค่าสถิติที่ได้เท่ากับ 7.50 และสอดคล้องกับ (นันทกาญจน์ คำสุวรรณ, 2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะและการเสริมแรง ผลการศึกษาพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์และการเสริมแรง ทำให้นักเรียนสามารถทำคะแนนได้ค่อนข้างสูง ดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบผลการทำแบบฝึกทักษะทั้ง 3 ฉบับ ของนักศึกษา 3 คน คิดเป็นร้อยละ 95.17

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ทำให้นักเรียนมีทักษะด้านการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ได้ดีขึ้น และเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาเรื่องทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ได้ดีขึ้นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทำให้นักเรียนมีทักษะทางด้านการแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบคณิตศาสตร์ได้มั่นใจมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

2. ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ควรนำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พัฒนาขึ้นไปใช้ประกอบการสอน แบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาลงจากการใช้แบบฝึกทักษะในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เอกสารอ้างอิง

1. กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.)

2. ดวงเดือน อ่อนน่วม. (2541). **การเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนคณิตศาสตร์ครูประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดำริ บุญชู. (2545). **การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์
4. นันทกาญจน์ คำสุวรรณ (2554). **การใช้แบบฝึกทักษะและการเสริมแรง**. งานวิจัยในชั้นเรียน ร้อยเอ็ด ; ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโพธิ์ชัย
5. พรเพ็ญ สมบัติมาก (2560) **การศึกษามผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการดำรงชีวิตของพืชสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน)
6. พิพรรธ ชื่อสัตย์ (2551). **พัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว**. รายงานการวิจัย ขอนแก่น ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. มะลิ วัฒนาอุดมชัย. (2556). **การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การคูณ โดยใช้สื่อประสมตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน)
8. วรสุดา บุญยไวยโรจน์. (2540). **การพัฒนา คณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
The Effectiveness of Educating the Basic Knowledge of Law: A Case Study of Moderate
Class, More Knowledge Project, The Development of the Basic Knowledge of Law
in Ban Muang Wan School, Namphong District, Khon Kaen Province

เกลิงเกียรติ พิพัฒน์ภูมิพร¹

กรัสนัย พันธุ์เหล่า²

อนุสรณ์ ฤทธิ์ตา³

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลและความพึงพอใจจากการให้ความรู้โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมอบรมทั้งหมดจำนวน 41 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน ซึ่งแบบสอบถามได้กระทำเป็น 2 ระยะ กล่าวคือ ก่อนการเข้ารับการอบรม (Pre-Test) และหลังจากการเข้ารับการอบรม (Post-Test) และนำผลดังกล่าวมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เชิงสถิติ (Statistical Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตาราง

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มเป้าหมายทั้งหมดตอบแบบสอบถาม จำนวน 41 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.22) มีอายุตั้งแต่ 12 - 13 ปี จำนวน 5 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.20) อายุตั้งแต่ 13 - 14 ปี จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 56.10) อายุตั้งแต่ 14 - 15 ปี จำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.71) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.15) การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 43.90) การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.95)
2. ประสิทธิผลจากการอบรม พบว่า การจัดการอบรมก่อให้เกิดประสิทธิผลทำให้ผู้ร่วมอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายเพิ่มขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้กำหนดไว้
3. ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ต่อกระบวนการและ ขั้นตอนในการดำเนินงาน เกี่ยวกับผู้ดำเนินโครงการและวิทยากรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่นในระดับดี

คำสำคัญ: ประสิทธิผลจากการให้ความรู้,การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย,ความพึงพอใจของผู้อบรม

^{1,2}อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

³อาจารย์พิเศษ คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

Abstract

This research was a descriptive research which used the mixed research methodology. It was both a quantitative research and a qualitative research. The purposes of the study were to evaluate the efficiency and satisfaction of the purposive samplings who were given the basic knowledge of law by using a questionnaire as the data collection tool. There were 41 samples who answered the questionnaires all. The questionnaires were divided into 2 phrases: the content analysis and statistical analysis. The results were analyzed by using the software package to get the mean value. The descriptive report was presented in the form of a table. The research results can be summarized as follows:

1. All of the samplings answered 41 questionnaires (100%). Most of them were 21 females (51.22%). 5 samples were 12-13 years old (12.20%). 23 samples were 13-14 years old (56.10%). 13 samples were 14-15 years old (31.71%). 14 samples were in grade 7 (34.15%). 18 samples were in grade 8 (43.90%). 9 samples were in grade 9 (21.95%).

2. About the effectiveness of the training, it was found that the knowledge of law of the trainees had increased. In the process of doing the pre-test questionnaires, the level of law understanding and knowledge was low and the lowest, respectively. In the pre-test, the most correct answer was done by 18 samples (43.90%). However, after the training processes were done, the 39 samples did the most correct answer (95.12%). When the results of the law knowledge and understanding were compared, it was found that there were the differences between the pre-test and post-test. The scores of the post-test increased in all items of the questionnaires. It can be seen that the higher scores in the post-test were caused by the Moderate Class, More Knowledge Project in Ban Muang Wan School, Amphur Namphong, Khon Kaen Province. It was effective in increasing basic law knowledge in the sample group according to the objectives of the project.

3. Most of them were satisfied with the achievement management according to the objectives of the project, the project processes and procedures in its operation. They were satisfied with the operators and facilities in the Moderate Class, More Knowledge Project in the project of law development and knowledge in Ban Muang Wan School, Amphur Namphong, Khon Kaen Province. The satisfaction was in the good level.

Keywords: The effectiveness of the knowledge learning, the development of the basic law knowledge and the satisfaction

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.1 เพื่อประเมินประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของผู้เข้าร่วมโครงการ
- 1.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของผู้เข้าร่วมโครงการ

2. ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”

มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะผู้เข้าร่วมอบรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายระดับชั้น ม.1 ถึง ม.3

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 41 คน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (documentary research) โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดในหนังสือวิชาการ วารสาร เอกสารการวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตการศึกษาในแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาการวิจัยโดยนำกรอบ แนวคิดมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

3.2 การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิเคราะห์โดย เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมอบรมโครงการ

4. ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของผู้เข้าร่วมจากการให้ความรู้พื้นฐานกฎหมายจากโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมอบรมโครงการดังกล่าวทั้งหมด 41 คน ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 41 คน ซึ่งแบบสอบถามได้กระทำเป็น 2 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการกิจกรรมโครงการฯ (pre-test) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการฯ (post-test) และแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำผลดังกล่าวมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และการวิเคราะห์เชิงสถิติ (statistical analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบกับการวิเคราะห์และนำเสนอเป็นรูปแบบของตาราง โดยมีผลการประเมินสรุปดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบที่ 1 แบบสอบถาม pre-test

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่ากลุ่มเป้าหมายทั้งหมดตอบ

แบบสอบถามจำนวน 41 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.22) มีอายุตั้งแต่ 12-15 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

1.2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐานด้านกฎหมาย

ผลการประเมินประสิทธิผลเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายโครงการ “ประสิทธิผลจากการให้ความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น” จากแบบสอบถาม pre-test พบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายในระดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 4. การมีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ผู้อื่นตรงกับคุณธรรม 8 ประการข้อใด จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 43.90) ข้อ 24. นักเรียนตรงต่อเวลาในการมาโรงเรียน ส่งการบ้าน ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน จัดได้ว่ามีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในประการใด จำนวน 17 คน (คิดเป็นร้อยละ 41.46) ข้อ 21. คุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ตึงามถูกต้องอันเป็นสิ่งที่ประสงค์ของสังคม ตรงกับความหมายในข้อใด จำนวน 16 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.02) ข้อ 23. การมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลใดๆ ตอบแทน มีความหมายตรงกับข้อใด จำนวน 16 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.02) ข้อ 30. เด็กชายกล้าหาญ ได้เงินมาโรงเรียนวันละ 20 บาท เหลือเงินหยอดกระปุกวันละ 5 บาท แสดงว่าเด็กชายกล้าหาญมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในข้อใด จำนวน 15 (คิดเป็นร้อยละ 36.59) ข้อ 26. ข้อใดเป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำนวน 15 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.59) ข้อ 3. ข้อใดถือเป็นคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.15) ข้อ 5. ข้อใดกล่าวถูกต้อง จำนวน 14 คน (คิดเป็น

ร้อยละ 34.15) ข้อ 6. องค์กรที่มีหน้าที่หลักในการพิจารณา
ตรากฎหมาย จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.15)
ข้อ 12. เว็บไซต์ที่มีลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ตรงกับ
ข้อใด จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.15) ข้อ 15. ข้อดี
จากการเรียนรู้จากโลกออนไลน์ตรงกับข้อใด จำนวน 14 คน
(คิดเป็นร้อยละ 34.15) ข้อ 19. นายโก๋ เดินไปจับหน้าอก
น.ส. ไข่ แล้ววิ่งหนีไป เช่นนี้ นาย โก๋. มีความผิดฐานใด
จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.15) ข้อ 25. ข้อใดกล่าว
ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่4) พ.ศ. 2535 จำนวน 14 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 34.15) ข้อ 9. สังคมออนไลน์ หมายถึง จำนวน 13 คน
(คิดเป็นร้อยละ 31.71) ข้อ 11. ข้อใดถือเป็นประโยชน์
เครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ
31.71) ข้อ 17. ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุด ต้อง
ขอรับใบแทนภายในระยะเวลาใด จำนวน 13 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 31.71) ข้อ 27. การที่นายกอง หลอกหลวง นางตาล
จนนางตาลยอมมอบเงินให้ เป็นความผิดกฎหมายฐานใด
จำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.71) ข้อ 28. ตามกฎกระทรวง
ว่าด้วยการอนุญาตและประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ พ.ศ.
2552 อนุญาตให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าใช้บริการร้านเกม
ออนไลน์และใช้บริการได้ในเวลาใด จำนวน 13 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 31.71) ข้อ2. สภาพคุณงามความดีเป็นสภาพคุณ
งามความดีทางความประพฤติและจิตใจตรงกับความหมาย
ในข้อใด จำนวน 12 คน (คิดเป็นร้อยละ 29.27) ข้อ 16.
ข้อเสียจากการเรียนรู้จากหนังสือตรงกับข้อใด จำนวน 12
คน (คิดเป็นร้อยละ 29.27) ข้อ 22. คุณธรรมและจริยธรรม
มีความหมายตรงกับข้อใด จำนวน 12 คน (คิดเป็นร้อยละ
29.27) ข้อ 13. ข้อใดไม่ถือเป็นการค้นคว้าจากสื่อออนไลน์
จำนวน 11 (คิดเป็นร้อยละ 26.83) ข้อ 14. ข้อใดไม่ถือเป็น
องค์ประกอบของการได้วุฒิ จำนวน 11 (คิดเป็นร้อยละ
26.83) ข้อ1. ข้อใดถือเป็นการมีจิตสาธารณะ จำนวน 10
คน (คิดเป็นร้อยละ 24.39) ข้อ 7 กฎหมายสูงสุดของการ
ปกครองประเทศหมายถึงข้อใดจำนวน 10 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 24.39) ข้อ 8. การปกครองประเทศในระบบกึ่ง
ประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา ผู้ใดเป็นประมุข จำนวน 10 คน
(คิดเป็นร้อยละ 24.39) ข้อ 29. สัญลักษณ์ที่ใช้จัดเรตติ้งและ
ติดหน้าโรงภาพยนตร์ ที่เขียนว่า “น 13 +” หมายความว่า

อย่างไร จำนวน 10 (คิดเป็นร้อยละ 24.39) ข้อ 10. ข้อใด
มิใช่ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 9 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 21.95) ข้อ 20. การนายเอกใช้อาวุธจี้และบังคับให้
นายไทยินยอมให้สร้อยคอทองคำที่นายโทสวมใส่อยู่ในทันที
เป็นความผิดความผิดฐานใด จำนวน 8 คน (คิดเป็นร้อยละ
19.51) ข้อ 18. อัตราโทษ การโพสต์คำผู้อื่น ไม่มีมูลความ
จริง หรือถูกตัดต่อ ข้อใดกล่าวถูกต้อง จำนวน 6 คน
(คิดเป็นร้อยละ 14.63)

แบบที่ 2 แบบสอบถาม post-test

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
พบว่ากลุ่มเป้าหมายทั้งหมดตอบแบบสอบถามจำนวน 41 คน
(คิดเป็นร้อยละ 100) โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน
(คิดเป็นร้อยละ 51.22) มีอายุตั้งแต่ 12-15 ปี ส่วนใหญ่
มีการศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน
ด้านกฎหมาย ผลการประเมินประสิทธิภาพเกี่ยวกับความรู้
พื้นฐานด้านกฎหมายโครงการ “ประสิทธิภาพจากการให้ความรู้
พื้นฐานด้านกฎหมาย : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการลดเวลา
เรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของ
โรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น”
จากแบบสอบถาม post-test พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้
ความเข้าใจความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายในระดับจากมากไป
หาน้อยได้แก่ ข้อ11. ข้อใดถือประโยชน์เครือข่ายสังคม
ออนไลน์ จำนวน 39 คน (คิดเป็น ร้อยละ 95.12) ข้อ 30.
เด็กชายกล้าหาญ ได้เงินมาโรงเรียนวันละ 20 บาท เหลือเงิน
หยอดกระปุกวันละ 5 บาท แสดงว่าเด็กชายกล้าหาญมี
คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในข้อใด จำนวน 39 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 95.12) ข้อ 23. การมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลใดๆ
ตอบแทนมีความหมายตรงกับข้อใด จำนวน 38 คน (คิดเป็น
ร้อยละ 92.68) ข้อ 4. การมีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ผู้อื่น
ตรงกับคุณธรรม 8 ประการข้อใด จำนวน 37 คน (คิดเป็น
จำนวนร้อยละ 90.24)) ข้อ10. ข้อใดมิใช่ประเภทของสื่อ
สังคมออนไลน์ จำนวน 37 คน (คิดเป็นร้อยละ 90.24)
ข้อ 29. สัญลักษณ์ที่ใช้จัดเรตติ้งและติดหน้าโรงภาพยนตร์ที่
เขียนว่า “น 13 +” หมายความว่าอย่างไรจำนวน 37 คน
(คิดเป็นจำนวนร้อยละ 90.24) ข้อ12. เว็บไซต์ที่มีลักษณะ

เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ ตรงกับข้อใด จำนวน 36 คน (คิดเป็นร้อยละ 87.80) ข้อ 1. ข้อใดถือเป็นการมีจิตสาธารณะ จำนวน 35 คน (คิดเป็นจำนวนร้อยละ 85.37) ข้อ 24. นักเรียนตรงต่อเวลาในการมาโรงเรียน ส่งการบ้าน ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน จัดได้ว่ามีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในประการใด จำนวน 35 คน (คิดเป็นจำนวนร้อยละ 85.37) ข้อ 22. คุณธรรมและจริยธรรม มีความหมายตรงกับข้อใดจำนวน 35 คน (คิดเป็นร้อยละ 85.37) ข้อ 2. สภาพคุณงามความดี เป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ ตรงกับความหมายในข้อใด จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 7. กฎหมายสูงสุดของการปกครองประเทศ หมายถึงข้อใด จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 9. สังคมออนไลน์ หมายถึง จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 13. ข้อใดไม่ถือเป็นการค้นคว้าจากสื่อออนไลน์ จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 15. ข้อดีจากการเรียนรู้จากโลกออนไลน์ตรงกับข้อใดจำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 19. นายไก่อ เดินไปจับหน้าอก น.ส. ไข่ แล้ววิ่งหนีไป เช่นนี้ นาย ไก่อ มีความผิดฐานใด จำนวน 34 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.93) ข้อ 25. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่4) พ.ศ. 2535 จำนวน 34 คน (คิดเป็นจำนวนร้อยละ 82.93) ข้อ 3. ข้อใดถือว่าคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 80.49) ข้อ 16. ข้อเสียจากการเรียนรู้จากหนังสือตรงกับข้อใด จำนวน 33 คน (คิดเป็นร้อยละ 80.49) ข้อ 26. ข้อใดเป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำนวน 33 คน (คิดเป็นจำนวน ร้อยละ 80.49) ข้อ 18. อัตรโทษ การโพสต์ด่าว่าผู้อื่น ไม่มีมูลความจริง หรือถูกตัดต่อ ข้อใดกล่าวถูกต้องจำนวน 32 คน (คิดเป็นร้อยละ 78.05) ข้อ 28. ตามกฎกระทรวงว่าด้วย การอนุญาตและประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ พ.ศ. 2552 อนุญาตให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าใช้บริการร้านเกมออนไลน์และใช้บริการได้ในเวลาใด จำนวน 31 คน (คิดเป็นร้อยละ 75.61) ข้อ 5. ข้อใดกล่าวถูกต้อง จำนวน 30 คน (คิดเป็นร้อยละ 73.17) ข้อ 6. องค์กรที่มีหน้าที่หลักในการพิจารณาตรากฎหมาย จำนวน 30 คน (คิดเป็นร้อยละ 73.17) ข้อ 27. การที่นายกอง

หลอกลวง นางตาลจนนางตาลยอมมอบเงินให้ เป็นความผิดกฎหมายฐานใดจำนวน 30 คน (คิดเป็นร้อยละ 73.17) ข้อ 8. การปกครองประเทศในระบบกึ่งประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา ผู้ใดเป็นประมุข จำนวน 29 คน (คิดเป็นร้อยละ 70.73) ข้อ 20. การนายเอกใช้อาวุธจี้และบังคับให้นายโทยินยอมให้สร้อยคอทองคำที่นายโทสวมใส่อยู่ในทันทีเป็นความผิดความผิดฐานใด จำนวน 29 คน (คิดเป็นร้อยละ 70.73) ข้อ 21. คุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ติงามถูกต้องอันเป็นสิ่งที่ ประสงค์ของสังคมตรงกับ ความหมายในข้อใด จำนวน 29 คน (คิดเป็นร้อยละ 70.73) ข้อ 14. ข้อใดไม่ถือเป็นองค์ประกอบของการได้วาที่จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 68.29) ข้อ 17. ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดต้องขอรับใบแทนภายในระยะเวลาใด จำนวน 28 คน (คิดเป็นจำนวน 68.29)

การเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายระหว่างแบบสอบถาม pre-test กับ post-test

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายระหว่างแบบสอบถาม pre-test กับ post-test

กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เพิ่มมากขึ้นทั้ง 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100 เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยร้อยละจากมีความรู้เพิ่มมากขึ้นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 10. ข้อใดมิใช่ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 28 คน (คิดเป็นร้อยละ 68.29) ข้อ 29. สัญลักษณ์ที่ใช้จัดเรตติ้งและติดหน้าโรงภาพยนตร์ ที่เขียนว่า “น 13 +” หมายความว่าอย่างไร จำนวน 27 คน (คิดเป็นร้อยละ 65.85) ข้อ 18. อัตรโทษ การโพสต์ด่าว่าผู้อื่น ไม่มีมูลความจริง หรือถูกตัดต่อ ข้อใดกล่าวถูกต้องจำนวน 26 คน (คิดเป็นร้อยละ 63.42) ข้อ 11. ข้อใดถือเป็นการมีจิตสาธารณะจำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 60.98) ข้อ 7. กฎหมายสูงสุดของการปกครองประเทศหมายถึงข้อใดจำนวน 24 คน (คิดเป็นร้อยละ 58.54) ข้อ 30. เด็กชายกล้าหาญได้เงินมาโรงเรียนวันละ 20 บาท เหลือเงินหยอดกระปุกวันละ 5 บาท แสดงว่าเด็กชายกล้าหาญมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในข้อใด จำนวน 24 คน (คิดเป็นร้อยละ

58.53) ข้อ 13.ข้อใดไม่ถือเป็นการค้นคว้าจากสื่อออนไลน์ มีจำนวนส่วนต่างหลังทำกิจกรรมเท่ากันคือ จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 56.10) ข้อ 22. คุณธรรมและจริยธรรม มีความหมายตรงกับข้อใด จำนวน 23 คน (คิดเป็นร้อยละ 56.10) ข้อ 2. สภาพคุณงามความดีเป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ ตรงกับความหมายในข้อใด จำนวน 22 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.66) ข้อ 12. เว็บไซต์ที่มีลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ ตรงกับข้อใด จำนวน 22 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.66) ข้อ 23. การมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลใดๆ ตอบแทน มีความหมายตรงกับข้อใด จำนวน 22 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.66) ข้อ 9. สังคมออนไลน์หมายถึง จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.22) ข้อ 16. ข้อเสียจากการเรียนรู้จากหนังสือตรงกับข้อใดจำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.22) ข้อ 20. การนายเอกใช้อาวุธจี้และบังคับให้นายไทยยินยอมให้สร้อยคอทองคำที่นายโทสวมใส่อยู่ในทันที เป็นความผิดความผิดฐานใด จำนวน 21 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.22) ข้อ 15.ข้อใดจากการเรียนรู้จากโลกออนไลน์ ตรงกับข้อใด มีจำนวนส่วนต่างหลังดำเนินการกิจกรรมเท่ากันคือ จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.83) ข้อ 19. นายโกเดินไปจับหน้าอก น.ส. ไข่ แล้ววิ่งหนีไป เช่นนี้ นาย โก. มีความผิดฐานใด มีจำนวนส่วนต่างหลังดำเนินการกิจกรรมเท่ากันคือ จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.78) ข้อ 25. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่4) พ.ศ. 2535 จำนวน 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.78) ข้อ 3. ข้อใดถือเป็นผู้คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการจำนวน 19 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.34) ข้อ 4. การมีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ผู้อื่นตรงกับคุณธรรม 8 ประการข้อใด จำนวน 19 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.34) ข้อ 8.การปกครองประเทศในระบบกึ่งประธานาธิบดี กึ่งรัฐสภา ผู้ใดเป็นประมุขจำนวน 19 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.34) ข้อ 24. นักเรียนตรงต่อเวลาในการมาโรงเรียน ส่งการบ้าน ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน จัดได้ว่ามีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในประการใดจำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 43.91) ข้อ 26. ข้อใดเป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำนวน 18 คน

(คิดเป็นร้อยละ 43.91) ข้อ 28. ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตและประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ พ.ศ. 2552 อนุญาตให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าใช้บริการร้านเกมออนไลน์และใช้บริการได้ในเวลาใด มีส่วนต่างหลังการดำเนินการกิจกรรมเท่ากันคือ จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 43.90) ข้อ 14. ข้อใดไม่ถือเป็นองค์ประกอบของการได้วาที่จำนวน 17 คน (คิดเป็นร้อยละ 41.46) ข้อ 27. การที่นายก้องหลอกลวงนางตาลจนนางตาลยอมมอบเงินให้ เป็นความผิดกฎหมายฐานใด มีจำนวนส่วนต่างหลังดำเนินการกิจกรรมเท่ากันคิดเป็นจำนวน 17 คน (คิดเป็นร้อยละ 41.46) ข้อ 5. ข้อใดกล่าวถูกต้องจำนวน 16 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.02) ข้อ 6. องค์การที่มีหน้าที่หลักในการพิจารณาตรากฎหมาย คือ จำนวน 16 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.02) ข้อ 17. ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดต้องขอรับใบแทนภายในระยะเวลาใด มีจำนวนส่วนต่างหลังดำเนินการกิจกรรมเท่ากันคือ จำนวน 15 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.58) ข้อ 21. คุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ตึงตังถูกต้องอันเป็นสิ่งที่ประสงค์ของสังคม ตรงกับความหมายในข้อใด จำนวน 13 คน (คิดเป็นร้อยละ 31.71)

แบบที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัด โครงการ

แบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน

ด้านที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการประเมินความพึงพอใจด้านผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับดีเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน รู้หนังสือ ไม่เป็นเหยื่อของสังคม ($\bar{x} = 4.41$) การได้รับความรู้พื้นฐานด้านกฎหมาย และนำไปประยุกต์ใช้ได้ พัฒนตนเองตามความสนใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และมีความสุขกับการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.24$) และการเสริมสร้างทักษะ พัฒนาศักยภาพตามความเหมาะสมของบุคคลจำนวน ($\bar{x} = 4.12$)

ด้านที่ 2 กระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงาน ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงานโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับดีเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบและลำดับการจัดกิจกรรม

($\bar{x}$ = 4.49) การประชาสัมพันธ์ทั่วถึงหลากหลายรูปแบบ
($\bar{x}$ = 4.37) ความพร้อมเพรียงของคณะทำงานสถาบันพี่เลี้ยง
มีจำนวน ($\bar{x}$ = 4.32) และการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการสถาบัน
พี่เลี้ยง จำนวน ($\bar{x}$ = 4.12)

ด้านที่ 3 เกี่ยวกับผู้ดำเนินโครงการและ
วิทยาการผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการอบรม
ด้านเกี่ยวกับผู้ดำเนินโครงการและวิทยาการ พบว่า ส่วนใหญ่
มีความพึงพอใจในระดับดี เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การได้รับการอธิบาย คำชี้แจง คำแนะนำที่ดีจาก
ผู้จัดทำโครงการ ($\bar{x}$ = 4.46) ผู้ดำเนินโครงการดูแลเอาใจใส่
ผู้เข้าร่วมโครงการอย่างทั่วถึง ($\bar{x}$ = 4.32) วิทยาการมีเทคนิค
ถ่ายทอดความรู้/การใช้สื่อ/ภาษาที่เหมาะสมเข้าใจง่าย
($\bar{x}$ = 4.29) เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมโครงการได้ซักถามหรือมีส่วน
ร่วมในกิจกรรม ($\bar{x}$ = 4.15) และ การแสดงออก/มนุษยสัมพันธ์
ของผู้ดำเนินโครงการมีจำนวน ($\bar{x}$ = 4.15)

ด้านที่ 4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการอบรมด้านสิ่ง
อำนวยความสะดวก พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับ
มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่
โสตทัศนูปกรณ์มีความพร้อม ($\bar{x}$ = 4.34) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้
ในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ ($\bar{x}$ = 4.32) และ เอกสาร
ประกอบครอบคลุมเนื้อหาของโครงการ ($\bar{x}$ = 4.17)

5. อภิปรายผล

1. จากการวิจัยพบว่าการดำเนินกิจกรรมโครงการ
ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้าน
กฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วงหวาน อำเภอ น้ำพอง จังหวัด
ขอนแก่น ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล่าวคือ
ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐานหลัง
เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 100 สามารถตอบ
คำถามได้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งระดับการตอบคำถามเดิมอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุดถึงน้อย แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วผลการ
ตอบคำถามอยู่ในระดับมากที่สุดถึงปานกลาง แสดงให้เห็น
ว่ามีการพัฒนาและได้รับความรู้มากขึ้นทุกประเด็นคำถาม
แสดงให้เห็นว่า การอบรมโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วง

หวาน อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ก่อให้เกิดการเรียนรู้
ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์
ของโครงการที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ
งานวิจัยของปราณปรียา ทรงศรี (2558) ที่ศึกษาเรื่อง การ
เสริมสร้างวินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลวัด
กลาง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การ
แก้ไขพฤติกรรมนักเรียนชาววินัยทั้งในด้านการแต่งกาย
ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และด้านการตรงเวลา และ
วินัยด้านอื่น ๆ จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยอาศัยความ
ร่วมมือจากคณะครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อช่วย
กระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้านและที่
โรงเรียนจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ดี

2. จากการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีความพึงพอใจ
ต่อผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่ม
เวลารู้ การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียน
บ้านม่วงหวาน อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
มีความพึงพอใจในระดับดี แสดงให้เห็นว่าโครงการส่งเสริม
การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้ร่วมโครงการ ให้ผู้ร่วม
โครงการรู้ทันสื่อ ไม่เป็นเหยื่อของสังคม และผู้ร่วมโครงการ
สามารถนำความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายและนำไปประยุกต์ใช้ได้
พัฒนาตนเองตามความสนใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้และมีความสุขกับการเรียนรู้และการเสริมสร้างทักษะ
พัฒนาศักยภาพ ตามความเหมาะสมของบุคคล

3. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในกระบวนการ
และขั้นตอนในการดำเนินงานในระดับดี สะท้อนให้เห็นว่า
การดำเนินการจัดการอบรมในครั้งนี้มีการวางแผนอย่างเป็น
ระบบและเตรียมการเป็นอย่างดี ในรูปแบบของการวางแผน
การดำเนินกิจกรรม

4. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อเกี่ยวกับ
ผู้ดำเนินโครงการและวิทยาการในระดับดี โดยวิทยาการ
มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเอาใจใส่
ผู้ร่วมโครงการและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมโครงการซักถาม
ข้อสงสัย

5. กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ในระดับดี เห็นได้ว่าคณะวิทยากรมีวัสดุ
อุปกรณ์และโสตทัศนูปกรณ์ สำหรับใช้ในการดำเนิน

โครงการอย่างเพียงพอ ในส่วนเอกสารประกอบครอบคลุม
เนื้อหาของโครงการ

6. ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้
พื้นฐานด้านกฎหมายโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้
การพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านกฎหมายของโรงเรียนบ้านม่วง
หวาน อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เป็นโครงการที่
ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วม
โครงการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
พื้นฐานซึ่งมีความจำเป็นและเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน จึง
ควรจัดโครงการนี้อีกอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการซึ่ง
เป็นกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์และสามารถนำไปใช้กับ
ชีวิตประจำวันต่อไป

2. ควรมีการดำเนินการวิจัยผลของการจัด
โครงการเพื่อให้ได้ข้อมูล แล้วนำผลดังกล่าวไปใช้ในการให้
ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ

3. ควรส่งเสริมให้มีการดำเนินกิจกรรมประเภท
ดังกล่าวไปยังโรงเรียนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อกระจายความรู้จาก
การดำเนินโครงการ

4. ควรเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมตาม
โครงการให้มากขึ้น

5. การดำเนินโครงการควรบูรณาการความร่วมมือกับ
ชุมชนในพื้นที่

7. เอกสารอ้างอิง

1. กิจปรีชา สุวรรณโน. (2548). **ความพึงพอใจ
ของผู้ใช้บริการต่อการบริการด้านที่ปรึกษา
กฎหมายของสภานายความ. (บทคัดย่อ).**
วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
2. คเชนพงษ์ สุมาลย์โรจน์. (2550). **ความพึง
พอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการ
บริหารงานของสถานศึกษาในอำเภอนอง
ม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
แพร่ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.**

3. จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2549). **จิตวิทยาสังคม,
พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
4. ชนิสา อัมมาทะ. (2556). **ความคิดเห็นของ
บุคลากรต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่สำนัก
ตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดลี้กักตักสำนักตรวจสอบ
พิเศษภาค 2. การศึกษาตามหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการ
จัดการภาครัฐและภาคเอกชนวิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพาสืบค้นเมื่อวันที่
16 มิถุนายน2561 [http://digital_collect.lib.
buu.ac.th/dcms/files/54930165/chapter2.pdf](http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/54930165/chapter2.pdf)**
5. ปุณยภาพัชร อาจฉาย. (2555). **ความพึงพอใจ
ของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคาร
ทหารไทยจำกัด (มหาชน) สาขาจันทบุรี
จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา.**
6. ปราณปรียา ทรงศรี (2558). **การเสริมสร้าง
วินัยต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล
วัดกลาง อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสาร
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม
– ธันวาคม)**
7. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.
2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์
จำกัด, 2546.**
8. พัชรี ภูบุญอิม. (2558). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการ
บริการของสำนักส่งเสริมวิชาการและงาน
ทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
(บทคัดย่อ)สำนักส่งเสริมวิชาการและงาน
ทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**
9. พิชิต ฤทธิจัญญ. (2557). **แนวคิดและกระบวนการ
ประเมินโครงการวารสารศึกษาศาสตร์มธส. ปี
ที่ 7 ฉบับที่ 1 (ม.ค. – มิ.ย.) 2557 สืบค้นเมื่อ
11 สิงหาคม 2561 [edjournal.stou.ac.th/
filejournal/544.pdf](http://edjournal.stou.ac.th/filejournal/544.pdf)**

10. ภาณุเดช เพียรความสุขและคณะ. (2558). **ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี** งานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
11. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560.** ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 140 ตอน 40 ก 2560.
12. วิไลวรรณ ศรีสงคราม, สุชัยญา รัตนสัญญา, โรจน์รวิ พจน์พัฒน์, พิรพล เทพประสิทธิ์. (2549). **จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 1) ,กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล กรุป.**
13. ศุภกานต์ เจริญสุข. (2557). **ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูฝึก ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สืบค้นเมื่อ 6มิถุนายน 2561 http://www.mcuac.th/user_files/file/thesis/Public-Administration/5_7_-_2_-_1_2_-_039.pdf
14. ศุภกานต์ จันทร์สกุล. (2557). **ยุคสมัยของการประเมินผลและแนวคิดทฤษฎีของนักประเมินวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีที่ 8ฉบับที่ 1 หน้า 72** สืบค้นเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2561 <https://tcithaijo.org/index.php/EAUHJSci/article/download/25517/21675>
15. สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง. (2555). **รายงานการวิจัย ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง , สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดตรัง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
16. สุรศักดิ์ มั่นศิลป์, พรเพ็ญ ไตรพงษ์, สุภาภรณ์ เกลี้ยงทอง. (2557). **ความพึงพอใจและความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา**
17. สุวัฒน์ ประเสริฐสม. (2553). **รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**
18. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ออนไลน์). **ความเป็นมา โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันศึกษาเป็นพี่เลี้ยง. แหล่งที่มา** <http://www.mua.go.th/users/bphe/U-school/index.html>

การตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
The decision to purchase goods via on social media network of consumers
in Khon Kaen Municipality

นัฐวรรณ มะลิโค¹
สุวรรณ เนียมประชา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่นและเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) และแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สถิติทดสอบค่า Independent Sample t-test, One-way ANOVA, Least Significant Difference และทดสอบความสัมพันธ์ไคสแควร์ (chi-square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 20-30 ปี การศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท ซื้อสินค้าประเภทแฟชั่นเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เหตุผลที่ซื้อเพราะรวดเร็ว สะดวกสบาย เพื่อนและเพื่อนร่วมงานมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสั่งซื้อทาง Line ในช่วงเวลา 12.01-18.00 น. ซื้อจำนวน 3-4 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวนเงินสั่งซื้อต่อครั้ง 501-1,000 บาท ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 4P's มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาและอาชีพมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทุกด้าน, ด้านอายุมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาและช่องทางการจัดจำหน่าย, ส่วนด้านรายได้ต่อเดือนมีผลต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์และพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด การตัดสินใจซื้อสินค้าเครือข่ายออนไลน์

Abstract

The purposes of this research were to study consumer purchasing decision via online media network of Khon Kaen Municipality, and to analyze the relationship between factors influencing purchasing behavior in Khon Kaen Municipality. There were 400 samples used quota sampling and purposive sampling. Questionnaires were used for collecting the data. The statistics used in the study including frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), Independent Sample t-test, One-Way ANOVA, Least Significant Difference, and Chi-square at the statistical significance level of 0.05. The research found that :

Most respondents were women between the ages of 20-30 years, Bachelor or equivalent, Personal Business or Trade estimate, salary 10,000-20,000 Baht, Buy fashion items, clothing, shoes, bags, why buy because fast, convenient, friends and colleagues have influenced the decision, to purchase the line in the period of 12.01-18.00 am., 3-4 times / week, Order amount 501-1,000 Baht. 4P's marketing mix affects the decision to shop online Overall, the level was at the very high level ; the marketing promotion, price, products and distribution channels respectively.

¹อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

²อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

The results of the hypothesis test showed that personal factors in education and occupation affect all marketing mix factors, age affects the marketing mix were channel, monthly income affects product, The behavior of purchasing decision was correlated with the marketing in all aspects. The statistical significance was at 0.05.

Keywords : Marketing Mix Factor, Purchase decision , Online Network

บทนำ

ในปัจจุบันธุรกิจออนไลน์เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับของเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้สะดวก รวดเร็ว มีการใช้จ่ายผ่านสื่อออนไลน์อย่างแพร่หลาย ผู้บริโภคใช้สื่อทางสังคมออนไลน์ในการสื่อสารข้อมูลถึงกันมากขึ้น รวมถึงใช้สื่อสารทางธุรกิจออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการซื้อขายผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน เช่น Line Facebook Instagram whatsapp Twitter เป็นต้นซึ่งอัตราการเจริญเติบโตของการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน บริษัทห้างร้าน สถาบันการศึกษา มองเห็นความสำคัญและประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร มีการพัฒนาไปสู่การขายสินค้าและบริการผ่านออนไลน์ เพื่อเป็นการขายตรงสู่ผู้บริโภค

จากข้อมูล ETDA เผยผลสำรวจพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตและมูลค่าอีคอมเมิร์ซ ครัวเรือนพร้อมไทยก้าวขึ้นเป็นเจ้าอีคอมเมิร์ซอาเซียนขยายยอดขายสินค้าทางออนไลน์ต่อเนื่อง และการซื้อสินค้าออนไลน์ขึ้นมามาก 1 ใน 5 กิจกรรมยอดฮิตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นครั้งแรก สะท้อนการยอมรับการทำอีคอมเมิร์ซมากขึ้นในสังคมไทยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เผยผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ปี 2560 พร้อมผลสำรวจมูลค่าอีคอมเมิร์ซไทยปี 2559 และการคาดการณ์มูลค่าอีคอมเมิร์ซไทยปี 2560 ขยายการค้าซื้อสินค้าและบริการทางออนไลน์เติบโตต่อเนื่อง หนุนไทยเป็นผู้นำอีคอมเมิร์ซของอาเซียน ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าและใช้บริการออนไลน์ของคนไทยมากที่สุด คือขั้นตอนการซื้อที่ง่าย (85%) โดยมีปัจจัยรอง ได้แก่ การได้รับสินค้าที่สะดวก รวดเร็ว (53.40%), โปรโมชั่นที่ถูกใจผู้บริโภค (51.40%) และราคาที่ถูกลงกว่าการซื้อผ่านหน้าร้าน (49.70%) ส่วนสินค้าและบริการที่คนไทยนิยมซื้อออนไลน์มากที่สุด ประกอบด้วย สินค้าแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย (44.0%), สินค้าด้านสุขภาพและความงาม (33.70%), อุปกรณ์ไอที (26.5%), เครื่องใช้ภายในบ้าน (19.50%), บริการสั่งอาหารออนไลน์ (18.70%),

บริการเกี่ยวกับการเดินทางและท่องเที่ยว (17.90%) เทคโนโลยีและระบบเครือข่ายสัญญาณต่างๆได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสารในยุคปัจจุบันมีความสะดวกมากยิ่งขึ้นจึงเกิดการนำอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ในเชิงธุรกิจขายสินค้าและบริการผ่านออนไลน์โดยข้อเด่นชัดของธุรกิจรูปแบบนี้ คือ สามารถลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร โดยการลดบทบาทของความสำคัญขององค์ประกอบทางธุรกิจลง เช่น ทำเลที่ตั้ง อาคารประกอบการ โกดังเก็บสินค้า ห้องแสดงสินค้า รวมถึงพนักงานขาย พนักงานแนะนำสินค้า พนักงานต้อนรับ เป็นต้น ดังนั้นธุรกิจขายสินค้าและบริการผ่านออนไลน์ จึงช่วยลดข้อจำกัดด้านระยะทาง ด้านเวลา และด้านต้นทุน ในการทำธุรกรรมลงได้อย่างมาก รวมถึงสินค้ามีราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น เพราะได้เล็งเห็นประโยชน์การนำสื่อสังคมออนไลน์มาเป็นกลยุทธ์ และประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารเพิ่มยอดขาย รวมถึงการขยายธุรกิจ ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น
3. สมมติฐานการวิจัย
 - 3.1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่างกัน
 - 3.2. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น
4. ขอบเขตการวิจัย
 - 4.1. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables หรือ x variables) ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพรายได้ต่อเดือน

1.2 ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการ 4P's ได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion)

2. ตัวแปรผลหรือตัวแปรตาม (Dependent variables หรือ y variables) ได้แก่

2.1 พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

4.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการวิจัยตั้งแต่กรกฎาคม ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้บริโภคที่ตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริโภคที่ซื้อหรือเคยซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นโดยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริโภคที่ซื้อหรือเคยซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 400คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรของคอคแรน (Cochran, 1977 อ้างถึงในธีรภูมิ เอกะกุล, 2550) จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วนรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended Question) และเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถาม

มาจาก ปุณณัช เชมมานนท์. (2556) . จุฬารัตน์ เกียรติศิริสมิ (2558) .

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมการตลาด 4P's ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามมาจาก ปุณณัช เชมมานนท์. (2556). จุฬารัตน์ เกียรติศิริสมิ (2558) . ยุพเรศ พิริยพลพงศ์ (1557) ใช้วิธีกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ระดับการวัดข้อมูลเป็นแบบเรียงอันดับ (Ordinal scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือกตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question)

5.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 440ชุดได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 400ชุด คิดเป็นร้อยละ 91ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด โดยแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าทางออนไลน์ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

2. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

5.4 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าฯ นำเสนอในรูปแบบค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาด 4P's นำเสนอในรูปค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 สถิติทดสอบค่า (Independent Sample t-test) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

สถิติทดสอบค่า (One-way Anova) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป การเปรียบเทียบพหุคูณ ตามวิธี LSD (Least Significant Difference) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่นโดยใช้ค่าความสัมพันธ์ไคสแควร์ (chi-square) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

6. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่นแสดงตามตาราง 4.1 และ 4.2 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	130	32.50
หญิง	270	67.50
รวม	400	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	40	10.00
20-30 ปี	211	52.80
31-50 ปี	119	29.80
51 ปี ขึ้นไป	30	7.50
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	34	8.50
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	272	68.00
ปริญญาโท	85	21.30
สูงกว่าปริญญาโท	9	2.30
รวม	400	100.00
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	8	2.00
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	68	17.00
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	248	42.00
พนักงานบริษัทเอกชน	69	17.30
แม่บ้าน/เกษียณอายุ	7	1.80
รวม	400	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	9	2.30
10,001-20,000 บาท	189	47.30
20,001 – 30,000 บาท	187	46.80
30,001 บาทขึ้นไป	5	3.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 270 อายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 211 คน การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

จำนวน 272 คน อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 248 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 189 คน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลพฤติกรรมการการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทสินค้าที่สั่งซื้อทางออนไลน์		
สินค้าประเภทแฟชั่นเสื้อผ้า/รองเท้า/กระเป๋า / เครื่องประดับ	125	31.30
สินค้าประเภทความงาม/เครื่องสำอาง	101	25.30
สินค้าประเภทยา/อาหารเสริม	70	17.50
สินค้าประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เช่น คอมพิวเตอร์/โทรศัพท์/เครื่องใช้ไฟฟ้า	64	16.00
สินค้าประเภทอุปโภคบริโภคต่างๆเช่น สบู่ ยาสีฟัน สระผม เป็นต้น	35	8.75
สินค้าประเภทอาหาร (สั่งอาหารออนไลน์)	5	1.3
รวม	400	100.00
เหตุผลที่ท่านเลือกซื้อสินค้าทางออนไลน์		
มีสินค้าให้เลือกตามที่ต้องการ	49	12.30
รวดเร็ว/สะดวก /สบาย	261	65.30
สินค้ามีคุณภาพดีกว่าที่อื่น	11	2.80
ประหยัดเงิน/ค่าส่งถูก	79	19.80
รวม	400	100.00
บุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของท่าน		
ตัวท่านเอง	108	27.00
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน	187	46.80
บุคคลที่มีชื่อเสียงเช่นศิลปิน นักร้อง ดารา คนในครอบครัว	46	11.50
	59	14.80
รวม	400	100.00
ช่วงเวลาที่ท่านซื้อสินค้าออนไลน์		
06.01 น. - 12.00 น.	154	38.50
12.01 น. - 18.00 น.	194	48.50
พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสังคมออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (ต่อ)
ความถี่ในการซื้อสินค้าผ่านออนไลน์		
1 - 2 ครั้ง	139	34.80
3 - 4 ครั้ง	203	50.80
5 - 6 ครั้ง	41	10.30
7 ครั้งขึ้นไป	17	4.30
	400	100.00
จำนวนเงินที่สั่งซื้อสินค้าผ่านออนไลน์โดยเฉลี่ย		
ต่ำกว่า 500 บาท	51	12.80

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
501 – 1,000 บาท	174	43.50
1,001 – 1,500 บาท	33	8.30
1,501 – 2,000 บาท	83	20.80
2,001 บาทขึ้นไป	59	14.80
รวม	400	100.00

ช่องทางที่สั่งซื้อสินค้าผ่านออนไลน์

Line	221	55.30
Facebook	100	25.00
Instagram	14	3.50
Twitter	15	3.80
Whatsapp	50	12.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 2 พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่สั่งซื้อสินค้าทางออนไลน์ประเภทสินค้าประเภทแฟชั่นเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เครื่องประดับ จำนวน 125 คน เหตุผลคือ รวดเร็ว/สะดวก/สบาย จำนวน 261 คน เพื่อน/เพื่อนร่วมงานมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์มากที่สุด จำนวน 187 คน ในช่วงเวลา 12.01 น. – 18.00 น. มากที่สุด จำนวน 194 คน ซื้อครั้งละ 501– 10,000 จำนวน 174 คน สั่งซื้อทาง Line จำนวน 221 คน

6.1.2 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ฯ แสดงรายละเอียดตาม ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในภาพรวม

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลผล	อันดับ
1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	4.04	0.46	มากที่สุด	2
2. ด้านราคา (Price)	3.62	0.51	มาก	3
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)	3.62	0.51	มาก	3
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)	4.18	0.41	มากที่สุด	1
รวม	3.87	0.36	มาก	

จากตาราง 3 พบว่าระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7P's ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของ

ผู้บริโภคในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ตารางที่ 4 แสดงภาพรวมความแตกต่างของการทดสอบ Independent Samples t-test และ One-way ANOVA ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลิตภัณฑ์	ราคา	ช่องทางการจัดจำหน่าย	ส่งเสริมการตลาด
เพศ	X	X	X	X
อายุ	X	✓	✓	
ระดับการศึกษา	✓	✓	✓	✓
อาชีพ	✓	✓	✓	✓

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลิตภัณฑ์	ราคา	ช่องทางการจัดจำหน่าย	ส่งเสริมการตลาด
รายได้	✓	X	X	X

X ไม่แตกต่าง ✓ แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงภาพรวมความสัมพันธ์ของการทดสอบ Chi-square ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	ประเภทสินค้า	พฤติกรรมตัดสินใจซื้อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์					
		เหตุผลที่ซื้อสินค้า	บุคคลที่มีผลต่อการสั่งซื้อ	เวลาที่สั่งซื้อ	จำนวนครั้งที่สั่งซื้อ/ครั้ง	จำนวนเงินที่สั่งซื้อ/ครั้ง	ช่องทางที่สั่งซื้อสินค้า
ด้านผลิตภัณฑ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ด้านราคา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ด้านสถานที่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

✓ สัมพันธ์กัน X ไม่สัมพันธ์กัน

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

6.2.1. ผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล

และพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเมืองขอนแก่นดังนี้

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท สอดคล้องกับ วิภาวรรณ มโนปราโมทย์ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสังคมออนไลน์ (อินสตาแกรม) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสังคมออนไลน์ (อินสตาแกรม) และเพื่อศึกษาถึงการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสังคมออนไลน์ (อินสตาแกรม) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท เช่นเดียวกับ สอดคล้องกับยุพเรศ พิธิพลพงศ์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ไมบายแอปพลิเคชันซื้อสินค้าผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางประชากร ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ไมบายแอปพลิเคชันซื้อสินค้าผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25-39 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ 20,001-30,000 บาท

และ สอดคล้องกับ ปุณณิษ เดชามานนท์. (2556). การตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลาที่จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลาที่จำกัด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-30 ปี อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว

6.2.2 ด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้า ผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเมืองขอนแก่น

ผู้บริโภคส่วนใหญ่สั่งซื้อสินค้าทางออนไลน์ประเภทสินค้าประเภทแฟชั่นเสื้อผ้ารองเท้ากระเป๋าเครื่องประดับ รองลงมาคือสินค้าประเภทความงาม/เครื่องสำอาง เหตุผลเพราะ รวดเร็วสะดวกสบาย และประหยัดเงินค่าส่งถูก เพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ซื้อสินค้าในช่วงเวลา 12.01 น. – 18.00 น. สั่งซื้อ 3-4 ครั้ง/เดือน ใช้เงินซื้อต่อครั้ง 501-1,000 บาท โดยสั่งซื้อทาง Line สอดคล้องกับปุณณิษ เดชามานนท์ (2556) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ซื้อเพราะความสะดวกสบาย โดยใช้ Line ในการสั่งซื้อ และช่วงเวลาในการซื้อ คือเวลา 12.01-13.00 น. เช่นเดียวกับ วิภาวรรณ มโนปราโมทย์. (2556). พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้อสินค้าทางออนไลน์ ประเภทเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายซื้อครั้งละ 500-1000 บาท และสอดคล้องกับจุฑารัตน์ เกียรติรัชต์มี (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในเขต

กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคฯ พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สั่งซื้อสินค้าประเภทเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ซื้อเฉลี่ยต่อครั้ง 300-500 บาท สอดคล้องกับยุพเรศ พิริยพลพงศ์ (2557) พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ สั่งซื้อสินค้าออนไลน์ประเภทเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับเครื่องสำอางมากที่สุด

6.2.3 ผลการวิจัยระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 4P's ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมการตลาด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ รายละเอียดได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์ได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์สินค้ามีความแปลกใหม่ มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการและการชำระเงินมีความปลอดภัย ร้านมีชื่อเสียงเชื่อถือได้ ประหยัดเวลาและตรงต่อเวลา บริการส่งถึงที่ ฟรี มีความสะดวก รวดเร็ว มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขายและรายการโปรโมชั่นส่วนลดพิเศษอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับช่วงเวลา มีการรับประกันความพึงพอใจ เปลี่ยนสินค้า คืนสินค้าได้ และมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการส่งเสริมการขายแจ้งข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างทั่วถึงเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวคิดของ สอดคล้องกับแนวคิดเสรี วงษ์มณฑา (2554) (อ้างในสุวรรณ เนียมประชา และคณะ (2560) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการในร้านสะดวกซื้อของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่นได้อธิบายว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง การมีสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในราคาที่ผู้บริโภคได้รับได้ รวมถึงมีการกระจายสินค้าให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้บริโภค ด้วยการจูงใจให้เกิดความชอบในสินค้านั้นทั้งเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้แก่ผลิตภัณฑ์ ราคาสถานที่หรือช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์การส่งเสริมการตลาด การตลาดสมัยใหม่โดยเฉพาะธุรกิจบริการที่แตกต่างจากธุรกิจทั่วไปมีปัจจัยเพิ่มอีก 3 ปัจจัยที่เป็นปัจจัยในการส่งมอบการบริการนั้นคือ บุคคลลักษณะทางกายภาพและกระบวนการ (7P's) และแนวคิดของ (Schiffman & Kanuk, 1987, p. 567 อ้างใน ศิริจันทร์ ชัยสุนทร, 2542, p 38) ที่อธิบายว่าปัจจัยทางการตลาด คือกิจกรรมที่เกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด ที่บริษัทต้องการสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภค และชักจูงให้ผู้บริโภคซื้อ เช่นการรับประกันคุณภาพสินค้า การส่งเสริมการตลาด เช่น การประชาสัมพันธ์ นโยบายด้านราคา และ

การเลือกช่องทางการจัดจำหน่าย ไปยังผู้บริโภคเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และสอดคล้องกับ ปุณษ์ เดชามานนท์ (2556) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ 4P's มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ ความสะอาดถูกหลักมาตรฐานมีการรับประกันความพึงพอใจ สินค้ามีความหลากหลาย รูปลักษณะและบรรจุภัณฑ์ของสินค้าสวยและสินค้าคุณภาพตรงตามความต้องการ มีการแสดงราคาสินค้าที่ชัดเจน การชำระเงินมีความปลอดภัย ราคาเหมาะสมกับสินค้า ราคาถูกกว่าท้องตลาด ลดระยะเวลาการซื้อ มีความสะดวกต่อการสั่งซื้อ เป็นร้านที่มีชื่อเสียง มีการบริการส่งฟรีถึงที่ มีการลดราคา มีการให้ข้อมูลอยู่เสมอ ยินดีคืนเงินเมื่อสินค้าไม่มีคุณภาพ และโปรโมชั่นลดราคา เช่นเดียวกับ เช่นเดียวกับ สุภาวรรณ ชัยทวีวุฒิกุล (2555) พฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์แบบรวมกลุ่มกันซื้อบนเว็บไซต์ ENSOGO ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ตลอดจนส่วนประสมทางการตลาดบริการสามารถทำนายพฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์พบว่าลูกค้าที่เคยซื้อสินค้าและบริการให้ความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านตามลำดับได้แก่ความหลากหลายของสินค้าและบริการ ความสวยงามของภาพสินค้าบนเว็บไซต์ ความน่าเชื่อถือชื่อเสียงของสินค้าและบริการ และความครบถ้วนของข้อมูลในการบอกลักษณะของสินค้าและบริการ มีความรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลเว็บไซต์ และสอดคล้องกับอัญชลี ชัยศรี (2561) ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดชัยภูมิบริการส่งเสริมการตลาดโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก คือได้รับข้อมูลจากปากต่อปากมีความเหมาะสม เช่นวัตถุมงคล ราคาเรื่องสักการบูชา และราคาอาหารเครื่องดื่ม

6.2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดแตกต่างกัน

เพศที่ต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน อายุแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคาช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน รายได้ที่แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน สอดคล้องกับปุณษ์ เดชามานนท์ (2556)

พบว่าเพศที่แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดไม่แตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านราคาและด้านการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน รายได้แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับจุฑารัตน์ เกียรติศรีศรี (2558) พบว่าเพศหญิงและเพศชายมีระดับการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับยุพเรศ พิริยพลพงศ์ (2557) พบว่าเพศมีระดับการตัดสินใจใช้ไมบายแอปพลิเคชันซื้อสินค้าในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่แตกต่างกัน

6.2.5 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเมืองขอนแก่น พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 4P's มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับพลเดช เดชามานนท์ (2556) พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 4P's มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าทางออนไลน์จำแนกตามระยะเวลา และจำแนกตามช่องทางที่ส่งซื้อสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วียะดา กองจันทร์ดี (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น หน้า 66, หน้า 67 ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความสัมพันธ์กับการเลือกใช้น้ำหนักของเครื่องปรับอากาศหรือไม่ พบว่าเพศและอายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และประเภทที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดการเลือกใช้น้ำหนักของเครื่องปรับอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุ สถานภาพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับขนาดการเลือกใช้น้ำหนักของเครื่องปรับอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความสัมพันธ์กับแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศหรือไม่ พบว่า เพศ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุ สถานภาพ และประเภทที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ ลักษณะการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศ และแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศ

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทางด้านราคา ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ และลักษณะการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศ แต่มีความสัมพันธ์กับแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศ

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทางด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการขาย ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ ลักษณะการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศ และแหล่งที่ซื้อเครื่องปรับอากาศ

7 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา การตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครเมืองขอนแก่นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ อาจเป็นประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจดังต่อไปนี้

7.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ด้านผลิตภัณฑ์ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของสินค้า การจัดหาสินค้าที่มีความหลากหลายและมีความแปลกใหม่ ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

ด้านราคา เนื่องจากในภาวะปัจจุบัน ธุรกิจร้านสะดวกซื้อเกิดขึ้นมากมายและมีการแข่งขันมากขึ้น การใช้กลยุทธ์การตั้งราคาจึงมีผลต่อยอดขายของกิจการ ดังนั้นผู้ประกอบการควรศึกษาและติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งราคาสินค้าของคู่แข่งตลอดเวลา

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในเรื่องช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรปรับปรุงแอปพลิเคชันให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ด้านส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควรส่งเสริมการตลาดให้น่าสนใจและแตกต่างจากเดิมที่เคยทำอยู่สม่ำเสมอ และมีกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง

7.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตครอบคลุมเฉพาะการสั่งซื้อผ่านออนไลน์ในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่นเท่านั้น งานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรขยายขอบเขตการศึกษาในเขตอื่นๆ หรือ จังหวัดอื่น เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในเขตอื่นได้อย่างทั่วถึง จะส่งผลให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภครับรู้และจดจำได้อย่างยั่งยืน

7.2.2 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยส่วนประสมการตลาด 4P's ดังนั้น ครั้งต่อไปควรศึกษาในประเด็นอื่นๆ หรือศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อเก็บข้อมูลในเชิงลึก เช่น ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านแรงจูงใจด้านจิตวิทยา ทักษะคติ ความคาดหวังของลูกค้า การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เป็นต้น ที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

8 เอกสารอ้างอิง

1. จุฑารัตน์ เกียรติศิริ (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าผ่านทางแอปพลิเคชันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
2. จีราวรรณ บุญเพิ่ม. (2560). สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2560.
3. อีรวุฒิ เอกะกุล. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
4. ปุณณช เดชามานนท์. (2556). การตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลาที่จำกัด. การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศคณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
5. ยุพเรศ พิริยพลพงศ์. (2557). ปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้มบายแอปพลิเคชันซื้อสินค้าผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. บทความ. ประชุมวิชาการ

6. วิชาวรรณ โมโนปราโมทย์. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสังคมออนไลน์ (อินสตาแกรม) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
7. วิยะดา กองจันทร์ดี. (2558). ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่ (5), 66-67.
8. เสรี วงษ์มณฑา (2554). กลยุทธ์การตลาด การวางแผนการตลาด. กรุงเทพฯ. ดวงกมลสมัย.
9. สุภาวรรณ ชัยทวีวุฒิกุล (2555). พฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์แบบรวมกลุ่มกันซื้อบนเว็บไซต์ ENSOGO ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
10. สุวรรณ เนียมประชา และคณะ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการในร้านสะดวกซื้อของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
11. สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. (2560). สืบค้นจาก <http://www.dbd.go.th/edirectory.www.Thaicommerce.or>.
12. อัญชลี ชัยศรี และคณะ. (2561). ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดชัยภูมิ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
13. Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. 5th ed. New York : Harper Collins Publishers. (pp.202-204).
14. Cochran, 1977 อ้างถึงใน อีรวุฒิ เอกะกุล. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
15. Schiffman, C.G., & Kanuk, L.L. (1987). Consumer behavior (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TAI โรงเรียนเล็งถ่อนโนนสมบูรณ์

The implementation of mathematic exercise book results on the topic of
“the Plus” to develop the learning achievement by using cooperative
learning with TAI technique of the Pratomsuksa 2
of Leangthon Nonsomboon School

พิสิฐ เทพไกรวัล¹, จรรยาพร ลั่นเหลื่อ²
จิตติรัตน์ ขอร³, ทิพวรรณ คันทา⁴
ชีวิน อ่อนละอ⁵, จินตนา การสุวรรณ⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนจากแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 1) กลุ่มเป้าหมาย ประชากร ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเล็งถ่อนโนนสมบูรณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 18 คน ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวกโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 77.77/86.25 (E1/E2) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75
2. ผลการทดสอบห้องเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวกโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงวกาก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ TAI อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.63, S.D.=1.97)

คำสำคัญ: ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์, พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop the mathematic exercise book on the topic of “The Plus” for Pratomsuksa 2 students to have the efficiency criteria 75/75, 2) compare the before and after learning achievement by using the exercise book and 3) study the satisfaction of the students who learned with this skill book. The purposive sampling were 18 Pratomsuksa 2 at Leangthon Nonsomboon School.

The instruments were; 1) lesson plans, 2) the mathematic skill book, 3) learning achievement test and 4) the satisfaction questionnaire. The statistics for data analysis were percentage, mean, and S.D.

¹⁻⁵ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัยและการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
⁶ ผู้ช่วยนักวิจัย

The results:

1. The efficiency of the mathematic skill book with TAI technique of P. 2 students was at 77.77/86.25 E1/E2 Criteria higher it was than the setting criteria 75/75.
2. The after learning achievement of the students who learned with TAI technique and the skill exercise was higher than before learning.
3. The satisfaction of the students towards the mathematic skill exercise with TAI technique was at the “most” level ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 1.97).

Keywords : The implementation of mathematic exercise book results, develop the learning achievement

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้านวิชาการ และสังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้ต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว จึงเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ต้องมีการปฏิรูปการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยในยุคใหม่ เน้นสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ต้องมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทัศนศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้เกิดการวางแผน ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ทัศนศาสตร์ยังพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จึง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาจากผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นระดับเขตพื้นที่ การศึกษาหรือระดับประเทศ จะเห็นว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อยกว่าวิชาอื่นๆ ซึ่งหลายฝ่ายพยายามที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ทั้งด้านการพัฒนาครูผู้สอนผ่านไปยังนักเรียนหรือพัฒนาที่ตัวนักเรียนเอง ซึ่งก็มีส่วนทำให้นักเรียนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในเขตชนบทที่ขาดความพร้อมทางสติปัญญา ขาดแคลนครู สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า แบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI และนำแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ไปแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องการบวก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่จะต้องใช้เรียนในระดับสูงขึ้นไป เพราะถ้านักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ไม่ดีแล้ว ก็จะเป็นปัญหากับการเรียนในระดับสูงขึ้นไป ผู้วิจัยมุ่งหวังว่าแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพิ่มขึ้น เกิดทักษะพื้นฐานในการคิดคำนวณ สามารถนำไปใช้ในการเรียนระดับสูงขึ้นไป และสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนจากแบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนโรงเรียนเลิงถ่อน โนนสมบูรณ์ ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

แผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพ โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ 2) สร้างแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก 3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก 4) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก

3. การเก็บข้อมูล 1) ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 4 ชั่วโมง 2) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ครบทุกแผนซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน วิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ (t-test) 3) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI โดยการประเมินตนเองตามแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ หลังจากเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
1) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตรการหาค่า E1/E2 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยค่าสถิติ t-test 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามมาตราส่วนประมาณค่า (RatingScale)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการของแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากคะแนนการฝึกปฏิบัติกิจกรรม ฝึกทักษะ รวมกับคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบฝึกทักษะแต่ละชุดรวมกัน ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 1

ลำดับที่	ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	คะแนนระหว่างเรียน (กระบวนการ : E1) (40)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (ผลลัพธ์ : E2) (40)
1	4	5	4	7	20	27
2	7	9	8	9	33	39
3	5	6	5	6	22	27
4	8	10	7	10	35	37
5	6	10	9	10	35	38
6	8	10	10	10	38	39
7	7	8	6	8	29	33
8	5	7	7	9	28	30
9	8	10	7	10	35	37
10	7	9	7	9	32	35
11	6	7	6	8	27	32
12	6	8	7	8	29	35
13	8	10	9	10	37	39
14	8	10	9	10	37	38
15	7	9	8	9	33	35
16	7	8	6	8	29	33
17	8	10	8	9	35	36
18	5	7	6	8	26	31

ลำดับที่	ชุดที่ 1 (10)	ชุดที่ 2 (10)	ชุดที่ 3 (10)	ชุดที่ 4 (10)	คะแนนระหว่างเรียน (กระบวนการ : E1) (40)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (ผลลัพธ์ : E2) (40)
18	5	7	6	8	26	31
รวม					560	621
ค่าเฉลี่ย					31.11	34.50
ร้อยละ					77.77	86.25
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)					5.19	3.88
ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ระหว่างเรียนทั้งหมด					E1 = 77.77 E2 = 86.25	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของ
แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การ
เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพของ
ผลลัพธ์ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จะมีค่า
E1/E2 ที่ระดับ 77.77/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
	คะแนน (10)	คะแนน (10)		
1	4	7	3	9
2	5	8	3	9
3	3	6	3	9
4	6	9	3	9
5	8	10	2	4
6	9	10	1	1
7	7	9	2	4
8	5	7	2	4
9	7	10	3	9
10	6	9	3	9
11	5	8	3	9
12	7	9	2	4
13	9	10	1	1
14	8	10	2	4
15	8	10	2	4
16	9	10	1	1
17	7	9	2	4
18	6	8	2	4
รวม	119	159	40	98
$\bar{X}$	6.61	8.83	2.22	5.44
S.D.	1.75	1.25	0.73	3.11

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์
เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบร่วมมือ

เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการ
ทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 6.61 (S.D. = 1.75) และ
หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 8.83 (S.D. = 1.25)

ตารางที่ 3

ผลคูณของจำนวนนักเรียน คะแนนเต็ม	คะแนนรวม		E.I
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
180	119	159	0.75

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ 0.75 หรือคิดเป็นร้อยละ 75

ตารางที่ 4

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	D	D ²	ค่า t	P-value
ก่อนเรียน (10)	18	6.61	1.75	40	98	5.62	0.00*
หลังเรียน (10)	18	8.83	1.25				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้น และจากการ

ทดสอบค่า (t-test) พบว่า คะแนนสอบระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.61 และทดสอบหลังเรียน 8.83 แสดงว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	ระดับความพึงพอใจ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
1.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.67	0.52	มากที่สุด
2.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนอย่างจริงจัง	4.83	0.41	มากที่สุด
3.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน	4.50	0.55	มาก
4.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนดีขึ้น	4.83	0.41	มากที่สุด
5.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ทำให้เกิดความกระตือรือร้นชวนติดตาม	4.67	0.52	มากที่สุด
6.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยให้ได้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	4.33	0.52	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
7.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนมากขึ้น	4.67	0.52	มากที่สุด
8. แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยให้นักเรียนรับรู้ความรู้ความสามารถ ของตนเอง	4.50	0.55	มากที่สุด
9.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ทำให้นักเรียนรู้ได้อย่างอิสระตามความรู้ความสามารถ	4.67	0.52	มากที่สุด
10.แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องหรือความรู้ในส่วนที่ไม่เข้าใจ	4.33	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย	4.63	1.97	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า หลังจากที่นักเรียนได้เรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครบทั้ง 4 ชุด นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, $S.D.=1.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 7 ข้อ ระดับมาก 3 ข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ แบบฝึกเสริมทักษะช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียนอย่างจริงจัง แบบฝึกเสริมทักษะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนดีขึ้น ($\bar{X}=4.83$, $S.D.=0.41$) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่ำสุดคือ แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนมีเวลาในการเรียนมากขึ้น ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.52$)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 77.77/86.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อภิปรายผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบตามตอน และยังผ่านการหาประสิทธิภาพ โดยผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่

ปรึกษา สอดคล้องกับพรพรรษา เชื้อวีระชน (2553) ได้ทำการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก และทองจันทร์ ปะสิรัมย์ (2555) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกลบเศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์มีคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ วัฒนาอุดมชัย, 2556 ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การบวกลบคูณหารระคน โดยใช้รูปแบบร่วมมือกันสร้างสรรค์ความรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องบวกลบคูณหารระคน โดยใช้รูปแบบร่วมมือกันสร้างสรรค์ความรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนกระบวนการสร้างที่ดีเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ดารณี ปานทอง (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีสอนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยเรียนรายบุคคล (TAI) กับวิธีสอนปกติ” ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยเรียนรายบุคคล (TAI) มีความคงทนในการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ ธัญลักษณ์

พัฒนาการ (2550) ได้ศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทน ในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ TAI กับการเรียนเพื่อรอบรู้ ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้แบบ TAI สูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากถึง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านรูปแบบของสื่อ ด้านความรู้สึกรู้สึกต่อคุณค่า และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แบบฝึกทักษะเรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยกันหาคำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ทองจันทร์ ปะสิรัมย์ (2555) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกเลขส่วน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกเลขส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.68 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ สมบัติมาก (2560) ทาวิจัย เรื่อง การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่องหน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการดำรงชีวิตของพืชสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประเมินใน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ปรากฏผลการประเมินโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.43 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ก่อนการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. ก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ครูควรทดสอบความรู้ของนักเรียนก่อน และปรับพื้นฐานความรู้ให้มีความพร้อมก่อนทำแบบฝึกทักษะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สามารถนำแบบฝึกทักษะไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้เป็นสื่อประกอบการสอนได้ เนื่องจากมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะในรายวิชาอื่นๆ และบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเปรียบเทียบวิธีการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง

2. ควรมีการศึกษาตัวแปร หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ เช่น เจตคติ ความคงทนในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทองจันทร์ ปะสิรัมย์. (2555). **ผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกเลขส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1.** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาณิดา อาจวงษ์. (2552). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่ม TAI กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย.

5. พรพรรษา เชื้อวีระชน. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (วิจัยและพัฒนาการศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
6. พรเพ็ญ สมบัติมาก. (2560). การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิตและกระบวนการ การดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
7. ดารณี ปานทอง. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติ ต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือแบบ กลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) กับวิธีการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
8. ธัญลักษณ์ พัฒนากุล. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความคงทนในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ TAIกับการเรียนเพื่อรอบรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
9. มะลิ วัฒนาอุดมชัย. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การคูณ โดยใช้สื่อประสมตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ของ “คุณหมอแมกไซไซ”

กุหลาบ ปุริสาร¹

บทนำ

บทความวิชาการเรื่องนี้ ผู้เขียนในฐานะที่มีความถนัดในการทำวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งจะนำเสนอบทความเรื่อง “ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ของคุณหมอแมกไซไซ” จากผลการวิจัยของ กุหลาบ ปุริสาร (2558:15-16) ภาวะผู้นำที่ทรงพลัง (Resonant Leadership) พบว่าการเป็นผู้นำที่ทรงพลังของ ศาสตราจารย์.ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์ คุณหมอแมกไซไซ นั้นนอนไม่ได้เกิดขึ้นจากความบังเอิญแต่ความเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่เป็นผลที่เกิดมาจากการทำงานอย่างหนัก ตลอดชีวิตในวัย 80 ปีของท่านซึ่งสอดคล้องกับหลักการผู้นำที่ทรงพลังจำเป็นต้องอาศัยการค้นหเป้าหมายที่ชัดเจนให้กับตัวเองรวมถึงการใช้ชีวิตอยู่กับเป้าหมายดังกล่าวทุกวัน นอกจากนั้น จะต้องตระหนักถึงตนเองและผู้อื่นอย่างสมบูรณ์ด้วยความเป็นมนุษย์ทั้งความคิด จิตใจ ร่างกาย และจิตวิญญาณ ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า การเป็นผู้นำที่ทรงพลังหรือผู้นำที่ยิ่งใหญ่ต้องก่อให้เกิดพลังภายในตนเองและแพร่กระจายพลังเหล่านี้ไปสู่ผู้อื่นให้สำเร็จ ซึ่งผลจากวิจัยเอกสารของผู้เขียนจำนวนไม่ต่ำกว่า 10 เล่ม ที่เขียนเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของ ศ.ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์ พบว่าท่านเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำในหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบาโรมิ (Charismatic Leadership) ภาวะผู้นำใฝ่บริการ (Servant Leadership) ภาวะผู้นำแบบสอนงาน (Coaching Leadership) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) ภาวะผู้นำเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Relational Leadership) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) และรวมถึงภาวะผู้นำที่ทรงพลัง ต่อมากุหลาบ ปุริสาร (2560:23-24) ได้เสนอบทความเรื่อง ภาวะผู้นำที่เป็นเลิศ : กรณีศึกษา คุณหมอแมกไซไซ ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ สรุปว่า ภาวะผู้นำแบบ ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ หรือ “Prof. Dr. KRASAE CHANAWONGSE Leadership Model” ที่ได้นำเสนอสามารถสรุปเป็นดังนี้ KRASAE CHANAWONGSE LEADERSHIP MODEL “รูปแบบภาวะผู้นำที่เป็นเลิศของคุณหมอแมกไซไซ” ที่สมบูรณ์ที่สุดที่ได้จากการศึกษาเจาะลึกแบบกรณีศึกษา (A Case Study) ที่เป็นลักษณะศึกษาภาพรวมของบุคคลสำคัญ (The Whole Person) ที่สมควรนำไปเป็นแบบอย่าง

เกี่ยวกับ “การพัฒนาภาวะผู้นำ” ของตัวเราอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงยังคงมีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาพิจารณาถึงภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบาโรมิ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำที่ทรงพลังของ ศ.ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์ ซึ่งผู้เขียนได้สรุปสังเคราะห์เป็น ภาวะผู้นำตามรูปแบบกระแส ชนะวงศ์ (Krasae Chanawongse’s Leadership Model) ซึ่งได้นำเสนอไว้แล้วในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียตามลำดับอย่างต่อเนื่อง สำหรับฉบับนี้จะนำคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ตามรูปแบบของท่านมาวิเคราะห์และวิพากษ์ในประเด็นสำคัญ ๆ ที่เป็นลักษณะโดดเด่นที่สุดของท่าน นั่นคือ “ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ใน 12 ด้าน” ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่ให้กับท่านผู้อ่านและผู้สนใจที่จะศึกษาบุคลิกลักษณะระดับสากลในด้าน “ภาวะผู้นำ” ทั้งในเชิงการปฏิบัติ เชิงประจักษ์ และเชิงพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรม ที่ก่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมโลก ดังจะได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. คุณหมอเป็นผู้มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องในด้านคำจำกัดความของภาวะผู้นำ ซึ่งหมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารหรือผู้นำแสดงพฤติกรรมโน้มน้าวชี้นำ หรือจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตาม เพื่อขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กร (Goleman, 2000) ดังนั้น ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีความรู้ทั้งนี้เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบายและการกิจต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจำเป็นต้องผสมผสานบทบาทของทั้ง “ผู้นำ” และ “ผู้จัดการ” ได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ (Hickman, 1990)

2. คุณหมอเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงจริยธรรม (Ethical Visionary leader) ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อคิดของ Howell and Avolio (1992) ที่ชี้ว่า ผู้นำลักษณะนี้จะเป็นผู้นำที่มี การประพฤติการปฏิบัติที่ดี จะทำงานโดยมุ่งผลประโยชน์ขององค์กร สังคมส่วนรวม และประเทศชาติเป็นสำคัญ ดังคำกล่าว หรือวาทีที่ทรงอิทธิพลต่อวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย และโรงเรียนในเครือของท่านที่ว่า “การศึกษาของชาวชนบทคืออนาคตของประเทศไทย”

¹รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาการและประกันคุณภาพ / อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

นอกจากนั้น คุณหมอยังเป็นคนใจกว้างรับฟังข้อมูลที่เป็นทั้งบวกและลบ ท่านเห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้อื่น แบ่งปันข้อมูล เปิดโอกาสให้คนอื่นได้เรียนรู้และพัฒนา ท่านให้ข้อคิดเสมอว่า “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” “Long Life education” เป็นสิ่งดีงามที่ควรปฏิบัติ จากคุณลักษณะ ดังกล่าว ส่งผลทำให้ผู้ตามเกิดการยอมรับในตัวท่านเกิดความผูกพัน ในองค์กรมีความพึงพอใจและความสุขจากการสังเกตบรรยากาศของหน่วยงาน ณ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียตั้งแต่ปี 2555-2562 รวม 8 ปี ผู้เขียนในฐานะเป็นอาจารย์นักวิจัยเชิงคุณภาพ มีโอกาสได้เฝ้าเห็นพัฒนาการขององค์กรไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าในการบริหารจัดการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างครบถ้วน สถานภาพของคณาจารย์มีความมั่นคง เจริญก้าวหน้าพัฒนาในวิชาชีพตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะแม้จะเป็นวิทยาลัยเล็ก ๆ มีนักศึกษาประมาณ 2,000 กว่าคน มีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่รวม 150 คน ต่างก็ทุ่มเท และสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพในทุกด้านให้เกิดขึ้นได้อย่างมาก จะเห็นได้จากผลการประเมินการประกันคุณภาพ ภายในตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2561 อยู่ในระดับ “ดี-ดีมาก” และการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ของ สมศ. ปี 2556 อยู่ในระดับ ดี รวมทั้งรางวัลเกียรติยศที่นักศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี-โท ในหลักสูตรต่างๆ ได้รับรวมถึง คณาจารย์และวิทยาลัยได้รับรางวัลในระดับชาติอีกจำนวนมาก ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์

3. หากจะพิจารณาในด้านคุณลักษณะของผู้นำ (The Trait Approach to Leadership) ในเชิงบุคลิกภาพของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ จะประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ (Stogdill, 1948) ดังนี้

3.1 มีความเฉลียวฉลาด กล้าตัดสินใจ มีศิลปะในการพูดติดต่อสื่อสารหรือเป็นผู้มีวาทีศิลป์

3.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์หลากหลาย และมีผลงานเชิงประจักษ์ที่ประสบความสำเร็จจากอดีตถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

3.3 เป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ และมีความเพียรพยายามที่จะไขว่คว้าหาความสำเร็จอยู่เสมอ

จากคุณลักษณะของภาวะผู้นำที่ Stogdill ได้ระบุไว้ จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพของ ศ.ดร.นพ.กระแสด ชนะวงศ์ อย่างยิ่ง ดังผลการศึกษาที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพไว้โดยละเอียดและในเชิงลึกพอสมควรในเรื่องที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามคุณหมอยังเป็นผู้นำยุคศตวรรษที่ 21 ที่ทันสมัยเสมอ ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีในการชี้แนะและปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายขององค์กรโดยท่านจะเน้นการให้ความสำคัญต่อผู้ได้บังคับบัญชา เพราะถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน

นโยบายและดำเนินไปอย่างอิสระและมีเอกภาพ คุณหมอมิเพียงแต่จะมี “จิตใจ” (Mind) ของความเป็นผู้นำเท่านั้น แต่ท่านจะมีสำนึกในลักษณะของ “จิตวิญญาณ” (Soul) ของความเป็นผู้นำ ดังจะเห็นได้จากท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Visionary) มีความกระตือรือร้น (Passionate) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative) มีความยืดหยุ่น (Flexible) มีพลังแรงบันดาลใจ (Inspirational) มีนวัตกรรมทางการบริหารใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ ๆ จะเห็นได้จาก จุดเน้นชื่อเรื่องของการจัดโครงการประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ CASNIC 1st-7th ปี 2555-2562 ชื่อเรื่องและเนื้อหาสาระจะมีความทันสมัยก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเสมอ อาทิเช่น ครั้งที่ 1 “Integrating Knowledge Towards the ASEAN Community” ครั้งที่ 2 “Inter-Disciplinary Research and Innovation for Future Sustainable Development” ครั้งที่ 3 “Education Reform for Social Justice : The New Challenge” ครั้งที่ 4 “Education Reform : Socio-Political Commitment” ครั้งที่ 5 “The University of Everywhere : International Networking” ครั้งที่ 6 “Blockchain in Education : The New Challenge for Academy Reform” และครั้งที่ 7 “Transformative Education for the Elderly ; The meaning of Continuing Education” เป็นต้น ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักการศึกษานักศึกษา คณาจารย์ และผู้สนใจทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมากมาย ที่เข้าร่วมงาน CASNIC อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ท่านเป็นนักผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างแท้จริง (Innovative) มีความกล้าหาญ (Courageous) และมีจินตนาการ (imaginative) อย่างชัดเจน (Fieman, 1995; Fraser, 1996)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสังเกต การจดบันทึกจากการเข้าร่วมฟังบรรยาย และการเข้าร่วมประชุมในโอกาสที่คุณหมอมามีประธานในหลายวาระอย่างต่อเนื่อง สามารถสรุปได้ว่า ท่านมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) และมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล (Effectiveness Leadership) ด้วย ซึ่งผู้นำลักษณะนี้ จะเน้นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความจงรักภักดีต่อองค์กร เพื่อร่วมมือกันผลักดันให้องค์กรมีการพัฒนาไปสู่สภาพที่ควรจะเป็น จะเห็นได้จาก คุณหมอจะเป็นผู้สร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้น สิ่งที่เจริญก้าวหน้าให้เกิดกับองค์กรอย่างไม่หยุดยั้ง มีการสนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนางาน พัฒนาคณะและแสวงหา

แนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาและสนับสนุนด้านผู้นำการ
เรียนรู้ของบุคลากรอยู่เสมอ

5. **คุณหมอบริษัทผู้นำที่มีประสิทธิภาพ**ใน
ศตวรรษที่ 21 (The 21st century) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ อาทิ
เดวิส (Keith Davis) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า ผู้นำต้องม
ีความเฉลียวฉลาด (intelligence) ซึ่งหมายถึง ความหลัก
แหลมในการวิเคราะห์ปัญหา หรือสัมพันธ์ภาพระหว่าง
บุคคลที่ยุ่ยากซับซ้อน รวมถึง การบรรลุภาวะทางสังคม
(social maturity) นั่นคือ ผู้นำต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์
ทนต่อภาวะคับข้องใจได้สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองและ
ให้เกียรติผู้อื่นเสมอ นอกจากนี้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จะมี
การจูงใจภายในและมีแรงขับเคลื่อนความสำเร็จ (inner
motivation and achievement drive) และมีทัศนคติที่ดี
ด้านมนุษยสัมพันธ์ (human relations attitude) โดยเฉพาะ
ในศตวรรษที่ 21 ผู้นำจะต้องนำในเชิงวิชาการ เชิงความคิด
เชิง concept ที่มองทะลุในศาสตร์ต่างๆ เกิดความรอบรู้
ในทุกด้านทั้งในรูปของ IT Digital มัลติมีเดียต่างๆ รวมถึง
รอบรู้ในพหุวิทยาการ (Multi-disciplinary) และ
พหุวัฒนธรรม (Multi-culture) ซึ่งคุณหมอบริษัทในวัย 85 ปี
มีคุณลักษณะเช่นนี้อย่างเต็มภาคภูมิ

6. **คุณหมอบริษัทเป็นผู้ที่มีความสามารถ**
ในการเรียนรู้ (Learner person) คุณหมอบริษัทมักจะให้ข้อคิด
ที่เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนา
ตนเอง ให้กับบุคลากรในโอกาสต่าง ๆ และมักจะหาโอกาส
เข้าพบนักศึกษาในห้องสอนในฐานะวิทยากรพิเศษ หรือ
บรรยายพิเศษในหลาย ๆ ครั้ง โดยท่านจะเน้นในเรื่อง
“ความสามารถในการเรียนรู้” ของมนุษย์ นั่นคือ
“ความสามารถในการเรียนรู้เป็นผลรวมแรงจูงใจ + ความ
มุ่งมั่น+ความถนัดในการเรียนรู้” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด
ของเพลโตที่กล่าวว่า “มนุษย์มีปัญหาตั้งแต่เกิด จึงหา
ความรู้ได้ไม่จำกัด” และความสามารถที่โดดเด่นของผู้นำ
ในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถในการเรียนรู้ ใคร
เรียนรู้ได้เร็วย่อมได้เปรียบเสมอ” คุณหมอบริษัทแสดงตนเป็น
ตัวอย่างที่ดีเยี่ยมในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long Life
Learning) ดังเช่นปีเตอร์ ดรักเกอร์ บิดาแห่งวิชาการ
บริหารสมัยใหม่ บั้นปลายชีวิตเขายังกระฉับกระเฉงไม่ต่าง
จากหนุ่มวัย 25 ในฐานะที่ปรึกษาพิเศษบริษัทขนาดใหญ่
ระดับโลกหลายแห่ง ทำให้เขาเดินทางไปทั่วโลก และเขียน
หนังสือที่มีชื่อหลายเล่ม เป็นประโยชน์ต่อวงการต่าง ๆ
คุณหมอบริษัทที่มีลักษณะเช่นนี้ ท่านเป็นผู้มีความ
กระฉับกระเฉงมีความคิดสร้างสรรค์งานตลอดเวลา ดังเช่น

คนหนุ่มในวัย 30 แม้ท่านจะอายุย่าง 86 ปีแล้ว (2562)
อายุเป็นเพียงตัวเลขจริง ๆ ในมุมมองของท่าน ท่านมักจะ
บอกเราเสมอว่าอายุ 60 ปีคือวัยเริ่มต้นจึงสามารถ
สร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติบ้านเมืองอีก
นานัปการ ท่านเป็นตัวอย่างที่ดีของเราในการทำงานท่าน
ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมมหาวิทยาลัยนเรศวร นายกสภา
มหาวิทยาลัยนราธิวาส และในหลายตำแหน่งทั้งด้านผู้นำ
ทางการเมือง การศึกษา และทางสังคม หากจะวิเคราะห์เชิง
ลึก จะเห็นว่าท่านเป็นผู้จริงจัง รอบรู้ตลอดเวลา ท่านให้ข้อคิด
กับบุคลากรและนักศึกษาว่า “ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง
ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ยุค Digital และแนวโน้มใน
อนาคตคนเก่งต้องรู้จักคาดการณ์ได้ถูก คนฉลาดต้องดูให้
เข้าใจ คนปรารถนาจริงจึงมองไกลออกไป” จึงจะสามารถมี
ชีวิตอยู่ในโลกใบนี้ได้อย่างสง่างาม และเป็นประโยชน์ต่อแผ่นดิน

7. **คุณหมอบริษัทเป็นผู้ที่ “เป็นนายของอารมณ์”**
คุณหมอบริษัท “เป็นผู้ที่มีความสามารถในการอดทนเป็นเลิศ”
เป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมตัวเอง ความอดทน
เป็นการครองอารมณ์ เป็นการกระทำที่ฉลาดและมีเหตุผล
“ความอดทน ไม่ได้หมายถึงการยอมรับปัญหาทุกอย่าง
แต่เป็นการเผชิญหน้ากับปัญหาและจิตใจที่สูงส่ง ยอมรับ
และให้อภัยอย่างแท้จริงด้วยความอดทนอดกลั้น”

คุณหมอบริษัทได้แสดงให้เห็นถึงในแนวคิดที่ว่า
“เรื่องเล็กไม่อดทนทำให้เสียการใหญ่” ความอดทนใน
ลักษณะเช่นนี้ ในหลายกรรมหลายวาระในฐานะผู้นำใน
ตำแหน่งต่าง ๆ อาทิเช่น ในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงการ
ต่างประเทศและในหลายกระทรวงที่ผ่านเข้ามาในชีวิตใน
วงการทางการเมือง หรือแม้แต่ในวงการศึกษาระดับท้องถิ่น
ระดับชาติ และนานาชาติ ดังผลงานเชิงประจักษ์ ท่านมี
ความอดทนเป็นเลิศ ท่านสามารถขจัดปัญหาด้วยการระงับ
ความเจ็บปวดและความน้อยใจ ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์ใด ๆ
ท่านเป็นผู้เห็นประโยชน์ระยะยาว และมีความสามารถ
บริหารจัดการให้เรื่องราวต่าง ๆ สำเร็จเรียบร้อยอย่างงดงาม
เสมอ ดังคำโบราณที่กล่าวว่า “อดทนไว้จะได้ทอง”
นอกจากนั้นท่านยังเป็นผู้ “ยกระดับความคิด” โดยการ
ฝึกฝนจิตใจในความอดทน เป็นผู้ที่มีใจกว้าง ให้อภัยผู้อื่นมี
คุณธรรมที่สูงส่ง มีอุดมการณ์กว้างไกล ไม่คำนึงถึง
ผลประโยชน์ส่วนตัว หลาย ๆ ครั้งที่ท่านประสบปัญหาท่าน
มักจะคำนึงถึงส่วนรวม คำนึงถึงความสามัคคี ท่านฝึกให้เรา
มองเห็นสัจธรรมในชีวิต การเรียนรู้ในชีวิตจริงของมนุษย์บน
ฐานความคิดที่ว่า “หากต้องการทำในสิ่งที่มีคุณค่าในชีวิต
ควรอดทนต่อความยากลำบากต้องก้าวข้ามความกลัวและ
สิ่งเขี้ยวอนเบื้องหน้าด้วยการอาศัยคุณค่าหรือบรรทัดฐาน
ของตัวเอง เพื่อมุ่งสู่อนาคตที่สดใส”

“ความอดทนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความมุ่งมั่น” ทุกครั้งที่ผู้เขียนได้มีโอกาสได้เฝ้าสังเกตการแสดงปาฐกถาหรือการประชุมวาระพิเศษที่วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียท่านได้สนทนาพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการแต่แฝงด้วยปรัชญาชีวิตการทำงานที่มุ่งสัมฤทธิ์ผลรวมถึงเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ หลายโอกาสโดยที่ท่านจะ **“เต็มพลัง”** ให้เราเสมอ ท่านเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจดังเช่นคำกล่าวที่ว่า **“โลกนี้กว้างใหญ่นัก คุณจะเป็นเจ้าของท้องฟ้าแค่เท่าที่อยู่เหนือหัว หรือเป็นเจ้าของจักรวาลทั้งหมดก็ได้ ขึ้นอยู่กับการมองโลกของคุณเอง”** เป็นคติพจน์เชิงบวกที่ท่านพร่ำสอนเราโดยไม่รู้ตัว

8. คุณหมอเป็นผู้ที่มีความสามารถในการรับฟังการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการเตรียมตัวหรือเตรียมเทคนิคการสื่อสาร คุณหมอเป็นผู้ที่มีความสามารถในการรับฟังอย่างพินิจพิจารณาที่สูงยิ่ง ท่านมักจะปลูกฝังทักษะผู้นำทางการฟังในทุกโอกาสเสมอ ดังคำกล่าวของ จางจงโหมง ประธานกรรมการบริษัทได้หวัน เชมิคอนดักเตอร์ แมนูแฟกเจอริง จำกัด ที่บอกว่า **“เคล็ดลับความสำเร็จในชีวิตคือการฟัง และการฟังมักจะสำคัญกว่าการพูด ต้องเข้าใจที่จะรับฟังและฟังอย่างเข้าใจ”** จึงเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง

การรับฟังเป็นศิลปะ เป็นปัญญาและเป็นเทคนิคทางอารมณ์ทำให้เราเข้าใจคนอื่น อาจจะต้องพูดอะไรก็สามารถสื่อสารกันได้ การฟังเป็นสิ่งที่เราทำบ่อยที่สุดนอกเหนือจากการหายใจ คุณหมอปูดเสมอว่า ก่อนการสื่อสารต้องรู้จักฟัง ผู้นำต้องมีความสามารถในการสื่อสาร **“โดยเฉพาะการฟัง”** เนื่องจากอุปสรรคที่จำเป็นในการทำงาน คือ การรับฟัง คนที่สั่นหวั่นในการรับฟัง จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้อื่นนำมาพิจารณาอย่างถ่องแท้เพื่อใช้ในการวางแผนชีวิต **“พระเจ้าทรงประทานลิ้นให้อันเดียว แต่ทรงประทานหูให้สองข้าง ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรฟังเป็นสองเท่าของการพูด “ดังนั้นสิ่งที่ยากในการสื่อสารไม่ได้อยู่ที่ว่าจะพูดความคิดเห็นของตัวเองอย่างไร แต่อยู่ที่ว่าจะรับฟังคนอื่นอย่างไร”**

9. คุณลักษณะที่โดดเด่นของผู้นำของคุณหมอ คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การเคารพผู้อื่น การเข้าใจผู้อื่น และการให้เกียรติผู้อื่น โลกที่เราอาศัยอยู่นี้ **“คน”** มีค่ามากที่สุดและสำคัญมากที่สุด ผู้นำต้องรู้จักการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จะเป็นได้จากคุณหมอเป็นผู้ที่มีเครือข่ายมากที่สุดคนหนึ่งไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทยหรือต่างประเทศ จะเห็นได้จากการทำ MOU ของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ได้แก่

Nagasaki Wesleyan University, Tokiwa University, Himeiji Dokkyo University, St. Mary Language Center และสถาบันสอนภาษา Aoyama School ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชั้นสูงจังหวัด Yunnan University of Finance and Economics และ China Guangxi International Youth Exchange Institute ประเทศไต้หวัน ได้แก่ Meiho Institute of Technology, National Taipei College of Nursing และสถาบันการศึกษาชั้นนำต่าง ๆ อีก 5 แห่ง ประเทศเวียดนาม Duy Tan University ประเทศอินเดีย BKR Group of Educational Institution ประเทศกัมพูชา Khmer Foundation for justice and Development และการจัดโครงการร่วมมือทางวิชาการในระดับปริญญาตรี การแลกเปลี่ยนบุคลากร การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา ร่วมกับมหาวิทยาลัยบาเกียว ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองจากสำนักงาน ก.พ. ของประเทศไทยและนานาชาติ แสดงถึงความสามารถของท่านในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้จักบริหารเครือข่าย ถือเป็นความสามารถของผู้นำในขั้นสุดยอดในการก้าวกระโดดเพื่อส่งสมรรถภาพบุคคล ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้อื่นส่งผลต่อการพัฒนาตนเองและเป็นความสุขของเราด้วย จึงถือเป็นจุดเด่นของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียอีกด้านหนึ่งสรุปการศึกษายังพบว่า **คุณหมอได้มีวิธีสร้างเครือข่าย** โดยท่านเป็นผู้ใส่ใจในเรื่องสำคัญ ดังนี้

9.1 การรักษาคือเสียงของตนเองไม่ให้ต่างพร้อยตลอดชีวิต ทั้งเรื่องหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว ชีวิตครอบครัวที่อบอุ่น การสร้างชื่อเสียงนี้ต้องผ่านกระบวนการใช้เวลายาวนาน และต้องผ่านการทดสอบครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ชื่อเสียงอาจถูกทำลายหมดสิ้นภายในวันเดียวหรือชั่วพริบตา เราทุกคนต้องระวังชื่อเสียงของตนเองเหมือน**หินลงทอง** เพราะชื่อเสียงทำให้ผู้คนเปิดใจยอมรับและเชื่อมั่นเราได้

9.2 เป็นผู้ให้ก่อนคุณหมอได้พูดเสมอถึงการเป็น **“ผู้รู้จักให้ก่อน”** และท่านก็ปฏิบัติเช่นนั้นกับทุกคน ดังคำให้สัมภาษณ์ของ อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา และผู้ใกล้ชิดที่พูดตรงกัน และผลงานเชิงประจักษ์ของท่านรวมถึงรางวัลแมกไซไซ ที่ท่านได้รับ หรือแม้กระทั่งชีวิตของท่านแพทย์หญิงเพ็ญแข ชนวงษ์ “แม่หมอ” ของชาวเทา – ทอง วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ดังคำปณิธานของท่านที่บอกว่า **“การให้ความรู้เป็นวิทยาทานที่ยิ่งใหญ่”** เป็นต้นคุณหมอยังบอกอีกว่า **“ยิ่งให้มากเท่าใด ยิ่งได้มากเท่านั้น”** นั่นคือ มิติทางความคิดที่เป็นสุดยอดของผู้นำเชิงศรัทธา บารมีอีกด้านหนึ่ง

9.3 ท่านใส่ใจในรายละเอียดเสมอ เช่น การรักษามารยาท การรักษาคำพูดและควรใส่ใจในความรู้สึกต่อกัน ท่านจะใส่ใจและสามารถจัดการได้อย่างรอบคอบ และจะเกิดผลดีต่อตัวเองเสมอ การสร้างเครือข่ายผู้คน คุณหมอก็ได้ทำมาตลอดชีวิตของท่าน ใช้เวลาส่งสมมายาวนาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า “ท่านเป็นคนมีภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบาร์มี โดยเฉพาะความมีเสน่ห์ดึงดูด และเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นในระดับสูงส่งผลต่อความสำเร็จที่ตามมา” สมควรชื่นชมท่านหลังจากนี้จะใช้แบบอย่างที่ดีได้

10. คุณหมอบเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารอารมณ์ (Emotional Quotient) ความสามารถในการบริหารอารมณ์ หรือ EQ เป็นเรื่องสำคัญมากในการทำงาน ซึ่งสามารถส่งผลต่อคนรอบข้าง ดัง แดเนียล โกลแมน (1995) ได้ให้ความหมายของ EQ ว่า “เป็นความฉลาดทางอารมณ์” โดยผู้เขียนได้สรุปจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ “คุณหมอบเป็นผู้สามารถควบคุมอารมณ์การระบายอารมณ์ และการปรับอารมณ์ โดยอาศัยการมองโลกในแง่ดีของท่าน ท่านสามารถใช้อารมณ์ขันในบางโอกาสมาผ่อนคลายความตึงเครียดได้อย่างวิเศษ จะหาคนเช่นนี้ค่อนข้างยากมากทีเดียว”

11. ความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่านเป็นผู้มีทักษะภาวะผู้นำแบบ Communicative Leadership คุณหมอบเป็นผู้ที่มีทักษะในการสื่อสารที่ยืดหยุ่นและเป็นเลิศ ซึ่งเกิดจากการฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาของท่าน ท่านสามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมไปสู่ผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมกับโอกาสต่างๆ มีความชัดเจนทั้งการพูดและการเขียน มีขั้นตอนเป็นระบบ เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้คณะบุคลากรมีกระบวนการพัฒนามีจุดหมายในการทำงานที่ชัดเจน ท่านสามารถโน้มน้าวให้อีกฝ่ายยอมรับสนับสนุน คุณหมอมักจะพูดถึงหรือบรรยายถึงปัจจัยในการสื่อสารที่ดี 4 ประการ คือ 1) รู้ว่าพูดอะไร นั่นหมายถึง รู้จุดหมายในการสื่อสาร 2) รู้ว่าเมื่อไรควรพูดและไม่ควรพูด นั่นคือ รู้เวลาเหมาะสมในการสื่อสาร 3) รู้ว่าจะพูดกับใคร นั่นคือ รู้เป้าหมายของการสื่อสาร และ 4) รู้ว่าจะพูดอย่างไร นั่นคือ รู้เทคนิคและวิธีการสื่อสาร

ดังนั้น จึงพอจะสรุปได้ว่า ท่านมีศิลปะในการสื่อสาร สิ่งที่เราต้องการสื่อมักจะเป็นภาพลักษณ์ที่ปรากฏในใจครั้งแรกเสมอ ดังนั้น คุณหมอมักจะฝึกให้บุคลากรพูดสรุปภายในเวลา 3 นาทีเสมอ เมื่อมีโอกาส ท่านกำลังฝึกให้เราตระหนักว่า เวลาพูดและเวลาทำงานงานต้องระวัง ต้องพยายามทำให้อันอื่นเข้าใจความหมายในเวลาสั้นที่สุด ค้นหาสาระที่แท้จริงให้ได้และพูดให้ตรงจุดที่สุด

นอกจากการสื่อสารของภาษาแล้ว การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังต้องอาศัยภาษากาย สายตาทิริยา ท่าทางต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งคุณหมอแสดงให้เห็นด้วยภาพ อ่อนโยน เป็นสุภาพบุรุษที่อบอุ่นเสมอในทุกโอกาส

12. ความสามารถในการเผชิญอุปสรรคปัญหา คุณหมอบเป็นผู้ที่มีพลังมากมายในตนเอง เป็นพลังมหัศจรรย์ที่ทำให้ท่านเข้มแข็ง สามารถฝ่าวิกฤตปัญหาต่างๆ ได้อย่างสง่างาม และนำภาคภูมิใจในความสำเร็จที่ตัวท่านเอง และประเทศชาติได้รับ ท่านมักจะพูดเสมอว่า “ขอบคุณความจนที่สอนผมให้เป็นคนอดทนและเป็นนักต่อสู้ชีวิตจนมีวันนี้ได้ ผมไม่เคยมีความรู้สึกตัวเองว่าต่ำต้อย แต่ความจนเป็นแรงกระตุ้นที่ดีที่สุด มันคือพลังมหาศาลที่สามารถพลิกวิกฤต เป็นโอกาสให้ผมได้พัฒนาตนเอง สร้างสรรค์ชีวิตของผม ไม่ให้ตั้งอยู่ในความประมาทตลอดเวลา และผมก็จะสอนคนอื่นให้เห็นถึงคุณค่าของความจนเสมอ”

หากจะพิจารณาถึงลักษณะพิเศษของคุณหมอบในการเผชิญอุปสรรค จะพบว่า 1) ท่านเป็นคนไม่หนีปัญหา ถ้าเผชิญปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา จากหลักคิดที่ว่า “ปัญหามีไว้แก้ไขไม่ใช่มีไว้กลัว” “ไม่มีอะไรที่เราทำไม่ได้ ยกเว้นว่าจะไม่ทำต่างหาก” 2) ถ้าหากจะขอความร่วมมือจากบุคคลอื่น ถ้าหากจะสร้างเครือข่ายและที่สำคัญสอนให้เราเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) ท่านไม่เคยปล่อยให้เวลาให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ การเห็นคุณค่าของเวลา มีความสำคัญมาก ดังนั้น การรีบลงมือทำทันที ท่านสอนเราเสมอว่า “ชีวิตยังมีความหวัง โลกนี้ไม่ได้มืดตลอดไป อีกไม่นานฟ้าก็จะสว่างแล้ว” และ 4) การไม่จมอยู่ในความทุกข์ เพราะความสุขและทุกข์ไม่มีจริงยั่งยืน เมื่อมีอุปสรรคเข้ามา ความพยายามจะทำให้อุปสรรคจากไป การทะลวงความคิดที่เป็นอุปสรรค ควรแสวงหาอุดมการณ์ที่สูงขึ้น การที่ยิ่งต้องฝ่าฟันมากขึ้น และทุกครั้งที่กำลังสูงขึ้นจะหมายถึงอิสระที่สูงขึ้นอีกขั้นหนึ่งเสมอ ดังนั้นเราต้องใช้ “ปัญญา” แก่ปัญหานั้นๆ ดังคำพูดของ คาร์เนกี ที่กล่าวว่า “อุปสรรคเป็นบทเรียนที่ดีที่สุดในชีวิต” รวมถึง ออเนอร์เดอ บัลซัค นักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ชาวฝรั่งเศส ที่กล่าวว่า “อุปสรรคเป็นฐานรองสำหรับอัจฉริยะ เป็นทรัพย์สินสำหรับคนเก่ง แต่เป็นเหวลึกสำหรับคนอ่อนแอ”

คุณหมอมักจะกล่าวเสมอเมื่อมีโอกาสว่า “คนธรรมดาสร้างปัญหา คนเก่งพลิกวิกฤตเป็นโอกาส อุปสรรคมักเกิดจากคน และขจัดได้ด้วยคน ความราบรื่นไม่ได้อยู่ตลอดไป คนที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่เป็นคนตั้งใจมั่น ไม่ยอมแพ้แก่โชคชะตา เราจึงควรเปิดใจให้กว้าง ตอบรับอุปสรรคด้วยความกระตือรือร้นเสมอ”

คำพูดนี้สอดคล้องกับ มุฮัมหมัดอาลี ยอดนักมวยอดีตแชมป์โลกรุ่นเฮฟวี่เวต ที่ระบุว่า “the greater the obstacle, the more glorious the moment of success” “อุปสรรคยิ่งสาหัส วินาทีแห่งความสำเร็จยิ่งรุ่งโรจน์” เป็นการบ่งบอกถึงความไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคใด ๆ

บทสรุป

“ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ของคุณหมอแมกไซไซ” ผู้เขียนได้นำเสนอโดยศึกษาวิเคราะห์ วิพากษ์ และอภิปราย เชื่อมโยงให้ท่านผู้อ่านได้เห็นภาพ 12 ประการอย่างละเอียด รวมถึงตัวตนที่แท้จริงของท่านมาโดยลำดับ ทั้งได้อภิปรายเจาะลึกว่า มีความเหมือนหรือความแตกต่าง จากทฤษฎีสำคัญ ๆ อย่างไร หรือสอดคล้องในแง่ใด จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในบทความนี้คงจะเกิดประโยชน์ไม่มากนักน้อย สำหรับท่านที่สนใจ นักการศึกษา นักบริหาร นักศึกษา หรือนักวิจัย ในการนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างและเป็นแนวทางพัฒนาตนเอง ถือเป็น “แบบอย่างที่ดี” ที่ทรงคุณค่าที่เราสมควรที่จะกล่าว **“ขอกราบคารวะอย่างสูงสำหรับผู้เป็นบรมครูทางภาวะผู้นำที่แท้จริง ที่สร้างคุณงามความดี ฝากไว้บนแผ่นดินไทย”** และในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ และในนามของคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียขอมอบหัวใจเป็นลูกศิษย์ของคุณหมอแมกไซไซตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

1. กระแส ชนวงษ์. (2554). **ความสำเร็จอยู่แค่เอื้อม**, พิมพ์ครั้งที่ 9 สำนักพิมพ์พิมพ์ดีด, กรุงเทพฯ.
2. กุหลาบ ปุริสาร. (2556). **ภาวะผู้นำ**. เอกสารประกอบการสอน วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.

3. กุหลาบ ปุริสาร. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงศรัทธา** บารมีของผู้บริหารระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย : กรณีศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.นพ.กระแส ชนวงษ์ “คุณหมอแมกไซไซ”. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
4. กุหลาบ ปุริสาร. (2558). **ภาวะผู้นำที่ทรงพลัง (Resonant Leadership)** วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่ 5(1), 15-16.
5. กุหลาบ ปุริสาร (2560). **ภาวะผู้นำที่เป็นเลิศ : กรณีศึกษา คุณหมอแมกไซไซ ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนวงษ์** วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ปีที่ 7(1), 23-24.
6. Daniel Goleman (2000). **Leadership That Gets Results**. Harvard Business Review, March/April, 2000, pp 78-90.
7. Fireman, Jacklyn. (1995). **Winning Ideas from Maverick Manager**, Fortune (February 6, 1995) : 66-80.
8. Hickman, C.F. (1990). **Mind of a manager, soul of a leader**. New York: John Wiley.
9. Howell. J.M., & Avolio, B.J. (1992). **The ethics of charismatic leadership: Submission or liberation?** Academy of Management Executive, 6(2). 43-54.

คุณภาพการให้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Service Quality of the Office of Academic Services and Information Technology,
North Eastern University

กนกอร บุญมี¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการ และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้มาจากการแบบสอบถามที่มีคุณภาพ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเป็น 0.94 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟาเป็น 0.935 โดยสอบถามจากผู้ใช้บริการ จำนวน 400 คน การเลือกแบบหลายขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิจัยสรุปได้ 1) ภาพรวมคุณภาพการให้บริการทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า และ 2) มี 12 ตัวแปรเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการ (ค่าคะแนนองค์ประกอบ 0.201-0.754) ที่สำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ให้บริการตามลำดับก่อนหลัง เจ้าหน้าที่ให้บริการได้ตามเป้าหมาย และมีที่นั่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบเพียงพอพร้อมให้บริการ

คำสำคัญ: คุณภาพการให้บริการ, ปัจจัยสำคัญการให้บริการ, สำนักวิทยบริการ

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study service quality and 2) to analyze the factors influencing on service quality of the Office of Academic Services and Information Technology, North Eastern University. The data used in this study were obtained from the qualitative questionnaire with correlation coefficient at 0.94 and alpha coefficient of reliability at 0.935. The sample group consisted of 400 customers. The Multi-stage sampling was used in this study. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and component analysis. The results were found that: 1) The service quality in 5 aspects in overall was rated at a high level comparing with the set criteria in various aspects, namely, the aspect of equal service, on-time service, adequate service and continuous service. 2) There were 12 factors influencing on service quality (component value of 0.201 - 0.754). The first three factors at the highest level included queue service, fulfillment of service and adequate and ready service respectively.

Keywords: Service Quality, Factors Influencing on Service, Office of Academic Services

¹ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทนำ

“การบริการ” เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่ต้องการใช้บริการ (ผู้บริโภค/ลูกค้า/ผู้รับบริการ) กับ ผู้ให้บริการ (เจ้าของกิจการ/พนักงานงานบริการ/ระบบการจัดการบริการ) ในการที่จะตอบสนองความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้บรรลุผลสำเร็จ (จิตตินันท์ เดชะคุปต์, 2549)

ห้องสมุดหรือสำนักวิทยบริการรูปแบบการประเมินคุณภาพส่วนใหญ่ประเมินจากข้อมูลเชิงปริมาณเท่านั้น เช่น จำนวนทรัพยากรที่มีอยู่ จำนวนบุคลากร เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลเชิงปริมาณเหล่านี้จึงมักถูกใช้เป็นดัชนีในการประเมินคุณภาพ แต่ปัจจุบันการประเมินคุณภาพการบริการของห้องสมุด เน้นการศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ห้องสมุดจัดให้กับผู้ใช้ (ปริชา อาษาวิง, 2562)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป้าหมายการให้บริการ คือ การตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ และช่วยให้ผู้ใช้ก้าวทันพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ซึ่งการที่จะตอบสนอง ความต้องการของผู้ใช้ได้หรือไม่ นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การให้บริการ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจุบันการประเมินคุณภาพการบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นการศึกษาเกี่ยวกับการบริการที่ จัดให้กับผู้ใช้บริการ ดังนั้นการให้บริการที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ให้ได้มากที่สุด โดยรับความคิดเห็นจากผู้ใช้อย่างตรง ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ สามารถนำผลการประเมินดังกล่าวไปปรับปรุงงานบริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2562)

จากความสำคัญ คุณภาพการบริการที่มีต่อการพัฒนาการบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัย

จึงสนใจที่จะศึกษาถึงคุณภาพการให้บริการ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ผู้ใช้บริการคาดหวังในการบริการที่ควรได้รับ เพื่อนำผลจากงานวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานบริการ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ ให้สอดคล้องกับสภาพการใช้ ให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

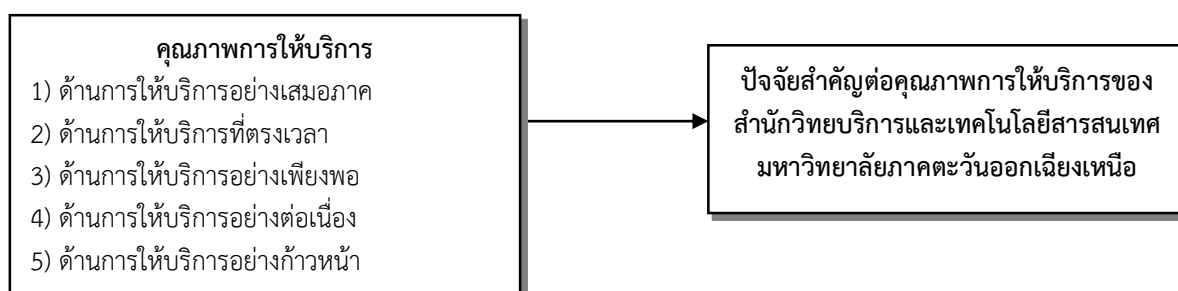
2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป็นผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2561 ทั้งนักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไป โดยไม่ทราบจำนวน สุ่มมาจำนวน 400 คน [กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางสุ่มของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610 อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย์, 2551: 132-133)] โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย คุณภาพการให้บริการ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค 2) ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา 3) ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ 4) ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และ 5) ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า

3. กรอบแนวคิดและกระบวนการทัศน์ของการวิจัย จากการศึกษาและทบทวนองค์ความรู้เชิงทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ เป็นไปตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการฯ นำไปสู่การวางแผนพัฒนาสภาพการจัดการการให้บริการให้มีคุณภาพตามความคาดหวังของผู้ใช้บริการ

2. ห้องสมุดหรือสำนักวิทยบริการอื่น ๆ ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและพรรณนา (Survey and Descriptive Research) ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้มาจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น จากการสังเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scales) หลังจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบความตรง (Validity) ในด้าน เนื้อหา ภาษา ข้อความ ความหมาย และ โครงสร้าง สำหรับขั้นต่อไปผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไข และได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลทั้งหมดไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นของเครื่องมือชุดนี้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟา (Alpha-reliability Coefficient) ทั้งฉบับเป็น 0.935 สรุปได้ว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) อยู่ในระดับสูงขึ้นไป (มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.80 ขึ้นไป ถือว่าเครื่องมืออยู่ในขั้นสูงหรือดีขึ้นไป) สามารถนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้อย่างเหมาะสม

ข้อมูลทั้งหมดได้จากการสอบถามจากผู้ใช้บริการจำนวน 400 คน (กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูป เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย์, 2551: 132-133) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวนทั้งหมดนี้ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ถูกนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมการคำนวณค่าสถิติสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้คือ จำนวน และ ร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับคุณภาพการให้บริการ ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2548) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 = คุณภาพอยู่ในระดับสูงที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 = คุณภาพอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50

คุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 คุณภาพอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 คุณภาพอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยสำคัญที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ค่าสถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และหมุนแกนออร์โธโกนอลแบบวาริมกซ์ (Varimax Orthogonal Rotation) เพื่อสกัดตัวแปรที่ไม่สำคัญออกไป สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตัวแปรที่สำคัญ ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สำหรับแนวทางการอธิบายประกอบตารางผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการอธิบายของ กนกอร บุญมี (อ้างถึงใน วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 2560: 85-91)

ผลการวิจัย

1) ผู้ตอบแบบส่วนถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.4 ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 95.1 และสังกัดสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 38.6 ส่วนมากใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยกว่า 5 ครั้งต่อเดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อสืบค้นสื่อการเรียน ร้อยละ 32.9

2) คุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=.510$) ได้แก่

2.1) ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=.606$) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ให้บริการตามลำดับก่อนหลัง ($\bar{X}=4.26$, $S.D.=.740$) เจ้าหน้าที่ให้บริการได้ตามเป้าหมาย ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=.646$) และเจ้าหน้าที่ให้บริการตามมาตรฐานที่ควรได้รับอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.08$, $S.D.=.790$)

2.2) ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=.630$) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ให้บริการตรงตามเวลา ปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=.761$) เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=.789$) ระยะเวลาที่ให้บริการ (เวลาเปิด - ปิด) มีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=.724$) เจ้าหน้าที่ให้บริการทันเวลาตามที่ทันต้องการ ($\bar{X}=4.08$, $S.D.=.777$) และระยะเวลาการยืม - คืน หนังสือ/สื่อต่าง ๆ เหมาะสมกับการให้บริการ ($\bar{X}=4.07$, $S.D.=.738$)

2.3) ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=.560$) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ สภาพแวดล้อม

มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=.731$) มีหนังสือ ตำรา ผลงานทางวิชาการ ครบคลุมกับความต้องการ ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=.863$) มีที่นั่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ เพียงพอ พร้อมให้บริการ ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=.706$) มีแผ่นป้ายบอกหมวดหมู่ที่ชั้นหนังสือสะดวกต่อการค้นหา ($\bar{X}=4.07$, $S.D.=.667$) และมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล ($\bar{X}=4.05$, $S.D.=.781$)

2.4) ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=.635$) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้ง 4 ข้อ ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่ประจำตลอดช่วงเวลา ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=.641$) เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ และกริยามารยาทที่ดี ($\bar{X}=4.06$, $S.D.=.757$) มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงข้อคิดเห็น / ประเมินการให้บริการ ($\bar{X}=4.05$, $S.D.=.805$) และเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรู้ ความสามารถ น่าเชื่อถือ ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=.876$)

2.5) ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.13$, $S.D.=.561$) จำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับสูงทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ จำนวนปลั๊กไฟที่ให้บริการสำหรับ Note Book ($\bar{X}=4.23$, $S.D.=.645$) การจัดพื้นที่ภายในสะดวกต่อการค้นคว้าการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.18$, $S.D.=.686$) การจัดเรียงหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศตามหมวดหมู่ความทันสมัย ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=.741$) ความทันสมัยของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=.728$) และมีการพัฒนาระบบการให้บริการอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.01$, $S.D.=.822$)

3) ปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป เป็นตัวแปรสำคัญ ผลจากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของการวัดความเพียงพอของข้อมูลตามแบบ ไกเซอร์-เมเยอร์-โอลกิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ 0.941 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่า มีการสกัดองค์ประกอบได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก โดยทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 64.68 ส่วนผลการพิจารณาตัวแปรสำคัญ มี 12 ตัวแปรจากทั้งหมด 24 ตัวแปร เป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการ (ค่าคะแนนองค์ประกอบ 0.201-0.754) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละประเด็นดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ให้บริการตามลำดับก่อนหลัง 0.754
2. เจ้าหน้าที่ให้บริการได้ตามเป้าหมาย 0.680

3. มีที่นั่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ เพียงพอ พร้อมให้บริการ 0.569

4. มีแผ่นป้ายบอกหมวดหมู่ที่ชั้นหนังสือสะดวกต่อการค้นหา 0.261

5. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรู้ ความสามารถ น่าเชื่อถือ 0.261

6. มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล 0.258

7. ความทันสมัยของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น 0.248

8. มีการพัฒนาระบบการให้บริการอยู่เสมอ 0.245

9. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว 0.234

10. เจ้าหน้าที่ให้บริการตรงตามเวลาปฏิบัติงานที่ 0.216

11. มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงข้อคิดเห็น/ ประเมินการให้บริการ 0.216

12. สภาพแวดล้อม มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า 0.201

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษา พนารมย์ เกียรติลีลำนันท์ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินคุณภาพการบริการของห้องสมุดในมหาวิทยาลัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อระดับการบริการ 3 ระดับ ด้านบริการที่ได้รับจริงจากห้องสมุด พบว่าบริการ ที่ได้รับจริงจากห้องสมุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.08-4.07 โดยรายการที่มีค่าสูงสุดเท่ากัน คือ บรรยากาศภายในห้องสมุด จูงใจให้อยากศึกษาค้นคว้า และสภาพห้องสมุดน่าเชิญชวนให้เข้าใช้บริการ ค่าเฉลี่ย 5.08 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระครูปลัดพรหมเรศ แก้วโมลาและคณะ ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริการของสำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ (2560) ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสำนักวิชาการ วิทยาเขตแพร่ พบว่า ด้านวิชาการและวิจัย โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง

2. จากข้อค้นพบของงานวิจัยที่พบว่าปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 12 ตัวแปรจากทั้งหมด 24 ตัวแปร เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการ (ค่าคะแนนองค์ประกอบ 0.201-0.754) ดังนี้ เจ้าหน้าที่

ให้บริการตามลำดับก่อนหลัง เจ้าหน้าที่ให้บริการได้ตามเป้าหมาย มีที่นั่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบเพียงพอพร้อมให้บริการ มีแผนป้ายบอกหมวดหมู่ที่ชั้นหนังสือสะดวกต่อการค้นหา เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรู้ ความสามารถ น่าเชื่อถือ มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล ความทันสมัยของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสืบค้น มีการพัฒนาระบบการให้บริการอยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ให้บริการตรงตามเวลาปฏิบัติงานที่มีช่องทางให้ผู้ใช้บริการแสดงข้อคิดเห็น / ประเมินการให้บริการ สภาพแวดล้อม มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภิรมศักดิ์ เอ่งฉ้วน (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกแหล่งสารสนเทศ: กรณีศึกษานักศึกษาอาเซียนในประเทศไทย พบว่า การรับรู้การเข้าถึงแหล่งสารสนเทศในด้านความสะดวกและความง่ายต่อการเข้าถึง เป็นปัจจัยที่สำคัญมากกว่าการรับรู้คุณภาพของสารสนเทศในด้านความสอดคล้อง และความเชื่อถือได้ สอดคล้องกับ ปรีชา อาชาวัง (2562) การศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยนครพนม ปัจจัยเสนอแนะจากการวิจัยคือ ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสือ สื่อ สารสนเทศ ควรพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้า และควรปรับคอมพิวเตอร์ให้สมบูรณ์ ควรพิจารณาค่าปรับแพง ควรเพิ่มระยะเวลาการยืมหนังสือ ควรขยายเวลาการให้บริการ ควรเพิ่มจำนวนทรัพยากรในการยืม ควรให้บริการอย่างเสมอภาค ควรปรับระเบียบกฎจกมากเกินไป ควรปรับปรุงห้องน้ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านอาคารสถานที่ และทรัพยากร สนับสนุนการให้บริการควรจัดหาจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ มีป้ายบอกทิศทางแหล่งสารสนเทศชัดเจน ประสิทธิภาพของอินเทอร์เน็ต บริเวณนั่งอ่านหนังสือมีแสงสว่างเพียงพอ ระยะห่างระหว่างที่นั่งควรเว้นระยะเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวน
2. ด้านบุคลากรควรส่งเสริมให้บริการอย่างเสมอภาค บุคลากรให้คำแนะนำ ให้สามารถตอบข้อซักถามได้เป็นอย่างดี ความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ ความกระตือรือร้นในการให้บริการ
3. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ควรส่งเสริม หนังสือ หรือสื่อสารสนเทศอื่น ๆ ที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสมบูรณ์เต็มรูปแบบ ความสม่ำเสมอในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ การแจ้งข่าวสารการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้เข้าใช้บริการ

4. ด้านการให้บริการควรส่งเสริมการให้บริการมีความสะดวก รวดเร็ว เวลาให้บริการเหมาะสม (เปิด-ปิด) การจัดทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นค้นหาได้ง่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคาดหวังในทรัพยากรสารสนเทศและคุณภาพของการบริการ สำนักวิทยบริการ หรือห้องสมุด
2. ควรมีศึกษางานบริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ของสำนักวิทยบริการฯ เปรียบเทียบกับระบบประกันคุณภาพของห้องสมุดเพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กนกอร บุญมี. (2560). แนวทางการจัดการปัญหาภัยแล้งของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน.
2. จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2549). เจตคติและความพึงพอใจในบริการ ในเอกสารการสอนชุดจิตวิทยาการบริการ. (หน้า 15-17). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
3. พนารมย์ เกียรติลีลานันท์. (2552). การประเมินคุณภาพการบริการของห้องสมุดในมหาวิทยาลัย. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม.
4. พระครูปลัดพรหมเรต แก้วโมลาและคณะ. (2560). คุณภาพการบริการของสำนักวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 4 ฉบับที่ 2.
5. ภิรมศักดิ์ เอ่งฉ้วน. (2561). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกแหล่งสารสนเทศ : กรณีศึกษานักศึกษาอาเซียนในประเทศไทย. วารสารบรรณศาสตร์ มศว ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน .
6. ปรีชา อาชาวัง. (2562). การศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยนครพนม. PULINET Journal Vol. 2, No. 1, January-April 2015 : pp.8-15.
7. สุทนต์ ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จิราภาการพิมพ์.

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL) เรื่องการทำงานของ
สมอง วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม

The Development of Learning Activities using Brain Based Learning (BBL) Method on
the topic of Designing Activities with Brain-Compatible Learning for Early Childhood
Course for undergraduate students in Early Childhood Education Program
of Nakhon Phanom University

จรรยาพร ลั่นเหลื่อ¹

พิสิฐ เทพไกรวัล²

ฐิติรัตน์ ขอวิ³

กุหลาบ บุริสาร⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest - Posttest Design กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนครพนม ที่เรียนในรายวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 ห้อง 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 43 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์ จากผลการเรียนของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน (2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL) วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.42/80.47 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 66.67 % และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 80.47 % ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทางสถิติพบว่า คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าทุกด้านคือด้านกระบวนการกลุ่ม รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ : (1) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (2) การศึกษาปฐมวัย (3) ประสิทธิภาพของแผน (4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (5) ความพึงพอใจ

¹⁻³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

⁴ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop learning activities by using lesson plan management in the concept of Brain Based Learning (BBL) to be effective 80/80 criterion, (2) to compare the results of learning achievement between pretest and posttest, and (3) to study the satisfaction of the undergraduate students toward the learning process management by using the brain as a base concept (Brain Based Learning : BBL) in Designing Activities with Brain-Compatible Learning for Early Childhood course for undergraduate students in the major subject of Early Childhood Education. This experimental research using a design type of One Group Pretest Posttest Design. The samples used in the research of Development of Learning Activities using the concept of Brain Based Learning (BBL) were undergraduate students in the field of early childhood education in Nakhon Phanom University in the course of Designing Activities with Brain-Compatible Learning for Early Childhood from the 4th year students, Room 1, first semester in the 2014 academic year with the total of 43 students. The chosen samples were selected by using purposive sampling type. The tools used in the research are (1) lesson management plans, (2) pretest and posttest, and (3) a satisfaction survey form.

The results of the research were as follows:

1. The effectiveness of lesson plans that align in learning activities using the brain as a base concept (Brain Based Learning : BBL) in the course of designing activities in which consisted with brain learning for early childhood shown that the effectiveness (E1/E2) was 82.42/80.47 greater than 80/80 setting criterion.
2. Comparison results of achievement between before learning and after learning found that the students had an average score of 66.67 in the pretest and achieved the average score of 80.47 in the posttest, which, when tested, the difference of statistical averages determined that there was a significant different between the achievement test score before and after learning, and the difference between two average scores was statistically significant at level of 0.01 by the average score after learning was higher than before learning.
3. The satisfaction of the students towards learning activities using the brain as a base concept (Brain Based Learning : BBL) in the course of designing activities in which consisted with brain learning for early childhood, overall the satisfaction was high. The respondents were most satisfied with the group process section among all aspects, and satisfied secondary with the learning in concept of Brain Based Learning and learning support respectively.

Keywords : (1) Brain Based Learning (BBL) (2) Early Childhood Education (3) The Efficiency of the plan (4) Learning Outcomes (5) Satisfaction

บทนำ

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ที่ถือสมองเป็นฐาน เกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การทำงานของสมอง 2) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเปิดกว้าง ให้เด็กเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง เนื่องจากสมองเรียนรู้ตลอดเวลา ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือและผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ที่ถือสมองเป็นพื้นฐาน

ส่งเสริมให้เด็กไทยได้พัฒนาศักยภาพสมองของเขาอย่างเต็มความสามารถ และควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมาจัดให้ห้องเรียนระดับปริญญาตรี เพื่อให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม โดยการทำงานร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม โดยการจัดกลุ่มของการเข้าร่วมทำกิจกรรมบางชั่วโมงก็ให้นักศึกษาเลือกที่จะจับกลุ่มกันเองตามจำนวนที่อาจารย์ผู้สอนได้กำหนด กลุ่มละ 6-7 คน หรือบางชั่วโมงก็มีหลากหลายให้นักศึกษาได้จับกลุ่มเพื่อเข้ากลุ่มตามที่นักศึกษาได้จับกลุ่มได้กลุ่มนั้น ๆ และกำหนดจำนวนตามที่อาจารย์ผู้สอนได้กำหนด กลุ่มละ 6-7 คน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษา

แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นตามศักยภาพของนักศึกษาในแต่ละคน และข้อดีของการจัดกิจกรรมที่ใช้สมองเป็นฐานทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดี ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการเป็นผู้ฟังและผู้พูดได้ดี และทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้นจากการที่เพื่อนในกลุ่มได้อธิบายเพิ่มเติมและแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้คิดผลงานที่จะออกมารายงานหน้าห้องเรียนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการสำรวจสภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนในห้องเรียน ได้ขออนุญาตอาจารย์ในรายวิชาอื่นเพื่อเข้าไปสังเกตการสอน และจากการรับฟังปัญหาจากนักศึกษาได้เข้ามาขอคำปรึกษาในการเรียนการสอนในบางรายวิชาที่นักศึกษาเกิดปัญหา เพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริงในชั้นเรียนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาในห้องเรียนที่เป็นห่วงรั้งฟังบรรยาย ในห้องกว้าง ๆ จะนั่งมุมไหนของห้องก็ได้ ซึ่งนักศึกษาบางคนอาจจะหลับก็ไม่กล้าหลับ เพราะเกรงใจอาจารย์ จากปัญหาที่พบในห้องเรียนที่ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) นักศึกษาที่นั่งอยู่หลังห้องจะคุยกัน บางคนก็เล่นโทรศัพท์มือถือ คุยline กับเพื่อน หรือบางคนก็เล่น face book (2) นักศึกษาที่นั่งแถวกลางของห้องเรียนก็นั่งฟัง เมื่อผู้วิจัยถามกลับ นักศึกษาบางคนในกลุ่มนี้ก็ไม่สามารถตอบคำถามได้ ซึ่งพฤติกรรมในชั้นเรียนเหล่านี้ ผู้วิจัยได้ประสบปัญหามาได้ระยะหนึ่ง จึงได้ลองคิดวิเคราะห์ถึงปัญหาเหล่านี้ว่าเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด จึงได้พบว่า (1) ผู้สอนยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนที่ดี (2) วิธีการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นวิธีบรรยาย (3) ไม่ค่อยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์ตามเนื้อหา และไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น (4) ผู้สอนสนใจแต่เนื้อหาที่จะต้องสอนให้ครบ แต่ไม่ได้สนใจว่านักศึกษาจะเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ ธิสสา (2551) ได้ทำการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนในหัวข้อ เทคนิคการขาย แก่นักศึกษาโปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ แขนงวิชาการตลาด ผลวิจัยพบว่า (1) การเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ผู้สอน จากการปรับกลยุทธ์การสอนโดยใช้วิธี BBL นี้ผู้สอนเกิดการเปลี่ยนแปลงการสอนคือ ผู้สอนได้รู้วิธีการที่จะทำให้บทเรียนในชั้นเรียนมีชีวิต จับต้องได้ ไม่ซ้ำซาก ไม่ใช้การอ่านหนังสือมาสอนประกอบกับผู้สอนเองก็มีประสบการณ์การทำงานในอดีตในเรื่องการขายมาก่อน จึงทำให้ผู้สอนสามารถดึงเอาสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ร่วมกับความรู้ ถ่ายทอดให้นักศึกษารับรู้โดยวิธี BBL ให้นักศึกษาเข้าใจ และไม่น่าเบื่อ มีความสุขกับการเรียนมากยิ่งขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ได้ (2) การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน หรือนักศึกษา จากการปรับกลยุทธ์การสอนโดยใช้วิธี BBL ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน และ

จดจำการเรียนรู้เนื้อหา โดยไม่ต้องท่องจำ นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ที่สำคัญนักศึกษาเข้าใจหัวอกของนักขาย เข้าใจความหมายของคำว่า ยึดเย็ดการขาย เข้าใจสภาพของนักขายเมื่อถูกการปฏิเสธการขาย แรงกดดันจากผู้ซื้อ แรงกดดันจากผู้บริหาร นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการทำงานเสมือนจริง ได้รู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ การทำงานเป็นทีม การทำงานทุกอย่างต้องมีการวางแผนรวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ ซึ่งการเรียนโดยวิธี BBL นี้เป็นการจัดการการเรียนรู้ด้วยกระบวนการอาศัยสมองเป็นฐานทำให้นักศึกษาสามารถเป็นนักขายได้ และสามารถพัฒนาให้เป็นนักขายที่ดีได้ สรุป จากการที่ได้นำการเรียนการสอนโดยวิธี BBL มาใช้ในการสอนรายวิชาการบริหารการขาย หัวข้อ เทคนิคการขาย ผู้สอนพบว่าการใช้วิธีการสอนดังกล่าวสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น มีความสุข มีความสุขในการเรียน มีการวางแผนในการทำงาน เกิดการทำงานเป็นทีม รู้จักการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบการทำงานของตนเอง และของเพื่อน ร่วมงานในทีมอย่างสามัคคี มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เข้าถึงบทเรียนง่าย ไม่เครียด ผู้สอนได้องค์ความรู้ใหม่จากการจัดกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานในรายวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ในรายวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้อง คือ

ห้อง 1 มีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 43 คน นักศึกษาหญิง 42 คน นักศึกษาชาย 1 คน ห้องที่ 2 มีนักศึกษาทั้งหมด 43 คน นักศึกษาหญิง 43 คน และห้องที่ 3 มีนักศึกษาทั้งหมด 40 คน นักศึกษาหญิง 36 คน นักศึกษาชาย 4 คน จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 131 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาศูนย์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ห้องที่ 1 นักศึกษาหญิง 42 คน นักศึกษาชาย 1 คน จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 43 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

ด้านเนื้อหา

แผนการสอนทั้งหมด 8 แผน ดังต่อไปนี้ 1) แผนการเรียนรู้ที่ 1 แนะนำรายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 8 แผน

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ความพึงพอใจในการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 8 แผน สอนแผนละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ซึ่งได้นับชั่วโมงรวมการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ รายวิชาออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย

3. แบบสอบถามความพึงพอใจนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สมองเป็น ในรายวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาศูนย์

4. สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏดังตารางที่ 1

สอน วิธีวัด และประเมินผลและสอบก่อนเรียน 2) แผนการเรียนรู้ที่ 2 ความรู้ความเข้าใจความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมอง เรื่องโครงสร้างสมอง 3) แผนการเรียนรู้ที่ 3 ความรู้ความเข้าใจความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมอง เรื่องสมองซีกซ้าย-ซีกขวา และส่วนประกอบของเซลล์สมอง 4) แผนการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการของสมองตั้งแต่อยู่ในครรภ์ 5) แผนการเรียนรู้ที่ 5 หน้าที่ของสมองต่าง ๆ ต่อพัฒนาการการเจริญเติบโตของลูก 6) แผนการเรียนรู้ที่ 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญและพัฒนาการของสมองในช่วง 6 ปีแรก 7) แผนการเรียนรู้ที่ 7 วิธีการเรียนรู้ของสมอง 8) แผนการเรียนรู้ที่ 8 สรุปเนื้อหาวิชาที่เรียนมาในรายวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย และสอบหลังเรียน

ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง

นักศึกษาทั้งหมด	รวมคะแนน กระบวนการ (100)	รวมคะแนน ผลสัมฤทธิ์ (100)
43	3544	3460
ค่าเฉลี่ย	82.42	80.47
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (E1/E2) เท่ากับ 82.42/80.47		

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.42/80.47 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย

คะแนน	จำนวน	คะแนนเฉลี่ย	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	43	66.67	593	8393	39.959**
หลังเรียน	43	80.47			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 66.67 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 80.47 ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทางสถิติพบว่า คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม (N=43)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน	4.13	0.69	มาก
ด้านกระบวนการกลุ่ม	4.18	0.63	มาก
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.04	0.72	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.12	0.68	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.68) ด้านที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าทุกด้านคือด้านกระบวนการกลุ่ม ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.63) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.69) และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.0$, S.D.=0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (N=43)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ช่วยให้นักศึกษารับรู้วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.53	มาก
2. ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดี	4.02	0.77	มาก
3. ช่วยให้นักศึกษารับรู้วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.19	0.70	มาก
4. ทำให้นักศึกษาได้รับการกระตุ้นการเรียนรู้จากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม	4.23	0.75	มาก
5. ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาเพิ่มขึ้น	4.07	0.67	มาก

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม	4.30	0.67	มาก
7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่ม	4.14	0.77	มาก
8. กระตุ้นให้นักศึกษาได้มีการคิดวิเคราะห์	4.14	0.68	มาก
9. ทำหาคะความสามารถของนักศึกษา	4.05	0.75	มาก
10. ส่งเสริมให้นักศึกษามีอิสระในการแสดงความคิดเห็น	4.16	0.65	มาก
11. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการร่วมระดมความคิดของสมาชิกกลุ่ม	4.30	0.68	มาก
12. ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการนำเสนองานเชิงวิชาการ	3.93	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.13	0.69	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดข้อคือ ส่งเสริมให้นักศึกษามีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.63) รองลงมาคือส่งเสริมให้นักศึกษามีการร่วมระดมความคิดของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.68) และทำให้นักศึกษาได้รับการกระตุ้นการเรียนรู้จากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.75) ส่วนข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยกว่าทุกข้อคือส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการนำเสนองานเชิงวิชาการ ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.67)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านกระบวนการกลุ่ม (N=43)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านกระบวนการกลุ่ม	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาได้ฝึกการรับฟังความเห็นของผู้อื่น	4.28	0.59	มาก
2. นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มให้บรรลุกิจกรรม	4.26	0.62	มาก
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่ม	4.02	0.56	มาก
4. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการประสานงานกับผู้อื่น	4.16	0.57	มาก
5. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.21	0.67	มาก

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านกระบวนการกลุ่ม	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการบริหารเวลาอย่างเหมาะสม	4.00	0.65	มาก
7. ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความสามัคคีระหว่าง สมาชิกภายในกลุ่ม	4.23	0.57	มาก
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกความอดทน/อดกลั้น	4.07	0.70	มาก
9. ส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม	4.16	0.69	มาก
10. ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือกันภายในสมาชิกกลุ่ม	4.23	0.65	มาก
11. ส่งเสริมให้มีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษาในชั้นเรียน	4.09	0.68	มาก
12. ครูคอยเป็นที่ปรึกษาและมีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักศึกษา	4.42	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	0.63	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านกระบวนการกลุ่มโดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าทุกข้อคือ ครูคอยเป็นที่ปรึกษาและมีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักศึกษา ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.59) รองลงมาคือนักศึกษาได้ฝึกการรับฟังความเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.59) และนักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มให้บรรลุกิจกรรม ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.62) ส่วนข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยกว่าทุกข้อคือส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการบริหารเวลาอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.65)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (N=43)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล	4.23	0.68	มาก
2. เอกสารที่จัดเตรียมมามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.30	0.56	มาก
3. มีการจัดเตรียมอุปกรณ์อย่างพอเพียงในการทำกิจกรรม	4.21	0.71	มาก
4. นักศึกษามีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล	3.95	0.84	มาก

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. สถานที่จัดการเรียนเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม	3.77	0.78	มาก
6. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนมีเพียงพอต่อการประชุมกลุ่มย่อย	3.79	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.72	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าทุกข้อคือ เอกสารที่จัดเตรียมมามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.59) รองลงมาคือมีการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.68) และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์อย่างพอเพียงในการทำกิจกรรม ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.71) ส่วนข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยกว่าทุกข้อคือสถานที่จัดการเรียนเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=3.77$, S.D. = 0.78)

7. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.42/80.47 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ญัฐสุภางค์ ย่างสง่า (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมามีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.36/91.77 และยังสอดคล้องกับการรณ ขาววิชานนท์ (2551) ได้ทำวิจัยการพัฒนาสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องแบบรูปและความสัมพันธ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แบบรูปและความสัมพันธ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการศึกษาพบว่า (1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ค่า $E1/E2 = 88.33/80.11$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 66.67 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการ ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 80.47 ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทางสถิติพบว่า คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรมตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีผลการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับการรณ ชาญวิชานนท์ (2551) ได้ทำวิจัยการพัฒนาสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ เรื่อง แบบรูปและความสัมพันธ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสื่อประสมตามแนวคิด การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ปราณี อ่อนศรี (2555) ได้วิจัยเรื่องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นวิธีเพื่อการผ่อนคลาย 2. ขั้นการใช้ผังโน้ตทัศน์ 3. ขั้นการถ่ายโยงการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ขั้นการบริหารสมอง 5. ขั้นการคิดไตร่ตรอง สำหรับประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล พบว่า

นักเรียนพยาบาลมีคะแนนความรู้ ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) นักเรียนพยาบาลมีคะแนนเจตคติต่อวิชาการวิจัยทางการพยาบาล 1 ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนโดยรวมเท่ากับ 4.15 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระหว่างกลุ่มพบว่า นักเรียนพยาบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความรู้ และเจตคติต่อวิชาการวิจัยทางการพยาบาล 1 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับสุนทรี อารังโสติสกุล (2560) ซึ่งผลการวิจัยที่พบว่า หลังเรียนตามรูปแบบนักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบมีพัฒนาการของ พฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงขึ้นจากระดับต่ำเป็น ระดับมากแสดงว่า รูปแบบการเรียนการสอนนี้สามารถ พัฒนาความสามารถในการอ่านและพฤติกรรมการ ตั้งใจเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านระดับประถมศึกษาได้ ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูการศึกษาพิเศษควรนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ พัฒนาความสามารถในการอ่านและพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนที่มี

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าทุกด้านคือด้านกระบวนการกลุ่ม รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ การุณย์ คุมิตรโยธิน (2552) ได้ศึกษาการปฏิรูปการเรียนการสอนในรูปแบบ วิชาการศึกษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง เพื่อศึกษาผลประสิทธิผลและความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานมาประยุกต์ใช้ในการสอนรายวิชานี้ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทั้ง 5 ด้านของนักศึกษา ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งการเรียนรู้และร่วมกันทำงานกลุ่มเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ 2) ด้านความรู้ ซึ่งการชมวิดิทัศน์ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียนเนื่องจากนักศึกษาได้มองเห็นภาพรวมของเนื้อหาในเรื่องที่เรียน ส่งเสริมให้การรับรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจ เพราะได้สัมผัสบรรยากาศที่ผ่อนคลายสนุกสนานเพลิดเพลิน นักศึกษาสามารถซึมซับความรู้โดยไม่รู้ตัว เข้าใจ

เนื้อหาได้ง่ายโดยใช้เวลาไม่นาน 3) ด้านทักษะทางปัญญา ซึ่งการฝึกปฏิบัติงานจริงเป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง ช่วยฝึก ทักษะการทำงาน ความประณีต ฝึกสมาธิ และฝึก ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้สามารถจดจำ กระบวนการได้เป็นอย่างดีส่งผลให้ตามหลักความรู้ได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะการทำโครงการการออกแบบนับได้ว่าเป็น การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเนื่องจากเป็นการประมวลความรู้ทั้งทฤษฎี และประสบการณ์ที่ได้รับมาสู่การปฏิบัติจริงซึ่งต้องใช้ทักษะ หลายด้าน นอกจากนั้นการฝึกให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการสรุปความรู้ในรูปแบบแผนผัง ทางความคิด (Mind Map) เป็นการเชื่อมโยงความคิดให้เป็น ระบบ สามารถมองเห็นภาพรวมและเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมกลุ่มส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในหมู่ ผู้เรียนและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ นอกจากนั้นยังช่วย พัฒนาทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคล รอบข้างเป็น พื้นฐานการพัฒนาบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ การเข้าสังคม ของนักศึกษา 5) ด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เช่น การแสดงบทบาทสมมติเป็นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อความถนัดของผู้เรียนอย่างเสมอภาค ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ ตนถนัด ซึ่งการจัดเวทีนำเสนอช่วยเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ แสดงความสามารถสู่สาธารณชนอย่างอิสระและสร้างสรรค์

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่มีระดับการดำเนินงาน น้อยที่สุด มากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานและการ เสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้ศึกษาต้องทำการปฐมนิเทศนักศึกษาให้ เกิดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สมอเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการ เรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติ ถูกต้องและไม่เกิดปัญหา
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของ สมองสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยขั้นตอนและกิจกรรม ที่หลากหลาย อาจต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมนานกว่าที่ กำหนดไว้ ดังนั้นควรปรับเวลาให้ยืดหยุ่นตามความ เหมาะสม
3. ควรมีการสร้างบรรยากาศ เสริมแรง ทางบวกที่ให้อะต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

4. ควรมีการแจ้งผลการทดสอบท้ายบทเรียน รวมทั้งแจ้งผลการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูล ย้อนกลับให้นักเรียนทราบผลการทำของตนเอง ซึ่งจะ ช่วยให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นและสนใจเรียนมากขึ้น

5. ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้อง กับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็กปฐมวัย มาใช้จัดการเรียน การสอนในรายวิชาอื่น ๆ โดยเลือกเรื่องที่มีความเหมาะสมกับ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน วิชาการออกแบบ กิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของสมองสำหรับเด็ก ปฐมวัยไปใช้กับนักศึกษาในระดับชั้นอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมอง เป็นฐาน นำไปใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในชั้น เรียนในวิชาอื่น ๆ ต่อไป
2. ควรใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป เรื่องการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน รายวิชาการจัด กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับ ปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยและการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

เอกสารอ้างอิง

1. การ์ตูน ชาญวิชานนท์. (2551). การพัฒนาสื่อ ประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็น ฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แบบรูปและความสัมพันธ์ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
2. การ์ตูนย์ ศุภมิตรโยธิน. (2552). การปฏิรูปการ เรียนการสอนในรูปแบบ Brain Based Learning (BBL) วิชา การศึกษาและพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น. นครราชสีมา : คณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
3. ณัฐสุภางค์ ยิ่งสง่า. (2550). การเปรียบเทียบ การอ่านจับใจความภาษาไทยและการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานและการจัดกิจกรรม ตาม รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

4. ปราณี อ่อนศรี. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐาน ของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและ พัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
5. วัชรภรณ์ อธิโสภ. (2551). โครงการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่อง การจัดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน ในการเรียนการสอน เทคนิคการขาย สำหรับรายวิชาการบริหาร การขาย ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการ บริหารธุรกิจ แขนงวิชาการตลาด มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา
6. สุนทรี อารังโสติสสกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ สมองเป็นฐานและแนวคิดพหุประสาทสัมผัส สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้าน การอ่านระดับประถมศึกษา วารสารวิทยาลัย บัณฑิตเอเชีย ปีที่ 7 ฉบับพิเศษ (เดือนตุลาคม) หน้า 49 – 64.

Confused Words in English: Words That Sound or Look Almost the Same

Sonjai Chaiburuang¹

Gawisara Nilmongcol²

Thawatchai Chaibunruang³

Kemapasae Chanawongse⁴

Abstract

Besides homophones or words with the same sounds, words that sound or look almost the same can be a big problem for students who study English as a foreign language. The writers, therefore, would like to help them pay closer attention to those words so that they can carry out their intended meanings for effective communication. The meanings of words are presented both in English and Thai (for our Thai students), but the sample sentences are in English only.

Keywords : English confused words, words that sound almost the same, words that look almost the same

Introduction

From our teaching experience at all levels, we have found that many Thai students have problems in understanding English, for they have problems understanding English words. One of the biggest problems is the understanding of words with the same sound (which have been presented in the earlier issue). Another big problem is the understanding of words that sound or look almost the same, thereby resulting in miscommunication, especially in writing. To help our students or learners ease such a problem, we will present such words with the meanings in English and Thai (for our Thai students) and sample sentences to show how they are used. We believe that to learn a foreign language effectively and to be able to be confidently use it, learners must know a lot of vocabulary, and certainly, they must know how to properly use them in a variety of context.

For part of speech, we use “adj for adjective, adv for adverb, n for noun, prep for preposition, and v for verb.”

Some of the words that sound or look the same

accept	(v): receive, take responsibility for รับ ยอมรับ ตก ลง
except	(prep): leaving out, excluding
except	(v): exclude ยกเว้น Would you <i>accept</i> my offer to work for me? If you do, you would have to work six days, because no one works only five days a week, <i>except</i> pregnant workers.
access	(n): a way to a place; right, opportunity, or means of reaching ทางเข้าไปสู่ สิทธิโอกาสที่จะ เข้าสู่
excess	(adj): too much; too great
excess	(n): an amount of something which is more than reasonable ปริมาณที่เกิน This is the only <i>access</i> to that building. Thus, if you have to walk, do not carry anything in <i>excess</i> of your needs. You can leave your <i>excess</i> things in the car.
affect	(v): have an influence on มีผลกระทบ
effect	(n): a result; an outcome ผลกระทบ
effect	(v): bring about; accomplish ก่อให้เกิด

¹Dean, the Faculty of Liberal Arts, the College of Asian Scholars

^{2,4}Lecturers of English, the College of Asian Scholars

	The <i>effects</i> of thunder storms are too depressing for many people. They have lost their beloved ones and properties. Needless to say, the severe storms have <i>affected</i> the survivors' feelings and ways of living. They <i>effect</i> changes in people's lives	cloths (n): material made by weaving ผ้าเป็นชิ้นๆ ผ้าปู (รูปพหูพจน์ของ cloth) Janet wants to buy some new <i>clothes</i> for her new job; she also wants some <i>cloths</i> for other purposes.
allusion	(n): an indirect reference การพูดเป็นนัยๆ	conscience (n): an inner sense of the moral rightness or wrongness ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี สติสัมปชัญญะ
illusion	(n): a false idea or belief ภาพลวงตา ภาพหลอน ความเชื่อ ความประทับใจที่ผิด	conscientious (adj): done carefully and honestly; showing great care, attention, or seriousness of purpose มีสติสัมปชัญญะ ทำด้วยความระมัดระวัง รอบคอบและซื่อสัตย์
	Sometimes people just do not say things directly. They make <i>allusions</i> , especially about weight and age. In addition, they can create an <i>illusion</i> about the age by plastic surgery.	conscious (adj): aware; knowing, understanding, or recognizing something รู้ตัว รู้สึกตัว ตระหนักรู้ว่ามีบางสิ่งบางอย่างอยู่ Nowadays many people do not have a clear <i>conscience</i> of what they are doing. Some can commit very bad things without the sense of a guilty <i>conscience</i> . We should get rid of them. We do need more <i>conscientious</i> people; we do need more people who are <i>conscious</i> of their actions.
almost	(adv): nearly เกือบ	
most	(adj, adv): the greatest in number, quantity, the majority เกือบทั้งหมด ส่วนใหญ่ ขั้นสูงสุดที่สุด We <i>almost</i> left the house when <i>most</i> of our friends surprisingly stopped by to say hello to us.	
baht	(n): the Thai unit of currency บาท = หน่วยเงินของไทย	
bath	(n): washing of the body การอาบน้ำ Be careful when you write the Thai unit of currency; it is <i>baht</i> , b-a-h-t. But when you take a <i>bath</i> , that is b-a-t-h.	considerable (adj): great; much จำนวนมาก
beside	(prep): at the side of; close to ข้างๆ ใกล้ๆ	considerate (adj): thoughtful of the feelings of others เกรงใจ (ใส่ใจในความรู้สึกของคนอื่น) We do not live by ourselves in society. When we are with a <i>considerable</i> number of people, we cannot do whatever we want; we must learn to be <i>considerate</i> if we want to live peacefully together in the same society.
besides	(prep): in addition to; as well as นอกเหนือจากนั้น Come and sit <i>beside</i> me. Then I will tell you what else we will have to do <i>besides</i> our research project.	custom (n): a common tradition, an established and habitual practice ประเพณี ความเคยชิน กฎ customs / Customs: a place where travelers' belongings can be search when leaving or entering a country ด่านศุลกากร We all know that it is a <i>custom</i> to go through the <i>Customs</i> before leaving or entering a country. Besides, before visiting a foreign country, we should learn about its <i>custom</i> so that we will not unknowingly offend anyone there.
breath	(n): air taken into and sent out of lungs ลมหายใจ	
breathe	(v): take air into the lungs and send it out again หายใจ When the doctor tells us to take a deep <i>breath</i> , we have to <i>breathe</i> in deeply, and sometimes we have to hold our <i>breath</i> for a few seconds.	
clothes	(n): garments worn to cover the body เสื้อผ้า (ไม่มีรูปเอกพจน์ ใช้ในรูปพหูพจน์เสมอ)	

council	(n): a group that governs สภา คณะกรรมการ ผู้ทำหน้าที่บริหาร	devise	(v): think out; plan คิดค้นแผนการออกมา ออกแบบ
counsel	(n): advice; consultation; suggestions คำแนะนำ (v): advise; give counsel to ให้คำแนะนำให้ คำปรึกษา The university <i>council</i> will meet and discuss the <i>counsel</i> to be given to the university, especially during this era of the new educational system.		Some engineers have tried to <i>devise</i> a <i>device</i> to cope with the heavy dust particles in the air.
damage	(n): harm or injury ความเสียหาย การบาดเจ็บ	difference	(n): the state of being unlike; a way of being dissimilar ความแตกต่าง
damages	(n): money claimed from or paid by a person causing loss or injury เงินชดเชย ค่าเสียหายหรือจากการบาดเจ็บ The natural disasters this summer have caused a lot of <i>damage</i> to several families including properties and lives of their family members. The <i>damages</i> they have received can never replace what they have lost.	different	(adj): not the same; unlike ไม่เหมือนกัน แตกต่าง It is hard for people to tell the <i>difference</i> between these identical twins, but their best friends say like <i>different</i> kinds of food.
decent	(adj): right and suitable; respectable เหมาะสม น่าเคารพนับถือ	diner	(n): a person who dines; a restaurant with a long counter and booths
descent	(n): coming or going down; ancestry; sudden attack การลง เชื้อสาย การจู่โจม A <i>decent</i> person will not do such a bad thing like that. He should wait for the girls to take their <i>descent</i> of that safe landing first.	dinner	(n): main meal of the day, whether eaten at midday or in the evening That <i>diner</i> on Main Street is popular among <i>dinners</i> . They enjoy having their <i>dinner</i> there.
desert	(n): waste land, waterless and treeless ที่ แห้งแล้ง ทะเลทราย (v): go away from ละทิ้ง	economics	(n): science of the production and distribution of goods; the way in which something is influenced by economic considerations เศรษฐศาสตร์
dessert	(n): any sweet dish served at the end of a meal ของหวาน A gang of teenagers took an old car to a <i>desert</i> , but then the car broke down. They had to <i>desert</i> it, and then walked miles and miles until they found a house. The owner of the house is an old lady. She gave them something to eat. They said it was the best, especially the <i>dessert</i> .	economy	(n): the system by which a country's wealth is produced and used; avoidance of waste of valuable things เศรษฐกิจ การ หลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความสูญเปล่าของสิ่งที่มี คุณค่า Susan has planned to study <i>economics</i> at college. She hopes she can help improve the <i>economy</i> of the country somehow.
device	(n): a plan; a trick; a piece of equipment for a particular purpose แผน กลวิธี เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	elicit	(v): draw out; cause to come out หาข้อมูล เอาออกมาล่อให้ตอบออกมา
		illicit	(adj): unlawful; forbidden ผิดกฎหมาย ผิด ทำนองคลองธรรม Some people have intentionally tried to <i>elicit</i> ideas that the sale of marijuana is <i>illicit</i> .
		emigrant	(n): a person who/emigrates (goes away from one's own country to settle down in another country) ผู้ที่อพยพออกไปอยู่อีก ประเทศหนึ่ง

immigrant (n): a person who immigrates (comes as a settler into another country) ผู้ที่อพยพเข้าไปอยู่ต่างประเทศ Many <i>emigrants</i> from all over the world have happily settled down as <i>immigrants</i> in the U. S.		City of Khon Kaen tried very hard to <i>form</i> a cheerleading team.
example (n): a fact thing, etc., which illustrates or represents a general rule; a piece of behavior or way of acting that may be copied by other people ตัวอย่าง แบบอย่าง	formal (adj): in accordance with rules, customs, and convention เป็นทางการ แบบทางการ	
sample (n): a small part representing the whole; one of a number, part of a whole showing what the rest like ตัวอย่างของบางสิ่งบางอย่าง/คน This is an example of a good research study. The samples of the study represented a wide range of the whole population.	former (adj): of an earlier period ในอดีต (ใช้นำหน้าคำนามเท่านั้น) (n): the first (of two people or things) คนแรก สิ่งแรก (ของสองคน สองสิ่ง) They are requested to wear a <i>formal</i> dress to the party tonight. The party is for the <i>former</i> and the new presidents of the company. The <i>former</i> is going to retire, and the new one is going to carry on with all the duties.	
exist (v): be real; continue living มีอยู่ ดำเนินชีวิต	hard (adv): with great energy; with all one's force ด้วยพลังกำลังอย่างมาก อย่างหนัก ขยันมาก	
exit (n): a way out ทางออก (v): go out; leave We cannot <i>exist</i> without more food and water. We should find an <i>exit</i> as soon as possible so that we can get out of this place. We can get more food and water out there!	hardly (adv): seldom, rarely; scarcely แทบจะไม่เกือบจะไม่ Tim and Tom are completely different. Tim works <i>hard</i> . That's why he succeeds in everything he does. On the contrary, Tom <i>hardly</i> works, and that's why he fails.	
farther (adv): comparative of far, used chiefly for distance	hang (v): 1. support, be supported, from above so that the lower end is free แขนง (hang, hung, hung) 2. put, be put, to death by hanging with a rope round the neck แขนงคอ ผูกคอตาย (hang, hanged, hanged) When Jack entered the house, he <i>hung</i> his coat on a coat hanger. He did not see his big brother Jake, so he went to his room. He knocked on the door, but there was no answer. He, then, opened the door only to find that Jake had <i>hanged</i> himself there.	
further (adj): additional, more (adv): often used for farther Let's stop here. I cannot go any <i>farther</i> . If you need <i>further</i> information, you can go by yourself.		
form (n): shape; visible appearance แบบฟอร์ม รูปแบบ (v): give shape to; make; produce ก่อตัว เป็นรูปร่าง ทำหรือจัด		
from (prep): used to introduce the starting point; used to indicate the starting of a period or time จาก จากจุดเริ่มต้น สถานที่ หรือเวลา Before becoming a great team of cheerleaders, those youngsters <i>from</i> the	imaginary (adj): existing only in the mind; unreal ที่อยู่ในจินตนาการ ไม่เป็นจริง imaginative (adj): of, having, or using imagination ที่มีจินตนาการ Little girls enjoy playing and talking to her imaginary friends. They are always full of	

	imaginative ideas, and they act like they are playing and talking with real friends.			even try to find a <i>locale</i> for their future home.
immoral	(adj): wicked and evil ไม่ดี ผิดศีลธรรม	lonely	(adj): without friends; sad or melancholy because there are no friends around เหงา เศร้า และโดดเดี่ยว	
immortal	(adj): ไม่ตาย ออมตะ It is a fact of life that nobody is <i>immortal</i> . We should therefore do as many good deeds as we can in our lives; we should avoid all <i>immoral</i> conducts.	alone	(adj, adv): without the company or help of others; by oneself อยู่คนเดียว ตามลำพัง Old people often feel <i>lonely</i> if they have to live <i>alone</i> . They are happy when their children, grandchildren, or relatives visit them.	
industrial	(adj): of industries เกี่ยวกับอุตสาหกรรม (ใช้หน้าคำนาม)	loose	(adj): free; not tight or tense; not firmly or tightly fixed เป็นอิสระ ไม่กระชับ ไม่แน่นนอนหลวม	
industrious	(adj): diligent; hard-working ขยัน Those engineering students are very <i>industrious</i> . They plan to work in <i>industrial</i> areas after their graduation.	lose	(v): no longer have; not continue to have ทำหาย สูญเสีย มีน้อยลง ไม่มีอีกต่อไปแล้ว แพ้ I like to wear <i>loose</i> clothes. I feel more comfortable in them; and there is no need for me to <i>lose</i> weight to be able to wear them.	
inspiration	(n): someone or something which gives others the urge or the ability to do something แรงบันดาลใจ	mark	(n): something such as a line or scratch that spoils the appearance of something else รอยตำหนิ เครื่องหมาย (v): put or leave a mark on something ทำเครื่องหมาย เป็นรอยตำหนิ	
aspiration	(n): desire to do something or have something ความใฝ่ฝัน ความทะเยอทะยาน My English schoolteacher was my <i>inspiration</i> to learn more English. Since then, my <i>aspiration</i> to share my knowledge in English with others has been in my soul.	mask	(n): covering for the face หน้ากาก (v): cover the face with a mask, conceal สวมหน้ากาก ซ่อนหรือปกปิด Some woman do not want any to see any <i>marks</i> on the face, so at night they would <i>mask</i> it with some kind of cream to get ride of the <i>marks</i> .	
intelligent	(adj): having or showing powers of learning, reasoning, or understanding ฉลาด ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ การให้เหตุผล และการเข้าใจ	moral	(adj): concerning principles of right and wrong; good in character and behavior ที่เกี่ยวกับศีลธรรม (n): a piece of guidance on how to live one's life, how to act more effectively, that can be learned from a story บรรทัดฐานทางศีลธรรม บทเรียนจากเรื่องเล่า หรือประสบการณ์	
intelligible	(adj): that can be easily understood ที่เข้าใจได้ดี (เกี่ยวกับการพูดและการเขียน) Sometimes <i>intelligent</i> people give some <i>intelligent</i> suggestions that are <i>intelligible</i> only to their peers, not to the general public.	morale	(n): the condition of courage, determination, and pride in someone's mind; state of discipline and spirit ขวัญ กำลังใจ There are certainly <i>moral</i> principles for people to follow if they want to lead a	
local	(adj): of a place or district ท้องถิ่น ที่อยู่ในท้องถิ่น (n): someone who live in the area คนในท้องถิ่น			
locale	(n): a place where something particular happens or is done สถานที่ที่เกิดเรื่องราว Many foreigners enjoy living in the Northeast of Thailand. They like the <i>locals</i> and <i>local</i> food in this area. They			

happy life. Moreover, they can learn more about <i>morals</i> from what they have read and their experiences. They should be able to keep their <i>morale</i> as high ideals then.	proceed (v): go forward; continue, go on ทำต่อไป ดำเนินการ ต่อไป
part-time (adj, adv): for only a part of the working day or week ช่วงเวลาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทั้งหมด ไม่เต็มเวลา ไม่ประจำ	The very hot and humid weather usually <i>precedes</i> thunderstorms which can cause a lot of damage to people's properties and lives. Later on, the government must <i>proceed</i> to do something to help those victims to recover their morale.
pastime (n): anything done to pass time pleasantly; game สิ่งบันเทิงใจ เกม สิ่งที่ชอบทำ เวลาว่าง	quiet (adj): with little or no movement or sound เงียบ
The reason why she takes a <i>part-time</i> job because she wants some extra money for the family; it is not her <i>pastime</i> .	quite (adv): completely; rather เต็มที่ มาก (ในการเน้นความหมาย) ค่อนข้าง ... ที่เดียว
personal (adj): private; individual; of or for a person ที่เป็นส่วนตัว ส่วนบุคคล	Why is everyone so <i>quiet</i> today? Is there anything wrong? Are you <i>quite</i> sure that everything is okay?
personnel (n): staff; persons employed in any work บุคลากร	raise (n): increase in salary เงินเดือนขึ้น
Most actors and actresses have a <i>personal</i> manager to help them their work and take care of them; but for people working for an organization, they have a <i>personnel</i> manager to deal with the relationships among the employees.	(v): life up; move up; bring up ยกขึ้น เลื่อนขึ้น เลี้ยงดู หยิบยกมาพูด (ต้องการกรรม)
play (v): have fun; do things to pass time pleasantly เล่น	rise (n): upward progress; increase in value and temperature
(n): a drama ละคร	(v): appear above the horizon; get up; get out of bed; come to life again ขึ้น ลุกขึ้น ฟิ้นคืนชีพ (ไม่ต้องการกรรม)
pray (v): speak silently to God or Lord Buddha to show respect, give thanks, or beg for something สวดมนต์	The teacher says to the students, " <i>Raise</i> your hand if you know the answer or if you have a question. The clerk says to everyone in the courtroom, "Please rise," when the judge comes in. How about you? What do you say you want a <i>raise</i> in your salary? Anyway, we say the sun <i>rises</i> in the east, and the temperature <i>rises</i> every day this summer. Right?
Children enjoy themselves when they <i>play</i> together in the playground, or when they watch a <i>play</i> for kids, They can also enjoy themselves when their parents teach them how to <i>pray</i> at home or at a temple. (The switch of the letter "l" and the letter "r" in words can cause a lot of problems in communication. Many Thai students unknowingly do this. For example, they write "frame" for "flame," or "fly" for "fry.")	sensible (adj): having or showing good sense; reasonable มีเหตุผล รู้เหตุรู้ผลดี ใช้ประโยชน์ได้
precede (v): come or go before มาก่อน	sensitive (adj): quick to receive impressions; easily hurt in the spirit; easily offended มีอารมณ์อ่อนไหว ใจน้อย รู้สึกละ
	<i>Sensible</i> people can give <i>sensible</i> answers to questions. They also know how to deal with <i>sensitive</i> people. They will avoid hurting their feelings.

sign (n): a mark, object, used to represent something; a movement of the hand, head, etc, used instead of words ป้าย สัญญาณ
(v): write one's name to show that one is the writer เขียนชื่อ

sing (v): make musical sounds with the voice ร้องเพลง
Can you see that *sign* on the door? What does it say? It says "Sign in." That means we have to *sign* our names before entering the room. Oh, yes, we are going in to learn how to *sing* songs for our play next month.

sleep (n): a condition of rest with the eyes closed; a period of sleep การนอนหลับ
(v): rest in the condition of sleep นอนหลับ

asleep (adj, adv): sleeping หลับ นอนหลับ
Children need at least 10 hours *sleep* each night. When they are *asleep*, do not make too much noise so that they can sleep soundly.

sometime (adv): at some time; formerly เวลาที่ไม่ได้ระบุแน่นอน

sometimes (adv): now and then; from time to time บางครั้ง บางคราว
Can you spare me sometime tomorrow? We need to talk. I want to talk to you *sometime* tomorrow. It is important for us to talk *sometimes*.

suppose (v): guess; think คาดว่า คิดว่า
(be) supposed (to): be expected to คาดคะเนว่าน่าจะต้องทำเช่นนั้น
I *suppose* all of us will have to work harder academically. That is to say, besides teaching, we are *supposed* to do more research and more articles or books.

tired (adj): weary in body and mind เหนื่อย ง่วง

tried (v): the past tense of try พยายาม
Almira *tried* very hard to finish her project on time. She became very *tired* afterwards.

thorough (adj): complete in every way; detailed รอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน

through (adv): from end to end, side to side, beginning to end ผ่านจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง ตั้งแต่ต้นจนจบ
You should be *thorough* about this. Be a *thorough* reader, and read *through* it by tomorrow.

Conclusion

It can be clearly seen that each of the words that sound or look the same has its own meaning. It could create a lot of misunderstanding or miscommunication if one word is used in place of the other. For example, if we say:

1. The children love to **pray** in the playground.

The listener or the reader may wonder why the children love to pray there. That is not a place for an activity like that. (Actually, the intended meaning is the children love to **play** in the playground.)

2. Jane is very excited about wearing her new **cloths** to work.

What? How can Jane wear her new cloths? Cloths cannot be worn unless they have been made into blouses, skirts, or dresses. (The intended meaning is Jane is very excited about wearing her new clothes to work.)

3. Ms. Jackson is the new **personal** manager of our organization.

Whose **personal** manager is Ms. Jackson? Our organization does not need a **personal** manager. In an organization, a **personnel** manager is needed. (The intended meaning is Ms. Jackson is the new personnel manager of our organization.)

Therefore, we would like to seriously point out again that for effective communication, correct words must be appropriately used, or else misunderstanding or miscommunication could occur.

Bibliography

1. Hornby, A. S., Gatenby, E. V., and Wakefield, H. (1963). **The Advanced Learner's Dictionary of Current English**. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press.
2. Summers, Della. (Ed.). (1992). **Longman Dictionary of English Language and Culture**. Essex, England: Longman Group UK Limited

คำแนะนำในการเตรียมต้นฉบับบทความ

1. บทความที่รับพิจารณาลงพิมพ์

บทความวิชาการ มีความยาวไม่ควรเกิน 5 หน้า กระดาษ A4 เป็นบทความที่รวบรวมหรือเรียบเรียงจากหนังสือเอกสาร ประสพการณ์หรือเรื่องแปล เพื่อเผยแพร่ความรู้ในสาขาต่างๆ หรือแสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มีคุณค่าทาง วิชาการ บทความวิชาการควรประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน email address พร้อมสถานที่ทำงาน คำนำ เนื้อความ บทสรุป เอกสารอ้างอิง

บทความวิจัย มีความยาวไม่ควรเกิน 8 หน้า กระดาษ A4 ควรประกอบด้วย ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อผู้เขียน ชื่อที่ปรึกษา email address พร้อมสถานที่ทำงาน บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คำสำคัญ (keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษระบุอย่างละ 3-5 คำ เนื้อเรื่อง เอกสารอ้างอิง เนื้อเรื่องประกอบด้วย

- * บทนำ (Introduction) บอกความเป็นมาหรือที่มาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการทดลอง และอาารรวมการตรวจ เอกสาร

- * วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ (Materials and Methods)

- * ผลการทดลอง (Results)

- * วิเคราะห์ผล/อภิปรายผล (Discussions) อาจเขียนกับผลการทดลองได้

ทั้งนี้หากเป็นบทความภาษาต่างประเทศจะต้องมีบทคัดย่อภาษาไทยด้วย

2. คำแนะนำในการเขียนและพิมพ์

2.1 คำแนะนำทั่วไป

บทความที่เสนอต้องพิมพ์ลงบนกระดาษขนาด A4 พิมพ์หน้าเดียว พิมพ์ด้วย Microsoft Word of Windows การตั้งค่า หน้ากระดาษ ขอบด้านบนและด้านล่าง 2.5 ซม. ด้านซ้ายและด้านขวา 2.5 ซม. พิมพ์ 2 คอลัมน์ กว้าง 7.6 ซม. ระยะห่าง 0.8 ซม.

2.2 แบบและขนาดตัวอักษร

บทความภาษาไทย ใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun New ชื่อบทความใช้ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา ชื่อผู้เขียน บทคัดย่อและเนื้อความต่างๆใช้ตัวอักษรขนาด 14 ตัวปกติ ชื่อหัวข้อและหัวข้อย่อยใช้ตัวอักษรขนาด 14 ตัวหนา

2.3 การอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงในบทความ อาจใช้การอ้างอิงแบบตัวเลข หรือแบบนาม – ปี ตามมาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ เอกสารอ้างอิงทุกฉบับจะต้องมีการอ้างอิงหรือกล่าวถึงในบทความรายละเอียดของ เอกสารอ้างอิง ประกอบด้วย

ชื่อสกุลผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือหรือชื่อของบทความหรือชื่อของเอกสารที่พิมพ์. สำนักหรือสถานที่พิมพ์.

ทั้งนี้การเขียนให้เป็นไปตามรูปแบบของชนิดเอกสารที่อ้างอิงแบบ APA

3. เกณฑ์การพิจารณาบทความ

บทความจะต้องได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น บทความวิชาการและบทความวิจัยมีผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ภายในและภายนอกเป็นผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งกองบรรณาธิการอาจให้ผู้เขียนปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและทรงไว้ซึ่งสิทธิ์ในการ ตัดสินลงพิมพ์หรือไม่ก็ได้

เกณฑ์การพิจารณาบทความ มีดังนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณค่าทางวิชาการ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาและโครงสร้าง ภาที่ใช่ ความชัดเจนของสมมติฐาน/วัตถุประสงค์ ความชัดเจนของการนำเสนอ และการจัดระเบียบบทความ ความถูกต้องตามวิชาการ การอภิปรายผล และการอ้างอิงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. คำแนะนำการส่งเรื่องลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จังหวัดขอนแก่น

กองบรรณาธิการมีความยินดีที่จะรับบทความและงานวิจัยจากทุกท่านทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกตีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ขอนแก่น ทั้งนี้ กองบรรณาธิการขอสงวนลิขสิทธิ์ในการตรวจทาน และแก้ไขต้นฉบับ และพิจารณาเรื่องการจัดพิมพ์เพื่อความสะดวกแก่การพิจารณาจึงขอแนะนำการเตรียมต้นฉบับดังนี้

5. การกำหนดวาระการออกวารสาร

วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย มีกำหนดวาระการออก 2 ฉบับต่อปี คือ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

6. ประเภทของเรื่องที่จะตีพิมพ์

6.1 บทความทางวิชาการ(Article)เกี่ยวกับการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ นิติศาสตร์ ศาสนา ศิลปะศาสตร์ การบริการนวัตกรรม และอื่นๆ

6.2 บทความพิเศษ (Special Articles)

6.3 รายงานการวิจัย(Research Report)

6.4 บทความปริทัศน์ (Review Article)รวบรวม หรือเรียบเรียงจากเอกสารหรือหนังสือต่างๆ เพื่อเผยแพร่และฟื้นฟูงานด้านวิชาการ

6.5 ปกิณกะ (Miscellany) เป็นบทความข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในด้านวิชาการ ข่าววิชาการ หรือสิ่งน่าสนใจ

7. เงื่อนไขการส่งเรื่องตีพิมพ์

7.1 เป็นต้นฉบับที่ยังไม่เคยตีพิมพ์ หรือกำลังรอลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่น

7.2 นิพนธ์ต้นฉบับที่เป็นบทความทางวิชาการ และรายงานการวิจัย จะต้องผ่านการประเมินคุณภาพ และเห็นชอบจากผู้ประเมิน (Peer Reviewers) ถ้าต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ผู้เขียนต้องส่งนิพนธ์ต้นฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้กองบรรณาธิการตามกำหนด

7.3 กองบรรณาธิการจะส่งวารสารให้กับผู้เขียนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์จำนวน 1 ฉบับ

7.4 ความคิดเห็นในบทความที่ลงพิมพ์ในวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียนี้ เป็นของผู้เขียนเท่านั้นมิได้เป็นความคิดเห็นของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

8. การเตรียมนิพนธ์ต้นฉบับ

8.1 ต้นฉบับพิมพ์หน้าเดียวโดยใช้กระดาษ A4 (216 x 279 มม.) จำนวน 8-10 หน้า ส่งต้นฉบับมายัง www.casjournal.cas.ac.th

8.2 บทคัดย่อภาษาไทยไม่เกิน 15 บรรทัด และภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 202 คำ (15 บรรทัด) รวมกันไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ

8.3 กรณีมีภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ ต้องใส่หมายเลขกำกับภาพ ตาราง และแผนภูมิตามลำดับให้ครบถ้วน

9. รูปแบบของการเขียนและการเตรียมต้นฉบับ

9.1 บทความวิจัย

9.1.1 ชื่อเรื่องพิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลางและมีภาษาอังกฤษกำกับในบรรทัดถัดไป ชื่อผู้เขียนให้ระบุให้ครบทุกคน อยู่ใต้ชื่อเรื่องโดยเยื้องไปทางขวามือทำสัญลักษณ์ ¹เรียงตามลำดับ ส่วนตำแหน่งทางวิชาการและสถานที่ทำงานของผู้เขียนพิมพ์ไว้เป็นเชิงอรรถ

9.1.2 บทคัดย่อภาษาไทย ระบุคำสำคัญ 3-5 คำ และบทคัดย่อภาษาอังกฤษระบุ Keywords จำนวน 3-5 คำ

9.1.3 เรียงลำดับเนื้อหา ดังนี้ บทคัดย่อภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ บทนำ วัตถุประสงค์การวิจัย สมมุติฐาน ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัยโดยสรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง (เท่าที่อ้างในบทความ)

9.2 บทความวิชาการ

9.2.1 ประกอบด้วยชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน บทนำ เนื้อหา วิเคราะห์ สรุป และเอกสารอ้างอิง

9.2.2 ชื่อเรื่องพิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง ชื่อผู้เขียนอยู่ใต้ชื่อเรื่อง โดยเยื้องไปทางขวามือ ส่วนตำแหน่งทางวิชาการ และสถานที่ทำงานของผู้เขียนพิมพ์ไว้เป็นเชิงอรรถ

10. การเขียนเอกสารอ้างอิง

10.1 การอ้างอิงเอกสารในเนื้อเรื่อง

ใช้ระบบนาม ปี ชื่อผู้แต่ง

ภาษาอังกฤษให้เขียนชื่อสกุลเท่านั้น กรณีที่ผู้แต่งไม่เกิน 3 คน ให้เขียนชื่อผู้แต่งทุกคน ในการอ้างอิงครั้งแรก และถ้ามีการอ้างอิงอีกให้ใช้ et al หรือคณะ ต่อท้ายชื่อผู้แต่งคนแรกแต่ในกรณีที่ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ให้เขียนชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al หรือคณะ ในการอ้างอิงทุกครั้ง

10.2 เอกสารอ้างอิงท้ายเรื่อง

ควรมีเฉพาะรายชื่อเอกสารที่ได้อ้างถึงในเนื้อเรื่องเท่านั้น โดยระบุชื่อผู้แต่งทุกคน ในกรณีที่ไม่เกิน 6 คน ส่วนกรณีที่มากกว่า 6 คนขึ้นไป ให้เขียนชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al หรือคณะ

10.3 การเรียงลำดับเอกสาร

10.3.1 เรียงเอกสารภาษาไทยไว้ก่อนภาษาอังกฤษ

10.3.2 เรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อผู้เขียน และใส่หมายเลขกำกับ

10.3.3 ชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษเรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อสกุล

10.3.4 ถ้าอักษรตัวแรกเหมือนกัน ให้เรียงตามอักษรถัดไปเรื่อยๆ

10.3.5 ถ้าผู้เขียนคนเดียวกัน ให้เรียงลำดับตามปีที่พิมพ์

10.4 รูปแบบการเขียน

10.4.1 วารสารเขียนตามรูปแบบดังนี้

ชื่อผู้แต่ง. (ปี พ.ศ. หรือ ค.ศ.). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ของวารสาร, หน้า.

หรือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปี พ.ศ. หรือ ค.ศ.). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), หน้า.

ตัวอย่าง

รศ.ดร.ถวัลย์วงศ์ ไกรโรจนานนท์. (2549). สื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย,

1, 143-150.

10.4.2 หนังสือภาษาไทย ที่มีผู้เขียนคนเดียวหรือมากกว่า 2 คน ให้เขียนเรียงดังนี้

- ชื่อผู้แต่งทุกคน คั่นด้วย , และคนสุดท้ายจบด้วย .
- ปี พ.ศ. หรือ ค.ศ. เขียนอยู่ในวงเล็บ จบด้วย .
- ชื่อหนังสือใช้ ตัวหนา จบด้วย .
- ครั้งที่พิมพ์ เขียนอยู่ภายในวงเล็บ จบด้วย .
- ชื่อเมืองที่พิมพ์ ตามด้วย :
- สำนักพิมพ์ จบด้วย .

10.4.3 หนังสือภาษาอังกฤษเรียงลำดับเช่นเดียวกับภาษาไทย แต่แตกต่างกันในการเขียนชื่อผู้แต่ง คือ

- ใช้ชื่อสกุลขึ้นต้น ตามด้วย , อักษรย่อ ชื่อต้น , อักษรย่อชื่อกลาง
- ผู้แต่งแต่ละคนคั่นด้วย ,
- ผู้แต่งคนสุดท้าย นำด้วย & และจบด้วย .

10.4.4 หนังสือที่มีบรรณาธิการ

- ใช้หลักการเช่นเดียวกับหนังสือที่มีผู้แต่งคนเดียวหรือมากกว่า 2 คน แต่มีข้อแตกต่างดังนี้
- หนังสือภาษาไทย เดิม (บรรณาธิการ) จบด้วย . ไว้ตามหลังชื่อบรรณาธิการคนสุดท้าย
- หนังสือภาษาอังกฤษ เดิม (Ed.) กรณีบรรณาธิการคนเดียว หรือเดิม (Eds.) กรณี
- บรรณาธิการมากกว่า 1 คน จบด้วย .

10.4.5 การอ้างอิงจากปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต เช่นวันดี ธารามาศ. (2527).

การศึกษาเปรียบเทียบอัตราการขาดสารของเยื่อช่องท้องในการทำเพอริโตเนียลไดอะไลซิส ระหว่างแบบเร่งเวลากับไม่เร่งเวลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

11. การส่งบทความ

เปิดรับบทความจากบุคคลภายในและภายนอกสถาบัน โดยจัดส่งไฟล์มาที่เว็บไซต์วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย www.casjournal.cas.ac.th วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เลขที่ 179/30 ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000 โดยมีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ จำนวนเรื่องละ 3,000 บาท และสามารถรับวารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียฉบับที่ตีพิมพ์ โดยให้กรอกใบสมัครตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในใบสมัคร

12. ติดต่อสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ดร.กุลลาบ ปุริสาร โทร. 087-2227059

อาจารย์กุสุมา ดำรงชัย โทร 081-6610177

และนางสาวอัญชลี มุลทิพย์ โทร.094-3694258

โทรศัพท์ 0-4324-536-8 ต่อ 403

www.casjournal.cas.ac.th